

ФОНД
ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ

РІЧНИЙ ЗВІТ 2023

Звернення голови адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Минулого року, незважаючи на продовження повномасштабної агресії РФ, ракетні обстріли, дефіцит електроенергії та блекаути, ми спостерігали стабілізацію макроекономічної ситуації і поживлення економічної активності в Україні. Фінансовий сектор, зокрема банківський, демонстрував значний рівень адаптивності та стійкості. Таким чином, виклики другого року повномасштабного вторгнення були прийняті та подолані із гідністю.

Важливим досягненням спільної роботи Фонду та Національного банку у 2023 році стало збереження довіри громадян до фінансового сектору та стабільності фінансового сектору. Одним із підтверджень цього є те, що упродовж року залишки коштів фізичних осіб на рахунках у банках продовжили зростати. І зрештою, на кінець 2023 року, сягнули рекордних показників майже 1,1 трлн грн.

Не вплинуло на стабільність банківської системи і передача в управління Фонду окремих банків. Так, упродовж року прийнято рішення про виведення з ринку чотирьох банків. Два із них – АТ «Банк «Форвард» та АТ «Укрбудінвестбанк» – через визнання їх неплатоспроможними, ще два – АТ «Айбокс банк» та АТ «АКБ «Конкорд» – на підставі рішення про відкликання банківської ліцензії та їх ліквідацію згідно зі статтею 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність» у зв'язку із систематичним порушенням банками вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Ключову роль у збереженні довіри серед громадян зіграла, серед іншого, ефективна робота Фонду з організації та забезпечення вчасних та повних виплат гарантованого відшкодування вкладникам банків. Як відомо, із квітня 2022 року в Україні діє норма про повне відшкодування коштів закладами фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців, у випадку початку процедури виведення банку з ринку, запроваджена Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» № 2180-IX.

У свою чергу, запуск Фондом спільного із Міністерством цифрової трансформації сервісу «Повернення вкладів», який дозволяє отримувати гарантовані виплати дистанційно за кілька кліків у додатку «Дія», – зробили процес розрахунку максимально зручним для вкладників.

Загалом за підсумками року сума виплаченого Фондом гарантованого відшкодування склала майже 3,1 млрд грн, а з початку повномасштабного вторгнення сягнула 8,9 млрд грн.

Важливим кроком 2023 року стало остаточне очищення банківського сектору України від банків, що мають «російський слід». У липні звітного року держава набула у власність системно важливий АТ «СЕНС БАНК».

Завдяки скоординованим діям Національного банку, Уряду, Фонду, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного депозитарію, депозитарних установ та колективу самого банку, процедура виведення з ринку цього банку за участі держави тривала менше трьох днів і позитивно позначилася на збереженні фінансової стабільності.

Фонд також продовжив посилювати заходи з притягнення до відповідальності пов'язаних осіб банків, що ліквідуються, метою яких є відшкодування збитків, завданих банкам та їхнім кредиторам. На кінець 2023 року Фондом подано загалом близько 90 позовних заяв у господарських провадженнях на загальну суму понад 170 мільярдів гривень, а кількість відповідачів-пов'язаних осіб цих банків перевищила 1000 осіб. Крім того, Фондом пред'явлено понад 40 позовів, пов'язаних з кримінальними провадженнями, на загальну суму понад 30 млрд грн. Загальний розмір вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить майже 3,9 млрд грн, водночас позитивне формування судової практики слугує зростанню ухвалення судами дедалі більше позитивних рішень у таких справах, враховуючи намагання пов'язаних осіб всіляко затягнути ці процеси.

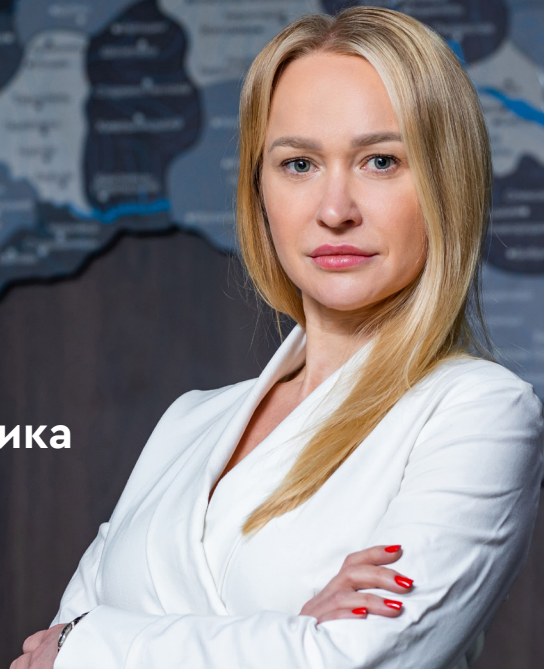
Поряд із цим, Фонд продовжив активну роботу із продажу активів банків, що ліквідуються, з метою акумуляції коштів для розрахунку із кредиторами таких банків, що дозволило отримати за 2023 рік на рахунки таких банків 5,21 млрд грн.

Попри воєнний стан та продовження бойових дій на території країни, Національний банк, Фонд та інші учасники фінансового сектору не зупинили роботу над розбудовою ефективного фінансового сектору, здатного інтегруватися в єдину європейську систему та забезпечити надійну підтримку економіки України на етапі повоєнної відбудови. Цього року презентовано оновлену Стратегію розвитку фінансового сектору України, особливу увагу у якій приділено імплементації європейського законодавства та кращої світової практики у сферах регулювання та нагляду за фінансовим сектором, виведення з ринку фінансових установ.

Очевидно, повномасштабна агресія РФ проти України, що триває, залишається ключовим фактором невизначеності для країни і її фінансового сектору зокрема. Утім, ми продовжуємо наполегливу роботу для зміцнення та реформування банківської системи, що дозволить нам і надалі із гідністю зустрічати усі можливі нові виклики.

Олександр ЗИМА
голова адміністративної ради
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
директор Юридичного департаменту
Національного банку України

Звернення директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

2023 рік став другим роком повномасштабної війни росії проти України. Водночас, він продемонстрував, що антикризові заходи, вжиті у 2022 році, дали очікуваний позитивний результат, спрацювали на посилення стійкості системи гарантування вкладів та сприяли збереженню довіри суспільства до банківської системи. Як наслідок, у 2023 році вперше сума вкладів фізичних осіб (у т. ч. ФОП) у банках перевищила 1 трлн грн і на кінець року склала 1 234,8 млрд грн.

Завдяки дії Закону України 2180-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», за підсумками 2023 року вкладникам уже шести банків майже повністю повернуто вклади у розмірі 100% вкладу, на загальну суму 7,9 млрд грн.

Фонд постійно здійснює підтримку держави шляхом інвестування коштів у державні цінні папери. Станом на 01.01.2024 балансова вартість інвестицій Фонду в облігації внутрішньої державної позики склала 23,6 млрд грн, збільшившись за рік на 10,6 млрд грн або на 55%.

Упродовж 2023 року Фонд розпочав ліквідацію чотирьох банків, два з яких НБУ вивів з ринку за порушення правил фінансового моніторингу, а крім того, забезпечив процедуру передачі у власність держави АТ «СЕНС БАНК». У перші ж місяці ліквідації цих банків практично усі їхні вкладники отримали відшкодування у розмірі 100% вкладів включно з відсотками, а розрахунки з кредиторами подекуди сягнули 9 черги. Що стосується АТ «СЕНС БАНК», то під час здійснення Фондом тимчасової адміністрації, у ньому не лише не спостерігалось відтоку вкладів, а й зафіксовано приріст суми вкладів.

У 2023 році Фонд гарантування вкладів у межах рішення РНБО «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» та відповідного розпорядження Кабінету міністрів України продовжив передачу Державі Україна активів двох російських банків, ліквідованих у 2022 році (АТ «МР БАНК» та ПАТ «Промінвестбанк»): акції, ОВДП, кошти, виплачені за ОВДП, строк погашення яких настав, а також купонний дохід. Загалом сума спрямованих державі коштів цих банків за час повномасштабної війни сягнула 26 млрд грн.

Фонд послідовно продовжує роботу з прискорення гарантованих виплат закладами. В усіх банках, ліквідацію яких розпочато у 2023 році, відшкодування розпочиналось уже на 13-15 день після початку процедури виведення, тоді як закон відводить на це до 20 робочих днів. Загалом за 2023 рік Фонд виплатив вкладникам 3,1 млрд грн.

Прагнучи постійно спрощувати доступ вкладників до їхніх коштів, Фонд не зупинився на запровадженні системи дистанційних виплат, що запроваджено у квітні 2022 року, та у жовтні 2023 року спільно з Мінцифри запустив виплату гарантованого відшкодування закладами за допомогою Дія.

Розрахунки з кредиторами банків, які Фонд виводить з ринку, сягнули майже 8,8 млрд грн у 2023 році. І майже 0,9 млрд грн банками під управлінням Фонду спрямовано до Державного бюджету шляхом погашення кредиторських вимог державних підприємств, вимог Державної податкової служби тощо.

Фонд продовжив дію пільгової програми за кредитними договорами фізичних осіб, а також продовжив дію програми реструктуризації боргів суб'єктів господарювання, завдяки якій реструктуризовано кредити на загальну суму заборгованості 8,6 млрд грн, і упродовж 2023 року за цими кредитами вже погашено 0,2 млрд грн.

Загалом надходження до банків, що ліквідуються Фондом, за 2023 рік перевищили 7 млрд грн, лєвова частка яких надійшла від реалізації активів. Водночас, Фонд продовжує вдосконалювати свої процеси, і у серпні 2023 році запустив пілотний проект, у рамках якого пули кредитів суб'єктів господарювання формуються за новим – галузевим підходом.

Фонд і далі виконує завдання, визначені Стратегією розвитку фінансового сектору та послідовно виконує свою частину роботи з наближення законодавства до стандартів ЄС, зокрема, з огляду на перспективи членства України в ЄС. Крім того, Фонд безперебійно забезпечує комунікацію з користувачами фінансових послуг та оперативно інформує їх про гарантії захисту коштів в українській банківській системі попри усі потрясіння воєнного часу.

Система гарантування вкладів гідно долає виклики, пов'язані з повномасштабним вторгненням РФ та активною протидією «внутрішніх» опонентів – пов'язаних з банками осіб, причетних до доведення цих банків до неплатоспроможності. Зокрема, триває позовна робота зі стягнення збитків з таких осіб відповідно до статті 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». На кінець 2023 року Фондом подано понад 80 позовних заяв на більш як 171 млрд грн, без урахування цивільних позовів у кримінальних провадженнях.

Фонд продовжить успішно виконувати покладені на нього завдання, задля зміцнення довіри суспільства до банківської системи.

Світлана РЕКУРТ
директор-розпорядник
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Зміст

I. ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЗА 2023 РІК

Місія, візія, завдання, функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	5
1 Система гарантування вкладів фізичних осіб на другому році повномасштабної війни	6
2 Огляд банківського сектору та регулятивна діяльність	9
2.1 Огляд фінансових показників учасників Фонду	10
2.2 Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду	17
2.3 Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду	26
3 Виведення банків з ринку	29
3.1 Здійснення тимчасової адміністрації та виконання планів врегулювання	29
3.2 Ліквідація банків	33
3.3 Надходження до неплатоспроможних банків	35
3.4 Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку, ліквідації банків та позовна робота Фонду	36
3.5 Стягнення шкоди з пов'язаних та інших осіб, причетних до доведення банків до неплатоспроможності	37
4 Консолідований продаж та управління активами	40
4.1 Результати продажу майна неплатоспроможних банків	40
4.2 Управління майном (активами) банків, що ліквідуються Фондом, та робота з проблемними заборгованостями	46
5 Виплати вкладникам та розрахунки з кредиторами	50
5.1 Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам банків, що ліквідуються Фондом	50
5.2 Розрахунки з кредиторами банків	54
6 Управління фінансами	63
6.1 Джерела формування та використання фінансових ресурсів	63
6.2 Погашення кредиторських вимог Фонду	64
6.3 Виконання умов договору між Фондом і Міністерством фінансів України	66
6.4 Оцінка фінансової стійкості Фонду	67
6.5 Фінансові інвестиції Фонду	67
7 Взаємодія з громадськістю	69
7.1 Зв'язки з громадськістю та інформаційна політика Фонду	69
7.2 Розвиток цифрових каналів комунікації з громадськістю	70
7.3 Робота інформаційно-консультаційного центру	70
7.4 Фінансова просвіта та захист прав вкладників	72
8 Європейська інтеграція та міжнародне співробітництво	75
9 Правове та регуляторне середовище	78
9.1 Удосконалення законодавчої бази	78
9.2 Регуляторна діяльність Фонду	78
9.3 Розвиток системи гарантування вкладів в Україні	80
10 Управління ризиками та операційна діяльність	82
10.1 Стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб	82
10.2 Управління ризиками Фонду	83
10.3 Управління та розвиток персоналу	83
10.4 Вдосконалення IT-інфраструктури	84
11 Внутрішній аудит	88
Додаток:	
Звіт про виконання Інвестиційного плану Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2023 рік	89

II. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2023 РІК

Фінансова звітність за 2023 рік, підтверджена аудиторським висновком	90
--	----

Місія, візія, основне завдання та функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Місія Фонду

Гарантування вкладів, захист прав кредиторів, підвищення фінансової обізнаності для забезпечення довіри до фінансової системи та добробуту суспільства

Візія Фонду

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) – відкритий, інноваційний і надійний партнер, який запобігає фінансовим втратам та формує світові стандарти у сфері гарантування вкладів

Основне завдання Фонду

Забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків

Функції Фонду

На виконання свого основного завдання Фонд у порядку, передбаченому Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон), здійснює такі функції:

1. веде реєстр учасників Фонду;
 2. акумулює кошти, отримані з джерел, визначених статтею 19 Закону, здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
 3. інвестує кошти Фонду в державні цінні папери України та облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України;
 - 3! здійснює емісію корпоративних облігацій у порядку та за напрямками залучення коштів, визначеними Законом, і видачу векселів у випадках, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
 4. здійснює заходи щодо організації виплат відшкодувань за вкладами у строки, визначені Законом;
 5. здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб;
 6. бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України;
 7. застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;
 8. здійснює заходи щодо:
 - підготовки до запровадження процедури виведення банку з ринку, у тому числі організаційні заходи щодо проведення відкритого конкурсу та визначення найменш витратного способу виведення банку з ринку;
 - проведення процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі шляхом виконання плану врегулювання, здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку;
 9. здійснює перевірки банків відповідно до Закону;
 10. надає фінансову підтримку банку відповідно до Закону;
 11. здійснює аналіз фінансового стану банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
 - 12! звертається з відповідними запитами до клієнтів, вкладників та інших кредиторів банку в порядку, встановленому Фондом;
 13. здійснює заходи щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до Закону;
 14. вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками Фонду.
- Фонд здійснює інші функції в межах своїх повноважень, визначених Законом та іншими актами законодавства.

1 Система гарантування вкладів фізичних осіб на другому році повномасштабної війни

2023 РІК В КОРОТКОМУ ОГЛЯДІ

Чотири нових банки, переданих в управління Фонду, вкладникам яких було виплачено гарантоване відшкодування у повному розмірі вкладів; передача у власність держави в особі Міністерства фінансів України системно важливого банку – АТ «СЕНС БАНК»; 3 ліквідованих банки; запуск дистанційних виплат за допомогою застосунку Дія та майже 3,1 млрд грн виплаченого за рахунок коштів Фонду відшкодування; 8,9 млрд грн погашених кредиторських вимог та 7,2 млрд грн надходжень до неплатоспроможних банків, передача активів «дочок» російських банків державі та майна неплатоспроможних банків Силам оборони України – 2023 рік для Фонду став роком наполегливої роботи та якісних змін в умовах дії воєнного стану в державі.

На другому році повномасштабного вторгнення, 10 вересня 2023 року, Фонд відзначив 25 річницю свого заснування, і впродовж усіх цих років з гідністю виконував покладену на нього місію захисту прав та законних інтересів вкладників банку.

Основні показники діяльності фонду

Капітал (чисті активи) Фонду за станом на 01.01.2024 становив 18,955 млрд грн.

Активи Фонду за станом на 01.01.2024 перевищили 33,2 млрд грн збільшившись за рік на 10,9 млрд грн або на 49%.

Протягом 2023 року, Фонд отримав:

- в якості внесків від банків-учасників системи гарантування вкладів 7,8 млрд грн;
- дохід від процентів за облігаціями внутрішньої державної позики у сумі 3,4 млрд грн;
- проценти за грошовими коштами та їх еквівалентами розміщеними в Національному банку України (далі – НБУ) у сумі 96 млн грн.

Відкоригований капітал Фонду на 01.01.2024 дорівнює 29,7 млрд грн.

З метою забезпечення фінансової стійкості Фонду у 2023 році було проведено стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб і за його результатами проведені розрахунки та встановлено значення цільового показника Фонду на рівні 3,5% та строк для його досягнення на рівні 29 місяців.

Станом на 01.01.2024 учасниками Фонду було 63 банки, які мали ліцензію НБУ на право надання банківських послуг. На початку 2023 року учасниками Фонду були 67 банків. Протягом березня з реєстру учасників були виключені ПАТ «АЙБОКС БАНК» та АТ «БАНК ФОРВАРД», а в серпні та жовтні – відповідно АТ «АКБ «КОНКОРД» та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» у зв'язку з відкликанням банківської ліцензії та ліквідацією.

Сума вкладів за 2023 рік збільшилась на 183,3 млрд грн або на 17,4% до 1234,8 млрд грн. Загальна сума вкладів в банках з державною часткою складає 780,5 млрд грн або 63,2% до загальної суми вкладів по Фонду. Чисельність вкладників в банках-учасниках Фонду за 2023 рік зросла на 2,3 млн осіб або на 3,6% до 67,7 млн осіб. Кількість фізичних осіб-підприємців станом на 01.01.2024 складала 2,2 млн осіб або 3,2% із всіх вкладників із сумою вкладів 149,9 млрд грн або 12,1% від загальної суми вкладів.

Сукупні активи учасників Фонду станом на 01.01.2024 склали 3310,4 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 922,6 млрд грн, що становить 27,9% в структурі. Чисті активи склали 2944,9 млрд грн, резерви під сукупні активи – 365,6 млрд грн. За 2023 рік сукупні активи збільшились на 593,6 млрд грн або 21,9%, в основному через збільшення вкладень в державні цінні папери та залишків на коррахунках.

Сукупні зобов'язання учасників Фонду станом на 01.01.2024 дорівнювали 2648,7 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 867,6 млрд грн, що складає 32,8% в структурі ресурсів. У 2023 році зобов'язання учасників Фонду зросли на 512,9 млрд грн або 24,0% за рахунок переважного залучення клієнтських коштів, на які припадає понад 90% загального обсягу зобов'язань.

Власний капітал учасників Фонду у 2023 році зріс на 80,3 млрд грн або 37,2% до 296,2 млрд грн. У 56 банках капітал підвищився на загальну суму 83,2 млрд грн, а у 7 зменшився на 0,2 млрд грн. Ще 2,7 млрд грн система втратила внаслідок припинення діяльності чотирьох банків. Головна причина збільшення капіталу – прибуткова діяльність банків, які у звітному році заробили рекордні за всю історію банківської системи України 83,2 млрд грн.

Протягом 2023 року виплати гарантованих сум відшкодування здійснювалися вкладникам 38 банків. Загальна гарантована сума відшкодування, що була виплачена протягом 2023 року за рахунок коштів Фонду, становить майже 3,1 млрд грн, з яких 0,9 млрд грн виплачено впродовж 2023 року п'ятьма банками-агентами Фонду дистанційно. Питома вага онлайн виплат гарантованої суми відшкодування у звітному році складала 30% від загальної суми виплат банків-агентів Фонду.

Восени 2023 року Фондом спільно з Міністерством цифрової трансформації України презентовано в застосунку Дія нову послугу «Повернення вкладів». Це дозволило розширити можливості для проведення дистанційних виплат гарантованих сум відшкодування за допомогою застосунку Дія чотирма банками-агентами Фонду, якими здійснено виплати на суму 0,03 млрд грн.

Протягом звітного року в управління Фонду передано 5 банків. Неплатоспроможними визнані НБУ два банки – АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК ФОРВАРД» та АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК». Ще два банки – АТ «АЙБОКС БАНК» та АТ «АКБ «КОНКОРД» – були передані в управління Фонду на підставі рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію.

У 2023 році після прийняття відповідних змін до Законів України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та «Про банки і банківську діяльність», що стосувалися націоналізації банків підсанкційних власників в умовах воєнного стану в Україні, Правлінням НБУ прийнято рішення про виведення з ринку системно важливого банку – АТ «СЕНС БАНК». Кабінет Міністрів України за пропозицією НБУ прийняв постанову про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку. В результаті цього, держава в особі Міністерства фінансів України та Фонд 22.07.2023 уклали договір купівлі-продажу 100% акцій системно важливого АТ «СЕНС БАНК», згідно з яким банк перейшов у власність держави.

Станом на 01.01.2024 в управлінні Фонду знаходиться 54 банки (в безпосередньому управлінні Фонду 36 банків), з яких в 25 банках тривала процедура ліквідації, а в 29 банках завершено ліквідаційну процедуру¹.

Протягом 2023 року в безпосереднє управління Фонду було прийнято 4 банки – АТ «БАНК ВЕЛЕС», ПАТ «ДІАМАНТБАНК», АТ «ДЕЛЬТА БАНК», ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ». В 3 банках, процедуру ліквідації яких здійснював Фонд, завершено ліквідаційну процедуру, а саме: складено та затверджено ліквідаційні баланси та звіти про виконання ліквідаційної процедури наступних банків: АТ «КБ «СОЮЗ», ПАТ «ДІАМАНТБАНК» та ПАТ «АКТАБАНК», а також ліквідовано (внесено записи до єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про припинення банків як юридичних осіб) 2 банки — ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» та АТ «КБ «СОЮЗ».

На виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України (РНБОУ) «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» від 11.05.2022 (далі – рішення РНБОУ) затвердженого указом Президента України від 11.05.2022 №326/2022 та введеного в дію Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11.05.2022 «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» на початку 2023 року, завдяки Фонду забезпечено завершення: зарахування облігацій внутрішніх державних позик України номінальною вартістю 1,1 млрд грн на рахунок МФУ як емітента, відкритого в НБУ (депозитарій державних цінних паперів); перерахування коштів, що виплачені АТ «МР БАНК» по облігаціям внутрішньої державної позики, в тому числі нарахованого та виплаченого купону за облігаціями внутрішньої державної позики, до спеціального фонду Державного бюджету України у розмірі 8,8 млрд грн; передачі Державному підприємству «НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ІНВЕСТИЦІЙ УКРАЇНИ», на праві господарського відання, корпоративні права ПАТ «СБЕРБАНК РОССИИ» у розмірі 24 065 460 500 штук простих іменних акцій (100 % статутного капіталу АТ «МР БАНК» номінальною вартістю 24,1 млрд грн) та зараховано їх на відповідний рахунок у цінних паперах відкритий в депозитарній установі АТ «УКРЕКСІМБАНК»; зміни кінцевого бенефіціарного

власника, якому належать 100 відсотків майна АТ «МР БАНК», з Публічного акціонерного товариства «Сбербанк Росії» (місцезнаходження: російська федерація, 117997, м. москва, вул. Вавілова 19, реєстраційний номер 1027700132195) на нового кінцевого бенефіціарного власника – Держава Україна в особі ДП «Національний фонд інвестицій України».

Протягом 2023 року Фондом було прийнято 159 рішень щодо передачі в оренду майна банків, що ліквідуються, всього проведено 250 аукціонів, з них – 114 успішних.

Станом на 01.01.2024 загальна балансова вартість майна (активів) 20 банків² під управлінням Фонду, в яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становить 115,33 млрд грн, в той час як їх оціночна вартість – 20,32 млрд грн, або 17,0%, що, звичайно, не достатньо для задоволення всіх вимог кредиторів банків.

Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2024 становить 342,63 млрд грн, з яких погашено – 68,78 млрд грн. При цьому за 2023 рік по всім чергам кредиторських вимог погашено – 8,93 млрд грн.

За 2023 рік на рахунки банків, що ліквідуються, надійшло 7,17 млрд грн. Найбільша сума надійшла до АТ «МР БАНК» 2,48 млрд грн, що складає 34,6% загальної суми надходжень за рік. Друге місце серед банків за розміром надходжень займає ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» з сумою 1,59 млрд грн, що складає 22,1% загальної суми надходжень за рік. Частка надходжень до інших банків складала менше 10% загальної суми. Найбільша питома вага (72,6%) надходжень до неплатоспроможних банків у 2023 році припадає на надходження від продажу майна неплатоспроможних банків – 5,21 млрд грн.

Упродовж 2023 року Фонд провів понад 10 670 відкритих електронних аукціонів у системі Prozorro.Продажі. З них більше 680 аукціонів були результативними. За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам майна (активів) банків за 2023 рік – 97% реалізованих майна (активів) банків від загального обсягу належить 5 банкам. Майже 76% річної суми отримано від продажу майна (активів) колишніх дочірніх структур російських державних банків в Україні: 2,3 млрд грн – сума продажу майна (активів) АТ «МР БАНК» та 1,4 млрд грн – ПАТ «Промінвестбанк».

Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих майна (активів) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) складає реалізація прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами – понад 73% в загальній масі всіх результативних відкритих торгів (аукціонів), а реалізація нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, інших основних засобів та нематеріальних активів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) – 26,2%.

В 2023 році Фонд застосував нові підходи до продажу майна (активів) під час воєнного стану в Україні, зокрема розпочав пілотний проект, у рамках якого пули кредитів суб'єктів господарювання, які перебувають на балансі банків, що ліквідуються, формувалися за новим – галузевим підходом (спільна ознака усіх позичальників – вид діяльності за КВЕД).

За підходом «один банк = один пул» було реалізовано 7 лотів балансовою вартістю 2,03 млрд грн з ціною реалізації 0,03 млрд грн, конверсія складала 1,4%.

¹ Ліквідаційна процедура банку вважається завершеною з моменту затвердження ліквідаційного балансу, а банк ліквідований – з моменту внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ч.3 ст. 53 Закону)

² Кількість банків, в яких не затверджено ліквідаційний баланс

Загальна сума надходжень від погашення кредитів, виданих неплатоспроможними банками протягом 2023 року склала 0,92 млрд грн. У зв'язку із продовженням повномасштабної війни у 2023 році Фонд подовжив умови погашення заборгованості для позичальників – фізичних осіб до 31.08.2024 та розпочав реструктуризацію заборгованості за кредитами суб'єктів господарювання. За 2023 рік надходження до банків, що ліквідуються, за кредитними договорами фізичних осіб, які приєдналися до умов погашення заборгованості склала 0,13 млрд грн, суб'єктів господарювання – 0,26 млрд грн.

З огляду на продовження бойових дій у 2023 році та беручи до уваги Указ Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022, затверджений Законом України № 2102-IX від 24 лютого 2022 року (зі змінами), норми Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 №1921, Закон України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» та відповідно до звернень Фонд вживав заходи з надання допомоги Силам безпеки та оборони України. Зокрема, у 2023 році в тимчасове безоплатне користування Силам безпеки та оборони України на період дії воєнного стану Фонд передав майно неплатоспроможних банків: 17 об'єктів нерухомості (загальною ринковою вартістю 0,46 млрд грн); відповідно до часткових нарядів 28 автомобілів (загальною ринковою вартістю 19,5 млн грн), відповідно до звернень (рішень військового командування, що погоджені з обласною, районною міською державною адміністрацією або виконавчим органом відповідної місцевої ради) здійснив відчуження Силам безпеки та оборони України майно неплатоспроможних банків (загальна ринкова вартість відчуженого майна у власність воєнних формувань склала 0,16 млрд грн).

Протягом 2023 року Фондом проведено 44 дослідження щодо 40 неплатоспроможних банків на предмет виявлення шкоди (збитків), заподіяної банкам та їх кредиторам (колишнім кредиторам) рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. У 2023 році виявлено факти заподіяння банкам та їх кредиторам шкоди (збитків) на загальну суму 40,9 млрд грн.

Станом на 01.01.2024 Фондом пред'явлено 87 позовних заяв у господарських провадженнях до 1 001 пов'язаної з банками особи щодо 54 неплатоспроможних банків на загальну суму понад 172,6 млрд грн. Загальний розмір позовних вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить понад 1,7 млрд грн.

Станом на 01.01.2024 Фондом пред'явлено 2 позови проти російської федерації про стягнення шкоди (збитків) щодо 2 банків на загальну суму понад 2,5 млрд грн.

У 2023 році Великою Палатою Верховного Суду було прийнято Постанову в межах судової справи № 910/18214/19 щодо спору про визнання недійсними договорів купівлі-продажу акцій АТ КБ «ПРИВАТБАНК» в процедурі виведення банку з ринку за участю Держави, яка фактично вказала, що такі правочини не підлягають визнанню недійсними і провадження у таких справах підлягають закриттю.

Протягом 2023 року Фондом було підготовлено та розіслано інформаційним агентствам і представникам ЗМІ близько 220 прес-релізів, організовано більше 26 тематичних інтерв'ю та коментарів для ЗМІ, виступів на телебаченні, опубліковано 3 тематичні колонки спікерів Фонду, надано інформаційні матеріали журналістам професійних економічних ЗМІ для підготовки 7 статей. Одним із основних каналів комунікації залишався вебсайт Фонду.

На сторінці Фонду в мережі Facebook протягом року було опубліковано понад 400 постів, з яких 33 – відеоролики (відеокоментарі спікерів Фонду, анімація, записи телеедітів за участі спікерів Фонду тощо). За 2023 рік кількість підписників сторінки Фонду в соцмережі Facebook зросла до 88 тисяч осіб.

Протягом 2023 року неперервно та стабільно працювала телефонна «гаряча лінія» Фонду, яка залишалась найдоступнішим та найпопулярнішим каналом комунікацій. Всього «гарячою лінією» Фонду за 2023 рік було надано 32 965 роз'яснень та консультацій; задоволено 223 запити щодо отримання публічної інформації, розпорядником якої є Фонд; через електронні засоби комунікацій було опрацьовано 1518 звернень, з них електронною поштою було надано 624 консультації та роз'яснення.

У 2023 році Фонд визначив фінансову просвіту стратегічним напрямком своєї діяльності до 2025 року. Тривала активна робота Національного проєкту з фінансової грамотності. В рамках реалізації Національного проєкту з фінансової грамотності, фахівцями Фонду впродовж 2023 року було проведено більше 100 навчальних заходів з фінансової грамотності для більш ніж 3 000 педагогів України. Також у 2023 році до Національного проєкту з фінансової грамотності 2.0 долучились нові партнери – Виконком Криворізької міської Ради та банк ПУМБ.

Для забезпечення системної взаємодії з освітнім середовищем на всіх рівнях освіти у грудні 2023 року Фондом підписано Меморандум з Міністерством освіти і науки України про співпрацю у сфері фінансової грамотності. Крім того, Фондом здійснювалася програма заходів, спрямованих на захист прав вкладників.

2. Огляд банківського сектору та регулятивна діяльність

Станом на 01 січня 2024 року учасниками Фонду було 63 банки, які мали ліцензію НБУ на право надання банківських послуг.

Законом передбачено, що участь банків у Фонді є обов'язковою. Банк набуває статусу учасника Фонду в день отримання ним банківської ліцензії. Фонд виключає банк з числа учасників Фонду в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

Динаміка кількості учасників Фонду наведена на рисунку 2.1.

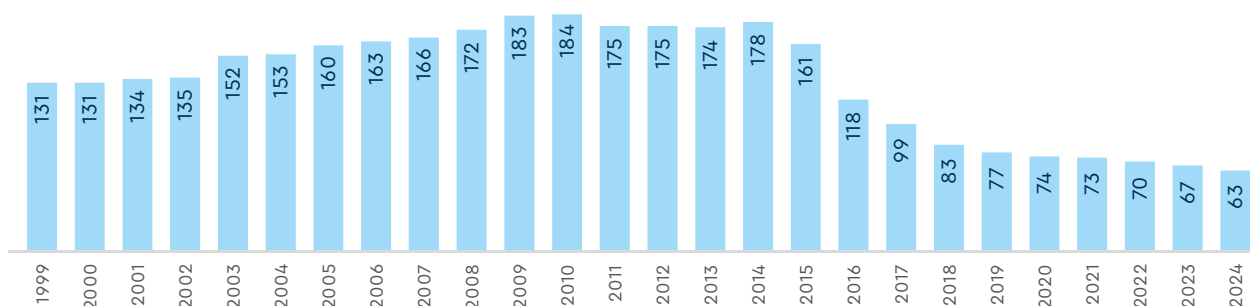

Рисунок 2.1 Динаміка кількості учасників Фонду

За 2023 рік з реєстру учасників Фонду було виключено 4 банки: АТ «БАНК ФОРВАРД», ПАТ «АЙБОКС БАНК», АТ «АКБ «КОНКОРД» та АТ «УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (далі – АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»). В АТ «БАНК ФОРВАРД» та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» діяла тимчасова адміністрація та згодом було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та їх ліквідацію, в АТ «АКБ «КОНКОРД» та ПАТ «АЙБОКС БАНК» процедура ліквідації була розпочата без тимчасової адміністрації.

Динаміка виключення учасників Фонду наведена на рисунку 2.2.

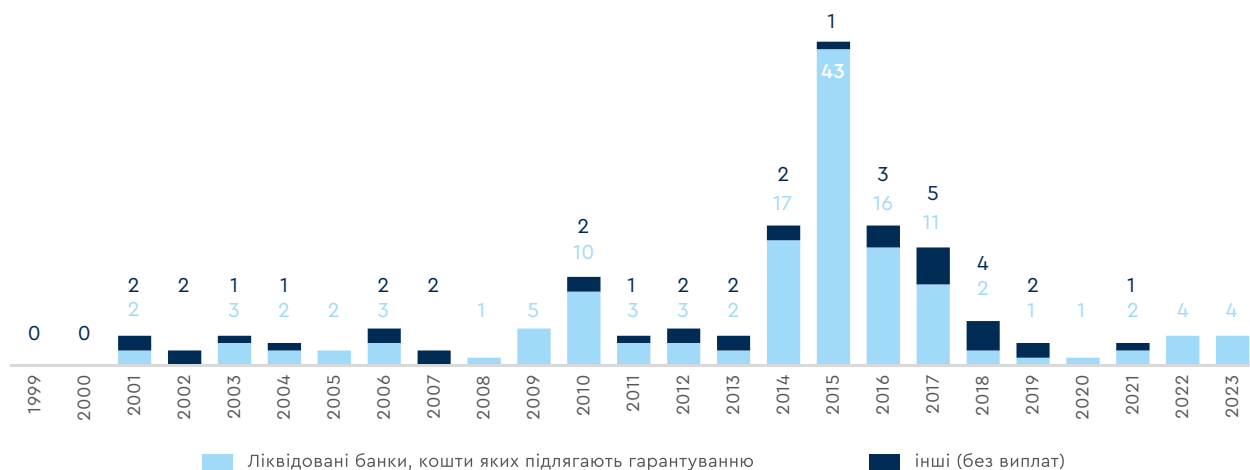

Рисунок 2.2 Виключення банків з реєстру учасників Фонду

У 2023 році кількість банків за участю іноземного капіталу (в яких його частка складає 10,0% або більше) зменшилась з 30 до 27 насамперед за рахунок банків з колишнім російським капіталом.

На 2023 рік розподіл діючих банків на групи (відповідно до рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем НБУ від 13 лютого 2023 року № 20/280-рк) був наступним:

- 4 – банки з державною часткою – банки, в яких держава прямо чи опосередковано володіє часткою понад 75% статутного капіталу банку. В кінці року кількість банків склала 5. В 2023 році було укладено договір купівлі-продажу 100% акцій системно важливого АТ «СЕНС БАНК», відповідно до умов якого Держава Україна в особі Міністерства фінансів Україна стала

єдиним власником 100% акцій банку. Такі зміни були зареєстровані 26 липня 2023 року в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР);

- 15 – банків з іноземним капіталом – банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам. В кінці року кількість банків склала 14;
- 47 – банків з приватним капіталом – банки, в яких серед кінцевих власників істотної участі є один чи кілька приватних інвесторів, що прямо та/або опосередковано володіють не менше ніж 50% статутного капіталу банку. В кінці року кількість банків склала 44.

2.1. Огляд фінансових показників учасників Фонду

Аналіз фінансових показників учасників Фонду проводився на підставі балансових даних станом на 01.01.2022, 01.01.2023 та 01.01.2024.

На початку 2023 року учасниками Фонду були 67 банків, які мали ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій. Протягом березня з реєстру учасників були виключені ПАТ «АЙБОКС БАНК» та АТ «БАНК ФОРВАРД»,

а в серпні та жовтні – відповідно АТ «АКБ «КОНКОРД» та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» у зв'язку з відкликанням банківської ліцензії та ліквідацією. Таким чином, станом на 01.01.2024 в реєстрі налічувалось 63 банки.

Виключення зазначених банків не спричинило значного впливу на динаміку системних показників через невелику питому вагу цих учасників Фонду (дивитись таблицю 2.1.1).

Дані про балансові показники банків, виключених з реєстру учасників Фонду протягом 2023 року

Таблиця 2.1.1
(суми в млн грн)

Показники	На 01.01.2023		
	по чотирьох виключених банках	питома вага в загальній сумі по учасниках	загальна сума по учасниках
Чисті активи	14 130,7	0,6%	2 351 678,0
у т.ч. кредитно-інвестиційний портфель за вирахуванням резервів	8 631,5	0,5%	1 741 474,1
Зобов'язання	11 456,2	0,5%	2 135 838,2
у т.ч. вклади фізичних осіб	4 016,6	0,4%	1 051 499,9
Власний капітал	2 674,5	1,2%	215 839,8
у т.ч. сплачений статутний капітал	2 562,8	0,6%	407 020,5

У 2023 році НБУ чотири рази змінював облікову ставку, яка з 03.06.2022 була встановлена на рівні 25,0%. Протягом першого півріччя ставка не змінювалась, а потім її було послідовно зменшено до 22,0% (з 28.07.2023), 20,0% (з 15.09.2023), 16,0% (з 27.10.2023) та 15,0% (з 15.12.2023) на тлі сповільнення інфляції та стабілізації ситуації на валютному ринку.

Протягом 2023 року дія чинників пропозиції продовольства, зміцнення гривні на готівковому валютному ринку та поліпшення інфляційних та курсових очікувань сприяли суттєвому скороченню темпів інфляції, яка за підсумками року склала 5,1% проти 26,6% торік. В умовах збройного протистояння небезпека посилення інфляційних процесів залишається значною. Незважаючи на це, базовий сценарій НБУ на майбутнє передбачає поступову стабілізацію інфляційного тиску на українську економіку.

Прогнозний рівень інфляції на 2024 рік, оприлюднений в інфляційному звіті у січні 2024 року, очікується в межах 8,6% з подальшим зниженням до 5,8% у 2025 році.

За минулий рік офіційний курс гривні до долара США збільшився на 1,4138 грн (гривня знецінилась на 3,9%) і станом на кінець року дорівнював 37,9824 грн за долар США. Офіційний курс гривні до євро у 2023 році підвищився на 3,2569 грн (гривня знецінилась на 8,4%) і станом на кінець року склав 42,2079 грн за євро. Починаючи з 03.10.2023 НБУ перейшов до режиму керованої гнучкості обмінного курсу, за яким офіційний курс визначається на основі курсу за операціями на міжбанківському ринку, а не встановлюється директивно, як це відбувалося з 24.02.2022.

Основні тенденції учасників Фонду в 2023 році

Другий рік поспіль банківський сектор працює в надзвичайно складних умовах, спричинених широкомасштабним російським військовим вторгненням в Україну. За цей час система пристосувалася до нових викликів, зберегла фінансову стійкість, адаптувала бізнес-процеси, продемонструвала здатність функціонувати в умовах війни. Наразі збройне протистояння триває, а масштаби його подальшого розвитку та терміни завершення залишаються невизначеними.

Незважаючи на це у звітному році банки наростили обсяги власних активів та зобов'язань, підвищили ліквідність та прибутковість. Зросли залишки на вимогу в НБУ та в інших банках, кошти на рахунках клієнтів та вкладення в державні цінні папери. Вперше за багато років відбулося підвищення строковості зобов'язань, зокрема суттєво збільшились депозити суб'єктів господарювання. Кредитний портфель продовжив скорочуватись, але темпи падіння пригальмували, а з другої половини року розпочалося його відновлення. За підсумками звітного року консолідований фінан-

совий результат учасників Фонду був найкращим за всю історію банківської системи країни.

Валюта балансу учасників Фонду за 2023 рік збільшилась на 593,2 млрд грн або 25,2% і склала 2 944,9 млрд грн. За той же час сукупні активи зросли на 593,6 млрд грн або 21,9% до 3 310,4 млрд грн. Головні чинники зростання – збільшення вкладень в державні цінні папери (ОВДП та депозитні сертифікати НБУ) та залишків на коррахунках в НБУ.

Загальний розмір клієнтського кредитного портфеля на 01.01.2024 становив 1 024,6 млрд грн, що на 11,6 млрд грн або 1,1% менше ніж на 01.01.2023. Кредити юридичним особам, органам влади та ФОП скоротились на 24,2 млрд грн до 802,0 млрд грн, а фізичним особам зросли на 12,6 млрд грн до 222,6 млрд грн. Після початку повномасштабного вторгнення портфель постійно скорочувався протягом 1,5 років, проте з другої половини 2023 року ситуація змінилась на краще завдяки зростанню гривневого кредитування.

Обсяг резервів під кредитні ризики за рік зменшився на 12,2 млрд грн або 3,5% і на 01.01.2024 становив 337,1 млрд грн. Основна причина скорочення резервів – списання з початку року 26,5 млрд грн кредитних боргів, з яких 18,9 млрд грн були в національній валюті, а 7,6 млрд грн – в іноземній. Якщо не враховувати фактор списання, резерви за робочим портфелем збільшились як в національній, так і в іноземній валюті.

Прострочена заборгованість за клієнтськими кредитами у 2023 році зросла на 7,1 млрд грн або 2,9% і на 01.01.2024 склала 256,7 млрд грн (25,1% від усього портфеля), з яких 202,3 млрд грн було в національній валюті, а 54,4 млрд грн – в іноземній.

Непрацюючі кредити з початку 2023 року формально зменшились на 9,7 млрд грн або 2,3% і на 01.01.2024 становили 422,4 млрд грн проти 432,1 млрд грн на 01.01.2023. Проте насправді вони зросли на 13,1 млрд грн, якщо не враховувати вплив валютної переоцінки (+4,8 млрд грн), припинення діяльності чотирьох банків (-1,1 млрд грн) та списання безнадійних боргів (-26,5 млрд грн). Частка непрацюючих кредитів та нарахованих по ним доходів в загальному кредитному портфелі учасників Фонду знизилась до 37,4% в порівнянні з рівнем попереднього року (38,1%), але залишилась вищою ніж два роки тому (29,7%).

Вкладення банків у цінні папери продовжили зростати восьмий рік поспіль і станом на 01.01.2024 досягли 1 467,5 млрд грн, додавши з початку року 440,7 млрд грн або 42,9%. Вперше їх сума перевищила обсяг клієнтського кредитного портфеля. Головна складова зазначених вкладень – портфель цінних паперів, які рефінансуються НБУ. За звітний рік він підвищився на 201,6 млрд грн або 37,8% до 734,3 млрд грн. Починаючи з 11 січня 2023 року банки отримали можливість зараховувати визначений перелік бенчмарк-ОВДП у покриття до 50% обсягу обов'язкових резервів, що збільшило привабливість таких паперів для учасників Фонду. Зазначені обставини разом із скороченням дохідності депозитних сертифікатів НБУ через зниження облікової ставки призвели до відновлення в балансах банків портфеля цінних паперів, які рефінансуються НБУ, після його реального падіння протягом 2022 року.

Вкладення в депозитні сертифікати НБУ у звітному році зросли на 164,2 млрд грн або 35,9% до 621,6 млрд грн, хоча їх частка в структурі портфеля знизилась з 44,6% до 42,4%. Незважаючи на поступове скорочення прибутковості внаслідок зниження облікової ставки вони разом з гривневими ОВДП залишаються для банків найбільш зручним активом, який поєднує максимальну дохідність з мінімальним ризиком, тоді як кредитування під час війни стало проблемним.

У звітному році зобов'язання учасників Фонду зросли на 512,9 млрд грн або 24,0% до 2 648,7 млрд грн за рахунок переважного залучення клієнтських коштів, на які припадає понад 90,0% загального обсягу зобов'язань.

Аналіз активів

Сукупні активи станом на 01.01.2024 склали 3 310,4 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 922,6 млрд грн, що становить 27,9% в структурі. Чисті активи склали 2 944,9 млрд грн, резерви під сукупні активи – 365,6 млрд грн. Зміни в обсягах і структурі активів учасників Фонду з початку року показані в таблиці 2.1.2.

За звітний рік сукупні активи збільшились на 593,6 млрд грн або 21,9% (у 2022 році – на 607,8 млрд грн або 28,8%), чисті активи – на 593,2 млрд грн або 25,2% (у 2022 році – на 534,6 млрд грн або 29,4%), а резерви під активи – на 0,46 млрд грн або 0,1% (у 2022 році – на 73,1 млрд грн або 25,0%). Головні чинники зростання сукупних активів – збільшення вкладень в державні цінні папери та залишків на коррахунках.

Кошти юридичних осіб, бюджету та ФОП збільшились на 353,7 млрд грн або 35,4% і досягли 1 351,7 млрд грн. Кошти фізичних осіб у 2023 році підвищились на 150,9 млрд грн або 16,2% і на 01.01.2024 склали 1 083,0 млрд грн.

Заборгованість перед НБУ продовжила швидко скорочуватись і на 01.01.2024 склала 2,5 млрд грн. За рік її обсяг впав на 35,7 млрд грн або у 15,4 рази. Одразу після початку повномасштабної війни НБУ збільшив рефінансування банків для підтримки їх ліквідності, проте подальша стабілізація ситуації сприяла зниженню попиту на грошові ресурси. Протягом 2023 року лише 5 учасників Фонду отримали кредити від НБУ на загальну суму 0,3 млрд грн, в той час як у 2022 році їх було 43 з обсягом 358,5 млрд грн, а заборгованість за такими кредитами на 01.01.2024 мали тільки 6 банків проти 21 на 01.01.2023.

Доля строкових коштів в структурі зобов'язань учасників Фонду вперше за дев'ять останніх років підвищилась і на 01.01.2024 склала 29,2% проти 27,7% на 01.01.2023. Збільшення досягнуто за рахунок зростання питомої ваги депозитів суб'єктів господарювання, в той час як частки інших строкових боргів знову скоротились.

У звітному році в балансах учасників Фонду зросла сума кредиторської заборгованості, яка збільшилась на 54,6 млрд грн або майже у 2,5 рази. Головна причина – значне посилення податкового навантаження на банки наприкінці 2023 року, коли ставка податку на прибуток підвищилась з 18% до 50%, що призвело до зростання заборгованості перед бюджетом на 50,8 млрд грн.

Власний капітал учасників Фонду у 2023 році зріс на 80,3 млрд грн або 37,2% до 296,2 млрд грн, що дозволило не тільки відновити втрати попереднього року, але й значно збільшити його розмір. У 56 банках капітал підвищився на загальну суму 83,2 млрд грн, а у 7 зменшився на 0,2 млрд грн. Ще 2,7 млрд грн система втратила внаслідок припинення діяльності чотирьох банків. Зростання капіталу пояснюється насамперед прибутковою діяльністю банків, які у звітному році заробили рекордні 83,2 млрд грн.

Рентабельність капіталу у звітному році досягла 30,4%, що значно краще ніж у 2022 році (9,7%), але нижче ніж два роки тому (38,4%). Регулятивний капітал учасників Фонду збільшився на 47,2 млрд грн або 22,4% і на 01.01.2024 становив 258,3 млрд грн. Адекватність регулятивного капіталу покращилась, залишаючись вищою за нормативне значення, яке складає не менше 10,0%. Станом на 01.01.2024 вона дорівнювала 21,1% проти 19,7% на 01.01.2023 та 18,3% на 01.01.2022.

Найближчі перспективи для банківської системи країни – обережно оптимістичні. Сектор продовжує стабільно працювати, триває приплив коштів клієнтів, відновився попит на клієнтські кредити, за підсумками роботи генерується прибуток. В майбутньому кредитний ризик залишатиметься домінуючим, ліквідність в цілому буде високою, а ризик втрати платоспроможності – низьким.

В розрізі валют відбулись наступні зміни:

- в національній валюті зростання сукупних активів з початку року склало 490,7 млрд грн або 25,8% до 2 387,9 млрд грн;
- в іноземній валюті формальне збільшення сукупних активів становило 102,9 млрд грн або 12,6% до 922,6 млрд грн, з яких 31,7 млрд грн забезпечила додатна валютна переоцінка, тобто реально вони збільшились на 71,2 млрд грн.

Готівка, дорожні чеки та банківські метали за 2023 рік зросли на 4,4 млрд грн або 5,9% до 79,3 млрд грн (2,4% обсягу активів проти 2,8% в аналогічному періоді попередньо-

го року). За той же час залишки на рахунках в НБУ додали 131,0 млрд грн, підвищившись у 2,6 рази, і склали 213,5 млрд грн (6,5% в структурі активів проти 3,0% в аналогічному періоді попереднього року). Таке стрімке збільшення пов'язано з прийняттям НБУ низки послідовних рішень про поступове зростання нормативів обов'язкового резервування, внаслідок чого залишки на коррахунках банків в НБУ підвищились з 77,2 млрд грн на 01.01.2023 до 212,2 млрд грн на 01.01.2024.

Кошти в інших банках (крім НБУ) за звітний рік збільшились на 39,5 млрд грн або 10,8%. На 01.01.2024 вони становили 405,6 млрд грн і займали 12,3% в структурі активів проти 13,5% в аналогічному періоді попереднього року. Майже всі залишки зосереджені в іноземній валюті.

Клієнтський кредитний портфель на 01.01.2024 становив 1 024,6 млрд грн, що на 11,6 млрд грн або 1,1% менше ніж на 01.01.2023. Питома вага клієнтських кредитів в активах

за 2023 рік також зменшилась з 38,1% до 31,0%. Портфель на 71,5% формується з кредитів в гривні і на 28,5% з кредитів в іноземній валюті. Після початку повномасштабного вторгнення портфель постійно скорочувався протягом 1,5 років, проте з другої половини 2023 року ситуація змінилась на краще завдяки зростанню гривневого кредитування.

Вкладення в цінні папери продовжили стрімко зростати другий рік поспіль. За 2023 рік вони збільшились на 440,7 млрд грн або 42,9%. Вперше їх обсяг перевищив розмір клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду, і наразі саме вони стали основним джерелом доходу для більшості банків. З початку року зросли всі складові зазначених вкладень: цінні папери, які рефінансуються НБУ (на 201,6 млрд грн або 37,8%), цінні папери, які випущені НБУ (на 164,2 млрд грн або 35,9%), а також корпоративні та інші цінні папери (на 75,0 млрд грн або 204,9%).

Структура та динаміка активів учасників Фонду

Таблиця 2.1.2

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2022		01.01.2023		01.01.2024		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2022 рік		за 2023 рік	
							сума	в %	сума	в %
Готівка, дорожні чеки та банк. метали	65 060,3	3,1	74 915,8	2,8	79 337,6	2,4	9 855,5	15,1	4 421,8	5,9
Кошти в НБУ	33 527,6	1,6	82 494,7	3,0	213 493,1	6,4	48 967,1	146,1	130 998,5	158,8
Кошти в інших банках	226 818,6	10,8	366 095,8	13,5	405 618,1	12,3	139 277,2	61,4	39 522,3	10,8
Кредити, що надані клієнтам	977 961,6	46,4	1 036 213,3	38,1	1 024 646,6	31,0	58 251,7	6,0	-11 566,7	-1,1
- кредити юридичним особам, владі і ФОП	751 972,3	35,7	826 270,0	30,4	802 056,9	24,2	74 297,7	9,9	-24 213,1	-2,9
- кредити фізичним особам	225 989,3	10,7	209 943,2	7,7	222 589,6	6,7	-16 046,1	-7,1	12 646,4	6,0
Вкладення в цінні папери	701 101,9	33,2	1 026 763,1	37,8	1 467 509,0	44,3	325 661,2	46,4	440 745,9	42,9
- цінні папери, які рефінансуються НБУ	496 196,3	23,5	532 704,3	19,6	734 296,7	22,2	36 508,0	7,4	201 592,4	37,8
- цінні папери, які випущені НБУ	195 424,9	9,3	457 464,2	16,8	621 633,2	18,8	262 039,3	134,1	164 169,0	35,9
- корпоративні та інші цінні папери	9 480,7	0,4	36 594,6	1,3	111 579,0	3,4	27 113,9	286,0	74 984,4	204,9
Інвестиції в асоційовані, дочірні компанії	285,3	0,0	267,6	0,0	292,6	0,0	-17,7	-6,2	25,0	9,3
Основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування	47 006,8	2,2	50 277,3	1,9	56 189,9	1,7	3 270,5	7,0	5 912,6	11,8
Інші активи	57 282,3	2,7	79 766,8	2,9	63 336,5	1,9	22 484,5	39,3	-16 430,2	-20,6
- дебіторська заборгованість	26 166,3	1,2	34 085,4	1,3	18 771,8	0,6	7 919,1	30,3	-15 313,7	-44,9
- інші кошти	31 116,0	1,5	45 681,4	1,7	44 564,8	1,3	14 565,4	46,8	-1 116,6	-2,4
Всього активів	2 109 044,4	100,0	2 716 794,3	100,0	3 310 423,5	100,0	607 749,9	28,8	593 629,2	21,9
Резерви під активні операції	-292 004,1		-365 116,2		-365 571,2		-73 112,1	25,0	-455,0	0,1
Чисті активи	1 817 040,3		2 351 678,0		2 944 852,2		534 637,7	29,4	593 174,2	25,2
Довідково:										
Високоліквідні активи	947 840,3	44,9	1 447 969,22	53,3	1 969 718,3	59,5	500 128,9	52,8	521 749,1	36,0

* враховуючи кошти в розрахунках

Основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування за звітний рік підвищились на 5,9 млрд грн або 11,8% і склали 56,2 млрд грн, а їх частка в структурі активів впала до 1,7% проти 1,9% на початку 2023 року. За той же час дебіторська заборгованість скоротилась на 15,3 млрд грн або 44,9% до 18,8 млрд грн (0,6% в структурі проти 1,3% на початку 2023 року), а інші кошти зменшились на 1,1 млрд грн або 2,4% до 44,6 млрд грн (1,3% в структурі на 01.01.2024 проти 1,7% на 01.01.2023).

Високоліквідні активи учасників Фонду (готівкові кошти та банківські метали, наявність яких є підтвердженою, кошти на коррахунках в НБУ та інших банках, а також цінні папери, які рефінансуються або випущені НБУ, без нарахованих доходів) у 2023 році збільшились на величезну суму 521,8 млрд грн або 36,0%. Торік їх підвищення було теж вражаючим (500,1 млрд грн, враховуючи 144,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»). Таким чином, за два

останні роки зростання високоліквідних активів склало понад 1,0 трлн грн і на 01.01.2024 вони досягли 1 969,7 млрд грн. Також суттєво збільшилась їх частка в загальному обсязі сукупних активів з 44,9% на 01.01.2022 до 53,3% на 01.01.2023 та 59,5% на 01.01.2024.

Як свідчать наведені дані, у звітному році головними чинниками зростання активів учасників Фонду були вкладення у гривневі цінні папери, що рефінансуються або випущені НБУ, які зросли в усіх групах банків. В той же час клієнтський кредитний портфель, як і торік, продемонстрував тенденцію до скорочення за винятком гривневого кредитування бізнесу банками з приватним капіталом та населення державними та приватними банками. Разом з тим, гальмування темпів його падіння навесні та реальне збільшення кредитування у II півріччі свідчать про зміну негативного тренду з другої половини року.

Аналіз зобов'язань

Сукупні зобов'язання станом на 01.01.2024 дорівнювали 2 648,7 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 867,6 млрд грн, що складає 32,8% в структурі ресурсів. Структура зобов'язань та їх динаміка показані в таблиці 2.1.3.

У 2023 році сукупні зобов'язання зросли на 512,9 млрд грн або 24,0% (у 2022 році – на 552,6 млрд грн або 34,9%) за рахунок переважного залучення клієнтських коштів, а також валютної переоцінки.

В розрізі валют відбулись наступні зміни:

- в національній валюті підвищення склало 444,3 млрд грн або 33,2% до 1 781,1 млрд грн;
- в іноземній валюті формальне збільшення становило 68,6 млрд грн або 8,6% до 867,6 млрд грн., з яких 30,9 млрд грн забезпечила валютна переоцінка, тобто, насправді зобов'язання зросли на 37,7 млрд грн.

Кошти юридичних осіб, бюджету та ФОП за 2023 рік зросли на 353,7 млрд грн або 35,4% (у 2022 році – на 252,5 млрд грн) і склали 1 351,7 млрд грн (51,0% в структурі зобов'язань).

За строковістю серед зазначених коштів переважають залишки до запитання, які з початку року підвищились на 198,8 млрд грн або 23,8% до 1 035,4 млрд грн.

Строкові депозити за рік збільшились на 154,8 млрд грн або 95,9% до 316,2 млрд грн.

Кошти фізичних осіб у 2023 році підвищились на 150,9 млрд грн або 16,2% (у 2022 році – на 328,5 млрд грн) і на 01.01.2024 склали 1 083,0 млрд грн (40,9% в структурі зобов'язань).

Кошти на вимогу фізичних осіб на 01.01.2024 досягли 694,1 млрд грн, що на 87,6 млрд грн або 14,4% вище рівня на 01.01.2023. В порівнянні з 2022 роком темпи їх зростання скоротились майже втричі.

Строкові депозити населення у 2023 році підвищились на 63,3 млрд грн або 19,5% до 388,9 млрд грн.

Заборгованість перед НБУ у звітному році продовжила швидко скорочуватись і на 01.01.2024 склала 2,5 млрд грн (0,1% в структурі ресурсів). За рік її обсяг впав на 35,7 млрд грн або у 15,4 рази (у 2022 році вона зменшилась на 50,2 млрд грн). Після початку повномасштабної війни НБУ збільшив рефінансування банків для підтримки їх ліквідності, проте подальша стабілізація ситуації сприяла зниженню попиту на грошові ресурси і призвела до суттєвого скорочення заборгованості банків. Протягом 2023 року лише 5 учасників Фонду отримали кредити від НБУ на загальну суму 0,3 млрд грн, в той час як у 2022 році їх було 43 з обсягом 358,5 млрд грн, а заборгованість за такими кредиторами на 01.01.2024 мали тільки 6 банків проти 21 на 01.01.2023.

Кредити від міжнародних та інших організацій за 2023 рік зросли на 4,4 млрд грн або 8,7% до 54,3 млрд грн (2,1% в структурі ресурсів).

Зростання кредиторської заборгованості у звітному році на 54,6 млрд грн або майже у 2,5 рази пояснюється значним посиленням податкового навантаження на банки наприкінці 2023 року, коли ставка податку на прибуток зросла з 18% до 50%, а заборгованість перед бюджетом збільшилась на 50,8 млрд грн. В свою чергу, скорочення зобов'язань за іншими коштами на 11,5 млрд грн або 23,1% пов'язано, насамперед, із зменшенням залишків на транзитних рахунках з 33,0 млрд грн на 01.01.2023 до 19,9 млрд грн на 01.01.2024.

Структура та динаміка зобов'язань учасників Фонду

Таблиця 2.1.3

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2022		01.01.2023		01.01.2024		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2022 рік		за 2023 рік	
							суми	в %	суми	в %
Заборгованість перед НБУ	88 353,0	5,6	38 145,9	1,8	2 482,7	0,1	-50 207,1	-56,8	-35 663,1	-93,5
Кошти інших банків	33 030,7	2,1	21 218,6	1,0	20 789,6	0,8	-11 812,1	-35,8	-429,0	-2,0
- кошти на вимогу*	12 625,0	0,8	18 002,8	0,8	17 067,4	0,6	5 377,8	42,6	-935,4	-5,2
- отримані кредити та залучені депозити	20 405,7	1,3	3 215,8	0,2	3 722,2	0,1	-17 189,9	-84,2	506,4	15,7
Кошти юридичних осіб, бюджету і ФОП	745 534,8	47,1	998 018,6	46,7	1 351 679,5	51,0	252 483,8	33,9	353 661,0	35,4
- кошти на вимогу*	599 376,9	37,9	836 614,5	39,2	1 035 444,0	39,1	237 237,6	39,6	198 829,5	23,8
- строкові вклади (депозити)	146 157,9	9,2	161 404,0	7,6	316 235,0	11,9	15 246,1	10,4	154 831,0	95,9
Кошти фізичних осіб	603 641,3	38,1	932 137,8	43,6	1 083 030,1	40,9	328 496,5	54,4	150 892,3	16,2
- кошти на вимогу*	359 623,0	22,7	606 584,9	28,4	694 136,8	26,2	246 961,9	68,7	87 551,9	14,4
- строкові вклади (депозити)	244 018,3	15,4	325 552,9	15,2	388 893,3	14,7	81 534,6	33,4	63 340,4	19,5
Цінні папери власного боргу	2 243,7	0,1	1 123,5	0,1	816,1	0,0	-1 120,2	-49,9	-307,5	-27,4
- ощадні (депозитні) сертифікати	1 610,7	0,1	1 102,5	0,1	727,6	0,0	-508,2	-31,6	-374,8	-34,0
- інші цінні папери власного боргу	633,0	0,0	21,1	0,0	88,5	0,0	-611,9	-96,7	67,4	319,8
Кредити від міжнародних та інших організацій	45 572,9	2,9	49 983,0	2,3	54 338,0	2,1	4 410,1	9,7	4 355,0	8,7
Субординований борг	7 517,7	0,5	10 387,0	0,5	7 575,0	0,3	2 869,3	38,2	-2 812,1	-27,1
Інші пасиви	57 392,0	3,6	84 823,7	4,0	127 990,4	4,8	27 431,7	47,8	43 166,7	50,9
- кредиторська заборгованість	30 281,5	1,9	35 201,4	1,6	89 818,4	3,4	4 919,9	16,2	54 617,0	155,2
- інші кошти	27 110,5	1,7	49 622,3	2,3	38 172,0	1,4	22 511,8	83,0	-11 450,3	-23,1
Всього зобов'язань	1 583 286,1	100,0	2 135 838,2	100,0	2 648 701,4	100,0	552 552,1	34,9	512 863,2	24,0

* враховуючи кошти в розрахунках

Аналіз фінансових результатів

Незважаючи на триваюче військове протистояння діяльність учасників Фонду у звітному році була прибутковою. Їх консолідований річний фінансовий результат склав 83,2 млрд грн і став рекордним за всю історію банківської системи України. Він на 6,8 млрд грн перевищив прибуток останнього довоєнного року, коли вони заробили 76,4 млрд грн, а в порівнянні з 2022 роком збільшився на 61,3 млрд грн або у 3,8 рази.

За підсумками 2023 року 55 банків отримали прибуток на загальну суму 83,4 млрд грн, а 8 банків – збиток в загальному розмірі 0,2 млрд грн. У 2022 році прибутковими були 45 установ з результатом плюс 45,0 млрд грн, а збитковими – 22 установа з показником мінус 23,1 млрд грн.

Основне джерело прибутку – чистий процентний дохід, який банки одержали в сумі 201,4 млрд грн, перевищивши рівень 2022 року на 49,7 млрд грн. Чистий комісійний дохід склав 50,0 млрд грн (за 2022 – 50,2 млрд грн).

Операційний дохід банків збільшився на 87,5 млрд грн або 24,7%, операційні витрати – на 49,9 млрд грн або 42,0%, а чистий операційний прибуток до формування резервів

– на 37,6 млрд грн або 16,0%. Операційна ефективність учасників Фонду у звітному році поліпшилась: CIR на 01.01.2024 становив 37,8% порівняно з 39,5% на 01.01.2023 та 50,2% на 01.01.2022.

За підсумками 2023 року фінансовий результат окремих груп банків був наступним:

- консолідований прибуток державних банків склав 51,8 млрд грн, що на 32,5 млрд грн вище рівня 2022 року, причому всі банки завершили рік прибутковими, в той час як попередній – лише два;
- банки з іноземним капіталом зафіксували загальний прибуток в розмірі 22,4 млрд грн проти минулорічного збитку 0,4 млрд грн;
- приватні банки отримали консолідований прибуток в сумі 9,0 млрд грн, що на 6,0 млрд грн більше ніж у 2022 році.

Детально динаміка доходів та витрат учасників Фонду, а також їх фінансових результатів наведена в таблиці 2.1.4.

Доходи учасників Фонду у 2023 році склали 446,4 млрд грн, збільшившись в порівнянні з 2022 роком на 88,8 млрд грн або 24,8 %.

Серед доходів найбільший обсяг займають процентні (304,4 млрд грн), комісійні доходи – на другому місці (97,1 млрд грн). Проти рівня 2022 року вони зросли відповідно на 87,4 млрд грн або 40,3% та 11,4 млрд грн або 13,4%. Питома вага процентних доходів в загальному обсязі доходів збільшилась з 60,7% до 68,2%, а комісійних зменшилась з 23,9% до 21,7%.

Суттєве підвищення обсягу та частки процентних доходів пояснюється карколомним зростанням вкладень банків в державні цінні папери на тлі скорочення клієнтського кредитного портфеля. Якщо доходи від кредитів клієнтам за рік збільшились на 3,2 млрд грн або 2,5% до 128,8 млрд грн (а їх частка в процентних доходах зменшилась з 57,9% до 42,3%), то доходи від цінних паперів «злетіли» на 72,9 млрд грн або 82,2% до 161,7 млрд грн (а їх доля в процентних доходах зросла з 40,9% до 53,1%). Вперше доходи від цінних паперів перевищили доходи від клієнтських кредитів, збільшившись за два роки на 115,2 млрд грн або у 2,5 рази.

Результат переоцінки та операцій купівлі-продажу у звітному році був додатним і склав 30,3 млрд грн, що на 13,2 млрд грн або 30,4% менше ніж торік. Його основними складовими були:

- 26,0 млрд грн прибутку від операцій купівлі-продажу іноземної валюти та банківських металів;
- 4,4 млрд грн прибутку від переоцінки ОВДП в колишніх торгових портфелях учасників Фонду;

- 2,1 млрд грн прибутку від операцій купівлі-продажу процентних своп-контрактів;
- 2,8 млрд грн збитку від переоцінки процентних своп-контрактів.

Витрати банків у 2023 році склали 363,1 млрд грн, підвищившись на 27,5 млрд грн або 8,2% відносно рівня 2022 року.

Їх головною статтею стали процентні витрати, які зросли на 37,7 млрд грн або 57,7% і досягли 103,1 млрд грн (28,4% в структурі). Серед них левову частку займають проценти за коштами клієнтів, які збільшились на 48,8 млрд грн або у 2,1 рази до 95,2 млрд грн. Головна причина зростання – суттєве підвищення строкових депозитів юридичних і фізичних осіб, в той час як коливання процентних ставок було незначним.

Обсяг адміністративних витрат зріс на 12,5 млрд грн або 14,2% і становив 100,9 млрд грн, а їх питома вага в структурі підвищилась з 26,4% до 27,8% (друге місце після процентних витрат). На третьому місці – витрати на сплату податку на прибуток, які сягнули 76,6 млрд грн після стрімкого підвищення ставки податку наприкінці року.

Відрахування в резерви, які торік були основною статтею витрат, зменшились у 7,2 рази до 16,9 млрд грн, з яких 14,2 млрд грн становили витрати на формування резервів під цінні папери і лише 2,6 млрд грн – витрати на формування резервів під клієнтські кредити. Головну частину збитків від знецінення кредитних портфелів банки визнали в перший рік війни, тому в 2023 році відрахування в резерви були мінімальними.

Доходи, витрати та фінансові результати учасників Фонду

Таблиця 2.1.4

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	Зміни, які відбулися			
				за 2022 рік		за 2023 рік	
				сума	в %	сума	в %
Усього доходів, у т.ч.:	246 688,5	357 549,1	446 361,7	110 860,6	44,9	88 812,6	24,8
– процентні доходи	147 400,2	217 052,6	304 437,0	69 652,4	47,3	87 384,4	40,3
з них процентні доходи за кредитами, наданими клієнтам	100 523,1	125 654,4	128 814,8	25 131,3	25,0	3 160,4	2,5
процентні доходи за операціями з цінними паперами	46 453,9	88 709,5	161 656,2	42 255,6	91,0	72 946,7	82,2
– комісійні доходи	83 403,4	85 622,1	97 061,5	2 218,7	2,7	11 439,4	13,4
з них комісії за розрахунково-касове обслуговування	72 260,7	74 448,7	84 644,4	2 188,0	3,0	10 195,7	13,7
– результат переоцінки та операцій купівлі-продажу	4 361,8	43 482,3	30 264,3	39 120,5	896,9	- 13 218,0	- 30,4
– інші операційні доходи	7 125,2	8 125,9	9 954,8	1 000,7	14,0	1 828,9	22,5
– інші доходи	3 033,0	2 413,4	2 587,8	- 619,6	- 20,4	174,4	7,2
– повернення списаних активів	1 364,9	852,8	2 056,3	- 512,1	- 37,5	1 203,5	141,1
Усього витрат, у т.ч.:	170 268,3	335 627,8	363 130,8	165 359,5	97,1	27 503,0	8,2
– процентні витрати	43 118,9	65 357,8	103 050,0	22 238,9	51,6	37 692,2	57,7
з них проценти за коштами клієнтів	33 396,5	46 419,2	95 188,6	13 022,7	39,0	48 769,4	105,1

Продовження таблиці 2.1.4

Доходи, витрати та фінансові результати учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	Зміни, які відбулися			
				за 2022 рік		за 2023 рік	
				сума	в %	сума	в %
– комісійні витрати	31 553,7	35 449,4	47 083,7	3 895,7	12,3	11 634,3	32,8
з них комісії за розрахунково-касове обслуговування	29 796,1	32 582,3	42 233,5	2 786,2	9,4	9 651,2	29,6
– інші операційні витрати	16 361,8	17 875,3	18 500,1	1 513,5	9,3	624,8	3,5
– адміністративні витрати	71 534,4	88 385,0	100 917,4	16 850,6	23,6	12 532,4	14,2
– відрахування в резерви	1 322,5	121 204,3	16 935,8	119 881,8	9 064,8	- 104 268,5	- 86,0
з них відрахування в резерви під кредити клієнтам	6 874,6	107 383,4	2 588,4	100 508,8	1462,0	- 104 795,0	- 97,6
відрахування в резерви під знецінення цінних паперів	188,4	7 456,5	14 217,1	7 268,1	3 857,8	6 760,6	90,7
– податок на прибуток	6 377,0	7 356,0	76 643,8	979,0	15,4	69 287,8	941,9
Фінансовий результат, у т.ч.:	76 420,2	21 921,3	83 230,9	- 54 498,9	- 71,3	61 309,6	279,7
– банків з державною часткою	41 553,5	19 258,0	51 785,8	- 22 295,5	- 53,7	32 527,8	168,9
з них АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	35 050,4	30 198,0	37 764,7	- 4 852,4	- 13,8	7 566,7	25,1
– банків іноземних банківських груп	22 277,4	- 387,8	22 418,4	- 22 665,2	- 101,7	22 806,2	- 5 880,9
– банків з приватним капіталом	12 589,3	3 051,1	9 026,7	- 9 538,2	- 75,8	5 975,6	195,9
Довідково:							
Операційна ефективність (CIR), в %	50,2	39,5	37,8	- 10,7	x	- 1,7	x

Аналіз капіталу

Власний капітал учасників Фонду станом на 01.01.2024 склав 296,2 млрд грн. Зміни в його структурі за два останні роки показані в таблиці 2.1.5.

З початку 2023 року власний капітал учасників Фонду підвищився на 80,3 млрд грн або 37,2%, що дозволило не тільки відновити втрати попереднього року, але й значно збільшити його розмір. У 56 банках капітал зріс на загальну суму 83,2 млрд грн, а у 7 скоротився на 0,2 млрд грн (після 2022 року відповідна кількість банків була 37 та 30). Ще 2,7 млрд грн система втратила внаслідок припинення діяльності ПАТ «АЙБОКС БАНК», АТ «БАНК ФОРВАРД», АТ «АКБ «КОНКОРД» та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК».

Головна причина збільшення капіталу – прибуткова діяльність банків, які у звітному році заробили 83,2 млрд грн. Підвищенню капіталізації також сприяла додатна переоцінка вартості цінних паперів в колишньому портфелі на продаж в розмірі 23,2 млрд грн. В той же час нарахування дивідендів за підсумками 2022 року в сумі 24,4 млрд грн (у т.ч. 24,2 млрд грн від АТ КБ «ПРИВАТБАНК») негативно вплинуло на капітал системи.

Сплачений статутний капітал на 01.01.2024 становив 404,8 млрд грн, втративши за рік 2,3 млрд грн або 0,6% через припинення чотирьох банків. За той же час загальні резерви та фонди зросли на 3,6 млрд грн або 8,5% до 46,2 млрд грн за рахунок розподілу прибутку за 2022 рік.

Консолідований від’ємний результат минулих років, який складається окремо з нерозподілених прибутків та

непокритих збитків, за підсумками 2023 року погіршився на 5,8 млрд грн внаслідок збільшення прибутків на 6,6 млрд грн та збитків на 12,4 млрд грн і наразі становить мінус 276,1 млрд грн.

Рентабельність капіталу у звітному році відчутно зросла і досягла 30,4%, що значно краще ніж у 2022 році (9,7%), але нижче ніж два роки тому (38,4%).

Регулятивний капітал учасників Фонду з початку 2023 року збільшився на 47,2 млрд грн або 22,4% і на 01.01.2024 становив 258,3 млрд грн. Показник адекватності регулятивного капіталу по всіх учасниках Фонду за підсумками звітного року покращився, залишаючись вищим за нормативне значення, яке складає не менше 10,0%. Станом на 01.01.2024 він дорівнював 21,1% проти 19,7% на 01.01.2023 та 18,3% на 01.01.2022.

У 2023 році частка власного капіталу в пасивах підвищилась до 10,1% проти 9,3% торік, хоча за підсумками 2021 року вона була 12,9%. На 01.01.2024 вклади фізичних осіб були в 4,2 рази більше за власний капітал банківської системи, що свідчить про недостатній рівень захисту вкладів капіталом. В той же час на 01.01.2023 таке перевищення складало 4,8 рази, а на 01.01.2022 – 2,9 рази. У 2023 році значення цього показника по 10 банкам було більше середнього по системі, у 2022 році таких банків було 8, а у 2021 році – 19.

Таким чином, зважаючи на стрімке збільшення обсягу вкладів і зростаючі ризики від триваючої війни, підвищення капіталізації учасників Фонду залишається актуальним.

Таблиця 2.1.5

Зміни в структурі власного капіталу учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	Зміни, які відбулися			
				за 2022 рік		за 2023 рік	
				сума	в %	сума	в %
Сплачений статутний капітал	432 062,2	407 020,5	404 751,2	- 25 041,7	- 5,8	- 2 269,3	- 0,6
Емісійні різниці та додаткові внески	15 262,4	14 541,7	14 515,3	- 720,7	- 4,7	- 26,4	- 0,2
Загальні резерви та фонди	32 927,0	42 602,4	46 242,6	9 675,4	29,4	3 640,2	8,5
Результати переоцінки	12 097,6	127,3	23 551,8	- 11 970,3	- 98,9	23 424,5	18 401,0
Результати минулих років	- 335 015,2	- 272 865,3	- 268 906,5	62 149,9	- 18,6	3 958,8	- 1,5
Результат звітного року	-	2 491,9	- 7 234,5	2 491,9	x	- 9 726,4	- 390,3
Результат поточного року	76 420,2	21 921,3	83 230,9	- 54 498,9	- 71,3	61 309,6	279,7
Всього власного капіталу	233 754,2	215 839,8	296 150,8	- 17 914,4	- 7,7	80 311,0	37,2
Довідково:	41 553,5	19 258,0	51 785,8	- 22 295,5	- 53,7	32 527,8	168,9
Рентабельність капіталу (ROE), в %	38,4	9,7	30,4	- 28,7	x	20,7	x
Адекватність регулятивного капіталу, в %	18,3	19,7	21,1	1,4	x	1,4	x

2.2. Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду

Аналіз вкладних операцій станом на 01.01.2024 проводився по 63 учасниках Фонду на підставі отриманих щомісячних «Звітів про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – форма звітності №1Ф (далі- форма №1Ф).

Протягом 2023 року із реєстру учасників Фонду було виключено 4 банки у зв'язку із відкликанням банківської ліцензії та ліквідацією із загальною сумою вкладів 4 016,6 млн грн (АТ «БАНК ФОРВАРД» – 09.03.2023, ПАТ «АЙБОКС БАНК» – 09.03.2023, АТ «АКБ «КОНКОРД» – 03.08.2023 та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» – 09.10.2023) (рисунок 2.2.1).

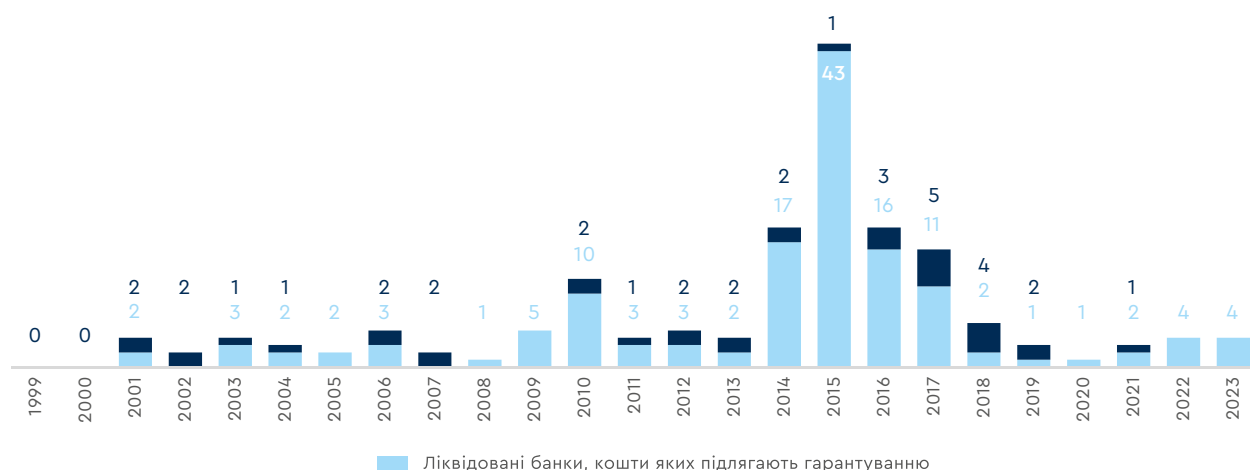

Рисунок 2.2.1 Виключення банків з реєстру учасників Фонду

Дані про вклади фізичних осіб в банках, виключених із реєстру учасників Фонду та включених до реєстру учасників Фонду протягом 2023 року

Таблиця 2.2.1

№ з/п	№ з/р	Назва банку	Кількість вкладників	Сума вкладів, млн грн		Сума можливого відшкодування, млн грн	Дата рішення НБУ про ліквідацію
			осіб	усього	в т. ч. в іноземній валюті		
Звітність станом на 01.01.2023							
1	188	АТ «БАНК ФОРВАРД»	222 990	1 580,6	122, 5	1 580,5	07.03.2023
2	3	ПАТ «АЙБОКС БАНК»	16 839	548,1	203,8	548,1	07.03.2023
3	193	АТ «АКБ «КОНКОРД»	232 047	1 282,4	683,5	1 282,3	01.08.2023
4	175	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	12 379	605,6	265,4	605,6	05.10.2023
Загалом по банках виключених за 2023 рік			484 255	4 016,6	1 275,2	4 016,41	

Тенденції ринку вкладних операцій

» **чисельність вкладників** – за 2023 рік зросла на 2,3 млн осіб або на 3,6% до **67,7 млн осіб**. Для порівняння за 2022 рік збільшення чисельності вкладників складало 15,6 млн осіб або 31,4% в тому числі і за рахунок набрання АТ «ОЩАДБАНК» статусу учасника Фонду, в якому було зосереджено 12,5 млн вкладників станом на 01.01.2023.

Загальна кількість вкладників в банках з державною часткою складає 42,1 млн осіб або 62,2% від загальної чисельності по Фонду.

У 10 банках, кількість вкладників в кожному з яких понад 1 млн осіб, зосереджено загалом 61,9 млн вкладників, що складає 91,5% від загальної кількості вкладників (таблиця 2.2.2). В АТ КБ «ПРИВАТБАНК» зосереджено вклади 24,2 млн осіб, що складає 35,8% від загальної кількості вкладників.

» **сума вкладів** – за 2023 рік збільшилась на 183,3 млрд грн або на 17,4% до **1234,8 млрд грн**. Для порівняння за 2022 рік збільшення суми вкладів складало 375,9 млрд грн або 55,6% в тому числі і за рахунок набрання АТ «ОЩАДБАНК» статусу учасника Фонду, в якому сума вкладів складала 169,8 млрд грн станом на 01.01.2023.

Загальна сума вкладів в банках з державною часткою складає 780,5 млрд грн або 63,2% до загальної суми вкладів по Фонду.

В 16 банках, в кожному з яких сума вкладів перевищує 10 000 млн грн, разом зосереджено 1171,9 млрд грн або 94,9% із суми вкладів усього по Фонду, в тому числі в АТ КБ «ПРИВАТБАНК» 37,6% із суми вкладів всіх учасників системи гарантування (таблиця 2.2.3).

» кількість **фізичних осіб-підприємців** станом на 01.01.2024 складала 2,2 млн осіб або 3,2% із всіх вкладників із сумою вкладів 149,9 млрд грн або 12,1% від загальної суми вкладів. За 2023 рік кількість фізичних осіб – підприємців збільшилась на 236,1 тис. осіб або на 12,1%, а їх сума – на 31,1 млрд грн або на 26,1%.

» **середній розмір вкладу** склав 18 242,62 грн. Середній розмір вкладу по гарантованих Фондом вкладах (понад 10 грн) склав 30 642,01 грн.

» **сума можливого відшкодування** за рахунок коштів Фонду за 2023 рік збільшилась на 181,6 млрд грн або на 17,3% і станом на 01.01.2024 складала 1 232,1 млрд грн. Відповідно до Закону №2180, з 13.04.2022 протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку.

» Загальна сума можливого відшкодування в банках з державною часткою складає 780,5 млрд грн або 63,3% із загальної суми можливого відшкодування по Фонду.

Банки, в яких зосереджена найбільша кількість вкладників станом на 01.01.2024

Таблиця 2.2.2

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2023				Зміна за 2023 рік	
			Кількість вкладників, осіб			Сума вкладів	Кількість вкладників	
			усього	% до всього	в т. ч. в ін. валюті	усього, млн грн	осіб	
1	113	АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	24 218 824	35,8	4 461 952	464 132,2	318 429	
2	240	АТ «ОЩАДБАНК»	12 834 594	19,0	531 846	192 748,6	336 392	
3	027	АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»	7 960 179	11,8	1 976 362	85 453,7	1 179 972	
4	098	АТ «АКЦЕНТ-БАНК»	3 171 962	4,7	436 517	16 351,8	392 102	
5	121	АТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК»	2 996 660	4,4	164 234	68 986,1	47 045	
6	048	АТ «СЕНС БАНК»	2 892 276	4,3	293 137	49 205,2	-164 339	
7	111	АТ «ПУМБ»	2 822 573	4,2	336 403	52 611,6	266 844	
8	090	АТ «УКРСИББАНК»	2 111 296	3,1	271 910	58 805,9	162 732	
9	052	АБ «УКРГАЗБАНК»	1 540 418	2,3	162 084	35 501,0	141 766	
10	085	АТ «ОТП БАНК»	1 358 521	2,0	119 886	30 794,2	-116 265	
Всього по банках			61 907 303	91,5	8 754 331	1 054 590,2	2 564 678	
% до всього по Фонду			91,5	-	89,0	85,4	-	
По Фонду ЗАГАЛОМ			67 687 700	100,0	9 837 362	1 234 800,9	2 335 690	

Банки, в яких зосереджена найбільша сума вкладів станом на 01.01.2024

Таблиця 2.2.3

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2024				Зміна за 2023 рік	
			К-ть вкладників	Сума вкладів, млн грн			Сума вкладів	
				осіб	усього	% до всього	в т. ч. в ін. валюті	млн грн
1	113	АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	24 218 824	464 132,2	37,6	127 400,1	73 549,1	
2	240	АТ «ОЩАДБАНК»	12 834 594	192 748,6	15,6	41 391,1	22 957,7	
3	027	АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»	7 960 179	85 453,7	6,9	40 149,6	23 078,7	
4	121	АТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК»	2 996 660	68 986,1	5,6	29 429,1	3 535,2	
5	090	АТ «УКРСИББАНК»	2 111 296	58 805,9	4,8	33 742,0	7 334,1	
6	111	АТ «ПУМБ»	2 822 573	52 611,6	4,3	18 721,6	11 422,8	
7	048	АТ «СЕНС БАНК»	2 892 276	49 205,2	4,0	25 040,6	5 476,0	
8	022	АТ «УКРЕКСІМБАНК»	629 192	38 936,1	3,2	23 969,9	5 499,9	
9	052	АБ «УКРГАЗБАНК»	1 540 418	35 501,0	2,9	12 426,8	1 937,7	
10	085	АТ «ОТП БАНК»	1 358 521	30 794,2	2,5	16 826,4	454,4	
11	054	АТ «КРЕДОБАНК»	608 067	20 209,4	1,6	11 017,4	4 306,6	
12	043	АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»	397 598	19 009,2	1,5	10 916,3	3 570,3	
13	098	АТ «АКЦЕНТ-БАНК»	3 171 962	16 351,8	1,3	4 698,5	4 175,2	
14	016	ПАТ АБ «ПІВДЕННИЙ»	732 595	16 189,1	1,3	9 002,8	4 021,6	
15	141	АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК»	40 818	11 748,0	1,0	6 708,9	1 440,1	
16	031	АТ «ТАСКОМБАНК»	813 804	11 193,7	0,9	5 711,4	-59,9	
По банках загалом			65 129 377	1 171 875,7	94,9	417 152,5	172 699,5	
% до всього по Фонду			96,2	94,9	-	95,1	-	
По Фонду ЗАГАЛОМ			67 688 700	1 234 800,9	100,0	438 447,3	183 301,0	

Динаміку чисельності вкладників та суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000–2023 рр. наведено на рисунках 2.2.2 та 2.2.3.

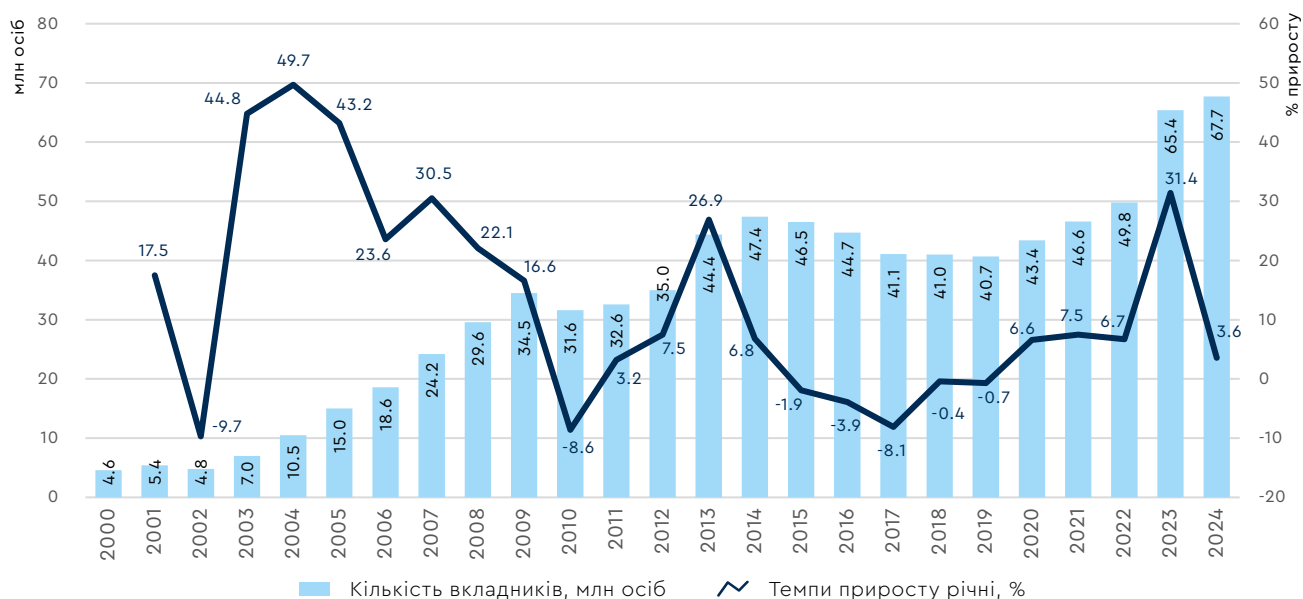

Рисунок 2.2.2 Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000–2023 рр.

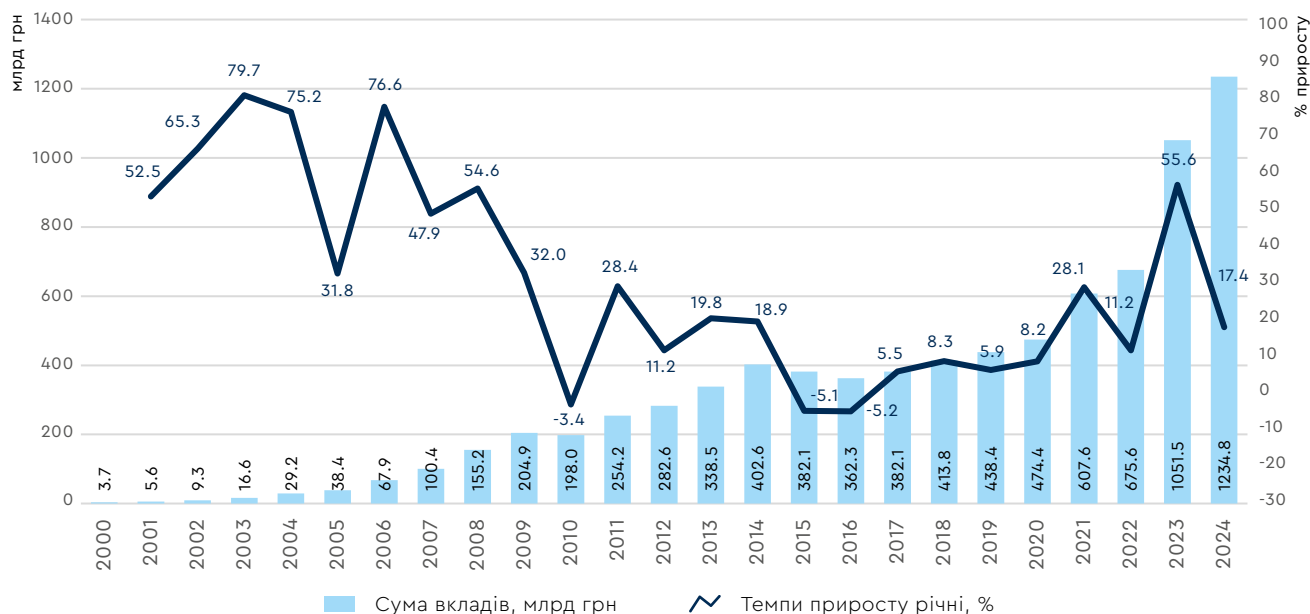

Рисунок 2.2.3 Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000–2023 рр.

В таблиці 2.2.4 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду з фізичними особами за 2023 рік.

В таблиці 2.2.5 наведена структура вкладів учасників Фонду з початку 2014 року.

В таблиці 2.2.6 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду починаючи з 2000 року.

В 2023 році, незважаючи на воєнні дії, обсяг вкладів фізичних осіб зріс на 183,3 млрд грн або на 17,4%. Збільшення відбулось як в частині суми вкладів в національній валюті

на 142,3 млрд грн або на 21,8%, так і в іноземній валюті в гривневому еквіваленті на 41,0 млрд грн або на 10,3%. В доларовому еквіваленті приріст за 2023 рік склав 0,7 млрд доларів США або на 6,2%. Кількість вкладників продовжує зростати (+ 2,3 млн осіб або на 3,6%) та на кінець року складає 67,7 млн осіб та такий їх рівень є найбільшим з початку заснування системи гарантування.

На динаміку збільшення вкладних операцій впливали: дія 100% гарантій закладами фізичних осіб (в тому числі ФОП), зменшення обсягу зняття готівки за кордоном за картками українських банків, соціальні виплати населенню,

надання фінансової допомоги від держави та міжнародних організацій, виплати військовослужбовцям, підвищення середньої заробітної плати. Крім того, починаючи з 03.10.2023 року НБУ перейшов до режиму керованої гнучкості обмінного курсу, що мало певний вплив на динаміку переоцінки вкладів в іноземній валюті.

Протягом 2023 року частка строкових вкладів коливаючись зростала (рисунок 2.2.4) та вперше з початку 2014 року на кінець звітного року піднялась. Станом на 01.01.2024 частка таких вкладів становила 35,8% (на 01.01.2023 їх рівень складав 34,8%). В 2022 та 2023 роках вкладні операції

банків з фізичними особами характеризуються найменшою строковістю з початку 2001 року.

В першій половині року відбувалось поступове підвищення процентних ставок, про те, після початку зниження облікової ставки НБУ (за 2023 рік з 25,0% до 15,0%) процентні ставки в другій половині року почали незначно знижуватись але на кінець року їх рівень залишився вищий ніж на початку. За 2023 рік середньозважена щомісячна процентна ставка за вкладами в національній валюті зроста на 0,93 процентні пункти до 11,2%, а в іноземній валюті зроста на 0,39 процентних пункти до 0,98% (рисунок 2.2.5).

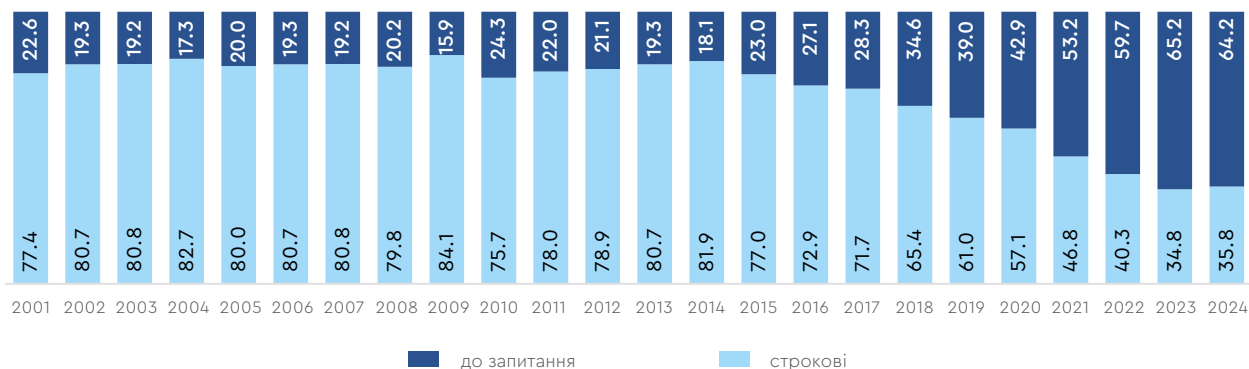

Рисунок 2.2.4 Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000–2023 рр.

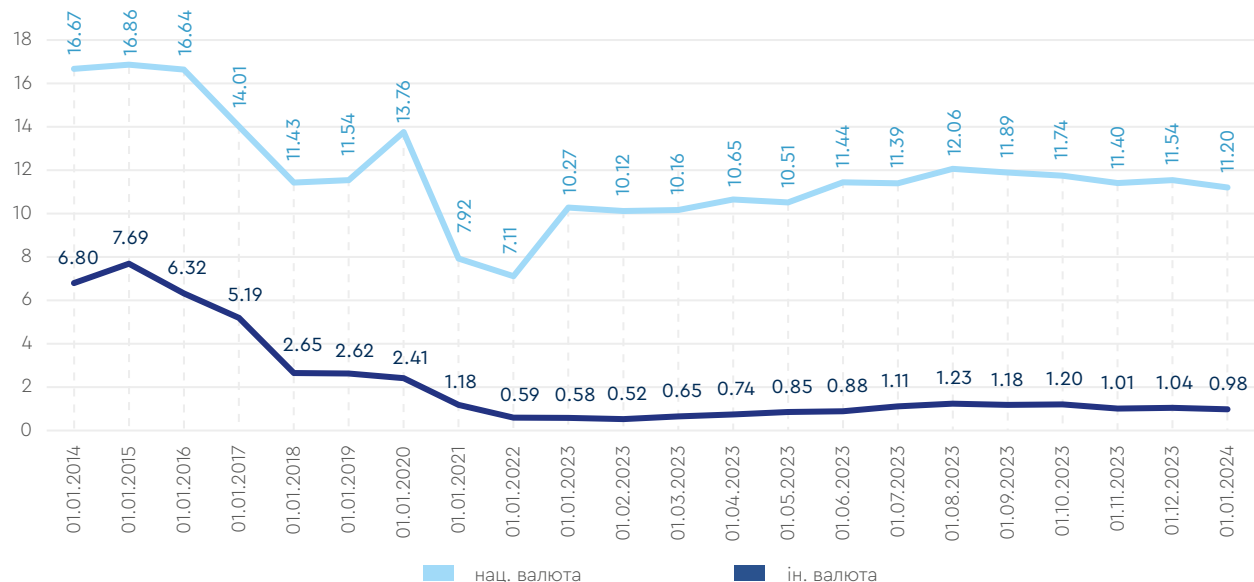

Рисунок 2.2.5 Динаміка середньозважених щомісячних ставок за вкладами фізичних осіб протягом 2014–2023 рр.

Динаміка вкладних операцій учасників Фонду з початку 2023 року

Таблиця 2.2.4

№	Вкладні операції банків з фізичними особами (№1Ф)	01.01.2023	01.01.2024	з початку 2023	
				+/-	%
1	Кількість учасників Фонду*	67	63	-4	x
2.1.	Сума вкладів фізичних осіб, млрд грн	1 051,5	1 234,8	183,3	17,4
-	у т.ч. в національній валюті, млрд грн	654,0	796,4	142,3	21,8
-	в іноземній валюті, млрд грн	397,5	438,4	41,0	10,3
2.2.	Кількість вкладників, млн осіб	65,4	67,7	2,3	3,6
2.3.	Сума можливого відшкодування Фондом, млрд грн	1 050,5	1 232,1	181,6	17,3
2.4.	Середній розмір вкладу, грн	16 089,8	18 242,6	2 152,8	13,4

* – 4 банки виключено із реєстру учасників Фонду

Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб в розрізі валют

Таблиця 2.2.5

Дата	Кількість вкладників, млн осіб	Загальна сума вкладів, млрд грн	Сума можливого відшкодування, млрд грн	Сума вкладів в національній валюті, млрд грн	Сума вкладів в іноземній валюті, млрд грн
01.01.2014	47,4	402,6	245,6	224,3	178,4
01.01.2015	46,5	382,1	209,9	172,1	210,0
01.01.2016	44,7	362,3	191,9	164,5	197,8
01.01.2017	41,1	382,1	203,3	169,9	212,3
01.01.2018	41,0	413,8	238,0	203,7	210,0
01.01.2019	40,7	438,4	259,4	236,7	201,7
01.01.2020	43,4	474,4	290,9	279,5	195,0
01.01.2021	46,6	607,6	353,5	357,4	250,2
01.01.2022	49,8	675,6	388,7	422,8	252,8
01.01.2023	65,4	1 051,5	1 050,5	654,0	397,5
01.01.2024	67,7	1 234,8	1 232,1	796,4	438,4

Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб

Таблиця 2.2.6

Період	Кількість вкладників		Загальна сума вкладів		Середній розмір вкладу (СРВ), грн	
	млн осіб	темпи приросту до початку року, %	млрд грн	темпи приросту до початку року, %	грн	темпи приросту до початку року, %
01.01.2000	4,6		3,7		806	
01.01.2001	5,4	17,5	5,6	52,5	1 046	29,7
01.01.2002	4,8	-9,7	9,3	65,3	1 915	83,1
01.01.2003	7,0	44,8	16,6	79,7	2 376	24,1
01.01.2004	10,5	49,7	29,2	75,2	2 780	17,0
01.01.2005	15,0	43,2	38,4	31,8	2 559	-8,0
01.01.2006	18,6	23,6	67,9	76,6	3 656	42,9
01.01.2007	24,2	30,5	100,4	47,9	4 143	13,3
01.01.2008	29,6	22,1	155,2	54,6	5 243	26,6
01.01.2009	34,5	16,6	204,9	32,0	5 935	13,2

Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб

Продовження таблиці 2.2.6

Період	Кількість вкладників		Загальна сума вкладів		Середній розмір вкладу (СРВ), грн	
	млн осіб	темпи приросту до початку року, %	млрд грн	темпи приросту до початку року, %	грн	темпи приросту до початку року, %
01.01.2010	31,6	-8,6	198,0	-3,4	6 273	5,7
01.01.2011	32,6	3,2	254,2	28,4	7 802	24,4
01.01.2012	35,0	7,5	282,6	11,2	8 072	3,5
01.01.2013	44,4	26,9	338,5	19,8	7 619	-5,6
01.01.2014	47,4	6,8	402,6	18,9	8 486	11,4
01.01.2015	46,5	-1,9	382,1	-5,1	8 213	-3,2
01.01.2016	44,7	-3,9	362,3	-5,2	8 104	-1,3
01.01.2017	41,1	-8,1	382,1	5,5	9 298	14,7
01.01.2018	41,0	-0,4	413,8	8,3	10 103	8,7
01.01.2019	40,7	-0,7	438,4	5,9	10 776	6,7
01.01.2020	43,4	6,6	474,4	8,2	10 937	1,5
01.01.2021	46,6	7,5	607,6	28,1	13 032	19,2
01.01.2022	49,8	6,7	675,6	11,2	13 578	4,2
01.01.2023	65,4	31,4	1051,5	55,6	16 090	18,5
01.01.2024	67,7	3,6	1234,8	17,4	18 243	13,4

Вклади в розрізі валют

Початок 2023 року характеризувався невеликим зменшенням частки вкладів в національній валюті проте з березня і до кінця року відбувалось поступове збільшення їх частки в структурі вкладів та збільшення переваги над вкладами в іноземній валюті (рисунок 2.2.6).

Вклади в національній валюті зросли на 142,3 млрд грн або на 21,8% і склали 796,4 млрд грн та станом на 01.01.2024 їх питома вага становила 64,5%.

Гривневий еквівалент суми вкладів в іноземній валюті за 2023 рік збільшився на 41,0 млрд грн або на 10,3% і склав 438,4 млрд грн. При цьому, в доларовому еквіваленті збільшення суми вкладів склало 0,7 млрд доларів США або 6,2% до 11,54 млрд доларів США. На таку динаміку вкладів в іноземній валюті мав певний вплив перехід НБУ з 03.10.2023 до режиму керованої гнучкості обмінного курсу так і реальне їх збільшення (рисунок 2.2.7).

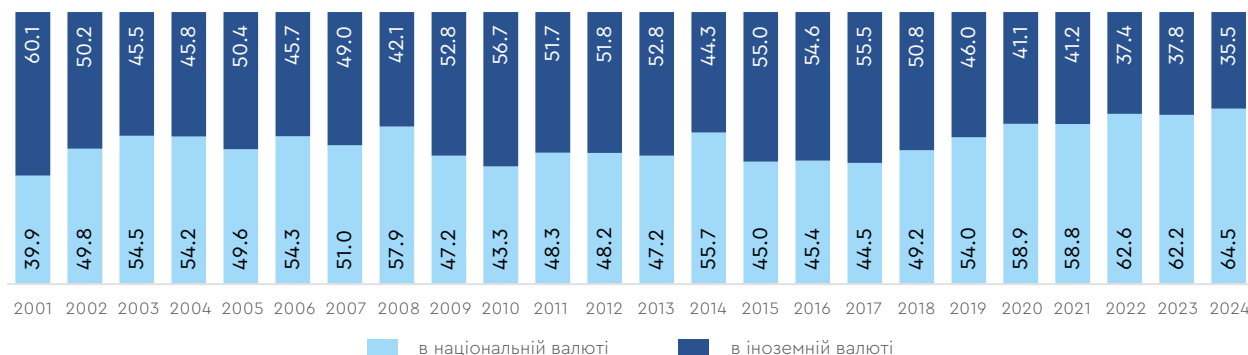

Рисунок 2.2.6 Структура вкладів фізичних осіб в розрізі валют, %

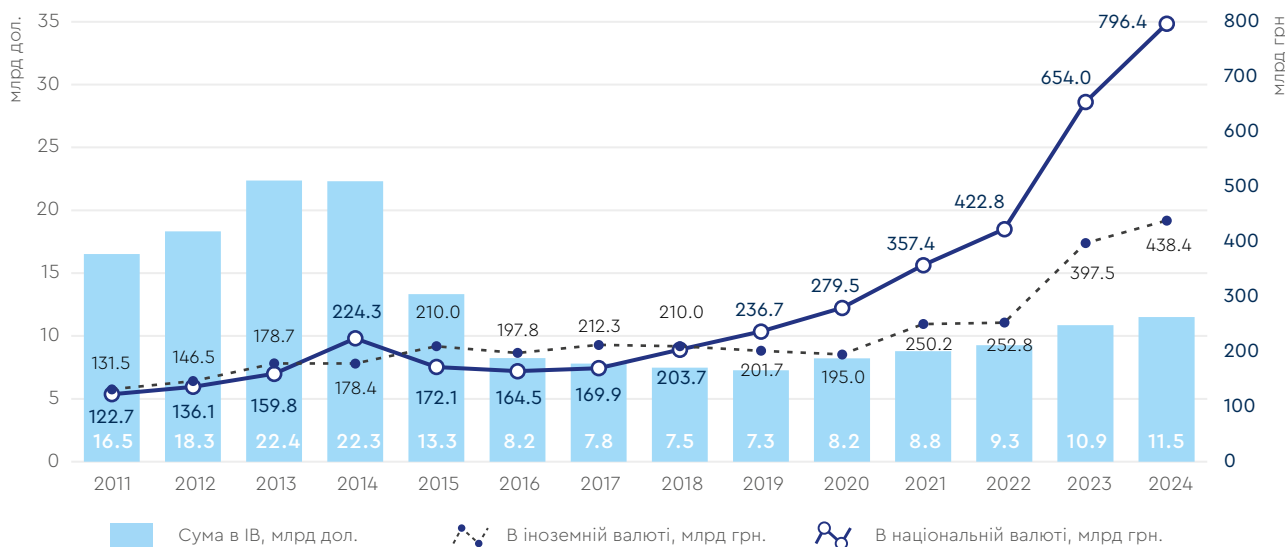

Рисунок 2.2.7 Динаміка вкладів в іноземній валюті

Граничний розмір відшкодування

Відповідно до Закону №2180 протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд відшкодує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 26 Закону.

Крім того, відповідно до статті 26 Закону (з урахуванням Закону №2180) після спливу трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб за рахунок коштів Фонду буде складати 600 000 грн (15,8 тис. доларів США або 14,2 тис. євро станом на 01.01.2024).

Структура вкладів фізичних осіб за діапазонами станом на 01.01.2024 має наступний вигляд (таблиця 2.2.7, рисунки 2.2.8, 2.2.9).

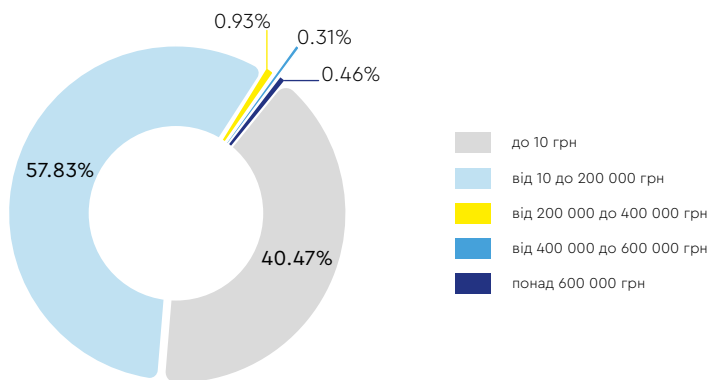

Рисунок 2.2.8 Кількість вкладників, %

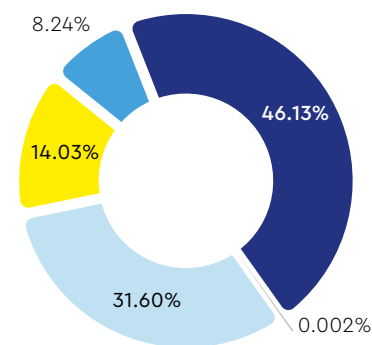

Рисунок 2.2.9 Сума вкладів, %

Структура вкладів за діапазонами сум в учасниках Фонду станом на 01.01.2024

Таблиця 2.2.7

Розмір вкладу, грн	Кількість вкладників		Сума вкладів		Середній розмір вкладу, грн
	осіб	%	млн грн	%	
до 10 грн	27 390 939	40,47	27,1	0,002	0,99
від 10 до 200 000 грн	39 146 396	57,83	390 177,5	31,60	9 967,14
від 200 000 до 400 000 грн	630 282	0,93	173 268,6	14,03	274 906,54
від 400 000 до 600 000 грн	210 322	0,31	101 733,3	8,24	483 702,65
понад 600 000 грн	309 761	0,46	569 594,3	46,13	1 838 818,58
Всього	67 687 700	100,00	1 234 800,9	100,00	18 242,62

Сума можливого відшкодування та гарантовані Фондом вклади

Сума можливого відшкодування (СМВ) по учасниках Фонду за 2023 рік зросла на 181,6 млрд грн або на 17,3% і станом на 01.01.2024 склала 1 232,1 млрд грн.

Сума можливого відшкодування в 5 державних банках склала 780,5 млрд грн, що складає 63,3% до загальної суми вкладів.

Відповідно до даних форм звітності 1Ф станом на 01.01.2024 сума відшкодування за строковістю розподілена таким чином: сума вкладів на строкових депозитах склала 391,0 млрд грн або 31,7%, сума вкладів на поточних рахунках – 841,1 млрд грн або 68,3% (таблиця 2.2.8). На кінець 2023 року в розрізі суми можливого відшкодування вклади на поточних рахунках продовжують перевищувати вклади на депозитних рахунках більше, ніж вдвічі.

Структура суми можливого відшкодування за строками погашення станом на 01.01.2024

Таблиця 2.2.8

№ з/п	Найменування показника	01.01.2023		01.01.2024	
		Кількість	Сума вкладів, млн грн	Кількість	Сума вкладів, млн грн
1	Сума вкладів/к-ть вкладників усього	65 352 010	1 051 499,9	67 687 700	1 234 800,9
2	В іноземній валюті	8 869 620	397 479,7	9 837 362	438 447,0
	Частина IV		0,0		0,0
3	Сума можливого відшкодування усього, у тому числі:	39 479 610	1 050 534,0	40 079 314	1 232 105,3
3.1	Вклади на поточних рахунках, у тому числі:	36 578 999	724 323,3	39 634 765	841 061,2
3.2	Іменні ощадні сертифікати, у тому числі зі строком погашення:	11	4,3	5	2,2
3.2.1	до запитання	7	3,9	4	2,0
3.2.2	до 1 місяця	4	0,4	1	0,2
3.3	Вклади на депозитних рахунках, у тому числі зі строком повернення:	11 195 262	326 206,4	1 947 659	391 041,9
3.3.1	до 1 місяця	1 064 411	59 675,8	314 282	65 861,9
3.3.2	від 1 до 2 місяців	1 063 354	47 189,5	256 138	53 978,5
3.3.3	від 2 до 3 місяців	1 068 189	48 938,8	270 671	58 131,5
3.3.4	від 3 до 4 місяців	791 707	18 690,7	132 653	26 924,3
3.3.5	від 4 до 5 місяців	807 264	20 711,0	128 164	26 550,8
3.3.6	від 5 до 6 місяців	855 251	23 443,5	125 997	25 790,6
3.3.7	від 6 до 7 місяців	705 050	11 945,9	46 934	8 467,5
3.3.8	від 7 до 8 місяців	709 419	10 628,4	40 313	7 239,1
3.3.9	від 8 до 9 місяців	782 546	11 675,7	39 729	7 188,3
3.3.10	від 9 до 10 місяців	957 154	16 587,1	40 685	6 571,3
3.3.11	від 10 до 11 місяців	1 143 254	17 224,5	35 844	5 953,1
3.3.12	від 11 до 12 місяців	2 075 550	23 275,6	38 095	6 619,6
3.3.13	більше 12 місяців	72 919	14 012,3	890 937	90 443,0
3.3.14	строк дії договорів за якими закінчився і які не перераховані на поточний/ картковий рахунок	194 527	2 207,5	15 925	1 322,5

2.3. Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду

В рамках забезпечення функціонування системи гарантування вкладів, захисту прав та інтересів вкладників, Фонд здійснює контроль за виконанням зобов'язань банків учасників Фонду у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів, у вигляді планових та позапланових перевірок учасників Фонду.

Перевірки у 2023 році здійснювались з метою визначення стану дотримання учасниками Фонду вимог Закону та нормативно-правових актів Фонду.

Запроваджений механізм захищеної передачі документів та інформації інспекторам Фонду від банків, під час здійснення дистанційних перевірок, дозволив продовжувати виконання Фондом своїх функцій в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами).

Таким чином, Фондом у 2023 році було здійснено 30 планових перевірок банків та 2 позапланові перевірки.

Протягом 2023 року було перевірено 31 банк, з них у 6 учасників Фонду були встановлені порушення нормативно-правових актів Фонду. На рисунку 2.3.1 відображено кількість здійснених перевірок у 2023 році.

- Кількість банків, по яких за результатами проведених перевірок встановлені порушення
- Кількість банків, по яких за результатами проведених перевірок порушень не встановлено

Рисунок 2.3.1 Кількість здійснених перевірок протягом 2023 року

Планові та позапланові дистанційні перевірки проводились з наступних питань:

1. Повноти і своєчасності розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенею.
2. Повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників.
3. Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді.

Перевірки були спрямовані на отримання інформації про виконання банками вимог Закону, у тому числі дотримання правил нарахування та сплати зборів,

повноти і достовірності інформації про вкладників в базі даних банку, порядку інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, а також дотримання інших вимог Фонду. Особлива увага в ході перевірок приділялась достовірності розрахунків за зборами та можливостям банків належним чином здійснювати формування бази даних про вкладників у учасниках Фонду, відповідно до вимог нормативно-правових актів Фонду.

За результатами 32 перевірок банків-учасників Фонду, проведених Фондом у 2023 році, встановлено 9 фактів порушень вимог Закону та нормативно-правових актів Фонду:

Повнота і своєчасність розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенею

Основні вимоги щодо своєчасності та порядку подання розрахунку суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду визначені Положенням про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 02.07.2012 №1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за №1273/21585 із змінами. В результаті проведених у 2023 році перевірок, було встановлено, що учасниками Фонду при обчисленні суми регулярного збору допускалися певні порушення, серед яких:

- недостовірно визначено та обчислено базу нарахування регулярного збору за вкладками в національній валюті;
- невірно визначені бали за якісними індикаторами (Я1, Я5);
- невірно визначені бали за кількісними індикаторами (К1, К2, ЯА1, ЯА2, ЯА3, Л1, Л2, Л3, Е1, Е3, П1);
- невірно визначено загальний бал по сумі кількісних та якісних індикаторів;
- недостовірно визначено ступінь ризику на який зважається базова річна ставка збору до Фонду;
- невірно обчислено суму регулярного збору, що призвело до неповної сплати до Фонду регулярного збору.

За результатами перевірок банків з питання повноти розрахунків банками з Фондом за зборами виявлено заниження сплаченої суми регулярного збору банками до Фонду на загальну суму 0,08 млн грн.

Загалом, порушення в частині повноти і своєчасності сплати зборів до Фонду встановлені у 3 учасників Фонду, питома вага даного порушення складає 33% від всіх виявлених порушень.

Повнота і достовірність ведення бази даних про вкладників

Фондом встановлені вимоги щодо формування бази даних про вкладників в учасниках Фонду, що викладені в Правилах формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду 09 липня 2012 року № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2012 року за №1430/21742 із змінами і доповненнями.

Проте, в даному періоді були встановлені випадки допущення банками порушень при формуванні та веденні бази даних, серед яких:

- помилки щодо повноти та некоректності інформації про вкладника в кількості, що перевищує гранично допустимі значення помилок;
- порядку формування файлів баз даних «М», «Н»;
- не включення до файлів баз даних вкладників коштів, які відповідають визначенню терміну «вклад» відповідно до Закону.

Загальна кількість учасників Фонду у яких виявлено вищезазначені недоліки у веденні бази даних відповідно до Правил складала 5 банків, питома вага даного порушення складає 56% від всіх виявлених порушень.

В цілому у банках учасниках Фонду, що були охоплені перевіркою, розроблений програмно-апаратний комплекс, який дозволяє накопичувати і зберігати інформацію про вкладників, забезпечувати зберігання даних в архівний файл на зовнішніх носіях, відокремлених як логічно, так і фізично.

Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді

Законом та Інструкцією про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2016 № 825, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 17.06.2016 за № 874/29004, висунуто вимоги до учасників Фонду в частині обов'язкового розміщення інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

В ході проведених у 2023 році перевірок учасників Фонду, порушення вимог Фонду щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні було зафіксовано у 1 учасника Фонду, питома вага даного порушення складає 11% від всіх виявлених порушень.

Питома вага банків – порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2023 році, у розрізі питань, що підлягали перевірці, наведено у рисунку 2.3.2.

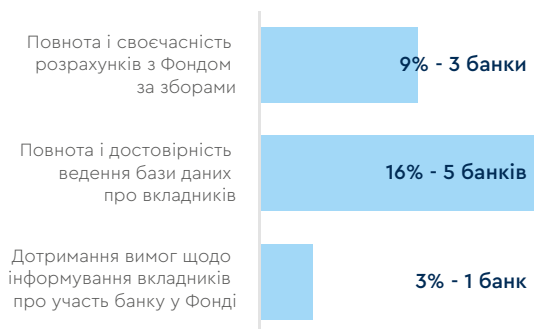

Рисунок 2.3.2 Питома вага банків-порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2023 році

Щодо причин виникнення порушень, згідно пояснень банків:

– при здійсненні розрахунку суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду:

- використання даних внутрішнього аналітичного банківського обліку, який відображає залишки на рахунках, з урахуванням руху коштів у вихідні та святкові дні, що не відповідає даним про залишки на рахунках відповідно до файлу щоденного балансу банку;
- невірне визначення балу за якісним індикатором, що характеризує застосування заходів впливу до банку;
- відключення признаку автоматичного включення всіх балансових рахунків до розрахунку кількісного індикатора;
- не включення до бази нарахування частини залишків коштів вкладників, які відповідають визначенню терміну «вклад»;
- внаслідок помилки збирання архіву даних розрахунок показника виконано на кінець останнього місяця звітного кварталу замість середньоарифметичного значення за останні дні трьох останніх місяців кварталу
- недостовірно визначені балансові залишки на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними за перші дні місяця, які припадають на вихідні дні початку звітного кварталу;
- при формуванні суми щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними фізичних осіб – підприємців використовувались дані із файлів статистичної звітності НБУ.

– при формуванні та веденні баз даних про вкладників:

- некоректне внесення інформації у картку вкладника в АБС відповідальними працівниками банку;
- оновлення алгоритмів відбору арештів на рахунки в загальній базі вкладників, що не було своєчасно налаштовано банком;
- технічний збій внаслідок переходу на нову АБС та міграції даних;
- під час синхронізації даних із різних систем банку;
- технічний збій при верифікації даних АБС із первинними документами, що пов'язані із навантаженням співробітників при роботі та в умовах COVID-19, військової агресії із боку РФ та блекауту;
- небажання клієнтів звертатись у банк для актуалізації даних та проблема військового стану, коли багато клієнтів виїхали фізично з країни та мобілізовані;
- пакетно відкриті рахунки на користь одержувачів житлової субсидії, одержувачів пенсій та інших соціальних виплат;

– при дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді:

- відсутність у змісті договорів способу щорічного ознайомлення вкладників з довідкою про систему гарантування.

Адміністративно-господарські санкції та адміністративні штрафи

Однією з функцій Фонду є застосування до банків та їх керівника відповідно фінансових санкції і накладення адміністративних штрафів.

У зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні Фондом було прийнято рішення про призупинення розгляду незакінчених справ та відкриття нових справ про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб. Однак влітку 2023 року таке рішення було скасовано та з 01.09.2023 відновлено розгляд зупинених проваджень у справах про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

Станом на 01.01.2024 уповноваженими працівниками Фонду було складено 1 протокол про вчинення адміністративного правопорушення. Проведення в справі про адміністративне правопорушення здійснювалося відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскільки, передбачено, що підставами для притягнення керівників банків до адміністративної відповідальності є допущення таких адміністративних правопорушень:

- порушення керівником банку порядку складання відомостей до Фонду (частина перша статті 166–19 Кодексу);
- порушення керівником банку порядку подання відомостей до Фонду (частина перша статті 166–19 Кодексу);
- невиконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166–19 Кодексу);
- несвоєчасне виконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166–19 Кодексу);
- невнесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166–19 Кодексу);
- несвоєчасне внесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166–19 Кодексу).

За результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення уповноваженою посадовою особою винесено 1 рішення, а саме: 1 постанову про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу на керівника банку за невнесення банком збору до Фонду, за яке накладено штраф на суму 6 800,00 грн, та який сплачено добровільно до Державного бюджету України.

У разі порушення банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб Фонд адекватно вчиненому правопорушенню застосовує до банків адміністративно-господарські санкції у вигляді письмового застереження або штрафу чи розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд накладав на банки санкції за такі порушення:

- порушення банком порядку ведення бази даних вкладників;
- невиконання банком рішень та/або нормативно-правових актів Фонду чи розпоряджень про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб.

Посадовою особою, яка уповноважена розглядати справи, станом на 01.01.2024 було прийнято 19 рішень, із яких:

- 16 – застережень про вжиття заходів щодо недопущення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб у подальшій діяльності;
- 2 – розпорядження про усунення порушень вимог законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;
- 1 – закриття справи про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

Станом на 01.01.2024 були зафіксовані порушення наступних нормативно-правових актів Фонду у:

- 10 банках порушено норми Правил формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду 09.07.2012 № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.08.2012 за № 1430/21742;
- 1 банку порушено норми Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду від 18.06.2020 № 1158, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 31.08.2020 за № 831/35114;
- 8 банках порушено норми Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 02.07.2012 № 1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за № 1273/21585.

3. Виведення банків з ринку

3.1. Здійснення тимчасової адміністрації та виконання планів врегулювання

Фонд гарантування є органом, що здійснює виведення неплатоспроможних банків з ринку відповідно до плану врегулювання у способи, визначені статтею 39 Закону, зокрема,

- ліквідація банку з відчуженням у процесі ліквідації всіх або частини його активів і зобов'язань на користь приймаючого банку;
- відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку на користь приймаючого банку з відкликанням банківської ліцензії неплатоспроможного банку та подальшою його ліквідацією;
- створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань неплатоспроможного банку і подальшою ліквідацією неплатоспроможного банку;
- продаж неплатоспроможного банку інвестору.

Відповідно до статті 34 Закону Фонд розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних. Виконавча дирекція Фонду не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних призначає з числа працівників Фонду уповноважену особу Фонду (кілька уповноважених осіб Фонду), якій Фонд делегує всі або частину своїх повноважень тимчасового адміністратора. Уповноважена особа Фонду повинна відповідати вимогам, встановленим Фондом. Тимчасова адміністрація запроваджується на строк, що не перевищує один місяць. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 3 – 5 частини другої статті 39 Закону тимчасова адміністрація може бути продовжена на строк до одного місяця. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 1 і 2 частини другої статті 39 Закону, строк тимчасової адміністрації може бути продовжений на п'ять днів з припиненням не пізніше дня отримання рішення НБУ про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. Тимчасова адміністрація припиняється після виконання плану врегулювання або в інших випадках за рішенням виконавчої дирекції Фонду.

Упродовж 2023 року неплатоспроможними визнані НБУ два банки – АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК ФОРВАРД» (далі – АТ «БАНК ФОРВАРД») та АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (далі – АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»).

З метою встановлення контролю над неплатоспроможними банками, належної організації роботи в період дії тимчасової адміністрації, в тому числі для реалізації плану врегулювання уповноваженими особами Фонду вжито ряд відповідних заходів, зокрема:

1. встановлено контроль над неплатоспроможними банками:
 - забезпечено передачу бухгалтерської та іншої документації, реєстраційних та установчих документів банків, а також головних печаток;

- встановлено контроль над здійсненням переказів та платежів в національних та міжнародних системах, а також за видатковими операціями, оплатою за укладеними правочинами;
- призначено відповідальних осіб за роботу з засобами захисту інформації;
- встановлено ліміти (незнижувальний залишок) в розмірі залишків коштів на всіх рахунках клієнтів, в т.ч. по платіжним карткам;
- скасовано всі видані довіреності;
- заборонено здійснення операцій з анулювання/ списання/прощення заборгованості позичальників в рамках заходів з врегулювання проблемної заборгованості;
- організовано особистий прийом громадян уповноваженими особами Фонду;
- проведено роботу щодо організації та контролю за роботою телефону "гарячої лінії" банку, на який можуть безперешкодно телефонувати клієнти;
- забезпечено проведення інвентаризації активів та зобов'язань (включаючи ті, що обліковуються на позабалансових рахунках), в т.ч. інвентаризації (ревізії) готівки та інших цінностей, що зберігалися в операційних касах та сховищах цінностей (сейфах) та всіх відокремлених підрозділах;
- організовано розвантаження та відключення всіх банкоматів;
- врегульовано процес вилучення зі сховищ будь-яких оригіналів документів (та/або нотаріально завірених копій документів);
- забезпечено проведення перевірки договорів/ правочинів на відповідність ознакам нікчемності (впродовж одного року до дати запровадження тимчасової адміністрації), в т.ч. укладених з пов'язаними особами чи на їх користь (впродовж 3-х років до дня запровадження ТА);
- розпочато нові судові процеси в напрямку проведення претензійно-позовної роботи;

2. здійснено підготовку для початку виплати гарантованого відшкодування Фондом:

- забезпечено відображення в базі даних сум залишків коштів на рахунках вкладників з урахуванням видаткових операцій (зокрема сум за операціями, що успішно пройшли процедуру авторизації, але не були включені до клірингових вимог) та без урахування сум прибуткових операцій, проведених після початку процедури виведення Фондом банку з ринку;
- здійснено консолідацію інформації про вкладників на рівні головних офісів банків;

3. організовано та сформовано кімнати даних для інвесторів.

- Уповноваженими особами на тимчасову адміністрацію забезпечено створення та функціонування інформаційного приміщення та підготовку інформації для потенційних інвесторів, за умови укладання договорів про нерозголошення конфіденційної інформації.

Кімната даних була наповнена інформацією щодо активів та зобов'язань банку, крім того, банк надавав відповіді на запити інвесторів.

4. здійснена оцінка активів банку для плану врегулювання.

- Підготовлено переліки майна (активів), випусків акцій та вихідних даних, що підлягають оцінці. Оцінку активів та 100% вартості акцій проведено із залученням незалежних суб'єктів оціночної діяльності.

АТ «БАНК ФОРВАРД»

На підставі рішення НБУ від 07.02.2023 № 49-рш/БТ «Про віднесення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ФОРВАРД» до категорії неплатоспроможних» виконавчою дирекцією Фонду прийнято рішення від 07.02.2022 № 155 «Про запровадження тимчасової адміністрації в АТ «БАНК ФОРВАРД» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку». Відповідно до пункту першого вказаного вище рішення виконавчої дирекції Фонду тимчасову адміністрацію запроваджено строком на 1 місяць з 08.02.2023 до 07.03.2023 (включно).

Загальна балансова вартість активів АТ «БАНК ФОРВАРД», станом на 08.02.2023 складала 1 747,12 млн грн, загальна гарантована сума відшкодування – 1 479,80 млн грн.

Балансова вартість активів АТ «БАНК ФОРВАРД» наведена в таблиці 3.1.1.

Структура активів АТ «БАНК ФОРВАРД» станом на день запровадження тимчасової адміністрації (відповідно до даних його балансу) наведена на рисунку 3.1.1.

Зобов'язання АТ «БАНК ФОРВАРД» станом на день запровадження тимчасової адміністрації склали 1 527,34 млн грн (таблиця 3.1.2.).

Загальна сума надходжень до АТ «БАНК ФОРВАРД» за період тимчасової адміністрації склала 24,71 млн грн.

10.02.2023 Фондом було розпочато пошук інвесторів та приймаючих банків та оголошено про початок відкритого конкурсу з метою виведення з ринку неплатоспроможного банку АТ «БАНК ФОРВАРД» у способи визначені Законом.

Зважаючи на відсутність конкурсних пропозицій від потенційного приймаючого банку, способом виведення АТ «БАНК ФОРВАРД» з ринку стала ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладами фізичних осіб, як найменш витратний для Фонду.

Виплати вкладникам банку в межах гарантованої суми почались своєчасно – з 01.03.2023.

Балансова вартість активів АТ «БАНК ФОРВАРД» станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Таблиця 3.1.1
(млн грн)

Найменування банку	Високо-ліквідні активи	Кредитний портфель (з урахуванням резерву)	Основні засоби та нематеріальні активи (в т.ч. нерухомість)	Інші активи (з урахуванням резерву)	АКТИВИ всього
АТ «БАНК ФОРВАРД»	37,92	1 280,66	373,32	55,21	1 747,12

Рисунок 3.1.1 Структура активів неплатоспроможного банку АТ «БАНК ФОРВАРД»

Зобов'язання неплатоспроможного банку станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Таблиця 3.1.2
(млн грн)

Найменування банку	Зобов'язання	
	всього	в т.ч. гарантована сума відшкодування
АТ «БАНК ФОРВАРД»	1 527,34	1 479,80

АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»

На підставі рішення Правління НБУ від 07.09.2023 №310-рш/БТ «Про віднесення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» до категорії неплатоспроможних» виконавчою дирекцією Фонду 07.09.2023 прийнято рішення № 1105 «Про запровадження тимчасової адміністрації у АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку». Відповідно до пункту першого вказаного вище рішення виконавчої дирекції Фонду тимчасову адміністрацію запроваджено строком на 1 місяць з 08.09.2023 до 07.10.2023 (включно).

Станом на 08.09.2023 загальна балансова вартість активів АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК», складала 1 181,69 млн грн, загальна гарантована сума відшкодування – 552,45 млн грн.

Балансова вартість активів АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» наведена в таблиці 3.1.3.

Структура активів АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації (відповідно до даних його балансу) наведена на рисунку 3.1.2.

Зобов'язання АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації 879,79 млн грн (таблиця 3.1.4.).

В перший день тимчасової адміністрації за результатом ревізії готівкових коштів в касах банку було виявлено нестачу в сумі еквівалентній 365,66 млн грн. З метою встановлення осіб, які мають відшкодувати нестачі і втрати основних засобів та необоротних активів, виявлені під час інвентаризації активів та зобов'язань банку, уповноважена особа на тимчасову адміністрацію звернулась до Бюро економічної безпеки України із Заявою про вчинення кримінального правопорушення у цьому банку.

Загальна сума надходжень до АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» за період тимчасової адміністрації склала 47,32 млн грн.

12.09.2023 Фондом було розпочато пошук інвесторів та приймаючих банків та оголошено про початок відкритого конкурсу з метою виведення неплатоспроможного банку АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» з ринку у способи, визначені статтею 39 Закону.

29.09.2023 від єдиного потенційного приймаючого банку, який виявив інтерес до участі у відкритому конкурсі не надійшла конкурсна пропозиція, тому єдино можливим способом виведення АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» з ринку стала ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладками фізичних осіб, як найменш витратний для Фонду.

Тимчасова адміністрація в АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» була припинена завчасно, з 06.10.2023 Фондом було розпочато ліквідацію. Виплати вкладникам банку в межах гарантованої суми почались своєчасно – з 29.10.2023.

Балансова вартість активів АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Таблиця 3.1.3
(млн грн)

Найменування банку	Високо-ліквідні активи	Кредитний портфель (з урахуванням резерву)	Основні засоби та нематеріальні активи (в т.ч. нерухомість)	Інші активи (з урахуванням резерву)	АКТИВИ всього
АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	650,76	442,78	46,13	42,01	1 181,69

Рисунок 3.1.2 Структура активів неплатоспроможного банку АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»

Зобов'язання неплатоспроможного банку станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Таблиця 3.1.4
(млн грн)

Найменування банку	Зобов'язання	
	всього	в т.ч. гарантована сума відшкодування
АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	879,79	552,45

АТ «СЕНС БАНК».

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» № 3111-IX від 29.05.2023 запроваджено норми, які стосувалися націоналізації банків підсанкційних власників в умовах воєнного стану в Україні. Зокрема, запровадженими нормами до Закону України «Про банки і банківську діяльність» та Закону визначено можливість виведення системно важливого банку з ринку без визнання його неплатоспроможним шляхом продажу державі. При цьому, виведення такого банку з ринку здійснюється у порядку та на умовах, визначених законодавством щодо неплатоспроможного банку, з урахуванням особливостей, передбачених вказаним пунктом.

Згідно з рішенням Правління НБУ від 08.03.2023 № 95-рш АТ «СЕНС БАНК» визначено системно важливим банком.

Правлінням НБУ 20.07.2023 прийнято рішення № 248-рш «Про виведення з ринку системно важливого банку АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СЕНС БАНК», а виконавчою дирекцією Фонду – рішення від 20.07.2023 № 872 «Про запровадження тимчасової адміністрації в АТ «СЕНС БАНК» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку».

У свою чергу, Кабінетом Міністрів України (КМУ) за пропозицією НБУ від 20.07.2023 № 249-рш, поданою йому відповідно до пункту 23 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, було прийнято постанову від 21.07.2023 № 739 «Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку», згідно з якою держава в особі Міністерства фінансів України (МФУ) бере участь у виведенні АТ «СЕНС БАНК» з ринку у спосіб, визначений пунктом 5 частини другої статті 39 Закону.

Загальна балансова вартість активів АТ «СЕНС БАНК», станом на 21.07.2023 складала 78 654,87 млн грн, загальна гарантована сума відшкодування – 44 797,98 млн грн.

Балансова вартість активів АТ «СЕНС БАНК» наведена в таблиці 3.1.5.

Структура активів АТ «СЕНС БАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації (відповідно до даних його балансу) наведена на рисунку 3.1.3.

Зобов'язання АТ «СЕНС БАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації 70 226,64 млн грн (таблиця 3.1.6).

Фонд у співпраці з НБУ, КМУ, МФУ, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національним депозитарієм України, іншими залученими державними органами та установами здійснив націоналізацію АТ «СЕНС БАНК».

Балансова вартість активів АТ «СЕНС БАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Таблиця 3.1.5
(млн грн)

Найменування банку	Високо-ліквідні активи	Кредитний портфель (з урахуванням резерву)	Основні засоби та нематеріальні активи (в т.ч. нерухомість)	Інші активи (з урахуванням резерву)	АКТИВИ всього
АТ «СЕНС БАНК»	35 258,63	37 056,04	4 378,79	1 961,40	78 654,87

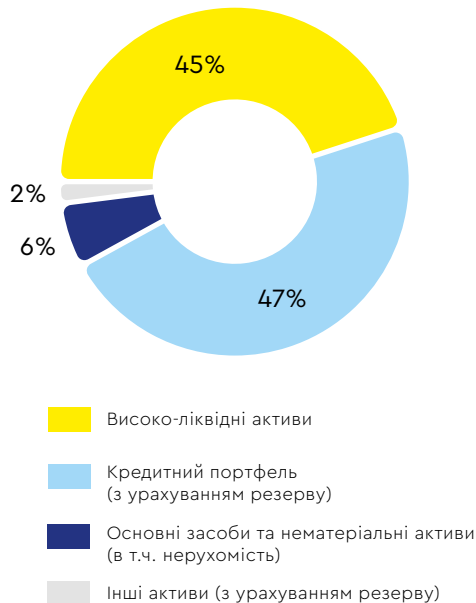

Рисунок 3.1.3 Структура активів неплатоспроможного банку АТ «СЕНС БАНК»

Зобов'язання неплатоспроможного банку станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Таблиця 3.1.6
(млн грн)

Найменування банку	Зобов'язання	
	всього	в т.ч. гарантована сума відшкодування
АТ «СЕНС БАНК»	70 226,64	44 797,98

Зокрема, Фондом успішно було здійснено наступні заходи:

- встановлено контроль над АТ «СЕНС БАНК». Тимчасова адміністрація Фонду перейняла контроль над банком о 9 годині ранку 21.07.2023, набувши всіх повноважень правління та наглядової ради банку;
- відповідно до вимог Закону здійснено блокування коштів пов'язаних осіб. У період тимчасової адміністрації з банку не було випущено жодного платежу на користь пов'язаної з банком особи. Крім технічного блокування, було впроваджено додаткову верифікацію платежів;
- забезпечено безперервну діяльність банку. Фондом було прийнято рішення не зупиняти активні операції банку (за окремими винятками), надавати фінансові і платіжні послуги та здійснювати іншу діяльність банку у звичайному режимі. Операції з коштами клієнтів банку, у тому числі юридичними особами, не зупинялись. Тимчасова адміністрація впровадила процедуру верифікації, яка дозволяла швидко здійснювати клієнтські платежі. Банкомати, онлайн сервіси, можливість розрахунків картками в торгових мережах працювали в звичайному режимі;
- оперативно розблоковано всі платежі клієнтів, які здійснюються через СЕП. Зазвичай процедура розблокування в тимчасовій адміністрації триває понад 1 день, у випадку АТ «СЕНС БАНК» платежі вже були розблоковані о 13:00 першого дня здійснення

тимчасової адміністрації (21.07.2023), в тому числі завдяки злагодженій та оперативній роботі працівників Фонду, залучених до здійснення тимчасової адміністрації, та відповідних представників НБУ;

- персонал банку. Тимчасовою адміністрацією Фонду було збережено персонал банку, реалізовано норму Закону та звільнено поточне на той момент керівництво банку. Погоджено НБУ та призначено за поданням Міністерства фінансів України нових керівників, чий повноваження вступили в силу після припинення тимчасової адміністрації Фондом;
- банк продано державі достроково. За результатом злагодженої співпраці Фонду з МФУ, Національним депозитарієм України договір про продаж 100% акцій державі було підписано 22 липня 2023 року та акції банку зараховані на рахунок держави, тобто націоналізація була здійснена за 2 дні, замість 3-х визначених законодавством;
- рішення та заходи, які здійснювалися Фондом, дозволили уникнути паніки серед клієнтів, про що свідчить рівень ліквідності банку станом на кінець процедури виведення банку з ринку: рівень волатильності високоліквідних активів становив лише -1,5% та 330 млн грн нових депозитів;

Фонд здійснив усі необхідні заходи щодо АТ «СЕНС БАНК» непомітно для клієнтів банку для збереження фінансової стабільності.

3.2. Ліквідація банків

У відповідності до частин четвертої та п'ятої статті 44 Закону Фонд розпочинає процедуру ліквідації банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, крім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників банку.

Фонд з дня початку процедури ліквідації банку протягом трьох років (у разі ліквідації системно важливого банку — протягом п'яти років) забезпечує виконання заходів щодо управління майном (активами) банку та задоволення вимог кредиторів.

Фонд має право прийняти рішення про продовження строку управління майном (активами) банку та задоволення вимог кредиторів у разі виникнення обставин, що унеможливають здійснення продажу майна (активів) банку та задоволення вимог кредиторів, на весь час існування таких обставин.

Підставами продовження Фондом строку є такі обставини:

- » неможливість доступу Фонду або уповноваженої особи Фонду до банку при здійсненні ліквідації, до його майна (активів), книг, записів, документів, баз даних;
- » набрання законної сили судовим рішенням про скасування або визнання нечинним рішення виконавчої дирекції Фонду про початок процедури ліквідації банку, якщо Фонд оскаржує таке судове рішення;
- » незадоволення вимог усіх кредиторів банку за наявності майна (активів) банку, нереалізованого з причин рішень суду або іншого компетентного органу, яке мало наслідком неможливість продажу майна (активів) в порядку, визначеному частинами шостою – тринадцятою статті 51 цього Закону, або з причини відмови в наданні таких, що вимагаються законом, дозволу або згоди на вчинення правочину щодо відчуження майна (активів).

У відповідності до частини першої та четвертої статті 50 Закону з дня початку процедури ліквідації банку Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна (активів) банку з метою формування ліквідаційної маси банку. Інвентаризація майна (активів) банку та формування ліквідаційної маси мають бути завершені у строк до шести місяців з дня прийняття рішення про ліквідацію банку та відкликання банківської ліцензії. Результати інвентаризації та формування ліквідаційної маси відображаються в акті, який підлягає затвердженню виконавчою дирекцією Фонду.

Кошти, одержані в результаті ліквідації та реалізації майна (активів) банку, спрямовуються уповноваженою особою Фонду на задоволення вимог кредиторів у порядку черговості визначеної статтею 52 Закону. Частиною четвертою цієї ж статті визначено, що вимоги кожної наступної черги задовольняються в міру надходження коштів від продажу майна (активів) банку після повного задоволення вимог попередньої черги. У разі якщо обсяг коштів, одержаних від продажу майна (активів), недостатній для повного задоволення всіх вимог однієї черги, вимоги задовольняються пропорційно до суми вимог, що належать кожному кредитору однієї черги.

Вимоги до банку, не задоволені в результаті ліквідаційної процедури та продажу майна (активів) банку на дату складення ліквідаційного балансу, вважаються погашеними.

Згідно приписів частини другої та третьої статті 53 Закону за результатами проведення ліквідації банку Фонд складає ліквідаційний баланс та звіт, що затверджуються виконавчою дирекцією Фонду. Ліквідаційна процедура банку вважається завершеною з моменту затвердження ліквідаційного балансу, а банк ліквідованим – з моменту внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР).

Станом на 01.01.2023 в управлінні Фонду знаходились 52 банки (безпосередньому управлінні Фонду 32 банки), з яких в 24 банках тривала процедура ліквідації, а в 28 банках завершено процедуру ліквідації (виконавчою дирекцією Фонду затверджено ліквідаційні баланси та звіти про виконання ліквідаційної процедури).

Протягом 2023 року Фондом розпочато процедуру ліквідації в 4 (чотирьох) неплатоспроможних банках: АТ «АЙБОКС БАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 277 від 07.03.2023), АТ «БАНК ФОРВАРД» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 276 від 07.03.2023), АТ «АКБ «КОНКОРД» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 932 від 01.08.2023), АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 1235 від 05.10.2023) в яких в стислі терміни проведено інвентаризацію майна (активів) та формування їх ліквідаційної маси (таблиця 3.2.1).

Дані ліквідаційної маси банків, ліквідація яких розпочата у 2023 році

Таблиця 3.2.1

Банк	Балансова вартість активів (млн грн)	Ринкова вартість активів (млн грн)
АТ «АЙБОКС БАНК»	2 409,5	2 235,3
АТ «БАНК ФОРВАРД»	2 677,3	562,0
АТ «АКБ «КОНКОРД»	2 761,9	2 354,0
АТ «УКРБУД-ІНВЕСТБАНК»	1 259,7	535,5

З метою мінімізації потенційних перешкод в проведенні державної реєстрації припинення банків в ЄДР в майбутньому, Фондом, за 2023 рік забезпечено закриття 35 виконавчих проваджень, боржниками за якими є банки, що знаходяться в безпосередньому управлінні Фонду, також забезпечено у 5 неплатоспроможних банках (ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «ДІАМАНТБАНК», ПАТ «АКТАБАНК», АТ «КБ «СОЮЗ») скасування випуску цінних паперів та анулювання відповідних свідоцтв у Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Відновлено записи про реєстрацію обтяження рухомого майна (медичне, виробниче обладнання) в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна, що виступають забезпеченням виконання зобов'язань за кредитними договорами укладеними з боржниками АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ», що вплинуло на поліпшення якості активу (прав вимоги за кредитами боржників банку).

На виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України (РНБОУ) «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» від 11.05.2022 (далі – рішення РНБОУ) затвердженого указом Президента України від 11.05.2022 №326/2022 та введеного в дію Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11.05.2022 «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» на початку 2023 року, завдяки Фонду забезпечено завершення:

- зарахування облигацій внутрішніх державних позик України номінальною вартістю 1 138,77 млн грн на рахунок Міністерства фінансів України як емітента, відкритого в НБУ (депозитарій державних цінних паперів);
- перерахування коштів, що виплачені АТ «МР БАНК» по облигаціям внутрішньої державної позики, в тому числі нарахованого та виплаченого купону за облигаціями внутрішньої державної позики, до спеціального фонду Державного бюджету України у розмірі 8 811,12 млн грн;
- передачі Державному підприємству «НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ІНВЕСТИЦІЙ УКРАЇНИ», на праві господарського відання, корпоративні права ПАТ «СБЕРБАНК РОССИИ» у розмірі 24 065 460 500 штук простих іменних акцій (100 % статутного капіталу АТ «МР БАНК» номінальною вартістю 24 065,46 млн грн) та зараховано їх на відповідний рахунок у цінних паперах відкритий в депозитарній установі АТ «УКРЕКСІМБАНК»;
- внесення державним реєстратором змін до відомостей про юридичну особу, які містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань в частині зміни складу засновників (учасників) юридичної особи, а саме зміни кінцевого бенефіціарного власника, якому належать 100 відсотків майна АТ «МР БАНК», з Публічного акціонерного товариства «Сбербанк Росії» (місцезнаходження: російська федерація, 117997, м. москва, вул. Вавілова 19, реєстраційний номер 1027700132195) на нового кінцевого бенефіціарного власника – Держава Україна в особі ДП «Національний фонд інвестицій України».

В той же час, протягом 2023 року в безпосереднє управління Фонду було прийнято 4 (чотири) банки – АТ «БАНК ВЕЛЕС» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 298 від 13.03.2023), ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 517 від 01.05.2023), АТ «ДЕЛЬТА БАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 746 від 22.06.2023), ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 1088 від 28.12.2022).

З метою завершення процедури ліквідації, до Переліку³ було включено 4 банки: АТ «АЙБОКС БАНК», ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ», АТ «КБ «СОЮЗ», АТ АКБ «АРКАДА».

З метою ліквідації банків включених до Переліку, виконавчою дирекцією Фонду затверджені, плани заходів щодо завершення процедури ліквідації наступних банків АТ «АЙБОКС БАНК», АТ «ДЕЛЬТА БАНК», ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ», АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ», ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ», АТ АКБ «АРКАДА», АТ «МІСТО БАНК», АТ «КБ «СОЮЗ», розроблені департаментом ліквідації банків.

Слід зауважити, що в процесі проведення процедури ліквідації АТ «КБ «СОЮЗ» вимоги кредиторів, внесені до Переліку (реєстру) акцептованих вимог кредиторів ПАТ «КБ «СОЮЗ» були погашені в повному обсязі. В зв'язку із чим, на виконання Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 21.08.2017 № 3711 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.09.2017 за № 1104/30972, уповноваженою особою Фонду на ліквідацію АТ «КБ «СОЮЗ» 22.06.2023 було передано акціонерам АТ «КБ «СОЮЗ» залишкове майно банку, яке залишилось після задоволення вимог усіх кредиторів, відповідно до статті 52 Закону.

³ ПЕРЕЛІК банків, щодо яких планується завершити процедуру ліквідації у період з 07.08.2023 року до 06.08.2024 (включно)

Протягом 2023 року, в трьох неплатоспроможних банках завершено процедуру ліквідації, а саме: складено та затверджено ліквідаційні баланси та звіти про виконання ліквідаційної процедури наступних банків: АТ «КБ «СОЮЗ» (рішення виконавчої дирекції Фонду №967 від 07.08.2023), ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 150 від 06.02.2023), ПАТ «АКТАБАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 357 від 27.03.2023).

Крім того, ліквідовано (внесено записи до єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про припинення

банків як юридичних осіб) два неплатоспроможні банки — ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (07.02.2023) та АТ «КБ «СОЮЗ» (12.09.2023).

Станом на 01.01.2024 року в управлінні Фонду знаходилися 54 банки (в безпосередньому управлінні Фонду 36 банків), з яких в 25 банках тривала процедура ліквідації, а в 29 банках завершено процедуру ліквідації⁴.

3.3. Надходження до неплатоспроможних банків

За звітний рік до неплатоспроможних банків надійшло 7174,9 млн грн. Найбільша сума надійшла до АТ «МР БАНК» 2 481,4 млн грн, що складає 34,6% загальної суми надходжень за рік. Друге місце серед банків за розміром надходжень займає ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» з сумою 1588,3 млн грн, що складає 22,1% загальної суми надходжень за рік. Частка надходжень до інших банків складала менше 10% у загальній сумі. У таблиці 3.3.1 наведені дані 12 банків

з питомою вагою надходжень 1,0% та вище. До решти 9 банків надійшло 67,2 млн грн, що становить 1,0% загальної суми.

Найбільша питома вага (72,6%) надходжень до банків, що перебувають в управлінні Фонду, у звітному році припадає на надходження від продажу майна (активів) банків, що ліквідуються (таблиця 3.3.2).

Надходження до банків в управлінні Фонду

Таблиця 3.3.1

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «МР БАНК»	2 481,4	34,6%
2	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	1 588,3	22,1%
3	АТ «МЕГАБАНК»	587,2	8,2%
4	АТ «АКБ «КОНКОРД»	515,8	7,2%
5	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	486,1	6,8%
6	АТ «БАНК СІЧ»	369,0	5,1%
7	АТ «АЙБОКС БАНК»	266,7	3,7%
8	АТ «БАНК ФОРВАРД»	215,8	3,0%
9	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	188,1	2,6%
10	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	164,2	2,3%
11	АТ АКБ «АРКАДА»	138,7	1,9%
12	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	106,4	1,5%
13	Інші 9 банків	67,2	1,0%
	Всього	7 174,9	100%

Види надходжень до неплатоспроможних банків

Таблиця 3.3.2

Види надходжень	Сума, млн грн	Питома вага
Продаж майна	5 211,5	72,6%
Погашення кредитів	919,1	12,8%
Інші надходження (надходження з коррахунків)	472,8	6,6%
Цінні папери	443,8	6,2%
Оренда	127,7	1,8%
Всього	7 174,9	100,0%

⁴ Ліквідаційна процедура банку вважається завершеною з моменту затвердження ліквідаційного балансу, а банк ліквідованим – з моменту внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ч.3 ст. 53 Закону).

За звітний рік до банків в управлінні Фонду від продажу майна надійшло 5211,5 млн грн. Найбільша сума надійшла до АТ «МР БАНК» 2281,8 млн грн, що складає 43,8% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» та ПАТ «ЗЛАТОБАНК» із сумами 1495,6 млн грн, або 28,7% загальної суми, та 481,4 млн грн, або 9,2% загальної суми, відповідно. У таблиці 3.3.3 наведені дані 8 банків з питомою вагою надходжень 1,0% та вище.

До решти 9 банків надійшло 42,4 млн грн, що становить 0,9% загальної суми.

За звітний рік до банків в управлінні Фонду від погашення кредитів надійшло 919,1 млн грн. У таблиці 3.3.4 наведені дані 10 банків з питомою вагою надходжень 1,0% та вище. До решти 4 банків надійшло 0,6% загальної суми.

Надходження від продажу майна (активів) Таблиця 3.3.3

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «МР БАНК»	2 281,8	43,8%
2	ПАТ «ПРОМ-ІНВЕСТБАНК»	1 495,6	28,7%
3	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	481,4	9,2%
4	АТ «МЕГАБАНК»	350,6	6,7%
5	АТ «БАНК СІЧ»	187,4	3,6%
6	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	184,4	3,5%
7	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	106,1	2,0%
8	АТ АКБ «АРКАДА»	81,8	1,6%
9	Інші 9 банків	42,4	0,9%
	Всього	5 211,5	100,0%

Надходження від погашення кредитів Таблиця 3.3.4

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «БАНК ФОРВАРД»	196,6	21,4%
2	АТ «МЕГАБАНК»	170,8	18,6%
3	АТ «АКБ «КОНКОРД»	148,2	16,1%
4	АТ «МР БАНК»	119,1	13,0%
5	АТ «БАНК СІЧ»	99,8	10,9%
6	АТ АКБ «АРКАДА»	55,4	6,0%
7	АТ «АЙБОКС БАНК»	33,9	3,7%
8	ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	33,8	3,7%
9	АТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	31,4	3,4%
10	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	24,3	2,6%
11	Інші 4 банки	5,8	0,6%
	Всього	919,1	100,0%

3.4. Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку, ліквідації банків та позовна робота Фонду

З метою захисту прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України юридичне супроводження діяльності Фонду, виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків (далі – виведення банків з ринку), контроль правильного застосування, неухильного дотримання та запобігання порушенню вимог законодавства та інших нормативних актів під час здійснення процедури виведення банків з ринку та виконання Фондом основних завдань та функцій, визначених Законом, є стратегічно необхідними процесами.

Впродовж 2023 року Фондом в умовах воєнного стану, з метою забезпечення безперервної діяльності Фонду та захисту національних інтересів у зв'язку з військовою агресією, ініційовано внесення законодавчих змін та розроблено ряд стратегічних нормативно-правових актів, що регулюють роботу Фонду та банків, які знаходяться в його управлінні, в умовах воєнного стану, якими вжити заходи щодо дотримання мораторію (заборони) на виконання грошових та інших зобов'язань, кредиторами (стягувачами) за якими є рф або особи, пов'язані з державою-агресором, під час виплати гарантованого відшкодування та задоволення акцептованих вимог кредиторів.

В межах реалізації стратегічного напрямку «Підвищення рівня довіри вкладників, інших кредиторів банків та рівня комунікації із громадськістю» Стратегії розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб забезпечено юридичне супроводження підписання між Міністерством цифрової трансформації та Фондом меморандуму про запуску нової послуги «Повернення вкладів» у застосунку Дія та розробки механізму співпраці та організації процесу дистанційної ідентифікації вкладників для отримання гарантованих сум відшкодування за допомогою застосунку Дія.

У 2023 році Фондом забезпечено правове супроводження виведення 18 банків з ринку, повноваження щодо яких делеговані уповноваженим особам Фонду, а також 35 банків, за якими визначені Законом повноваження під час ліквідації здійснювались Фондом безпосередньо, та виведення з ринку яких супроводжувалось структурними підрозділами Фонду, а саме:

- юридичний супровід процесів щодо захисту національних інтересів України під час виведення банків з ринку та забезпечення примусового вилучення/відчуження активів (майна) банків та інших осіб пов'язаних із державою-агресором;

- з метою забезпечення стабільної роботи АТ «СЕНС БАНК», захисту інтересів вкладників й інших кредиторів банку, у зв'язку із застосуванням до власників істотної участі у банку санкцій, та запобіганню негативним наслідкам на фінансовому ринку, враховуючи постанову Кабінету Міністрів України «Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку», забезпечено юридичне супроводження виведення АТ «СЕНС БАНК» з ринку, в тому числі запровадження тимчасової адміністрації та укладення між Міністерством фінансів України та Фондом 22 липня 2023 року договору купівлі-продажу 100% акцій системно важливого АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СЕНС БАНК», згідно з яким АТ «СЕНС БАНК» перейшов у власність держави;
- оперативний розгляд та своєчасне надання відповідей на депутатські звернення, запити адвокатів, нотаріусів, листи юридичних та фізичних осіб, підготовка юридичних роз'яснень, висновків, рекомендацій з будь-яких питань пов'язаних із виведенням банків з ринку під час здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації банків;
- ефективне юридичне супроводження та реалізація реєстраційних дій нерозривно пов'язаних із належною реалізацією процесів ліквідації банків;
- погодження та розробка стратегій щодо роботи з активами банків;
- правове супроводження процесів продажу та управління майном (активами) банків, наслідком яких є продаж майна (активів) та забезпечення надходження грошових коштів від їх реалізації;
- координація та контроль здійснення претензійно-позовної роботи у банках в управлінні Фонду.

Протягом 2023 року Фонд не припиняв здійснення судово-претензійної роботи, за результатами яких до ключових здобутків можна віднести ряд позитивних рішень у судових справах, ухвалених як на користь Фонду, так і на користь банків, що перебувають в управлінні Фонду, а також правових висновків, сформованих Великою Палатою Верховного Суду, що внесли чіткість у правозастосуванні та правовідносинах, що виникають під час ліквідації банків.

Зокрема, Великою Палатою Верховного Суду 15.02.2023 було прийнято Постанову в межах судової справи № 910/18214/19 щодо спору про визнання недійсними договорів купівлі-продажу акцій АТ КБ «ПРИВАТБАНК» в процедурі виведення банку з ринку за участю Держави, яка фактично вказала, що такі правочини не підлягають визнанню недійсними і провадження у таких справах підлягають закриттю. Таким чином Велика Палата Верховного суду забезпечила захист інтересів Держави як інвестора при виведенні неплатоспроможного банку

з ринку. Вказані висновки активно використовувались Фондом при розгляді аналогічних судових справ у 2023 році.

Не можна залишити поза увагою Постанову Верховного Суду від 14.06.2023 у справі № 910/13250/21 за позовною заявою ТОВ «Правочин» до Фонду про визнання недійсним правочину та застосування наслідків недійсності правочину, якою фактично забезпечено правові гарантії Фонду у правовідносинах щодо продажу неплатоспроможного банку інвестору, зокрема, у разі неспроможності інвестора привести його діяльність у відповідність до вимог банківського законодавства. Так, Верховний суд зазначив, що «стандарт розумної та обачливої поведінки позивача у спірних правовідносинах передбачав необхідність прогнозування змін фінансового стану Банку, які можуть відбутися після припинення доступу позивача до інформаційного приміщення та до моменту укладення договору купівлі-продажу Банку».

Також Постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 15.11.2023 у справі № 826/7432/17 було закрито провадження у справі за позовом акціонерів про оскарження рішень щодо виведення з ринку за участі Держави АТ КБ «ПРИВАТБАНК». Судом застосоване нове правове регулювання, за яким не допускається повернення на ринок банку, щодо якого розпочато процедуру виведення з ринку/ліквідації. Враховуючи, що аналогічні судові оскарження були ініційовані по відношенню більш як трьох десятків банків, вказана позиція є актуальною у забезпеченні судової роботи Фонду.

Крім того, завдяки застосуванню положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності» N590-IX від 13.05.2020 та позиції Великої Палати Верховного Суду по справі №925/698/16, рішенням Господарського суду Одеської області від 10.10.2023 у справі № 916/835/21 задоволено позов Фонду до державних реєстраторів, визнано протиправними та скасовано реєстраційні дії, внаслідок яких ПАТ «КСГ БАНК» було перетворено в ТДВ «Сейвкост».

Додатково, у 2023 році Фондом напрацьовано позитивну та сталу судову практику в частині оскарження результатів продажу майна (активів) неплатоспроможних банків, що позитивно впливає на інвестиційний клімат, надходження коштів та спрямування їх на розрахунки з кредиторами банків у процедурі ліквідації.

Претензійно-позовна робота Фонду, де останній є учасником, за виключенням судової роботи зі стягнення шкоди з пов'язаних осіб, протягом 2023 року налічувала понад 3000 судових справ, з ціною позову – понад 40 млрд грн.

3.5. Стягнення шкоди з пов'язаних та інших осіб, причетних до доведення банків до неплатоспроможності

Протягом 2023 року Фондом проведено 44 дослідження щодо 40 неплатоспроможних банків на предмет виявлення шкоди (збитків), заподіяної банкам та їх кредиторам (колишнім кредиторам) рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. У вказаному періоді виявлено факти заподіяння банкам та їх кредиторам шкоди (збитків) на загальну суму 40 902,05 млн грн.

Таким чином, станом на 31.12.2023 Фонд за наслідками проведеної роботи здійснив дослідження та додатковий аналіз фактів та обставин заподіяння шкоди (збитків) щодо 94 банків, в результаті чого виявлено шкоду (збитки) у загальному розмірі 288 459,85 млн грн та встановлено 1 202 особи, рішення, дії або бездіяльність яких могли призвести до заподіяння такої шкоди (збитків) банкам та/або їх кредиторам (рисунок 3.5.1).

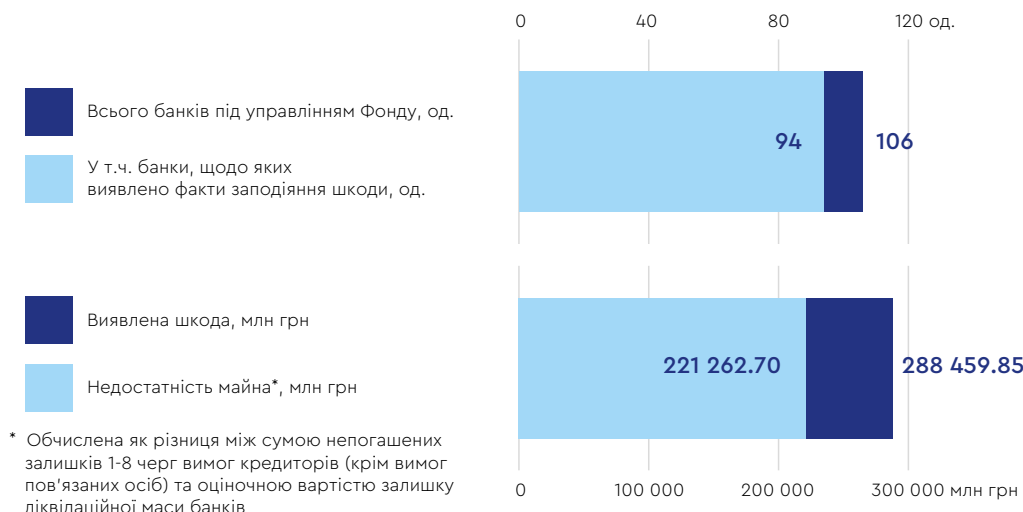

Рисунок 3.5.1 Виявлення шкоди (збитків), завданої банкам та їх кредиторам, станом на 31.12.2023

Протягом 2023 року Фонд, в порядку статті 52 Закону, пред'явив до суду 11 позовних заяв до 125 пов'язаних осіб щодо 8 банків про відшкодування шкоди (збитків). Загальний розмір заявлених вимог Фонду становив 82 649,06 млн грн, зокрема:

- позов щодо АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» про стягнення шкоди (збитків) у загальній сумі 45 979,80 млн грн;
- позов щодо ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» про стягнення шкоди (збитків) у загальній сумі 13 852,04 млн грн;
- 2 позови щодо ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» про стягнення шкоди (збитків) у загальній сумі 12 584,76 млн грн;
- позов щодо ПАТ «ІМЕКСБАНК» про стягнення шкоди (збитків) у загальній сумі 8 407,50 млн грн;
- 3 позови щодо ПАТ «УПБ» про стягнення шкоди (збитків) у загальній сумі 1 218,00 млн грн.

Таким чином, на виконання положень статті 52 Закону з метою стягнення шкоди (збитків) з пов'язаних з банками осіб та інших осіб стосовно цих банків станом на 31.12.2023 Фондом пред'явлено 87 позовних заяв у господарських провадженнях до 1 001 пов'язаної з банками особи⁵ щодо 54 неплатоспроможних банків на загальну суму 172 578,30 млн грн (рисунок 3.5.2). Загальний розмір позовних вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить 1 761,96 млн грн, у тому числі 29,98 млн грн у справі № 916/1489/22 щодо АТ «ФІНПРОСТБАНК» на підставі постанови Касаційного господарського суду у складі Верховного суду від 08.11.2023, яка є остаточною та оскарженню не підлягає. Вживаються заходи щодо фактичного виконання судових рішень у примусовому порядку.

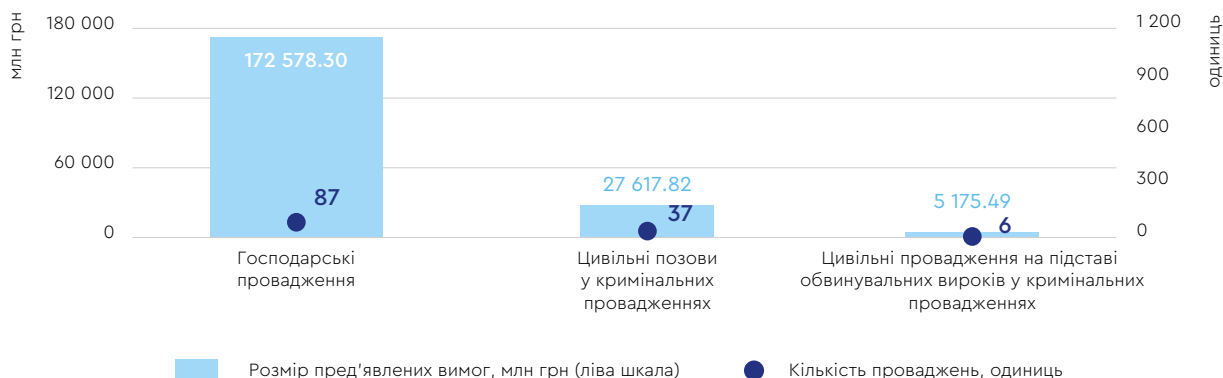

Рисунок 3.5.2 Судова робота щодо стягнення шкоди (збитків), завданої банкам та їх кредиторам, станом на 31.12.2023

⁵ Одна людина може бути одночасно відповідачем за кількома провадженнями та/або кількома неплатоспроможними банками.

За результатами проведення досудових розслідувань у кримінальних провадженнях Фонд гарантування протягом 2023 року пред'явив 3 цивільні позови до 7 цивільних відповідачів щодо 3 банків. Загальний розмір пред'явлених вимог становив 780,82 млн грн, зокрема:

- цивільний позов на суму 90,10 млн грн щодо службової особи ПАТ «МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК»;
- цивільний позов на суму 476,76 млн грн щодо службової особи ПАТ КБ «СТАНДАРТ»;
- цивільний позов на суму 213,96 млн грн щодо службової особи АТ «ДЕЛЬТА БАНК».

Таким чином, у рамках взаємодії з правоохоронними органами з метою відшкодування шкоди (збитків), заподіяної банкам кримінальними правопорушеннями, станом на 31.12.2023 Фондом пред'явлено 37 цивільних позовів до 74 цивільних відповідачів (підозрюваних/обвинувачених) щодо 24 банків на загальну суму понад 27 17,82 млн грн (рисунок 3.5.2).

Разом з цим, за результатами розгляду судами кримінальних проваджень на підставі прийнятих судових рішень станом на 31.12.2023 Фонд пред'явив 6 позовних заяв до 6 відповідачів по 6 банкам на загальну суму вимог 5 175,49 млн грн (рисунок 3.5.2). Загальний розмір позовних

вимог Фонду, задоволених згідно з судовими рішеннями, які набрали законної сили, становить 2 116,08 млн грн. Вживаються заходи щодо фактичного виконання судових рішень у примусовому порядку.

Протягом 2023 року Фондом проведено дослідження щодо 30 банків та виявлено шкоду (збитки), заподіяну неплатоспроможним банкам внаслідок агресії російської федерації проти держави Україна, на загальну суму 8 966,10 млн грн. Станом на 31.12.2023 Фондом пред'явлено 2 позови проти російської федерації про стягнення шкоди (збитків) щодо 2 банків на загальну суму 2 594,54 млн грн.

Протягом 2023 року Фонд продовжував роботу щодо співпраці із міжнародними юридичними консультантами – фахівцями у сфері міжнародного права з метою пошуку та повернення виведених коштів (активів) збанкрутілих банків за межі України, представництва інтересів Фонду (банків) в судових органах іноземної юрисдикції. Станом на 31.12.2023 є чинними 12 договорів щодо наступних банків: АТ «ФОРТУНА-БАНК», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», ПАТ «КБ «НАДРА», АТ БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ», ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ», АТ «ІМЕКСБАНК», ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК», ПАТ «РЕАЛ БАНК», ПУАТ «ФІДОБАНК», ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», ПАТ «ВЕКТОР БАНК», ПАТ «УПБ», ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК», ПАТ «ФІНБАНК», ПАТ «ЕНЕРГОБАНК», АТ «ДЕЛЬТА БАНК».

4. Консолідований продаж та управління активами

4.1. Результати продажу майна неплатоспроможних банків

Протягом 2023 року за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам майна (активів) неплатоспроможними банками було реалізовано майна (активів) банків на загальну суму 4 908,10 млн грн (інформація помісячно відображена на рисунку 4.1.1).

Балансова вартість реалізованих майна (активів) за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам в 2023 році становила 23 865,73 млн грн. Таким чином, співвідношення ціни реалізації майна (активів) до балансової вартості склало за рік 21% (таблиця 4.1.1).

Упродовж 2023 року Фонд провів понад 10 670 відкритих електронних аукціонів у системі Prozorro.Продажі. З них 680 аукціонів були результативними.

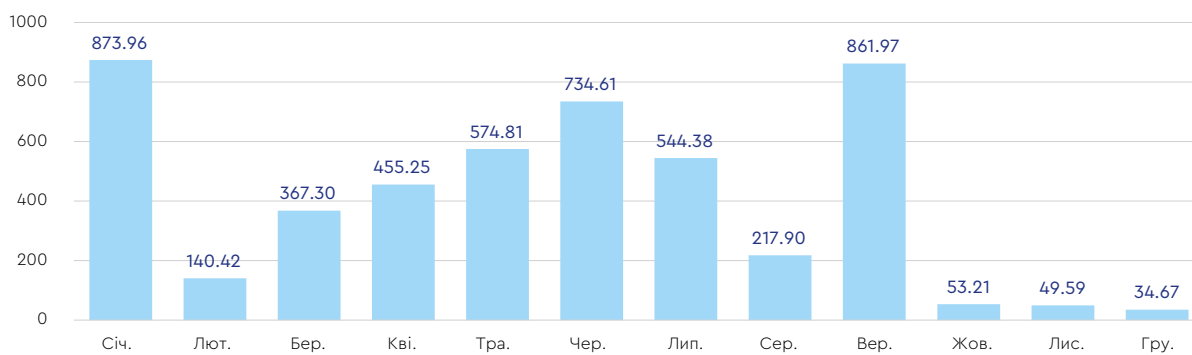

Рисунок 4.1.1 Ціна реалізації за 2023 рік, млн грн

Реалізація майна (активів) банків у 2023 році

Таблиця 4.1.1

Місяць 2023 року	Балансова вартість, млн грн	Ціна реалізації майна (активів) за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам, млн грн	Співвідношення ціни реалізації майна (активів) до балансової вартості активів
УСЬОГО	23 865,73	4 908,10	21%
Січень	1 737,93	873,96	50%
Лютий	161,34	140,42	87%
Березень	1 075,63	367,30	34%
Квітень	669,19	455,25	68%
Травень	2 869,24	574,81	20%
Червень	3 368,03	734,61	22%
Липень	4 653,46	544,38	12%
Серпень	1 727,29	217,90	13%
Вересень	5 542,14	861,97	16%
Жовтень	1 280,58	53,24	4%
Листопад	612,67	49,59	8%
Грудень	168,23	34,67	21%

Лютий та квітень продемонстрували найвищі показники конверсії від продажу майна (активів). Це пов'язано з тим, що в цей період було реалізовано більше 20 лотів пам'ятних/інвестиційних монет та лотів, сформованих з основних засобів, конверсія продажу яких в середньому більше 400%. Також у ці місяці деякі об'єкти нерухомого майна були реалізовані за ціну, що значно перевищувала балансову вартість майна (активів), зокрема:

- у квітні відбувся продаж трикімнатної квартири в м. Київ АТ «БАНК СІЧ» (загальна площа 77,6 кв. м) – ціна реалізації 7,60 млн грн, конверсія – 388%;
- у лютому реалізовано службову будівлю ПАТ «Промінвестбанку» в Миколаївській обл. (м. Первомайськ), загальною ціною продажу 6,50 млн грн, з конверсією 397%;

- у квітні – 4 таунхауси ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» в Обухівському районі Київської обл. (сmt Козин) з ціною реалізації 10,43 млн грн та середньою конверсією 300%.

Як уже зазначалось вище, співвідношення ціни реалізації майна (активів) банків до балансової вартості реалізованих майна (активів) за 2023 рік становило 21%, але даний показник конверсії по окремих типах майна (активів) варіюється від 1,0% до 300%. Більш детально ефективність продажу різних типів майна (активів) банків наведено в таблиці 4.1.2.

Співвідношення ціни реалізації майна (активів) за результатами відкритих торгів (аукціонів) до їх балансової вартості за 2023 рік

Таблиця 4.1.2

Тип активу	Балансова вартість, млн грн	Ціна реалізації, млн грн	Співвідношення ціни реалізації майна (активів) до балансової вартості активів
УСЬОГО	23 865,73	4 908,10	21%
Нерухоме майно (індивід. продаж)	1 494,16	1 059,60	71%
Земельні ділянки (індивід. продаж)	233,62	104,21	45%
Транспортні засоби (індивід. продаж)	8,38	16,93	202%
Інші активи (основні засоби, монети, нематеріальні активи) (індивід. продаж)	73,67	92,11	125%
Кредити юрид. осіб (індивід. продаж)	15 156,86	3 058,79	20%
Іпотечні кредити фіз.осіб (індивід. продаж)	185,95	41,00	22%
Інші кредити фіз.осіб (індивід. продаж)	27,19	4,11	15%
Дебіторська заборгованість (індивід. продаж)	21,94	2,64	12%
Цінні папери (індивід. продаж)	0,65	0,25	38%
Пули кредитів фізичних осіб (іпотека)	179,31	45,55	25%
Пули кредитів юридичних осіб	4 434,24	443,42	10%
Пули нерухомого майна	18,21	1,33	7%
Пули "1 банк – 1 пул"	2 027,78	27,71	1%
Безпосередній продаж майна (активів) юридичним чи фізичним особам	3,77	10,45	277%

У 2023 році, попри другий рік повномасштабної військової агресії російської федерації проти України, відбулось зростання ціни реалізації майна (активів), рівень якої перевищив результат за два попередні роки разом. Це пов'язано з успішним проведенням аукціонів з реалізації об'єктів нерухомості, зокрема, – торговельно-розважального центру «Магелан» у м. Києві, готельного комплексу у сmt Козин, нежитлового будинку з добудовою під приватну загальноосвітню школу в Києві, прав вимоги за кредитними договорами юридичних осіб, у забезпечення за якими оформлено електростанції на сонячних панелях, тощо.

Ціна реалізації майна (активів) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2023 рік у розмірі 4 908,10 млн грн становить 318% показника 2022 року (1 535,20 млн грн) та 202% показника 2021 року (2 415,25 млн грн) (дивитись таблицю 4.1.3).

Порівняння ціни реалізації майна (активів) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2021 – 2023 роки

Таблиця 4.1.3

Тип активу	Ціна реалізації, млн грн		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
УСЬОГО, в тому числі:	2 415,25	1 535,20	4 908,10
Нерухоме майно	1 021,69	966,49	1 060,96
Майнові права на нерухоме майно	39,78	351,00	0,05
Земельні ділянки	569,74	42,77	112,74
Транспортні засоби	7,76	11,15	16,93
Права вимоги за кредитними договорами та дебіторська заборгованість	708,17	118,45	3 614,51
Цінні папери	0,66	0	0,32
Інші активи та безпосередній продаж	67,45	45,34	102,59
УСЬОГО реалізовано лотів, шт.	291	153	685

В умовах військової агресії російської федерації проти України Фонд використовує всі можливі шляхи для реалізації майна (активів) на вимогу Закону «за найвищою вартістю у найкоротший строк».

Окрім продажу майна (активів) через електронну систему торгів Prozorro. Продажі також здійснюється безпосередній продаж майна (активів) банків юридичним чи фізичним особам та продаж цінних паперів через професійних учасників фондового ринку. Для зручності потенційних покупців є можливість застосування акредитивної форми розрахунків за придбаний актив (майно) банків та передбачена можливість сплати гарантійного внеску за участь у відкритих торгах (аукціоні) шляхом внесення учасниками грошових коштів на поточний рахунок організатора відкритих торгів (аукціону) та/або надання електронної банківської гарантії на користь організатора відкритих торгів (аукціону).

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам майна (активів) банків за 2023 рік – 97% реалізованих майна (активів) банків від загального обсягу належить 5 банкам. Майже 76% річної суми отримано від продажу майна (активів) колишніх дочірніх структур російських державних банків в Україні: 2280,16 млн грн – сума продажу майна (активів) АТ «МР БАНК» та 1448,36 млн грн – ПАТ «Промінвестбанк» (рисунок 4.1.2).

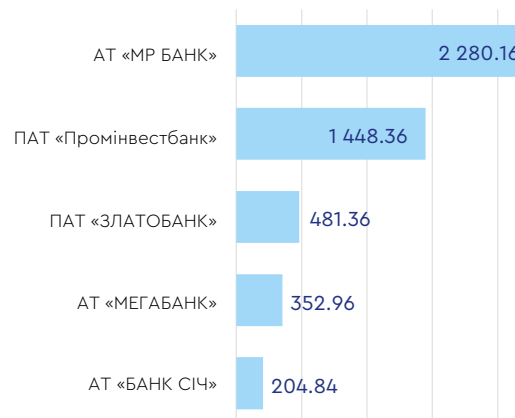

Рисунок 4.1.2 Ціна реалізації протягом 2023 року, млн грн

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом 2023 року реалізовані майно (активи) банків мали наступну структуру за типами майна (активів) банків (таблиця 4.1.4):

Результати реалізації майна (активів) банків за структурою та типами майна (активів)

Таблиця 4.1.4

ВСЬОГО:	Ціна реалізації, млн грн	Частка в загальній ціні продажу
		4 908,10
Права вимоги за кредитними договорами	3 611,63	73,49%
Нерухомість, земельні ділянки, основні засоби та нематеріальні активи	1 280,98	26,20%
Майнові права на нерухоме майно / дебіторська заборгованість	2,93	0,06%
Продаж безпосередньо юридичним чи фізичним особам	8,45	0,17%
Інші активи (картини, монети тощо)	3,79	0,08%
Цінні папери / Корпоративні права	0,32	0,01%

Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих майна (активів) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) складає реалізація прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами – понад 73% в загальній масі всіх результативних відкритих торгів (аукціонів). Динаміку реалізації цього майна (активів) протягом року зазначено на рисунку 4.1.3.

В структурі реалізованих прав вимоги за кредитними договорами 97% становлять права вимоги за кредитними договорами, укладеними із юридичними особами, та 3% - права вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними особами (рисунок 4.1.4).

У вересні сума реалізації прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами, була найвищою за 2023 рік. Це пов'язано із продажем лоту, до складу якого увійшли права вимоги за кредитними договорами, що укладені з двома юридичними особами, в забезпечення виконання зобов'язань за якими оформлено 2 електростанції на сонячних панелях в Одеській та Миколаївській областях. Ціна реалізації склала 683,00 млн грн.

У 2023 році Фонд застосував нові підходи до продажу майна (активів) під час воєнного стану в Україні, зокрема розпочав пілотний проект, у рамках якого пули кредитів суб'єктів господарювання, які перебувають на балансі банків, що ліквідуються, формувалися за новим – галузевим підходом (спільна ознака усіх позичальників – вид діяльності за КВЕД).

У 2023 році відбувся успішний аукціон з реалізації пулу прав вимоги за кредитними договорами позичальників АТ «ЗЛАТОБАНК», юридичних осіб, що входять до однієї бізнес-групи та займаються виробництвом мінеральних добрив та іншої хімічної продукції, сільським господарством, будівництвом та енергозбереженням. Ціна реалізації пулу склала 443,42 млн грн, що становить 13% усіх реалізованих кредитів юридичних осіб у 2023 році.

Що стосується портфельного продажу кредитів фізичних осіб, то в 2023 році відбувся один успішний аукціон з реалізації пулу іпотечних кредитів АТ АКБ «АРКАДА». До лоту увійшло 400 кредитів, ціна реалізації склала 45,55 млн грн, конверсія до балансової вартості – 25%.

Слід зазначити, що в 2023 році знов відбулись аукціони за підходом «один банк = один пул». Нагадаємо, що для одного банку, що реалізується за підходом «один банк = один пул», може бути сформовано від одного до декількох таких пулів – окремий пул активів, що знаходяться в заставі кожного кредитора (наприклад: НБУ, Державна іпотечна установа, інше), пул кредитів фізичних осіб, пул кредитів юридичних осіб, пул нерухомого майна, пул інших активів тощо.

Так, за даним підходом було реалізовано 7 лотів балансовою вартістю 2 027,78 млн грн з ціною реалізації 27,71 млн грн, конверсія склала 1,4%, детальні дані представлені у таблиці 4.1.5.

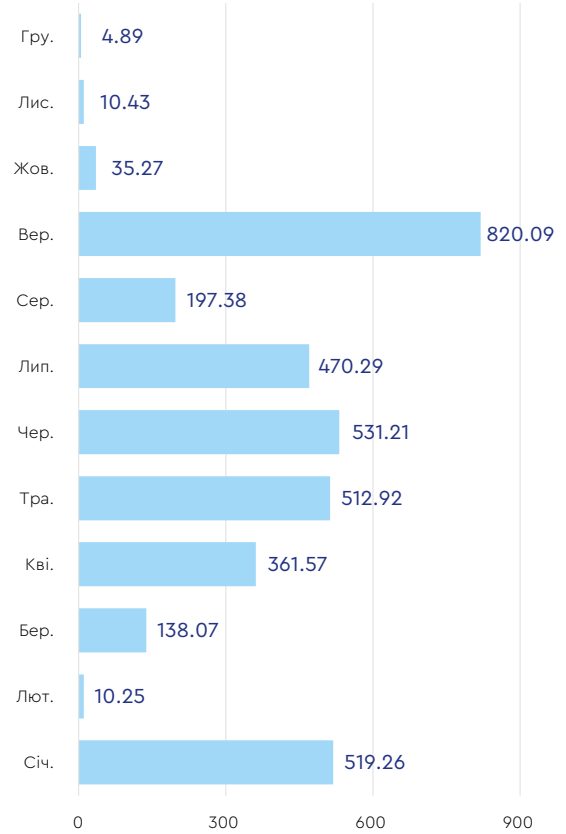

Рисунок 4.1.3 Результати аукціонів з продажу кредитів, помісячно, млн грн за 2023 рік

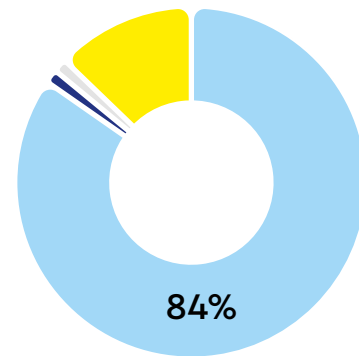

Рисунок 4.1.4 Розподіл результатів аукціонів з продажу кредитів на індивідуальний та портфельний продаж, млн грн за 2023 рік

Лоти, реалізовані за підходом «один банк = один пул» у 2023 році

Таблиця 4.1.5

Назва банку	Вид пулу «один банк = один пул»	Балансова вартість, млн грн	Ціна реалізації, млн грн	Конверсія
АТ АКБ «АРКАДА»	Пул дебіторської заборгованості фізичних осіб	0,002	0,0002	10%
АТ АКБ «АРКАДА»	Пул земельних ділянок	37,05	8,54	23%
АТ АКБ «АРКАДА»	Пул кредитів фізичних та юридичних осіб	307,01	0,64	0,2%
АТ «МІСТО БАНК»	Пул основних засобів	0,28	0,01	4%
АТ «МІСТО БАНК»	Пул кредитів фізичних та юридичних осіб	1 061,50	7,95	0,7%
ПАТ «БАНК КАМБІУ»	Пул кредитів фізичних / юридичних осіб та нерухомого майна	76,38	0,37	0,5%
АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	Пул кредитів юридичних осіб	545,56	10,20	1,9%

За результатами відкритих торгів (аукціонів) ціна реалізації нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, інших основних засобів та нематеріальних активів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) складає понад 26% у загальній ціні реалізації активів. Співвідношення ціни реалізації зазначених активів до їх балансової вартості за 2023 рік становить 68% (рисунок 4.1.5).

У січні сума реалізації об'єктів нерухомого та рухомого майна була найвищою за 2023 рік. Це пов'язано із продажем заміського комплексу в елітному передмісті столиці – смт Козин (Конча-Заспа) ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК». До лоту увійшли мебльована вілла загальною площею 1128 кв м, СПА-центр, житлові (гостьові) будиночки, елінг (ангар для зберігання яхт та моторних човнів), двоповерховий ресторан на 140 місць, адміністративний та спальний корпуси, а також 4 земельні ділянки, основні засоби та рухоме майно, 39 % корпоративних прав юридичної особи.

У структурі реалізованих об'єктів нерухомого та рухомого майна 82% становлять об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, 1,0% – транспортні засоби, 9,0% – земельні ділянки та 7,0% – інші основні засоби (меблі, обладнання, нематеріальні активи тощо) (рисунок 4.1.6).

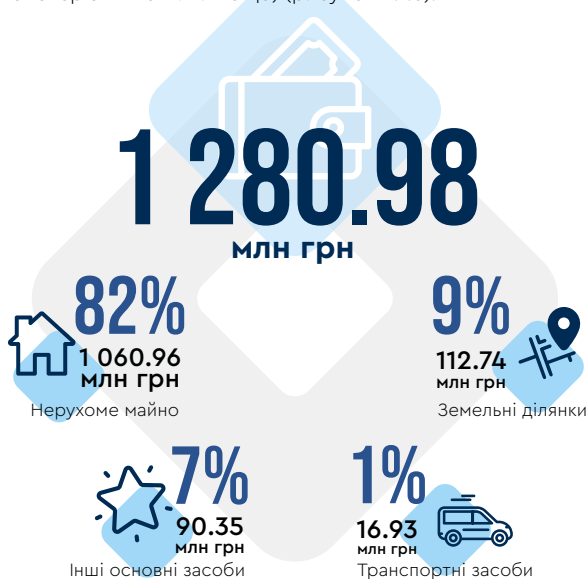

Рисунок 4.1.6 Розподіл ціни реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) основних засобів (без урахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) за 2023 рік

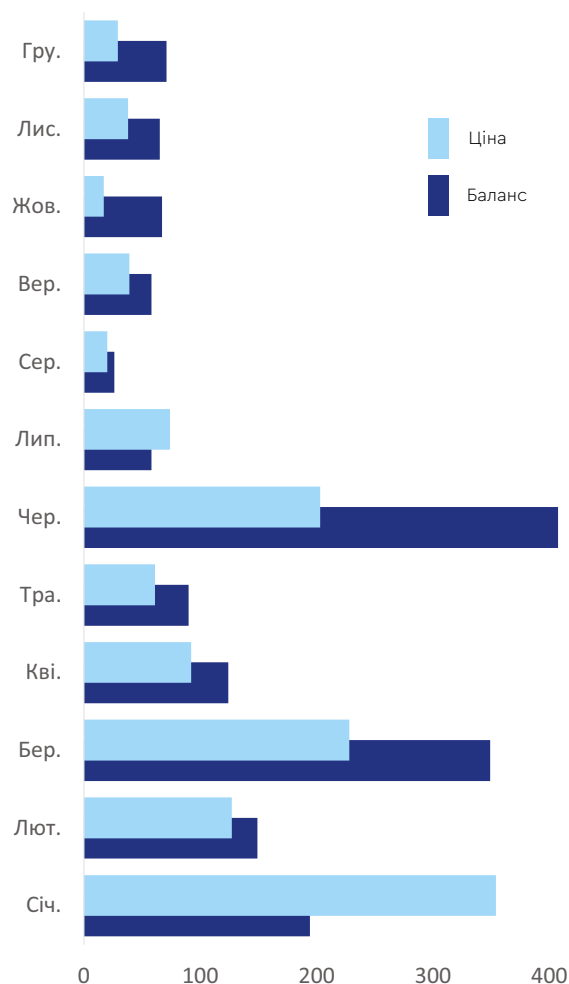

Рисунок 4.1.5 Порівняння балансової вартості та ціни реалізації нерухомості, земельних ділянок, основних засобів та нематеріальних активів млн грн у 2023 році

Об'єкти нерухомого майна (житлового та нежитлового призначення) та земельні ділянки, що реалізувалися, розташовані переважно в Київській, Харківській та Дніпропетровській областях. За ціною реалізації в лідерах Київська, Харківська та Запорізька області. Географія продажу зазначених активів (майна) більш детально зазначено в таблиці 4.1.6 та на рисунку 4.1.7.

Розподіл реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок в 2023 році за областями України

Таблиця 4.1.6

Область України	Кількість реалізованих об'єктів, шт.	Балансова вартість реалізованих об'єктів, млн грн	Ціна реалізації об'єктів, млн грн	Співвідношення ціни реалізації до балансової вартості об'єктів
м. Київ	37	941,39	439,80	47%
Київська	98	431,11	340,00	79%
Харківська	66	122,24	111,66	91%
Запорізька	18	34,88	57,86	166%
Миколаївська	10	37,42	48,79	130%
Полтавська	7	53,69	44,85	84%
Дніпропетровська	25	60,63	32,48	54%
Черкаська	15	15,11	23,99	159%
Сумська	11	21,44	22,55	105%
Донецька	21	19,79	14,82	75%
Одеська	8	17,49	12,88	74%
Івано-Франківська	5	9,78	10,22	104%
Чернігівська	6	4,39	7,03	160%
Кіровоградська	5	3,75	3,27	87%
Хмельницька	1	8,91	2,09	23%
Вінницька	3	0,64	0,67	105%
Львівська	1	0,14	0,30	214%
Луганська	1	0,00	0,28	-
АР Крим	1	0,31	0,15	48%
Чернівецька	1	0,08	0,02	25%
УСЬОГО	340	1 783,19	1 173,71	66%

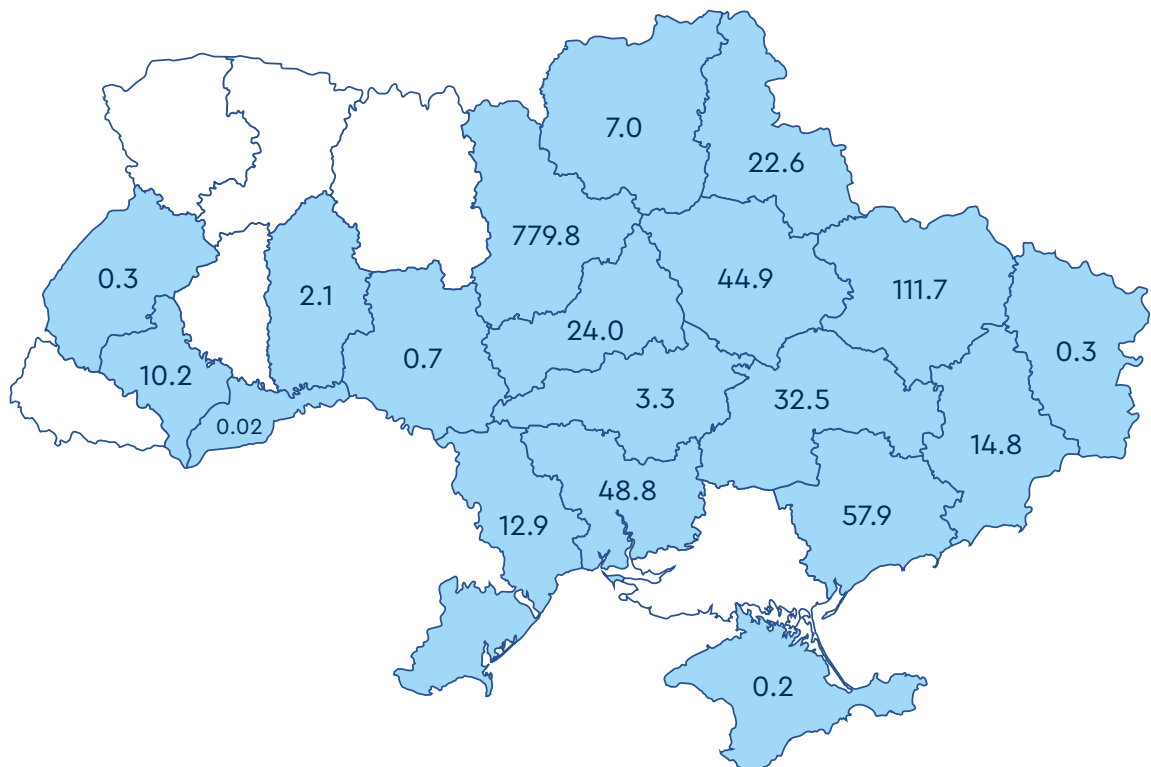

Рисунок 4.1.7 Географія реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок (за ціною реалізації) млн грн, у 2023 році

Слід зазначити, що у 2023 році спостерігається зростання обсягів реалізації об'єктів нерухомого майна, що розташовані у східних та південних регіонах України. За результатами 2023 року було реалізовано 117 таких об'єктів за 233,57 млн грн, що склало 20% від загальної ціни реалізації нерухомості року. Для порівняння у 2022 році об'єкти у тих же регіонах не реалізовувались взагалі, натомість було реалізовано 32 об'єкти нерухомого майна, що знаходились у західних регіонах України, – 267,58 млн грн або 26% від ціни реалізації нерухомості за 2022 рік (рисунок 4.1.8).

Що стосується продажу неплатоспроможними банками майна (активів), що перебувають у заставі НБУ та інших кредиторів, то протягом 2023 року було реалізовано такого майна (активів) на 499,09 млн грн, що на 18% менше показника 2021 року (у 2022 році такі лоти не реалізовувались). Реалізація «заставних» активів відбувалась у травні, липні та вересні 2023 року. Конверсія реалізованих активів становила близько 10%.

Найбільша ціна реалізації майна (активів), що перебувають у заставі НБУ та інших кредиторів, зафіксована у липні. Саме в цей період був реалізований пул кредитів юридичних осіб ПАТ «ЗЛАТОБАНК», про який зазначалось вище у звіті.

Що стосується показника конверсії, то найбільший показник співвідношення ціни реалізації майна (активів), що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів, до їх балансової вартості спостерігається у вересні 2023 року на рівні 15%. В цей період був також реалізований актив АТ «ЗЛАТОБАНК» – право вимоги за кредитом юридичної особи, що веде діяльність у сфері виробництва машин і устаткування спеціального призначення. Заставою за кредитом було оформлено будівлі заводу (загальною площею понад 58,8 тис. кв. м) у м. Стрий Львівської обл., а також – майнові права на частку 99,999% в статутному капіталі боржника.

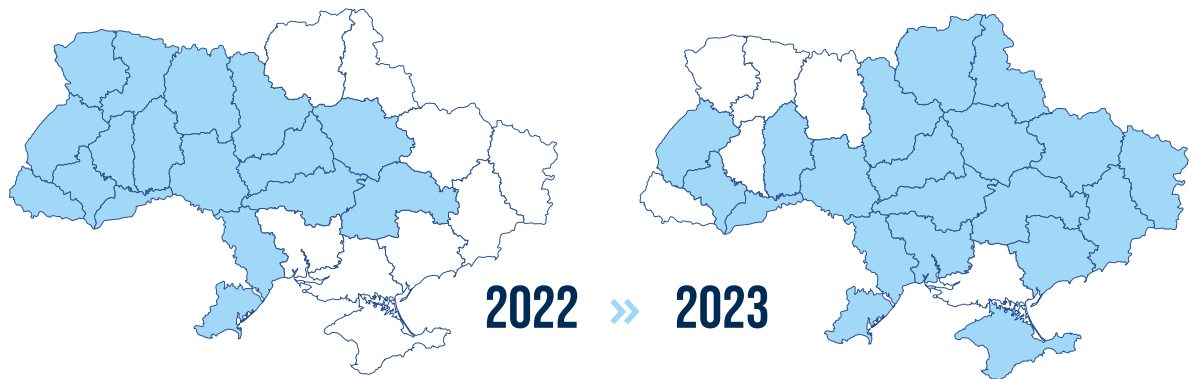

Рисунок 4.1.8 Регіони реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок у 2022 – 2023 роках

4.2. Управління майном (активами) банків, що ліквідуються Фондом та робота з проблемними заборгованостями

Важливим напрямом роботи Фонду є збільшення надходжень до банків, що ліквідуються від управління та продажу активів для максимального задоволення вимог їх кредиторів та покриття витрат ліквідаційної процедури.

Фонд протягом останніх років послідовно розбудовує комплексну систему з управління активами банків, що ліквідуються, з урахуванням обсягу активів банків та динаміки їх змін. Внаслідок впровадження системи управління майном (активами) банків, що ліквідуються, було забезпечено якісне управління майном (активами) з централізацією функцій щодо прийняття рішень Комітетом Фонду з питань консолідації, управління та продажу майна (активів) банків (далі — Комітет), процедура ліквідації яких здійснюється Фондом.

Фонд постійно проводить роботу, спрямовану на зменшення (отримання компенсації) витрат банків, що ліквідуються, на утримання майна (активів) та збільшення рівня їх монетизації.

У 2023 році забезпечено управління майном (активами) банків, як з призначенням уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку, так і банків, ліквідація яких здійснюється Фондом безпосередньо.

З метою розширення аудиторії потенційних орендарів та забезпечення можливості збільшення надходжень до банків, що ліквідуються, від передачі в оренду майна рішенням виконавчої дирекції №966 від 28.11.2022 затверджено Положення про надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів).

Протягом 2023 року Фондом було прийнято 159 рішень щодо передачі в оренду майна банків, що ліквідуються, всього проведено 250 аукціонів, з них – 114 успішних.

Протягом 2023 року надходження до банків, що ліквідуються, від передачі в оренду майна склали 127,7 млн грн. Помісячний розріз надходжень та рейтинг банків за надходженнями відображено у відповідних таблицях 4.2.1 та 4.2.2.

Надходження від передачі в оренду майна за 2023 рік

Таблиця 4.2.1

№	Період	Надходження (млн грн)
1	Січень	10,9
2	Лютий	6,5
3	Березень	7,3
4	Квітень	8,7
5	Травень	32,3
6	Червень	11,2
7	Липень	4,6
8	Серпень	5,5
9	Вересень	4,7
10	Жовтень	4,3
11	Листопад	23,2
12	Грудень	8,5
Всього		127,7

Крім того, протягом 2023 року продовжувалося здійснення заходів у сфері захисту майна банків, що ліквідуються Фондом, від протиправних посягань.

Завдяки впровадженню раніше механізму моніторингу реєстраційних дій щодо нерухомого майна банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, із застосуванням сервісу «Vkursi.pro» та інформаційних сервісів, в тому числі засобів прикладного програмного інтерфейсу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що надаються Державним підприємством «Національні інформаційні системи», протягом 2023 року Фондом своєчасно зафіксовано неправомірну зміну власника та неправомірне обтяження щодо 8 об'єктів нерухомого майна, що належить банкам, що ліквідуються, які вживають заходів щодо скасування неправомірних реєстраційних дій.

Протягом 2023 року надходження до банків, що ліквідуються, від погашення заборгованості за кредитами склали 919,1 млн грн (гривневий еквівалент). Помісячний розріз надходжень відображено у таблиці 4.2.3.

При цьому, із загальної суми надходжень від погашення заборгованості за кредитами за 2023 рік кошти в сумі 443,28 млн грн (гривневий еквівалент) отримані банками, що ліквідуються, в результаті програм реструктуризації кредитної заборгованості.

Так, протягом 2023 року продовжувалося виконання зобов'язань фізичними особами за реструктуризованими іпотечними кредитами відповідно до «Положення про порядок проведення реструктуризації кредитної заборгованості фізичних осіб (крім фізичних осіб-підприємців) за кредитними договорами, виконання зобов'язань за якими забезпечене іпотекою, перед банками, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду №372 від 05.02.2018 (далі – Положення №372).

За 2023 рік надходження до банків, що ліквідуються, за реструктуризованими кредитами відповідно до Положення №372 склали 52,0 млн грн (гривневий еквівалент). Помісячний розріз надходжень та рейтинг банків за надходженням відображено у відповідних таблицях 4.2.4 та 4.2.5.

Рейтинг банків за надходженнями від оренди майна за 2023 рік

Таблиця 4.2.2

№	Період	Надходження (млн грн)
1	АТ «МР БАНК»	67,4
2	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	49,2
3	АТ «МЕГАБАНК»	6,0
4	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	1,6
5	АТ «БАНК СІЧ»	1,5
6	Інші банки	2,0
Всього		127,7

Надходження від погашення заборгованості за кредитами за 2023 рік

Таблиця 4.2.3

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	Січень	38,1
2	Лютий	46,2
3	Березень	92,4
4	Квітень	73,5
5	Травень	104,2
6	Червень	83,5
7	Липень	45,8
8	Серпень	69,3
9	Вересень	116,6
10	Жовтень	63,2
11	Листопад	110,3
12	Грудень	76,0
Всього		919,1

Надходження від реструктуризації за Положенням №372 за 2023 рік

Таблиця 4.2.4

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	Січень	3,6
2	Лютий	6,8
3	Березень	22,3
4	Квітень	5,5
5	Травень	7,2
6	Червень	6,4
7	Липень	0,0
8	Серпень	0,0
9	Вересень	0,0
10	Жовтень	0,0
11	Листопад	0,0
12	Грудень	0,2
Всього		52,00

Рейтинг банків за надходженнями від реструктуризації за Положенням №372 за 2023 рік

Таблиця 4.2.5

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	АТ «АКБ АРКАДА»	51,8
2	АТ «АЙБОКС БАНК»	0,2
Всього		52,00

У зв'язку із повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану виконавча дирекція Фонду прийняла рішення від 01.09.2022 № 671 «Щодо мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії російської федерації проти України», яким встановлені умови погашення кредитної заборгованості для позичальників – фізичних осіб (далі – Умови погашення заборгованості), строк дії яких було визначено до 31.08.2023. Починаючи з 01.09.2023 рішенням виконавчої дирекції Фонду від 21.08.2023 №1040 Умови погашення заборгованості для позичальників – фізичних осіб продовжено до 31.08.2024.

За 2023 рік надходження до банків, що ліквідуються, за кредитними договорами фізичних осіб, які приєдналися до Умов погашення заборгованості склали 130,6 млн грн (гривневий еквівалент). Помісячний розріз надходжень та рейтинг банків за надходженням відображено у відповідних таблицях 4.2.6 та 4.2.7.

У 2023 році Фонд розпочав здійснювати реструктуризацію заборгованості за кредитами суб'єктів господарювання.

За 2023 рік надходження до банків, що ліквідуються, за реструктуризованими кредитами суб'єктів господарювання склали 260,7 млн грн (гривневий еквівалент). Помісячний розріз надходжень та рейтинг банків за надходженнями відображено в таблицях 4.2.8 та 4.2.9.

Також триває розпочата у попередні роки робота у напрямку пред'явлення виконавчих документів до примусового виконання органам та особам, зокрема і приватним виконавцям, інститут яких було створено Міністерством юстиції України як складовий елемент реформування примусового виконання рішень судів та інших органів та який довів свою дієвість. Фондом здійснюється розподіл виконавчих документів про стягнення заборгованості з боржників банків, що ліквідуються, та станом на 01.01.2024 розподілено 5219 виконавчих документів, зокрема у 2023 році – 110. Динаміка розподілу виконавчих документів протягом 2023 року наростаючим підсумком відображена на рисунку 4.2.1.

Надходження від виконання Умов погашення заборгованості за 2023 рік Таблиця 4.2.6

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	Січень	4,4
2	Лютий	9,6
3	Березень	24,5
4	Квітень	6,8
5	Травень	9,7
6	Червень	6,5
7	Липень	9,2
8	Серпень	11,7
9	Вересень	12,3
10	Жовтень	13,3
11	Листопад	12,9
12	Грудень	9,7
Всього		130,6

Рейтинг банків за надходженнями від виконання Умов погашення заборгованості за 2023 рік Таблиця 4.2.7

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	АТ «БАНК ФОРВАРД»	42,5
2	АТ «МЕГАБАНК»	34,1
3	АТ АКБ «АРКАДА»	23,4
4	АТ «БАНК СІЧ»	13,1
5	АТ «АКБ «КОНКОРД»	11,4
6	АТ «МР БАНК»	5,2
7	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	0,6
8	АТ «МІСТО БАНК»	0,2
9	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	0,1
Всього		130,6

Надходження за реструктуризованими кредитами суб'єктів господарювання за 2023 рік Таблиця 4.2.8

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	Січень	1,2
2	Лютий	0,8
3	Березень	1,4
4	Квітень	4,6
5	Травень	4,0
6	Червень	34,7
7	Липень	10,8
8	Серпень	13,0
9	Вересень	21,8
10	Жовтень	49,9
11	Листопад	83,5
12	Грудень	35,0
Всього		260,7

Рейтинг банків за надходженнями за реструктуризованими кредитами суб'єктів господарювання за 2023 рік Таблиця 4.2.9

№	Період	Надходження (млн грн екв.)
1	АТ «МР БАНК»	151,5
2	АТ «МЕГАБАНК»	41,5
3	АТ «БАНК СІЧ»	33,5
4	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	13,6
5	АТ «АКБ «КОНКОРД»	12,5
6	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	8,1
Всього		260,7

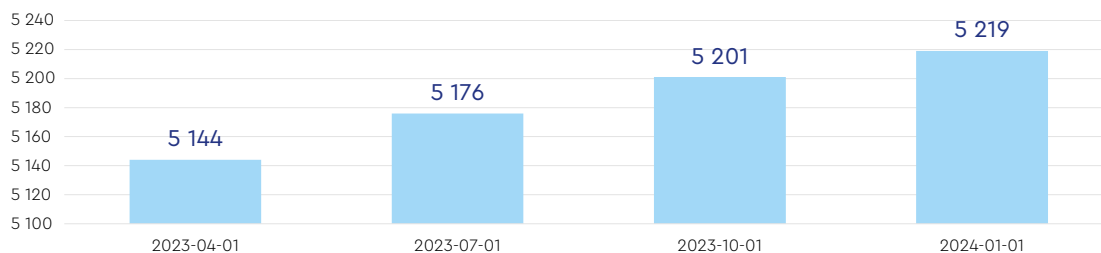

Рисунок 4.2.1 Динаміка розподілених виконавчих документів, од.

У таблиці 4.2.10 наведено загальну кількість розподілених виконавчих документів станом на 01.01.2024 в розрізі банків.

Станом на 01.01.2024 на користь банків, що ліквідуються, стягнуто коштів в загальній сумі 154,4 млн грн, зокрема у 2023 році – 55,8 млн грн, або наростаючим підсумком:

- станом на 01.04.2023 – 130,5 млн грн (приріст +31,8 млн грн);
- станом на 01.07.2023 – 149,5 млн грн (приріст +19,0 млн грн);
- станом на 01.10.2023 – 151,6 млн грн (приріст +2,1 млн грн);
- станом на 01.01.2024 – 154,4 млн грн (приріст +2,8 млн грн).

Динаміка надходження стягнутих коштів за розподіленими виконавчими документами протягом 2023 року наростаючим підсумком відображена на рисунку 4.2.2. Рейтинг банків за рівнем надходження коштів від примусового стягнення за розподіленими виконавчими документами наведено у таблиці 4.2.11.

Загалом протягом 2023 року в результаті різних способів управління активами надходження до неплатоспроможних банків склали 1 102,5 млн грн.

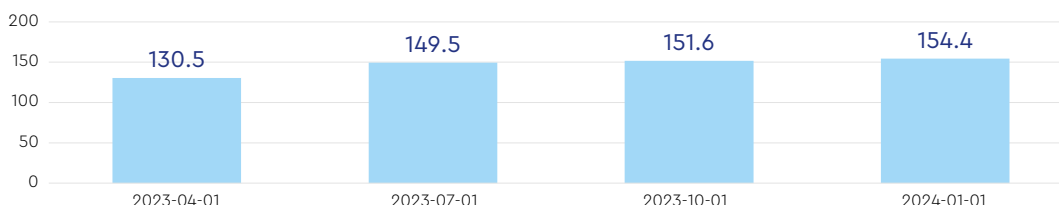

Рисунок 4.2.2 Динаміка надходження коштів за розподіленими виконавчими документами протягом 2023 року, млн грн

Рейтинг банків за розподіленими виконавчими документами станом на 01.01.2024

Таблиця 4.2.10

№	Банк	Кількість розподілених ВД
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	2852
2	БАНКИ ІЗ ЗАТВЕРДЖЕНИМ ЛБ	1376
3	ЛІКВІДОВАНІ БАНКИ	232
4	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	218
5	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	129
6	АТ «ВТБ БАНК»	111
7	ПУАТ «ФІДОБАНК»	100
8	АТ «МР БАНК»	67
9	АТ «МЕГАБАНК»	47
10	АТ «МІСТО БАНК»	25
11	ІНШІ	62
Всього		5 219

Рейтинг банків за рівнем надходження коштів від приватних виконавців станом на 01.01.2024

Таблиця 4.2.11

№	Банк	Стягнуто коштів (млн грн)	Питома вага
1	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	48,7	31,5%
2	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	34,0	22,0%
3	АТ «ВТБ БАНК»	32,1	20,8%
4	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	22,7	14,7%
5	БАНКИ ІЗ ЗАТВЕРДЖЕНИМ ЛБ	6,5	4,2%
6	АТ «МЕГАБАНК»	4,0	2,6%
7	ПУАТ «ФІДОБАНК»	3,2	2,1%
8	АТ «АКБ «КОНКОРД»	1,7	1,1%
9	АТ «МР БАНК»	0,6	0,4%
10	ЛІКВІДОВАНІ БАНКИ	0,6	0,4%
11	ІНШІ	0,3	0,3%
РАЗОМ		154,4	100,0%

5. Виплати вкладникам та розрахунки з кредиторами

5.1. Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам банків, що ліквідуються Фондом

Впродовж другого року повномасштабного вторгнення Фонд повною мірою виконував свою головну функцію – відшкодування коштів вкладникам банків, що виводяться з ринку. Усі виплати здійснювались своєчасно, стабільно та у повному обсязі засобами Автоматизованої системи виплат Фонду (далі – АСВФ).

Протягом 2023 року виплати гарантованих сум відшкодування здійснювалися вкладникам 38 банків. Загальна гарантована сума відшкодування, що була виплачена протягом 2023 року за рахунок коштів Фонду, становить майже 3 087,32 млн грн. Для цього було задіяно 12 банків-агентів (рисунок 5.1.1), що визначені у відповідності до вимог Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 12 липня 2012 року № 6, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 вересня 2012 року за №1494/21806.

Усього отримали гарантовану суму відшкодування 95% вкладників і лише 5% не звернулися за виплатою. Сума відшкодування, за якою вкладники ще не звернулись, на кінець звітного періоду склала близько 3 111,86 млн грн. Найпоширенішими причинами неотримання коштів є: воєнні дії в Україні, незначна сума відшкодування, що не перевищує 100 грн, так звані «забуті» вклади, а також вклади, що належали померлим вкладникам – до оформлення свідоцтва про право на спадщину.

Завдяки виплатам засобами АСВФ через відділення банків-агентів вкладники мали можливість отримати відшкодування у будь-якому відділенні банку-агента, що охоплюють всю територію, підконтрольну Україні, а також дистанційно – шляхом зарахування гарантованої суми на власний рахунок отримувача коштів у банку-агенті, без відвідування відділень. Звертатися безпосередньо до Фонду з індивідуальними заявами потрібно або спадкоємцям вкладників, або вкладникам, реквізити яких у реєстрі відшкодувань вкладникам для здійснення виплат відмінні від реквізитів їхніх документів, або вкладникам тих банків, у яких з дня початку процедури ліквідації минуло три роки (у разі ліквідації системно важливого банку – п'ять років) – для проведення Фондом процедури актуалізації даних для можливості виплати коштів.

Гарантована сума відшкодування, виплачена впродовж 2023 року п'ятьма банками-агентами Фонду, які запровадили дистанційні виплати, склала 931,65 млн грн (таблиця 5.1.1).

Питома вага онлайн виплат гарантованої суми відшкодування у звітному році склала 30% від загальної суми виплат банків-агентів Фонду.

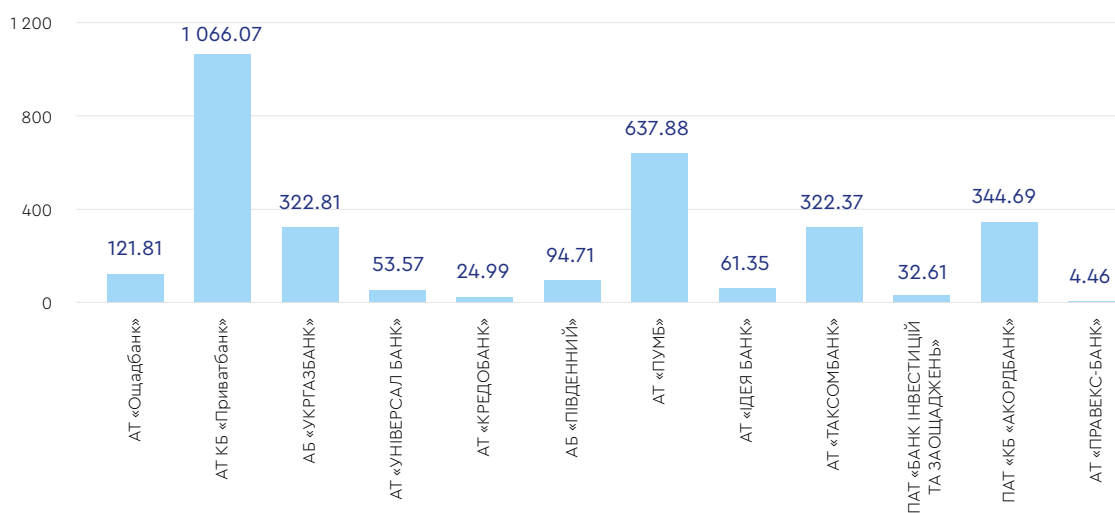

Рисунок 5.1.1 Розподіл виплат гарантованих сум відшкодувань протягом 2023 року за банками-агентами Фонду, млн грн

Онлайн виплати гарантованої суми відшкодування банками-агентами

Таблиця 5.1.1

Банки-агенти	Відшкодування ГС, млн грн		Частка онлайн відшкодування ГС
	загальні	онлайн	
АТ КБ «ПриватБанк»	1 066,07	548,20	51,4%
АТ «ПУМБ»	637,88	323,39	50,7%
АБ «УКРГАЗБАНК»	322,81	59,07	18,3%
АТ «ТАСКОМБАНК»	322,37	0,37	0,1%
АБ «ПІВДЕННИЙ»	94,71	0,62	0,7%
Усього:	2 443,84	931,65	

Спільно з Міністерством цифрової трансформації України Фондом восени 2023 року було запроваджено в застосунку Дія (Єдиний портал державних послуг) нову послугу «Повернення вкладів». Вона дає змогу вкладнику банку, що збанкрутував, незалежно від місця його перебування отримати відшкодування або на існуючу картку одного з банків-агентів Фонду, або на нову картку «Підтримка, відкриту у банку-агенті».

Отримати виплати через АСВФ за допомогою застосунку Дія може громадянин України або іноземець, який на законних підставах перебуває на території України, за документами, що посвідчують його особу- паспорт громадянина України або посвідка на постійне чи на тимчасове проживання (оформлені виключно із застосуванням засобів Єдиного демографічного реєстру), та який досяг 18-річного віку і якому в установленому законодавством порядку присвоєно реєстраційний номер облікової картки платника податків.

Ця розробка дозволила забезпечити проведення виплат гарантованих сум відшкодування за допомогою застосунку Дія чотирма банками-агентами Фонду на суму 30,74 млн грн (таблиця 5.1.2).

Виплати гарантованої суми відшкодування з використанням застосунку Дія

Таблиця 5.1.2

Банки-агенти	Відшкодування ГС, млн грн		Частка відшкодування ГС засобами Порталу Дія
	загальні	засобами Порталу Дія	
АТ КБ «ПриватБанк»	1 066,07	11,67	1,1%
АБ «УКРГАЗБАНК»	322,81	0,57	0,2%
АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»	53,57	18,46	34,5%
АТ «ІДЕЯ БАНК»	61,35	0,04	0,1%
Усього:	1 503,80	30,74	

Питома вага виплат гарантованої суми відшкодування через банки-агенти Фонду за допомогою застосунку Дія склала 1% від загальної суми виплат.

Наразі виплати гарантованої суми відшкодування можна отримати трьома способами:

- безпосередньо у відділеннях будь-якого з 12-ти банків-агентів Фонду;
- дистанційно;
- за допомогою застосунку Дія у смартфоні.

Впродовж 2023 року Фонд провадив політику скорочення періоду від початку виведення банку з ринку до початку здійснення гарантованих виплат. Законодавство дає Фонду 20 робочих днів для початку виплат, але фактично процес відшкодування розпочинається значно швидше – на 13-14-й робочий день. У рамках виконання Стратегії розвитку Фонду до 2025 року згідно із затвердженим поетапним переходом до стандартів, передбачених Директивами 2014/49/ЄС, відповідно до актуальних світових та європейських норм виплати вкладникам банків АТ «АЙБОКС БАНК» та АТ «АКБ «КОНКОРД» було розпочато на 13-й і 14-й день відповідно, замість 20-го робочого дня.

У зв'язку з початком процедури виведення банків з ринку у 2023 році Фонд розпочав виплати вкладникам чотирьох банків:

- АТ «БАНК ФОРВАРД»;
- АТ «АЙБОКС БАНК»;
- АТ «АКБ «КОНКОРД»;
- АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК».

За результатами виплат 2023 року найбільш питому вагу до загальних виплат у звітному році посіли виплати відшкодування вкладникам АТ «БАНК ФОРВАРД» (45%), АТ «АКБ «КОНКОРД» (19%) та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК» (17%) (таблиця 5.1.3).

Обсяги виплат гарантованої суми відшкодування в розрізі неплатоспроможних банків, млн грн

Таблиця 5.1.3

Перелік ліквідованих банків	Залишок коштів, за якими вкладники не звернулись станом на 31.12.2022	Нарахована сума відшкодувань у 2023 році	Фактично отримані кошти у 2023 році	Списано кошти у 2023 році	Залишок коштів, за якими вкладники не звернулись станом на 31.12.2023
ПАТ «АКТАБАНК»	8,80	-	-	8,80	-
ПАТ «ВІЕЙБі Банк»	423,03	- 0,11	0,60		422,31
ПАТ «Банк Камбіо»	38,84	0,85	4,09		35,60
ПАТ «КБ «НАДРА»	177,91	- 0,28	0,13		177,49
ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	15,44	- 0,03	0,01		15,41
АТ «ЗЛАТОБАНК»	31,58	0,14	2,59		29,13
АТ «Дельта Банк»	476,19	11,27	4,66		482,81
ПАТ «Банк «Київська Русь»	213,05	0,69	0,46		213,28
ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	8,11	-	0,0001		8,11
ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	12,30	- 0,02	0,01		12,26
ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	29,03	1,96	4,79		26,20
ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	44,81	-	0,39		44,43
ПАТ «Інтеграл-банк»	3,08	-	0,0002		3,08
АТ «Банк «Національні інвестиції»	4,72	-	0,14		4,58
АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	498,70	0,13	1,83		497,01
ПАТ Банк «Контракт»	3,27	-	-		3,27
ПАТ «УКРІНБАНК»	66,07	-	-		66,07
ПУАТ «ФІДОБАНК»	54,79	- 0,14	0,0332		54,62
ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	14,33	0,95	1,10		14,17
ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»	4,91	0,20	0,0047		5,10
ПАТ «КСГ БАНК»	1,50	-	-		1,50
ПАТ БАНК «ТРАСТ»	5,04	- 0,0033	-		5,04
ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК»	2,68	-	0,0014		2,68
ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	64,78	- 0,12	0,0259		64,63
ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	0,05	-	-	0,0475	-
АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	3,58	-	0,0038		3,57
АТ «ВТБ БАНК»	105,09	0,07	1,04		104,12
АТ АКБ «АРКАДА»	64,51	- 0,19	3,35		60,98
АТ «Місто Банк»	12,16	0,20	0,46		11,90
АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	4,35	-	1,19		3,16
АТ «МР БАНК»	357,45	- 13,86	55,63		287,96
ПАТ «Промінвестбанк»	2,83	-	0,51		2,32
АТ «МЕГАБАНК»	348,58	26,74	182,80		192,52
АТ «БАНК СІЧ»	71,27	10,42	47,00		34,69
АТ «БАНК ФОРВАРД»	-	1 479,80	1 387,62		92,18
АТ «АЙБОКС БАНК»	-	297,63	283,93		13,70
АТ «АКБ «КОНКОРД»	-	666,45	592,46		73,99
АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	-	552,45	510,46		41,99
Усього:	3 172,82	3 035,20	3 087,32	8,84	3 111,86

Спостерігається тенденція збереження у банках грошей у сумах від 1 000,00 до 100 000,00 грн, незважаючи на 100% гарантію вкладів. За показниками 2023 року виявляється нерівномірне отримання гарантованої суми відшкодування за визначеною нижче градацією вкладів та кількістю операцій (рисунок 5.1.2).

Відповідно до частини третьої статті 28 Закону Фонд припиняє виплату гарантованих сум відшкодування коштів за вкладами у день затвердження ліквідаційного балансу банку. Протягом 2023 року було завершено виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам двох банків: ПАТ «АКТАБАНК» та ПАТ «ДІАМАНТБАНК». Зобов'язання Фонду перед вкладниками цих банків, які не звернулись за відшкодуванням, склали 8,84 млн грн (таблиця 5.1.3). Владниками тих банків, за якими у 2023 році завершено виплати, загалом отримано 678,32 млн грн, що склало відповідно до загальної гарантованої суми 99% (рисунок 5.1.3).

Також Фондом постійно проводиться робота з визначення нових банків-агентів Фонду за відповідними вимогами та критеріями, а особливо за спроможністю виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків. Протягом 2023 року було проведено тестування трьох банків-претендентів з числа банків-учасників Фонду, а саме: АТ «АБ «РАДАБАНК», АТ «ЮНЕКС БАНК» та АТ «СЕНС БАНК».

За два роки бойових дій на території України Фондом проведена значна робота з реалізації загальнодержавної санкційної політики.

У 2023 року відповідно до Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами),

постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації», постанови Правління НБУ «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» виконавчою дирекцією Фонду прийнято рішення, яким встановлено, що на період воєнного стану Фонд не відшкодовує кошти фізичним особам, до яких застосовані санкції, та призупиняє виплати громадянам Російської Федерації і Республіки Білорусь (крім тих, які проживають на території України на законних підставах). Для можливості реалізації санкцій рішенням виконавчої дирекції Фонду від 18 грудня 2023 року № 1618 затверджено зміни до Правил формування та ведення баз даних про вкладників, згідно з якими передбачено розширення переліку інформації, з якої складається база даних. Відтепер банки зобов'язані відображати інформацію про підсанкційних клієнтів та громадян Російської Федерації та Республіки Білорусь (крім тих, які проживають на території України на законних підставах) у своїх базах даних. Зазначений регуляторний акт, зокрема, має на меті можливість скорочення строку початку виплат гарантованих відшкодувань шляхом удосконалення процесу формування та ведення бази даних про вкладників у банках.

Крім цього, Фондом здійснюється регулярний моніторинг Указів Президента України щодо затвердження санкційних списків РНБО України та оперативне блокування виплати гарантованих сум відшкодування особам, зазначеним у цих списках.

Також у 2023 році Фондом в рамках стрес-тестування системи гарантування вкладів на 2023-2025 роки було проведено оцінку якості інформації про вкладників у базах даних визначених банків-учасників Фонду.

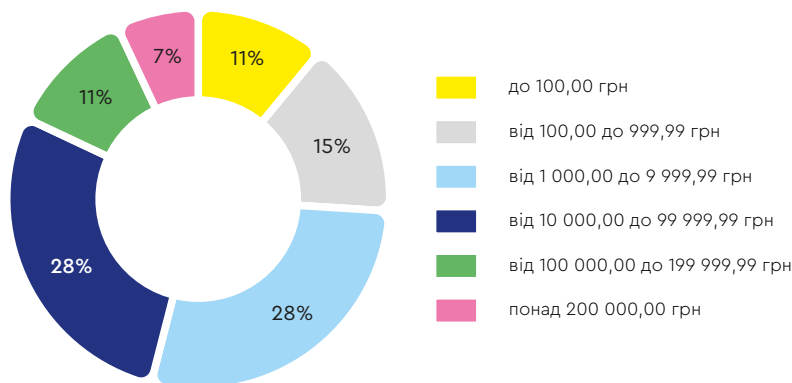

Рисунок 5.1.2 Структура виплат за розміром суми відшкодування у 2023 році

Рисунок 5.1.3 Відшкодування вкладникам банків, за якими завершено виплати

5.2. Розрахунки з кредиторами банків

З дня початку процедури ліквідації банку Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна (активів) банку з метою формування ліквідаційної маси банку.

Оцінка проводиться шляхом залучення суб'єктів оціночної діяльності у порядку, визначеному «Положенням про порядок відбору осіб, які можуть виконувати роботи (надавати послуги) неплатоспроможним банкам або банкам, що ліквідуються, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду №434 від 28.03.2016 (зі змінами та доповненнями) та іншими нормативно-правовими актами Фонду.

Кошти, одержані в результаті ліквідації та продажу майна (активів) банку, інвестування тимчасово вільних коштів банку в державні цінні папери, спрямовуються Фондом на задоволення вимог кредиторів за умови достатності коштів для забезпечення процедури ліквідації в такій черговості:

1. зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян;
2. грошові вимоги щодо заробітної плати, що виникли із зобов'язань банку перед працівниками до прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;
3. вимоги Фонду, що виникли у випадках, визначених Законом;
4. вимоги вкладників – фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб-підприємців), які не є пов'язаними особами банку, у частині, що перевищує суму, виплачену Фондом;
5. вимоги НБУ, що виникли в результаті зниження вартості застави, наданої для забезпечення кредитів рефінансування, а також для забезпечення повернення банкнот і монет, переданих НБУ на зберігання та для проведення операцій з ними;
6. вимоги фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб-підприємців), які не є пов'язаними особами банку, платежі яких або платежі на ім'я яких заблоковано;
7. вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними з банком особами, юридичних осіб-клієнтів банку, які не є пов'язаними з банком особами;

8. інші вимоги, крім вимог за субординованим боргом;
9. вимоги кредиторів банку (фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців, а також юридичних осіб), які є пов'язаними особами банку;
10. вимоги за субординованим боргом;
11. вимоги за інструментами з умовами списання/конверсії.

Вимоги до банку, не задоволені в результаті ліквідаційної процедури та продажу майна (активів) банку на дату складення ліквідаційного балансу, вважаються погашеними.

Фонд має право звертатися до осіб, які відповідно до законодавства несуть відповідальність за шкоду (збитки), завдану кредиторам, вимоги яких залишилися незадоволеними після завершення процедури ліквідації, - у випадку припинення неплатоспроможного банку або банку, щодо якого було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», як юридичної особи.

Вимоги кожної наступної черги задовольняються в міру надходження коштів від продажу майна (активів) банку після повного задоволення вимог попередньої черги. У разі якщо обсяг коштів, одержаних від продажу майна (активів), недостатній для повного задоволення всіх вимог однієї черги, вимоги задовольняються пропорційно до суми вимог, що належать кожному кредитору однієї черги. У разі відмови кредитора від задоволення визнаної в установленому порядку вимоги Фонд не враховує суму грошових вимог цього кредитора.

Так, станом на 01.01.2024 загальна балансова вартість активів 50 банків під управлінням Фонду, в яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становить 115 329,92 млн грн, в той час як їх оціночна вартість – 20 322,31 млн грн, або 17,0%, що, звичайно, не достатньо для задоволення всіх вимог кредиторів банків (таблиці 5.2.1)

Балансова та оціночна вартість активів, в яких затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів

Таблиця 5.2.1

№ з/п	БАНК	Балансова вартість активів, млн грн	Оціночна вартість активів, млн грн
1	ПАТ КБ «СТАНДАРТ» (рішенням суду відмінено державну реєстрацію припинення юридичної особи)	0,00	0,00
2	АТ «АРТЕМ-БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
3	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
4	ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
5	ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
6	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
7	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
8	ПАТ «ПРОФІН БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
9	ПАТ БАНК «КОНТРАКТ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
10	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00

Продовження таблиці 5.2.1

№ з/п	БАНК	Балансова вартість активів, млн грн	Оціночна вартість активів, млн грн
11	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
12	АТ «БАНК БОГУСЛАВ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
13	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
14	ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
15	ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
16	ПАТ «КБ «НАДРА» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
17	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
18	ПАТ БАНК «ТРАСТ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
19	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
20	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
21	ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
22	АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
23	ПАТ «ВЕКТОР БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
24	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
25	АТ «БАНК ВЕЛЕС» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
26	ПАТ «ІМЕКСБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
27	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» (передано активи до ПАТ КБ «СТАНДАРТ», банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
28	ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (частину активів передано до АТ «ТАСКОМБАНК», банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
29	ПАТ «АКТАБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
30	АТ «РОДОВІД БАНК» (рішенням ВД Фонду від 27.12.2023 № 1698 скасовано попереднє рішення ВД від 13.02.2023 № 183 «Про затвердження ліквідаційного балансу та звіту про виконання ліквідаційної процедури АТ «РОДОВІД БАНК»)	0,00	0,00
31	ПАТ «БАНК КАМБІО» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	0,34	0,34
32	АТ «ВТБ БАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	45,62	25,32
33	ПУАТ «ФІДОБАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	43,09	42,27
34	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	2 979,10	358,15
35	ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	1 853,15	66,30
36	АТ «ДЕЛЬТА БАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	2 059,25	1 178,50
37	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	18 019,10	807,00
38	ПАТ «УКРІНБАНК» (останні дані на 07.07.2016)	5 322,42	0,00
39	ПАТ «КСГ БАНК» (останні дані на 10.04.2017)	455,10	122,83
40	АТ АКБ «АРКАДА»	177,00	177,87
41	АТ «МІСТО БАНК»	35,17	34,27
42	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	78,04	57,33
43	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	39 881,63	3 892,12
44	АТ «МР БАНК»	26 954,71	3 962,52
45	АТ «МЕГАБАНК»	9 848,12	5 910,97
46	АТ «БАНК СІЧ»	1 285,73	805,68
47	АТ «БАНК ФОРВАРД»	2 220,83	530,67
48	АТ «АЙБОКС БАНК»	1 305,50	1 121,49
49	АТ «АКБ «КОНКОРД»	1 555,49	1 228,68
50	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	1 210,53	0,00
	Загальна сума в млн грн	115 329,92	20 322,31

Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2024 становить 342 634,65 млн грн (враховуючи банки, в яких завершено ліквідацію), з них (в розрізі черг) наведено в таблиці 5.2.2.

Станом на 01.01.2024 під управлінням Фонду знаходиться 54 банка (враховуючи 29 банків, в яких затверджено ліквідаційний баланс), стан погашення кредиторських вимог по цим банкам наведено нижче в таблиці 5.2.3.

Стан погашення кредиторських вимог, в розрізі черг станом на 01.01.2024

Таблиця 5.2.2

Всього по банкам (включно з ліквідованими)	Заявлено	Погашено	Залишок
Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2024, млн грн	342 634,65	68 779,55	273 855,10
1 черга, млн грн	7,06	7,06	0,00
2 черга, млн грн	79,53	75,54	3,99
3 черга, млн грн	106 645,80	31 569,17	75 076,63
4 черга, млн грн	40 527,21	5 047,70	35 479,51
5 черга, млн грн	28 425,74	2 363,55	26 062,19
6 черга, млн грн	103,95	18,91	85,04
7 черга, млн грн	117 195,26	27 499,08	89 696,18
8 черга, млн грн	18 851,58	794,15	18 057,43
9 черга, млн грн	28 431,81	1 279,17	27 152,64
10 черга, млн грн	2 366,71	125,22	2 241,49
11 черга, млн грн	0,00	0,00	0,00

Стан погашення вимог кредиторів банків в управлінні Фонду, в розрізі черг станом на 01.01.2024

Таблиця 5.2.3

Всього по банкам	Заявлено	Погашено	Залишок
Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2024, млн грн	271 240,55	50 725,29	220 515,26
1 черга, млн грн	7,06	7,06	0,00
2 черга, млн грн	63,44	61,31	2,13
3 черга, млн грн	82 638,65	24 623,37	58 015,28
4 черга, млн грн	29 744,25	2 734,09	27 010,16
5 черга, млн грн	27 197,17	1 686,40	25 510,77
6 черга, млн грн	88,19	16,67	71,52
7 черга, млн грн	88 549,70	20 801,01	67 748,69
8 черга, млн грн	15 670,27	728,04	14 942,23
9 черга, млн грн	25 788,02	67,34	25 720,68
10 черга, млн грн	1 493,80	0,00	1 493,80
11 черга, млн грн	0,00	0,00	0,00

За 2023 рік по всім чергам кредиторських вимог погашено **8 925,79 млн грн.**

8 925,79 млн грн

погашено по всім чергам кредиторів, з них:

2 871,80 млн грн – погашено Фонду (3 черга)

203,05 млн грн – виплачено вкладникам (4 черга)

546,63 млн грн – погашено заборгованість перед НБУ за кредитами рефінансування (5 та 7 черга)

5 304,31 млн грн

погашено по іншим чергам (1, 2, 6, 7, 8, 9 черги), з них:

- **85,05 млн грн** – позачергове задоволення забезпечених вимог кредиторів по 7 черзі
- **5 219,26 млн грн** – чергове погашення 1, 2, 6, 7, 8, 9 черг

Рисунок 5.2.1 Погашення кредиторських вимог за 2023 рік

Погашення кредиторських вимог першої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів першої черги – 7,06 млн грн.

Станом на 01.01.2024 погашено 7,06 млн грн, що становить 100,00% всієї заборгованості по черзі, з них за 2023 рік – 5,40 млн грн.

З 2 банків першу чергу погашено повністю в обох неплатоспроможних банках, а саме: АТ «МЕГАБАНК» та ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК».

Погашення кредиторських вимог другої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів другої черги – 79,53 млн грн.

Станом на 01.01.2024 погашено 75,54 млн грн, що становить 94,98% всієї заборгованості по черзі, з них за 2023 рік – 9,46 млн грн.

Повністю другу чергу погашено в 40 неплатоспроможних банках. По 7 банкам повне погашення не відбулось, в зв'язку з тим, що окремі фізичні особи вчасно не з'явилися за заробітною платою.

По 2 банкам погашення 2 черги не розпочато, а саме: ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ГЕФЕСТ» (банк ліквідовано), ПАТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК».

Погашення кредиторських вимог третьої черги (Фонд гарантування вкладів)

Сума акцептованих вимог кредиторів третьої черги – 106 645,80 млн грн.

Станом на 01.01.2024 погашено 31 569,17 млн грн, що становить 29,60% всієї заборгованості по черзі, з них за 2023 рік – 2 871,80 млн грн.

Лідерами по погашенню третьої черги за 2023 рік були наступні банки:

1. АТ «БАНК СІЧ» – 918,85 млн грн (31,99% від суми погашення третьої черги за 2023 рік);
2. АТ «АКБ «КОНКОРД» – 666,82 млн грн (23,22% від суми погашення третьої черги за 2023 рік);
3. АТ «МЕГАБАНК» – 569,70 млн грн (19,84% від суми погашення третьої черги за 2023 рік);
4. АТ «АЙБОКС БАНК» – 318,80 млн грн (11,10% від суми погашення третьої черги за 2023 рік);
5. АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» – 113,69 млн грн (3,96% від суми погашення третьої черги за 2023 рік).

В наступній діаграмі (рисунок 5.2.2) наведені лідери серед банків по обсягу погашення третьої черги (за весь час) станом на 01.01.2024 (у відсотковому співвідношенні суми погашення кожного банку до загальної суми погашення третьої черги кредиторів – 31 569,17 млн грн):

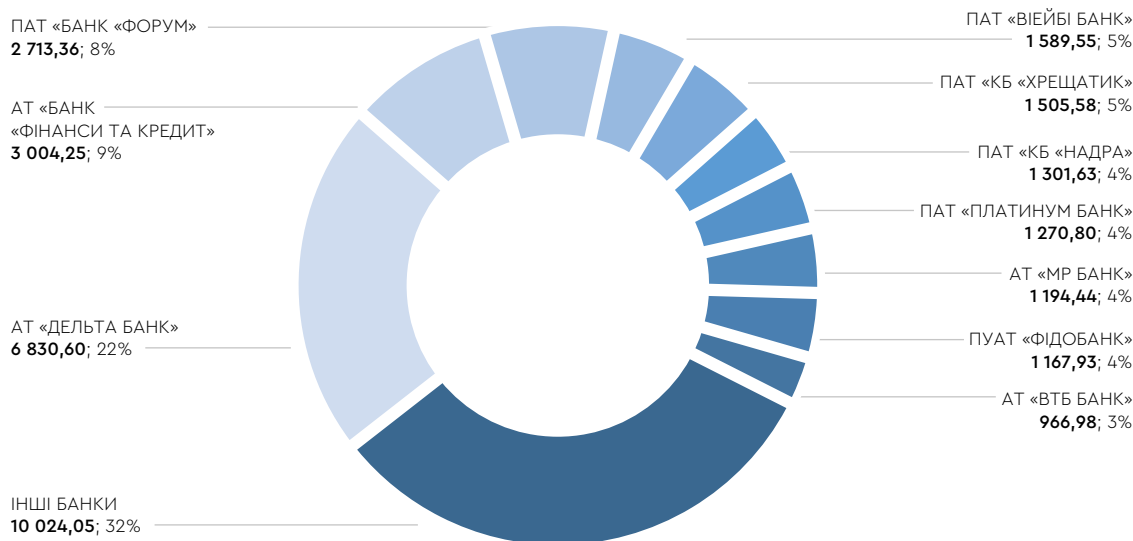

Рисунок 5.2.2 Топ-10 банків погашення третьої черги кредиторів, станом на 01.01.2024, млн грн

Погашення кредиторських вимог четвертої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів четвертої черги – 40 527,21 млн грн. По четвертій черзі погашено 5 047,70 млн грн, що становить 12,46 %.

За 2023 рік четверту чергу погашено на – 203,05 млн грн. Повністю четверту чергу погасили наступні банки:

1. ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» (задоволено вимоги 18 вкладників 200+).
2. ПАТ «ГРІН БАНК» (задоволено вимоги 4 вкладників 200+).
3. ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» (задоволено вимоги 65 вкладників 200+).
4. ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (задоволено вимоги 108 вкладників 200+).
5. ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» (задоволено вимоги 3 вкладників 200+).

6. ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» (задоволено вимоги 4 вкладників 200+).
7. ПАТ «ВБР» (задоволено вимоги 139 вкладників 200+).
8. ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (задоволено вимоги 311 вкладників 200+).
9. ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (задоволено вимоги 1080 вкладників 200+).
10. АТ «КБ «СОЮЗ» (задоволено вимоги 11 вкладників 200+).

По АТ «ВТБ БАНК» задоволено 99,81% вимог кредиторів – 646,94 млн грн, з них за 2023 рік – 1,77 млн грн.

По АТ «МР БАНК» задоволено 86,80% вимог кредиторів – 1 227,37 млн грн, з них за 2023 рік – 143,71 млн грн.

По АТ АКБ «АРКАДА» задоволено 90,48% вимог кредиторів – 39,04 млн грн, з них за 2023 рік – 39,04 млн грн.

Погашення кредиторських вимог п'ятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів п'ятої черги – 28 425,74 млн грн, що складається із заборгованості перед НБУ наступних банків: ПАТ «РЕАЛ БАНК» – 551,40 млн грн (банк ліквідовано), ПАТ «БАНК «ФОРУМ» – 486,71 млн грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, залишок заборгованості перед НБУ 0,03 млн грн – зразки монет, які належать НБУ, банк ліквідовано), ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» – 190,46 млн грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, банк ліквідовано), ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – 107,67 млн грн (затверджено ліквідаційний баланс), ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» – 2 785,72 млн грн (затверджено ліквідаційний баланс), ПАТ «КБ «НАДРА» – 9 425,39 млн грн

(затверджено ліквідаційний баланс), ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» – 1 255,38 млн грн (затверджено ліквідаційний баланс), АТ «РОДОВІД БАНК» – 3 986,78 млн грн, АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» – 6 941,12 млн грн (погашено 741,40 млн грн), ПАТ «ІМЕКСБАНК» – 2 695,11 млн грн (затверджено ліквідаційний баланс).

Загалом п'яту чергу погашено на 2 363,55 млн грн, що складає 8,31% від загальної заборгованості по п'ятій черзі.

За 2023 рік п'яту чергу погашено на 0,15 млн грн (АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»).

Погашення кредиторських вимог шостої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів шостої черги – 103,95 млн грн. Шосту чергу погашено на 18,91 млн грн, що становить 18,19%, з них:

ПАТ «ГРІН БАНК» – 0,01 млн грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» – 0,01 млн грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «АКБ "НОВИЙ"» – 0,01 млн грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «БАНК "ЮНІСОН"» – 0,03 млн грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» – 0,02 млн грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «ВБР» – 0,15 млн грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» – 1,46 млн грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), АТ «ВТБ БАНК» – 1,58 млн грн (95,90%

акцептованих банком вимог по шостій черзі), ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» – 0,02 млн грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), АТ «КБ «СОЮЗ» – 0,54 млн грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – 6,78 млн грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, затверджено ліквідаційний баланс), АТ АКБ «АРКАДА» – 0,01 млн грн (57,22% акцептованих банком вимог по шостій черзі), АТ «МР БАНК» – 2,78 млн грн (70,12% акцептованих банком вимог по шостій черзі), АТ «АЙБОКС БАНК» – 3,07 млн грн (95,39% акцептованих банком вимог по шостій черзі), АТ «АКБ «КОНКОРД» – 2,43 млн грн (71,55% акцептованих банком вимог по шостій черзі), ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» – 0,01 млн грн (25,65% акцептованих банком вимог по шостій черзі).

За 2023 рік шосту чергу погашено на 8,79 млн грн.

Погашення кредиторських вимог сьомої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів сьомої черги – 117 195,26 млн грн.

Залишок боргу перед НБУ, що включений до сьомої черги станом на 01.01.2024 становить – 12 546,04 млн грн (в тому числі 1 489,45 млн грн по банкам щодо яких внесено запис до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про державну реєстрацію припинення юридичної особи, а отже, ліквідація банків вважається завершеною, а банки ліквідованими).

Сьому чергу погашено на 27 499,08 млн грн (23,46%) (за 2023 рік сьому чергу погашено на – 5 153,68 млн грн), з них:

» позачергове задоволення вимог кредиторів (НБУ) по черзі за весь час (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів) – 16 292,75 млн грн (за 2023 рік погашено – 546,48 млн грн):

- ПАТ «КБ «ДАНІЕЛЬ» (банк ліквідовано) – за весь час 14,87 млн грн.
- ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 274,73 млн грн.
- ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 13,80 млн грн.
- ПАТ «БАНК «ДЕМАРК» (борг погашено повністю, банк ліквідовано) – за весь час 26,52 млн грн.
- АТ «ПОРТО-ФРАНКО» (борг погашено повністю, банк ліквідовано) – за весь час 38,11 млн грн.
- ПАТ «БГ БАНК» (борг погашено повністю, банк ліквідовано) – за весь час 135,85 млн грн.
- ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» (борг погашено повністю, банк ліквідовано) – за весь час 184,37 млн грн.
- АТ «ЄВРОГАЗБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 101,29 млн грн.
- АТ «КБ «ЕКСПОБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 197,13 млн грн.
- ПАТ «ЛЕГБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 2,32 млн грн.
- ПАТ «АКТИВ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 80,42 млн грн.
- ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 2 458,62 млн грн.

- ПАТ «КБ «НАДРА» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 3 261,68 млн грн.
- ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 0,62 млн грн.
- ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (борг погашено повністю, затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 291,60 млн грн.
- ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» (борг погашено повністю, затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 248,62 млн грн.
- ПАТ «БАНК КАМБІО» – за весь час 322,79 млн грн, за 2023 рік – 0,07 млн грн.
- ПАТ «ЗЛАТОБАНК» – за весь час 545,97 млн грн, за 2023 рік – 475,91 млн грн.
- ПАТ «ІМЕКСБАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 467,50 млн грн.
- ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 305,14 млн грн.
- АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – за весь час 5 162,13 млн грн, за 2023 рік – 70,50 млн грн.
- АТ «РОДОВІД БАНК» – за весь час 433,60 млн грн.
- ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 145,67 млн грн.
- АТ «МІСТО БАНК» (борг погашено повністю) – за весь час 160,87 млн грн.

» позачергове задоволення вимог забезпечених кредиторів (треті особи) за весь час – 1 365,80 млн грн (за 2023 рік погашено – 85,05 млн грн):

- ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 240,56 млн грн (з них 1,21 млн грн – забезпечений міжбанківським кредитом з ПАТ «РЕАЛ БАНК», 118,76 млн грн – АТ «ОЩАДБАНК», 120,59 млн грн – ДП «Антонов»).
- АТ БАНК «МЕРКУРІЙ» (банк ліквідовано) – за весь час 47,51 млн грн (з них 35,96 млн грн – Державна іпотечна установа, 11,55 млн грн – ТОВ «ПЛАНЕТА КОМФОРТ»).
- ПАТ «ФОРУМ» (банк ліквідовано) – за весь час 35,38 млн грн (забезпечений міжбанківським кредитом з ПАТ «ВТБ БАНК», передача у власність ВТБ банку готелю «Баккара»).

- ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 6,69 млн грн (з них 4,68 млн грн – Корпоративний недержавний пенсійний фонд НБУ, 2,01 млн грн – Державна іпотечна установа).
 - ПАТ КБ «СТАНДАРТ» – за весь час 0,26 млн грн (АБ «УКРГАЗБАНК»).
 - ПАТ «СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 2,91 млн грн (гарантійний депозит АТ «УКРЕКСІМБАНК»).
 - АТ «ФОРТУНА-БАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 130,36 млн грн (АТ «УКРЕКСІМБАНК»).
 - АТ «ЄВРОГАЗБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 2,17 млн грн (Корпоративний недержавний пенсійний фонд НБУ).
 - АТ «КБ «ЕКСПОБАНК» (банк ліквідовано) – за весь час 99,06 млн грн (з них 8,20 млн грн – гарантійний депозит АТ «УКРЕКСІМБАНК», 90,86 млн грн – ТОВ «ФК «Прайм Кепітал Груп»).
 - ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 2,00 млн грн (з них 0,03 млн грн – ПАТ «АЛЬФА БАНК», 1,97 млн грн – гарантійний депозит АБ «УКРГАЗБАНК»).
 - ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 48,18 млн грн (Державна іпотечна установа).
 - ПАТ «ИНТЕГРАЛ-БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 27,26 млн грн (забезпечений міжбанківським кредитом з ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК»).
 - ПАТ «АКТИВ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 0,92 млн грн (АТ «УКРЕКСІМБАНК»).
 - ПАТ «КБ «НАДРА» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 152,17 млн грн (з них 36,81 млн грн – Німецько-Український фонд, 9,95 млн грн – ПАТ «АЛЬФА БАНК», 105,41 млн грн – Державна іпотечна установа).
 - ПАТ «ЕНЕРГОБАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 7,05 млн грн (гарантійний депозит АТ «УКРЕКСІМБАНК»).
 - ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 11,01 млн грн (Німецько-Український фонд).
 - АТ «БАНК БОГУСЛАВ» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 0,91 млн грн (гарантійний депозит АБ «УКРГАЗБАНК»).
 - ПАТ «КБ «ИНВЕСТБАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 0,63 млн грн (гарантійний депозит АБ «УКРГАЗБАНК»).
 - АТ «БАНК ЗОЛОТИ ВОРОТА» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 0,29 млн грн (гарантійний депозит ПАТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ»).
 - ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 15,36 млн грн (ПАТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ»).
 - АТ «ВТБ БАНК» – за весь час 95,30 млн грн (АТ «ТАСКОМБАНК»).
 - ПАТ «БАНК КАМБІО» – за весь час 11,12 млн грн (Корпоративний недержавний пенсійний фонд НБУ).
 - ПАТ «ЗЛАТОБАНК» – за весь час 59,60 млн грн (з них 57,37 млн грн – Німецько-Український фонд, 2,23 млн грн – ТОВ «Порше Мобіліті»).
 - ПАТ «ІМЕКСБАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 10,04 млн грн (з них 0,28 млн грн – гарантійний депозит АТ «УКРЕКСІМБАНК», 9,76 млн грн – Корпоративний недержавний пенсійний фонд НБУ).
 - ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 6,94 млн грн (Німецько-Український фонд).
 - АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – за весь час 109,81 млн грн (АТ «УКРЕКСІМБАНК»), в тому числі за 2023 рік – 80,58 млн грн (АТ «УКРЕКСІМБАНК»).
 - ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» (затверджено ліквідаційний баланс) – за весь час 3,80 млн грн (ПРАТ «ВФ Україна» (правонаступник ПАТ «МТС Україна»).
 - АТ «МІСТО БАНК» – 50,63 млн грн (АТ «АЛЬПАРИ БАНК», АТ «ПУМБ»).
 - АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» – за весь час 0,19 млн грн (АТ «ПУМБ»).
 - АТ «МЕГАБАНК» – за весь час 4,47 млн грн, в тому числі за 2023 рік – 4,47 млн грн (АТ «УКРЕКСІМБАНК»).
- » **чергове задоволення вимог кредиторів:**
- ПАТ «КЛАСИКБАНК» (банк ліквідовано) – 2,21 млн грн (100%);
 - ПУАТ «СМАРТБАНК» (банк ліквідовано) – 21,29 млн грн (36,39% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» (банк ліквідовано) – 110,68 млн грн (64,26% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «ОМЕГА БАНК» (банк ліквідовано) – 2,74 млн грн (100%);
 - ПАТ «ГРІН БАНК» (банк ліквідовано) – 102,78 млн грн (97,35% загальної заборгованості банку по черзі);
 - АТ КБ «ТК КРЕДИТ» (банк ліквідовано) – 3,28 млн грн (100%);
 - ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» (банк ліквідовано) – 340,03 млн грн (враховуючи погашення заборгованості за кредитами рефінансування перед НБУ погашено 49,84% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (банк ліквідовано) – 44,26 млн грн (100%);
 - ПАТ «АКБ «КИЇВ» (банк ліквідовано) – 1,23 млн грн (100%);
 - ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» (банк ліквідовано) – 40,95 млн грн (6,83% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» (банк ліквідовано) – 11,11 млн грн (55,50% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (банк ліквідовано) – 3,34 млн грн (100%);
 - АТ «БАНК ВЕЛЕС» – 0,85 млн грн (52,05% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «ВБР» (банк ліквідовано) – 4 189,89 млн грн (83,85% загальної заборгованості банку по черзі);
 - АТ «ВТБ БАНК» – 737,33 млн грн (52,65% загальної заборгованості банку по черзі);
 - ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – 81,12 млн грн (3,60% без врахування позачергового погашення та 15,15% загальної заборгованості банку по черзі з врахуванням позачергового погашення);
 - ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (банк ліквідовано) – 257,33 млн грн (100% загальної заборгованості банку по черзі);
 - АТ «КБ «СОЮЗ» (банк ліквідовано) – 13,37 млн грн, за 2023 рік – 13,37 млн грн (100%);
 - АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – 538,88 млн грн (позачергове задоволення кредиторських вимог Державної іпотечної установи за рішенням суду);

- ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» – 2 164,15 млн грн (49,66 % загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 1 802,41 млн грн;
- АТ «МР БАНК» – 1 679,40 млн грн (60,01% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 1 514,94 млн грн;
- АТ АКБ «АРКАДА» – 263,84 млн грн (91,16% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 263,84 млн грн;
- АТ «БАНК СІЧ» – 90,15 млн грн (5,75% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 90,15 млн грн;
- АТ «АЙБОКС БАНК» – 454,70 млн грн (91,42% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 454,70 млн грн;
- АТ «АКБ «КОНКОРД» – 382,74 млн грн (62,18% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 382,74 млн грн.

Погашення кредиторських вимог восьмої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів восьмої черги – 18 851,58 млн грн, в тому числі 2,33 млн грн – заборгованість (штрафи/пені) АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» перед НБУ за кредитами рефінансування.

Станом на 01.01.2024 року восьму чергу погашено на 794,15 млн грн – 4,21% від загальної заборгованості по черзі, з них:

0,01 млн грн – чергове задоволення ПАТ «КЛАСИКБАНК» (погашено 100% заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

0,22 млн грн – чергове задоволення ПАТ «ОМЕГА БАНК» (погашено 0,04% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

39,03 млн грн – чергове задоволення ПАТ «ГРІН БАНК» (погашено 96,31% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

22,35 млн грн – ПАТ «БАНК «ЮНІСОН», з них позачергове 10,18 млн грн – ПАТ АБ «УКРГАЗБАНК», 0,01 млн грн – АТ «ТАСКОМБАНК», чергове – 12,16 млн грн (загалом погашено 100% заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

0,50 млн грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (погашено 100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

2,86 млн грн – позачергове задоволення ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА» (АТ «УКРЕКСІМБАНК») (загалом погашено 41,75% заборгованості банку по черзі, затверджено ліквідаційний баланс).

0,40 млн грн – позачергове задоволення ПАТ «БАНК «КОНТРАКТ» (ПАТ АБ «УКРГАЗБАНК») (загалом погашено 18,13% заборгованості банку по черзі, затверджено ліквідаційний баланс).

143,87 млн грн – позачергове задоволення ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК», з них 65,31 млн грн – Міжнародна Фінансова Корпорація «International Finance Corporation», 78,56 млн грн – АТ «ОЩАДБАНК» (загалом погашено 99,34% заборгованості банку по черзі, затверджено ліквідаційний баланс).

0,29 млн грн – чергове задоволення ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (погашено 100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

3,71 млн грн – чергове задоволення АТ «КБ «СОЮЗ» (погашено 100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано), за 2023 рік – 3,71 млн грн.

1,78 млн грн – чергове задоволення АТ АКБ «АРКАДА» (погашено 97,00% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 1,78 млн грн.

559,83 млн грн – чергове задоволення АТ «АЙБОКС БАНК» (погашено 7,73% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 559,83 млн грн.

18,71 млн грн – чергове задоволення АТ «МР БАНК» (погашено 4,51% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 18,71 млн грн;

0,59 млн грн – чергове задоволення АТ «АКБ «КОНКОРД» (погашено 5,22% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 0,59 млн грн.

Погашення кредиторських вимог дев'ятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів дев'ятої черги – 28 431,81 млн грн.

Станом на 01.01.2024 дев'яту чергу погашено на 1 279,17 млн грн – 4,50% від загальної заборгованості по дев'ятій черзі, з них:

972,63 млн грн – чергове задоволення АТ КБ «ТК КРЕДИТ» (57,62% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

204,79 млн грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

12,39 млн грн – чергове задоволення ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

0,06 млн грн – позачергове задоволення ПАТ «ВБР» (0,01% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

0,02 млн грн – чергове задоволення ПАТ «КЛАСИКБАНК» (100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

0,44 млн грн – чергове задоволення ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

21,50 млн грн – чергове задоволення АТ «КБ «СОЮЗ» (100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано), за 2023 рік – 21,50 млн грн.

10,35 млн грн – чергове задоволення АТ «АЙБОКС БАНК» (89,78% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 10,35 млн грн.

56,99 млн грн – чергове задоволення АТ «АКБ «КОНКОРД» (24,96% загальної заборгованості банку по черзі), за 2023 рік – 56,99 млн грн.

Погашення кредиторських вимог десятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів десятої черги – 2 366,71 млн грн.

Станом на 01.01.2024 десяту чергу погашено на 5,29% від загальної заборгованості по черзі, а саме на 125,22 млн грн, з них:

10,06 млн грн – чергове задоволення ПАТ «ДЕРЖЗЕМБАНК» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

39,93 млн грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (31,14% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

75,23 млн грн – чергове задоволення ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (100% загальної заборгованості банку по черзі, банк ліквідовано).

Погашення кредиторських вимог станом на 01.01.2024 наведено на рисунку 5.2.3.

Рисунок 5.2.3 Погашення кредиторських вимог в розрізі черг, станом на 01.01.2024

Окремо зазначимо інформацію щодо погашення заборгованості неплатоспроможних банків за кредитами НБУ.

Всього за 2023 рік погашено заборгованість за кредитами НБУ на 546,63 млн грн (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів) з них: позачергово відбулись погашення – 70,50 млн грн (АТ «ДЕЛЬТА БАНК»); 0,07 млн грн (ПАТ «БАНК КАМБІО»); 475,91 млн грн (ПАТ «ЗЛАТОБАНК»); 0,15 млн грн (АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»).

За весь час за кредитами НБУ погашено – 16 292,75 млн грн (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів).

Станом на 01.01.2024 заборгованість неплатоспроможних банків за кредитами рефінансування НБУ обліковується на рахунках 13 банків (без врахування банків, які ліквідовано і по яким залишились зобов'язання перед НБУ), загальний залишок заборгованості по цим банкам – 37 121,08 млн грн.

6. Управління фінансами

6.1. Джерела формування та використання фінансових ресурсів

З метою забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку Фонду у 2023 році продовжував здійснювати акумуляцію фінансових ресурсів.

Станом на кінець дня 31 грудня 2023 року кошти Фонду склалися з:

- коштів на рахунках в НБУ у сумі 539 млн грн;
- коштів в державних цінних паперах у сумі 28 030 млн грн.

У відповідності до статті 19 Закону формування фінансових ресурсів Фонду протягом 2023 року відбувалось з наступних джерел:

- початкові та регулярні збори з учасників Фонду;
- доходи від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери;
- доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на рахунках Фонду, відкритих в НБУ;
- кошти, отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання;

5. кошти, що надійшли від банків, процедура тимчасової адміністрації або ліквідації яких здійснюється Фондом, у межах затверджених кошторисів витрат, на відшкодування витрат, понесених Фондом на виведення їх з ринку;

6. інші джерела, не заборонені законодавством України.

У таблиці 6.1.1 наведено джерела формування фінансових ресурсів Фонду.

Протягом звітного періоду кошти Фонду витрачались за напрямками, передбаченими статтею 20 Закону, зокрема, на:

- інвестування у державні цінні папери – 22 585 млн грн (85,5%);
- перерахування коштів для здійснення виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам банків – 3 091 млн грн (11,7%);
- забезпечення поточної діяльності Фонду згідно кошторису витрат на 2023 рік – 725 млн грн (2,7%), виконання кошторису за 2023 рік складає 82,7% від планової суми (таблиця 6.1.2).

Формування фінансових ресурсів Фонду у 2023 та 2022 роках

Таблиця 6.1.1
(млн грн)

Джерело формування коштів Фонду	2023	2022
Початкові та регулярні збори з учасників	7 565	5 493
Доходи від інвестування в державні цінні папери	2 661	1 636
Доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на рахунку відкритому в НБУ	96	210
Погашення ОВДП	12 701	12 691
Кошти отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання	2 872	1 211
Кошти, що надійшли від банків, процедура тимчасової адміністрації або ліквідації яких здійснюється Фондом, у межах затверджених кошторисів витрат, на відшкодування витрат, понесених Фондом на виведення їх з ринку	69	185
Інші надходження, у т.ч.:	30	3
відшкодування судових витрат у валюті	0	2
повернення судового збору	28	1
кошти стягнуті з пов'язаних осіб	2	0
Всього по джерелах	25 994	21 429

Використання фінансових ресурсів Фонду у 2023 та 2022 роках

Таблиця 6.1.2
(млн грн)

Напрямки використання коштів Фонду	2023	2022
Перерахування коштів для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків	3 091	5 833
Сплата до Державного бюджету України	2	0
Інвестування у державні цінні папери	22 585	14 657
Кошторисні витрати	725	662
Інші витрати (непередбачені кошторисом судові збори)	0	5
Всього за напрямками	26 403,0	21 157

На 2023 рік, відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», з урахуванням норм документу «Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування», затвердженого Постановою КМУ № 1178 від 12.10.2022 (зі змінами), заплановано здійснення закупівель товарів, робіт та послуг загальною очікуваною вартістю 170,3 млн грн.

Протягом звітного року здійснено 208 закупівель, з них результативно проведено 79 відкритих торгів, 107

закупівель без використання електронної системи закупівель та 8 закупівель з використанням електронного каталогу. За результатами проведених процедур закупівель укладено договорів на загальну суму 150,7 млн грн, з них на придбання товарів на суму 91,0 млн грн, робіт – 1,5 млн грн, послуг на суму 58,2 млн грн. Зокрема, забезпечено потреби Фонду у послугах технічної підтримки та модернізації існуючих програмних продуктів, серверному обладнанні, програмному забезпеченні, товарах та послугах, необхідних для експлуатації приміщення Фонду.

Економія коштів від проведених процедур відкритих торгів склала 8,6 млн грн.

6.2. Погашення кредиторських вимог Фонду

Станом на кінець дня 31.12.2023 заборгованість банків, що ліквідуються, по сплаті кредиторських вимог Фонду склала 28 798,0 млн грн. Загальна кількість банків, до яких Фонду мав зареєстровані кредиторські вимоги, склала 35 банків, з яких 18 банків було під управлінням Фонду та 17 банків – під управлінням НБУ (таблиця 6.2.1).

Перелік найбільших кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації представлено у таблиці 6.2.2.

Вимоги Фонду до неплатоспроможних банків

Таблиця 6.2.1

Банки у ліквідації	На 31.12.2023		На 31.12.2022		Різниця	
	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн
Банки під управлінням Фонду	18	25 515,5	19	25 657,7	-1	-142,2
Банки під управлінням НБУ	17	3 282,5	18	3 782,6	-1	-500,1
Всього	35	28 798,0	37	29 440,3	-2	-642,3

Найбільші вимоги Фонду до банків у ліквідації станом на 31.12.2023

Таблиця 6.2.2

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	ПАТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 342,2	29,0%
2	ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	7 530,1	26,1%
3	АТ «МЕГАБАНК»	3 547,8	12,3%
4	ПАТ «УКРІНБАНК»	1 705,6	5,9%
5	АТ «БАНК ФОРВАРД»	1 379,5	4,8%
6	ПАТ «ФІДОБАНК»	744,8	2,6%
7	АКБ «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ»	685,0	2,4%
8	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	579,4	2,0%
9	АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК»	562,8	2,0%
10	АКБ «ТРАНСБАНК»	436,9	1,5%
	Інші (25 банків)	3 283,9	11,4%
	Всього	28 798,0	100,0%

Найбільшу суму в абсолютному виразі займає ПАТ «ДЕЛЬТА БАНК» 8 342,2 млн грн, що складає 29% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» та АТ «МЕГАБАНК» з сумами 7 530,1 млн грн, або 26,1% загальної суми, та 3 457,8 млн грн, або 12,3% загальної суми, відповідно. У таблиці 6.2.2 наведені дані 10 банків з питомою вагою вимог 1,5% та вище. Решта 25 банків мають кредиторські вимоги Фонду на суму 3 283,9 млн грн, що становить 11,4% загальної суми.

За звітний рік було погашено кредиторських вимог Фонду на загальну суму 2 871,8 млн грн. Всього погашення здійснювало 13 банків під управлінням Фонду гарантування. 31,99% погашень приходить на погашення кредиторських вимог АТ «БАНК СІЧ» в сумі 918,8 млн грн, 23,22% – на погашення кредиторських вимог АТ «АКБ «КОНКОРД» в сумі 666,8 млн грн (таблиця 6.2.3).

Погашення кредиторських вимог Фонду за звітний рік

Таблиця 6.2.3

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «БАНК СІЧ»	918,8	32,00%
2	АТ «АКБ «КОНКОРД»	666,8	23,22%
3	АТ «МЕГАБАНК»	569,7	19,84%
4	АТ «АЙБОКС БАНК»	318,8	11,10%
5	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	113,7	3,96%
6	АТ «БАНК ФОРВАРД»	108,0	3,76%
7	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	65,1	2,27%
8	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	50,0	1,74%
9	ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	33,8	1,18%
10	АТ АКБ «АРКАДА»	24,7	0,86%
11	АТ «КБ «СОЮЗ»	1,1	0,04%
12	АТ «ВТБ БАНК»	1,0	0,03%
13	АТ «МІСТО БАНК»	0,3	0,01%
	Всього	2 871,8	100,0%

6.3. Виконання умов договору між Фондом і Міністерством фінансів України

Відповідно до Договору про порядок перерахування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів до Державного бюджету України від 15.04.2022 Фонд розрахував суму коштів 150,31 млн грн, які Фонд отримав за 2023 рік у якості задоволення вимог Фонду до банків які протягом 2014 – 2017 років були визнані неплатоспроможними або щодо яких протягом 2014 – 2017 років було прийнято рішення про ліквідацію з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність».

В подальшому, після отримання аудиторського висновку щодо фінансової звітності Фонду за 2023 рік, виконавча дирекція Фонду прийме рішення про перерахування зазначених коштів до загального фонду Державного бюджету України. Розрахунок вищевказаної суми в розрізі банків наведений у таблиці 6.3.1.

Розрахунок надлишку відкоригованого капіталу, відповідно до Договору про порядок перерахування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів до Державного бюджету України від 15.04.2022, Фондом не проводився з огляду на проведення Фондом стрес-тестування та розрахунки значення цільового показника Фонду і строку його досягнення для подальшого його встановлення та розгляду Радою фінансової стабільності (далі – РФС) відповідного питання.

Кошти, що отримані Фондом від задоволення його кредиторських вимог та будуть перераховані до загального фонду Державного бюджету України

Таблиця 6.3.1

№	Банк	Погашення у звітному році, грн
1	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	65 076 311,79
2	ПАТ «ДЕЛЬТА БАНК»	49 997 772,66
3	ПАТ «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	33 826 852,57
4	ПАТ КБ «СОЮЗ»	1 078 038,80
5	ПАТ «КБ «НАДРА»	87 756,65
6	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	75 477,00
7	ПАТ БАНК «ТРАСТ»	68 494,99
8	ПАТ «КБ «АКТИВ БАНК»	37 230,00
9	АТ «БРОКБІЗНЕСБАНК»	27 771,15
10	ПАТ «УКРГАЗПРОМБАНК»	11 189,22
11	ПАТ «Банк «Київська Русь»	9 283,47
12	ПАТ «КБ «СТАНДАРТ»	7 446,00
13	ПАТ Банк «Контракт»	2 436,00
14	ПАТ «ВіЕЙБі»	364,58
15	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	243,60
Всього		150 306 668,48

6.4. Оцінка фінансової стійкості Фонду

Фонд оцінює фінансову стійкість керуючись Методикою оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 13.11.2023 № 1460, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 30.11.2023 за № 2073/41129. Вказана методика встановлює механізм проведення оцінки спроможності Фонду забезпечувати покриття прогнозованого обсягу ризиків у банківській системі в майбутньому, порядок, умови та період проведення розрахунку показників розміру цільового фонду, ризику ліквідності, відкоригованого капіталу.

В короткостроковому періоді до 1 року Фонд може очікувати витрати у вигляді виплат відшкодування у сумі 22,3 млрд грн. За умови реалізації цих ризиків у повному

обсязі, Фонд зазнає втрати капіталу у сумі 17,3 млрд грн, що не є критичним для фінансового стану Фонду, тому як відкоригований капітал Фонду протягом наступних 12 місяців значно перевищує потенційні можливості його втрати. Станом на 01.01.2024 відкоригований капітал складає понад 29,7 млрд грн. Тому Фонд вважається фінансово стійким у короткостроковому періоді.

В поточному періоді фінансова стійкість Фонду забезпечена ліквідними коштами протягом поточного та двох наступних місяців, тому Фонд не вбачає їх потенційного дефіциту. Залишок коштів не зменшуватиметься нижче рівня 670 млн грн, що свідчить про відсутність фінансових загроз протягом 3 поточних місяців.

6.5. Фінансові інвестиції Фонду

Відповідно до функцій Фонду, визначених Законом, та з метою захисту від інфляційних процесів і поповнення коштів Фонд здійснював інвестування тимчасово вільних коштів в державні цінні папери України (далі – ОВДП) на принципах безпеки фінансових інвестицій, дотримання умов ліквідності Фонду, прозорості та ефективності інвестиційної діяльності.

Інвестування коштів відбувалось згідно Інвестиційного плану Фонду гарантування фізичних осіб на 2022–2024 роки, затвердженого рішенням адміністративної ради Фонду від 14.12.2021 №18, відповідно до якого було передбачено протягом 2023 року інвестування в цінні папери у сумі 23 000 млн грн та формування статутного капіталу перехідного банку у сумі 6 млн грн. У зв'язку з тим,

що в 2023 році не відбувалося виведення банків з ринку шляхом створення перехідного банку, Фонд не формував статутного капіталу перехідного банку у сумі 6 млн грн. Із запланованих 23 000 млн грн інвестицій в цінні папери протягом звітного періоду було інвестовано 22 584,8 млн грн в ОВДП. Виконання інвестиційного плану склало 98,2%.

Фінансові інвестиції Фонду в ОВДП здійснювалися з урахуванням зміни ризиків можливих банкрутств банків та з дотриманням диференціації інвестицій у розрізі термінів їх погашення. Фонд інвестував кошти на період від 189 до 434 днів, що знайшло своє відображення в рівнях доходності цих інвестицій від 16,49 до 19,25 відсотків річних (таблиця 6.5.1).

Інвестування коштів Фонду в ОВДП в 2023 році

Таблиця 6.5.1

№ з/п	код ISIN	дата придбання	дата погашення	термін обігу (днів)	дохідність, % річних	кількість ОВДП, штук	вартість ОВДП за договором, грн
1	UA4000224380	25.01.2023	14.02.2024	385	18,5	1 491 572	1 499,999 381,80
2	UA4000226450	19.04.2023	13.03.2024	329	18,5	1 507 734	1 500 014 401,92
3	UA4000226286	19.04.2023	26.06.2024	434	19	1 513 454	1 500 014 528,48
4	UA4000226450	26.04.2023	13.03.2024	322	18,5	1 500 000	1 497 391 500,00
5	UA4000226286	26.04.2023	26.06.2024	427	19	1 500 000	1 491 871 500,00
6	UA4000226450	10.05.2023	13.03.2024	308	18,5	596 700	599 731 832,70
7	UA4000207880	12.06.2023	22.05.2024	345	19,25	490 000	458 233 790,00
8	UA4000226286	14.06.2023	26.06.2024	378	18,4	528 800	541 729 688,80
9	UA4000227763	12.07.2023	01.05.2024	294	18	983 712	859 145 533,15
10	UA4000187207	26.07.2023	02.10.2024	434	18,3	589 300	599 943 347,30
11	UA4000187207	04.10.2023	02.10.2024	364	17,55	3 942 633	3 871 314 711,66
12	UA4000227045	11.10.2023	07.08.2024	301	18	954 580	999 999 870,98
13	UA4000187207	18.10.2023	02.10.2024	350	17,53	910 000	899 499 510,00
14	UA4000229025	01.11.2023	05.06.2024	217	17	252 000	228 869 172,00
15	UA4000229025	22.11.2023	05.06.2024	196	16,8	336 513	336 184 415,76
16	UA4000229470	06.12.2023	20.11.2024	350	16,92	2 188 698	1 883 157 947,90
17	UA4000229470	13.12.2023	20.11.2024	343	16,88	326 161	281 506 623,65
18	UA4000229470	20.12.2023	20.11.2024	336	16,84	1 681 876	1 456 153 103,92
19	UA4000219208	27.12.2023	03.07.2024	189	16,49	2 002 000	2 080 019 942,00

Всього інвестицій

22 584 780 802,02

Загалом протягом 2023 року Фонд отримав 15 362,3 млн грн надходжень від інвестицій в ОВДП, а саме:

- купонний дохід – 2 661,4 млн грн;
- погашення ОВДП – 12 700,9 млн грн.

На початку 2023 року балансова справедлива вартість портфелю цінних паперів Фонду становила 16 893,4 млн грн, із яких вартість ОВДП, що були отримані Фондом в якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду та утримуються у портфелі на продаж, складала 3 870,5 млн грн, або 23%. Інша частина ОВДП, балансовою вартістю 13 022,9 млн грн, або 77%, утримувалась до погашення.

На кінець 2023 року загальна вартість портфелю цінних паперів Фонду зросла до 28 029,8 млн грн, із яких доля ОВДП, отриманих у якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду, та які обліковуються у торговому портфелі Фонду склала 15,8%, а їх справедлива вартість 4 417,8 млн грн. Фінансові інвестиції Фонду в ОВДП, що утримуються до погашення, складають 84,2% інвестиційного портфелю, балансова вартість яких складає 23 612,0 млн грн (рисунок 6.5.1).

Звіт про виконання інвестиційного плану Фонду за 2023 рік наведено в додатку до Річного звіту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2023 рік.

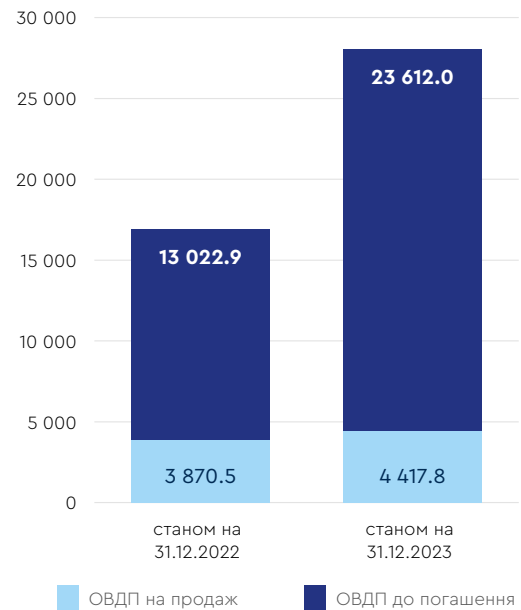

Рисунок 6.5.1 Динаміка інвестиційного портфелю Фонду станом на кінець року, млн грн

7. Взаємодія з громадськістю

7.1. Зв'язки з громадськістю та інформаційна політика Фонду

У 2023 році Фонд відзначив 25 річницю заснування.

Протягом 2023 року ключовим фактором, який впливав на ситуацію в країні в цілому та формування інформаційної політики Фонду, зокрема, як і в попередній рік, було повномасштабне військове вторгнення РФ на територію України. З боку РФ протягом року неодноразово здійснювалися атаки ракетами та БПЛА на об'єкти критичної та цивільної інфраструктури, а також на житлові будинки. Повідомлення про обстріли та їх наслідки залишалися ключовими інформаційними повідомленнями в медіаполі, водночас, однією з основних тем, які цікавили аудиторію, залишалися питання забезпечення фінансів, захисту особистих заощаджень на тлі війни.

З метою забезпечення стабільності банківської системи і сприяння фінансовій стабільності країни в цілому Фонд продовжив роботу з інформування громадськості про дію 100% гарантій закладами фізосіб та ФОП. Зокрема, за підтримки Проєкту USAID «Реформування фінансового сектору» було створено інформаційні відеоролики за участі відомих українських артистів – Олеси Жураківської та Сергія Танчинця. Ці ролики поширювалися через сторінки Фонду в соціальних мережах та канал Фонду на відеохостингу YouTube, а також були надіслані для поширення банкам.

У червні 2023 року Фонд спільно з Міністерством цифрової трансформації анонсував запуск нової послуги в застосунку Дія, а в жовтні провів спільну презентацію анонсованої послуги. Відтепер виплати гарантованого відшкодування стали для вкладників банків, що виводяться Фондом з ринку, стали ще доступнішими – для цього достатньо авторизуватися в застосунку Дія і в меню обрати сервіс «Повернення вкладів». Анонс і запуск цієї послуги дозволив додатково привернути увагу громадян до 100% гарантій закладами.

У липні 2023 року було здійснено продаж державі акцій АТ «Сенс Банк». З метою забезпечення максимальної прозорості процесу Фонд, під управління якого банк перейшов на час дії тимчасової адміністрації до укладання з Міністерством фінансів України угоди купівлі-продажу акцій банку:

- налагодив комунікацію з PR-службою банку з метою одночасного виходу інформаційних повідомлень, які стосувалися процедури передачі акцій банку державі;
- забезпечив комунікацію з усіма цільовими аудиторіями та висвітлення у медіапросторі усіх значущих процедур, проведених в ході здійснення тимчасової адміністрації.

В результаті злагоджених дій і прозорості процедур у період тимчасової адміністрації не лише не відбулось відтоку коштів з банку, а фіксувався приріст його депозитного портфелю – протягом першої доби перебування банку в управлінні Фонду клієнти збільшили суму вкладів на суму 330 млн грн, що є свідченням того, що вдалося запобігти можливим панічним настроям з боку вкладників банку і, як наслідок, відтоку капіталу.

Упродовж 2023 року з нагоди 25-ї річниці запровадження в Україні системи гарантування вкладів фізичних осіб було реалізовано 2 спецпроєкти, розраховані на різні цільові аудиторії:

- навесні 2023 р стартував проєкт Фонду і фінансового порталу «Мінфін», у межах якого на сторінці видання на відеохостингу YouTube вийшли відеоінтерв'ю спікерів Фонду «Ліквідація банку: як Фонд управляє та продає активи» та «Війна VS банки України: у чому секрет стабільності?»;
- у вересні 2023 року за підтримки USAID «Реформування фінансового сектору» спільно з інтернет-виданням «Економічна правда» було реалізовано спецпроєкт «Кошти в безпеці». В межах цього проєкту на сайті інтернет-видання опубліковано чотири статті, присвячені системі гарантування вкладів в Україні та діяльності Фонду гарантування вкладів – «Банки воєнного часу: хто захищає вклади населення», «Що і як продає Фонд гарантування вкладів», «Система гарантування вкладів на шляху до євростандартів», «25 років української системи гарантування вкладів у 25 фактах».

У другій половині року Фонд забезпечив низку публікацій в медіапросторі з висвітлення пілотного проєкту Фонду з продажу галузевих пулів, який був запущений восени 2023 р. Особливість цих пулів у тому, що включені до їх складу активи добираються за галузевим принципом – вони належать до одного виду економічної діяльності. Висвітлення цього проєкту мало на меті привернення уваги до нього якомога більшого кола потенційних інвесторів та всебічне інформування усіх зацікавлених цільових аудиторій про нього.

Загалом протягом 2023 року Фондом було підготовлено, розміщено на офіційному вебсайті Фонду та розіслано мас-медіа близько 220 пресрелізів, організовано більше 25 тематичних інтерв'ю та коментарів у медіа, виступів на телебаченні, опубліковано 3 тематичні колонки спікерів Фонду, надано інформаційні матеріали журналістам для підготовки 7 статей, опублікованих в професійних економічних ЗМІ. З метою охоплення широкої аудиторії користувачів фінансових послуг директор-розпорядник Фонду Світлана Рекрут взяла участь в телевізійних інтерв'ю та надала коментарі для новинних сюжетів, зокрема, щодо запровадження на час дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його скасування 100% гарантій, продажу державі акцій АТ «СЕНС БАНК», початок виплат гарантованого відшкодування за допомогою застосунку Дія. Окрім того, для розширення кола потенційних покупців, популяризації аукціонів з продажу майна банків в ліквідації і, як результат збільшення надходжень коштів для задоволення вимог кредиторів банків в медіа поширювалися коментарі і колонки представників департаменту консолідованого продажу активів.

7.2. Розвиток цифрових каналів комунікації з громадськістю

Протягом року на сайті Фонду регулярно оприлюднювалась вся інформація щодо діяльності Фонду та банків, що ліквідуються, в тому числі новини, прес-релізи, оголошення, статистичні дані та звітність тощо. Загалом протягом 2023 року офіційну сторінку Фонду відвідало понад 285 тисяч користувачів.

У 2023 році Фонд продовжував здійснювати активну комунікацію з громадськістю і в соціальних мережах. На сторінці Фонду в мережі Facebook протягом року було опубліковано понад 400 постів, з яких 33 – відеоролики (відеокomentarі спікерів Фонду, анімація, записи телеєфірів за участі спікерів Фонду тощо). Для користувачів соціальної мережі Facebook на сторінці Фонду публікувалися матеріали в межах раніше започаткованих рубрик «Хочу знати», «Фінансовий тижневик», Цифра дня», «Цитата дня». З метою підвищення взаємодії з дописами було оновлено формат рубрики «Правова абетка». Крім того, для всебічного інформування були запроваджені додаткові рубрики «Без тривоги» та «Зрозуміло про торги», метою яких було більш детально інформувати про функціонування системи гарантування вкладів як механізму захисту коштів громадян та про організацію відкритих електронних аукціонів з продажу майна банків, що виводяться Фондом з ринку.

За 2023 рік кількість підписників сторінки Фонду в соцмережі Facebook зросла до 88 тисяч осіб. Протягом року близько 10 мільйонів користувачів Facebook переглянули публікації на сторінці Фонду в соцмережі. Цільовими аудиторіями опублікованого контенту були користувачі фінансових послуг (зокрема, вкладники та позичальники банків), потенційні інвестори, які можуть брати участь в аукціонах Фонду, представники ЗМІ.

З метою вдосконалення роботи вебсайту Фонду, зокрема, полегшення користування та пошуку розміщеної на вебсайті Фонду інформації, у 2023 р за сприяння Проєкту USAID «Трансформація фінансового сектору» було проведено комплексний аналіз роботи вебсайту Фонду, що включав користувацький (usability), пошуковий (SEO) та технічний аналіз. За результатами комплексного аналізу Фондом було отримано перелік проблемних питань в роботі вебсайту Фонду та рекомендації щодо його вдосконалення. Робота над вдосконаленням вебсайту Фонду передбачена у 2024 році.

Водночас у 2023 році спостерігались піки активностей користувачів на вебсайті Фонду:

- навесні (від 2 383 до 3 025 користувачів на день при середньому рівні відвідуваності 1544 користувачі у I половині 2023 року), у періоди інформування про виведення з ринку АТ «БАНК ФОРВАРД» та АТ «АЙБОКС БАНК» та початок виплат гарантованого відшкодування вкладникам цих банків;
- влітку (від 2 222 до 4 258 користувачів у день при середньому рівні відвідуваності 1286 користувачі у II половині 2023 року), у періоди інформування про націоналізацію АТ «СЕНС БАНК», ліквідацію АТ «КОНКОРД БАНК» та АТ «УКРБУДІНВЕСТБАНК», початок виплат гарантованого відшкодування вкладникам цих банків, а також розширення Фондом можливостей для вкладників отримання гарантованого відшкодування у застосунку Дія шляхом запуску послуги «Виплати вкладів».

7.3. Робота інформаційно-консультаційного центру

Однією з функцій Фонду, визначеною Законом є здійснення заходів щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення.

У 2023 році, незважаючи на другий рік повномасштабних бойових дій на території України, Фонд здійснював повноцінну інформаційну підтримку громадськості шляхом надання інформаційно-консультаційних, довідкових послуг як вкладникам банків, що виводяться Фондом з ринку або ліквідуються, так і іншим зацікавленим особам.

Представники громадськості мали можливість звертатися до інформаційно-консультаційного центру Фонду в будь-який зручний для них спосіб, а саме:

- за телефонами «Гарячої лінії» Фонду;
- за телефоном для запису на особистий прийом та звернень з проблемних питань;
- через чатботи у соціальних мережах «Вайбер» та «Телеграм»;
- через месенджер на сторінці Фонду у соціальній мережі «Фейсбук»;
- електронною поштою;
- через особистий прийом громадян у Фонді.

Протягом 2023 року безперервно та стабільно працювала телефонна «Гаряча лінія» Фонду, яка залишалась найдоступнішим та найпопулярнішим каналом комунікації. Найчастіше представники громадськості зверталися до Фонду з питаннями щодо отримання гарантованого відшкодування, можливості скористатися програмою реструктуризації кредитної заборгованості перед банками, що ліквідуються, надання інформації про розрахунки банків з кредиторами, продаж активів банками, що ліквідуються.

Вкладники, які бажали отримати гарантоване відшкодування за своїми вкладами, цікавились процедурою отримання коштів, строками та граничним розміром відшкодування, можливістю отримання виплат дистанційно, зокрема через мобільний застосунок Дія. Працівники інформаційно-консультаційного центру проводили активну роз'яснювальну роботу про 100% гарантії за вкладами під час воєнного стану.

Вкладники платоспроможних банків цікавились стабільністю роботи банківської системи загалом, гарантіями Фонду за вкладами, інформацією щодо прав вкладників.

Окрім інформативної функції, оператори «Гарячої лінії» також надавали кваліфіковану допомогу у написанні звернень (заяв), вирішенні проблемних питань, пов'язаних з виплатою гарантованого відшкодування через банки-агенти Фонду, погашенням кредиторських вимог та іншими питаннями. Всього через «Гарячу лінію» Фонду за 2023 рік було надано 32 965 роз'яснень та консультацій.

Впродовж 2023 року не втрачали популярності онлайн-канали комунікацій. Зокрема громадяни могли отримати відповідь на поширені питання, написавши до чатботів у месенджерах «Вайбер» та «Телеграм» або на сторінці Фонду в соціальній мережі «Фейсбук». Якщо питання складне та бот не знайшов на нього відповіді, запитувачі інформації мали змогу з'єднатись з оператором та отримати допомогу від оператора інформаційно-консультаційного центру Фонду. Особливо актуальними були електронні засоби комунікацій для зайнятих осіб, громадян, які перебували за кордоном або на тимчасово окупованих територіях.

Загалом, через електронні засоби комунікацій було опрацьовано 1518 звернень, з них електронною поштою було надано 624 консультації та роз'яснення. Можливістю отримати інформацію та кваліфіковану допомогу через месенджер на сторінці Фонду в соціальній мережі «Фейсбук», чатботи інформаційно-консультаційного центру Фонду в соціальних мережах «Вайбер» та «Телеграм» скористалися 894 особи.

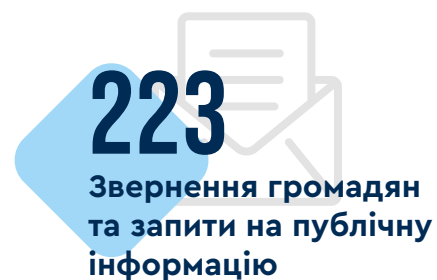
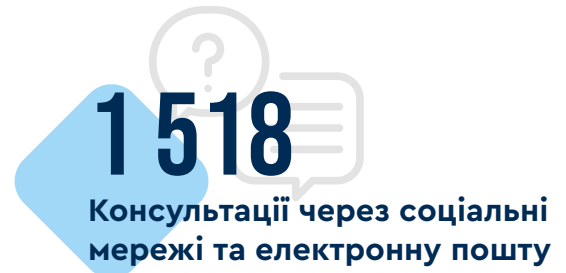
У 2023 році Фондом забезпечувався належний доступ громадськості до публічної інформації, розпорядником якої є Фонд, зокрема шляхом надання інформації за запитами на публічну інформацію, регулярного наповнення Єдиного державного порталу відкритих даних та здійснення інших заходів, передбачених законодавством про доступ до публічної інформації.

Так, за минулий рік Фондом задоволено 223 запиту щодо отримання публічної інформації, розпорядником якої є Фонд. Варто зауважити, що 33% запитів надійшло до Фонду в електронній формі – електронною поштою або через форму подання запиту на сайті Фонду.

З метою захисту прав вкладників через канали інформаційно-консультаційного центру Фонду відбувався збір та первинний аналіз інформації від громадян про порушення діючими банками прав вкладників.

В 2023 році працівниками інформаційно-консультаційного центру Фонду проводився особистий прийом громадян у Фонді. Можливістю безпосередньо поспілкуватися з керівництвом або іншими посадовими особами Фонду та отримати фахову консультацію, роз'яснення з тих чи інших питань або допомогу в оформленні запиту чи заяви, подати письмове звернення особисто, скористались 597 осіб. Під час особистого прийому громадян у Фонді було отримано 252 звернення (заяв).

До Фонду протягом 2023 року звертались не лише вкладники та кредитори неплатоспроможних банків, а й зацікавлені особи, які мали намір взяти участь у відкритих торгах та придбати активи (майно) неплатоспроможних банків. Так, працівники інформаційно-консультаційного центру забезпечували прийом заяв від потенційних покупців щодо нерозголошення конфіденційної інформації для отримання доступу до віртуальної кімнати даних Фонду, надавали ґрунтовні роз'яснення щодо порядку участі в відкритих торгах. Зокрема, у 2023 році було прийнято 57 заяв щодо зацікавленості у придбанні активів та отримання доступу до віртуальної кімнати даних Фонду. До слова, Фондом забезпечено прийом таких заяв також і в електронній формі.

Минулого року Фондом, з метою заспокоєння суспільної думки та недопущення дестабілізаційних процесів у банківському секторі, були оперативно підготовлені питання-відповіді та інші інформаційні матеріали стосовно виведення за участю держави системно важливого АТ «СЕНС БАНК» з ринку, які використовувалися інформаційно-консультаційним центром. Завдяки цьому, зокрема, вкладники та інші клієнти цього банку, звернувшись до Фонду чи безпосередньо до АТ «СЕНС БАНК», отримали достовірну та повну інформацію про захищеність своїх заощаджень, подальший режим роботи банку тощо.

У 2023 році продовжувалась конструктивна взаємодія Фонду з представниками громадських організацій та ініціативних груп неплатоспроможних банків з метою захисту прав вкладників і кредиторів неплатоспроможних банків.

Зважаючи на вищезазначене, інформаційно-консультаційний центр Фонду, навіть під час воєнного стану, залишається відкритим для всіх бажаючих отримати достовірну та вичерпну інформацію про діяльність Фонду у зручний для кожного спосіб: особисто, по телефону або через онлайн канали комунікацій.

7.4. Фінансова просвіта та захист прав вкладників

Однією із функцій Фонду, відповідно до Закону є підвищення рівня фінансової грамотності громадян.

З метою зниження ризиків втрат громадянами своїх заощаджень та підвищення їх фінансової грамотності, Фонд визначив фінансову просвіту стратегічним напрямком своєї діяльності до 2025 року.

Для реалізації цієї мети діяльність Фонду відбувається у трьох основних напрямках:

1. Розробка та впровадження державних стандартів з фінансової грамотності в Україні:

а) створення Рамок фінансових компетентностей для різних вікових категорій;

Міжвідомчою робочою групою, очолюваною Фондом, до якої також увійшли фахівці НБУ, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Міністерства освіти і науки України створені Рамка фінансових компетентностей дорослого населення України та Рамка фінансових компетентностей дітей та молоді України. Рамка для дорослих опублікована у 2022 році, Рамка для дітей та молоді (далі – Рамка) розроблялася протягом 2023 року та оприлюднена у січні 2024 року.

Розроблення таких документів в Україні проходило вперше і стало ще одним кроком до побудови національної консолідованої системи з розвитку і впровадження базової фінансової освіти. У Рамках описано ключові фінансові компетентності дітей і молоді України віком від 5 до 18 років. Ідеться, зокрема, про набір знань, умінь, навичок і особливостей ставлення до питань у сфері управління особистими фінансами та споживання фінансових послуг. Так, наприклад, з інформацією про користування банківськими послугами та захист вкладів в Україні майбутні користувачі фінансових послуг будуть знайомитися не в дорослому віці, а поступово, починаючи з початкової школи, що дозволить більш ефективно засвоїти ці знання та своєчасно сформувати відповідальну фінансову поведінку, що, у свою чергу, є основою для формування фінансової стійкості населення України.

Поширення практичного використання Рамок сприятиме реалізації державної політики у сфері фінансової грамотності та фінансової інклюзії, а також створенню майданчика для обміну передовими практиками й досвідом щодо впровадження фінансової освіти. Крім того, Рамки забезпечать реалізацію компетентнісного підходу та слугуватимуть підґрунтям для реалізації в Новій українській школі наскрізної змістової лінії «Підприємливість і фінансова грамотність».

Рамки доступні для вільного використання державними органами, приватними організаціями та громадянським суспільством.

б) підвищення фінансової грамотності та обізнаності про систему гарантування вкладів через системну взаємодію з освітянським середовищем;

Для підвищення фінансової грамотності та обізнаності громадян про систему гарантування вкладів взаємодія з освітянським середовищем є дуже важливою, як для охоплення інформацією дорослого населення (у нашому випадку – педагогів), так і поширення її на молодь (старшокласників і студентів), яка стане активними користувачами фінансових послуг у найближчі роки. Тому, в рамках реалізації Національного проєкту з

фінансової грамотності, фахівцями Фонду впродовж 2023 року було проведено більше 100 навчальних заходів з фінансової грамотності для більш ніж 3 000 педагогів України. Заходи проходили на базі обласних інститутів післядипломної освіти у 13 регіонах України, в т.ч. Миколаєві, Херсоні та Запоріжжі, як у формі окремих тематичних лекцій, так і комплексних курсів, на теми, пов'язані з плануванням бюджету, формуванням заощаджень, користуванням банківськими депозитами та гарантуванням вкладів в Україні, фінансовою безпекою тощо. Зокрема, тема «Захист коштів в банках в умовах воєнного стану. Порядок дій, якщо банк став неплатоспроможним під час війни» входить до комплексного курсу, присвяченого формуванню персональної фінансової стійкості українців.

Крім того, Фонд систематично проводить просвітні заходи для школярів, студентів вищих навчальних закладів, працівників бюджетних установ, осіб, що перебувають на обліку в центрах зайнятості, підприємців, а також бере участь у партнерських освітніх заходах. Так, зокрема, у 2023 році фахівці Фонду стали лекторами Школи фінансової грамотності для педагогів Центру фінансових знань «Талан» (НБУ), провели лекцію для студентів Сумського державного університету на тему «Депозити та система гарантування вкладів», а також взяла участь у заході FinEducation-2023 для студентів економічних спеціальностей університетів України, де виступили з лекцією на тему «Система гарантування вкладів в Україні. Руїнування міфів».

Для забезпечення системної взаємодії з освітнім середовищем на всіх рівнях освіти у грудні 2023 року Фондом підписано Меморандум з Міністерством освіти і науки України про співпрацю у сфері фінансової грамотності.

2. Розширення взаємодії з користувачами фінансових послуг через онлайн-канали поширення знань:

а) поширення інформації через соцмережі з фінансової грамотності Фонду гарантування вкладів;

Згідно з результатами дослідження «Обізнаність споживачів фінансових послуг України про систему гарантування вкладів в Україні», проведеного Фондом у 2021 році, Інтернет та інформація безпосередньо від банків були названі основними каналами інформації, яким найбільше довіряють українці щодо фінансових та банківських послуг: 27% та 21% відповідно.

Серед причин, чому вони не зберігають гроші в банку, люди віком від 61 року назвали відсутність заощаджень, а молодь (18–29 років) невисоку довіру до банківських установ. 12% опитаних надають перевагу іншим способам заощадження коштів (нерухомість, цінні папери, готівкова іноземна валюта, антикваріат тощо).

Проте, у порівнянні з 2019 роком, у 2021 році зменшилась частка опитаних, які назвали недовіру до банків як причину того, що вони не тримають кошти в банках (з 30,3% до 25,3%), і збільшилась частка тих, хто вказав, що немає заощаджень через низькі доходи, з 51,7% – у 2019 році до 60,5% – у 2021 році.

Тому, з метою охоплення широкої аудиторії громадян, впродовж 2023 року активно наповнювались інформаційними матеріалами сторінки освітнього проєкту Фонду «Фінкульт» в соцмережах Фейсбук та Інстаграм, а також у сервісі відеохостингу YouTube та каналі Telegram. Тематика дописів спрямована як на підвищення довіри до банківської системи (теми, присвячені користуванню депозитами та

інформації про гарантування вкладів в Україні) так і формуванню заощаджень (планування, бюджетування, користування кредитами та фінансова безпека). Також під час відзначення міжнародних фінансових ініціатив Фонд проводить в соцмережах тематичні інформаційні кампанії, присвячені користуванню депозитами та окремим питанням гарантування вкладів в Україні, охоплення яких складає близько 1,1 млн користувачів соцмереж в місяць проведення кампанії.

б) створення окремого просвітнього вебсайту «Путівник по заощадженнях»;

Для популяризації знань про систему гарантування вкладів та підвищення рівня фінансової грамотності громадян, Фонд створив тематичний просвітній вебсайт з фінансової грамотності «Путівник по заощадженнях». Цей сайт містить корисні поради та практичні рекомендації, які допоможуть краще розуміти особисті фінанси та ухвалювати ефективні фінансові рішення. Це онлайн-платформа з просвітніми матеріалами Фонду, для можливості самостійного вивчення учасниками матеріалів з фінансової грамотності та обізнаності про систему гарантування.

3. Створення на регіональних рівнях системи осередків фінансової просвіти для різних вікових категорій і соціальних груп громадян:

а) створення Ліги амбасадорів фінансової грамотності Фонду;

З початку 2020 року практично всі просвітні заходи фахівцями Фонду проводяться онлайн, через спочатку пандемічні обмеження, а потім і у зв'язку з повномасштабним вторгненням. Тому, з метою кращого охоплення регіонів, наприкінці 2021 року Фондом створено Лігу амбасадорів фінансової грамотності – об'єднання фахівців-волонтерів, які системно і активно займаються фінансовою просвітою шляхом проведення навчальних заходів різних форматів (онлайн, ігрових, лекційних тощо) по всій території України. На кінець 2023 року Ліга об'єднує 94 учасники, які докладають зусиль до формування фінансової культури та навичок фінансової стійкості в кожній українській родині та суспільстві в цілому.

З метою розповсюдження повних та достовірних знань про функціонування в Україні системи гарантування вкладів фізичних осіб та діяльність Фонду гарантування, всі кандидати в Амбасадори в обов'язковому порядку проходять спеціалізований навчальний курс «Система гарантування вкладів: основи і практика». Курс розроблений фахівцями Фонду та розрахований на підвищення кваліфікації тренерів, які проводять освітні заходи з фінансової тематики, ознайомлення слухачів з особливостями функціонування системи гарантування вкладів та принципами роботи Фонду.

Захист прав вкладників

У 2023 році діяльність Фонду була спрямована на підтримку фінансового спокою вкладників, адже для них важливим було, є і залишається безпека та захист їх коштів.

Після запровадження 100% гарантій на період дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня його припинення чи скасування, Фонд почав активно співпрацювати з банками за напрямком інформування вкладників стосовно гарантій та законодавчих ініціатив Фонду.

Найкращий показник роботи банківської системи в таких умовах – це приріст вкладів на більше ніж 30%. Такий результат свідчить про довіру громадян до банківського сектору та впевненості вкладників у захисті їх коштів.

Створення Ліги Амбасадорів фактично стало першим кроком у розбудові системи базової фінансової освіти, а Амбасадори фінансової грамотності Фонду – основним кадровим капіталом у створенні клубів фінансової грамотності та інших осередків фінансової просвіти.

Загалом, на сьогоднішній день працює близько 100 клубів фінансової грамотності в усіх регіонах України. Деякі з них не припиняли роботи після початку повномасштабного вторгнення, є ті, які працювали на окупованих територіях, інші відновили свою діяльність у 2023 році. Основною задачею клубів фінансової грамотності є формування у дорослих та молоді сталих фінансових звичок і навичок управління особистими фінансами.

б) реалізація Національного проєкту з фінансової грамотності 2.0;

Наступним кроком у розбудові консолідованої системи базової фінансової освіти Фонд, спільно з громадською організацією «Діловий клуб «Партнер», започаткував Національний проєкт з фінансової грамотності 2.0.

Місією Національного проєкту з фінансової грамотності 2.0 є підвищення рівня фінансової грамотності громадян та створення на регіональних рівнях системи осередків фінансової просвіти для різних вікових категорій і соціальних груп громадян.

У 2023 році до Національного проєкту з фінансової грамотності 2.0 долучились нові партнери – Виконком Криворізької міської Ради та банк ПУМБ. У співпраці з департаментом освіти і науки Криворізької міської ради започатковано пілотний проєкт з відкриття клубів фінансової грамотності в ліцеях міста Кривий Ріг. Наразі у ліцеях м. Кривий Ріг в рамках проєкту працюють 7 клубів фінансової грамотності. Їх діяльність проводиться на основі спеціальної програми, заснованої на використанні інноваційних методик викладання з урахуванням Рамки фінансових компетентностей дітей та молоді України.

Крім клубів фінансової грамотності в м. Кривий Ріг працює ще один структурний елемент Національного проєкту – FinHub, який є центром напрацювання методологічного доробку проєкту та координує зусилля з масштабування проєкту в регіоні.

В найближчих планах – відкриття в м.Кривий Ріг Центру фінансової просвіти – осередку фінансової освіти, діяльність якого спрямована на дорослих, зокрема вразливих соціальних категорій.

Розкриття інформації про систему гарантування вкладів реалізовується встановленням Фондом вимог до змісту договорів банківського рахунку/банківського вкладу, розміщенням інформації у приміщеннях та вебсайтах банків. У звітному році відділом захисту прав вкладників було здійснено дистанційний моніторинг діяльності 63 банків-учасників Фонду на предмет відповідності вимогам законодавства. Кількість порушень значно зменшилася – з 97% від загальної кількості перевірених банків у 2016 році до 9% у 2023 році (рисунок 7.3.1). Протягом 2023 року порушень не виявлено у 57 банках (91% всіх банків).

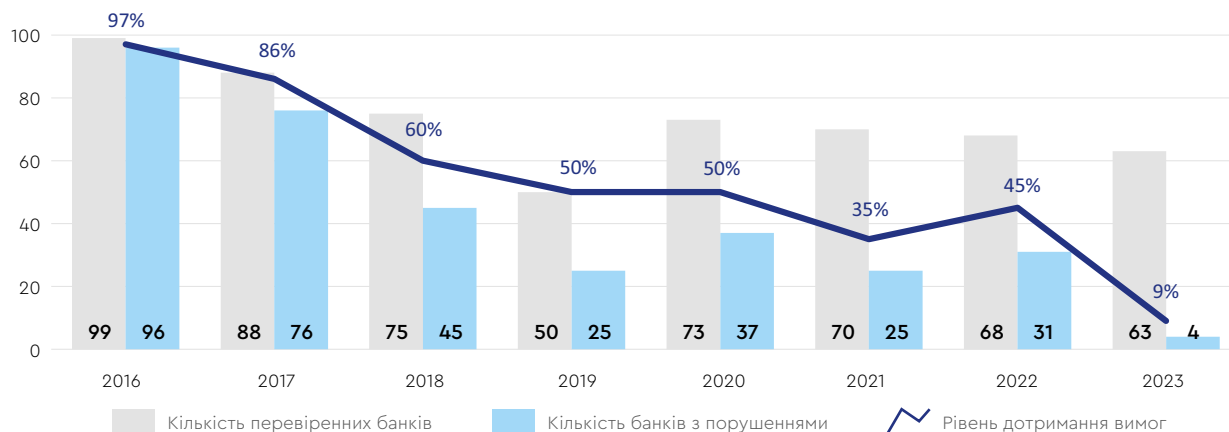

Рисунок 7.3.1 Рівень дотримання банками вимог Фонду щодо розкриття інформації про систему гарантування

У 2023 році Фонд продовжив комунікацію з банками, адже вони є *головним джерелом інформування* громадян про те, як працює система гарантій. Це підтверджується результатами останнього соціологічного дослідження стосовно обізнаності споживачів фінансових послуг України про систему гарантування вкладів, згідно з яким 57,3% респондентів дізнаються про систему гарантування від банку, в якому відкрито рахунок.

Результати опитування свідчать, що вкладники в більшості випадків реалізують своє право на отримання інформації про гарантії шляхом звернення до банків. З метою отримання вкладниками повної та актуальної інформації, Фондом постійно актуалізуються навчальні матеріали для здійснення банками внутрішнього навчання з питань системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Швидкий розвиток сучасних технологій та розширення каналів продажу банківських продуктів є зручним для вкладників, але існують випадки незабезпечення банками повного та прозорого інформування про права вкладників, зміст, ризики та юридичні наслідки втрати права на кошти у разі ліквідації банку. З метою запобігання таких ситуацій, Фонд здійснює моніторинг тенденцій на банківському ринку, які можуть зумовлювати ризики для інтересів вкладників та активно співпрацює з регулятором.

Фонд адаптується до нових реалій та продовжує роботу над імплементацію норм директив ЄС, спрямованих на захист прав вкладників, адже повне та прозоре інформування громадян є і залишаються основним фокусом діяльності Фонду у цьому напрямку.

8. Європейська інтеграція та міжнародне співробітництво

Участь Фонду в загальнодержавних євроінтеграційних процесах

Протягом всього 2023 року Фондом в межах компетенції було забезпечено представлення інтересів держави та суспільства в комунікаціях з ЄС на всіх рівнях в якості відповідального за впровадження законодавства ЄС щодо схем страхування депозитів та ліквідації кредитних установ. Ці заходи реалізовувалися і скеровувалися в межах загальнодержавної євроінтеграційної політики, зокрема, в межах таких двох ключових паралельних треків:

Трек 1: Продовження виконання Україною Угоди про асоціацію з ЄС.

Трек 2: Переговорний процес щодо набуття Україною повноцінного членства в ЄС.

В межах Треку 1:

Оновлення Додатку до Угоди про асоціацію з ЄС

Фондом у складі інших відповідальних органів у сфері фінансових послуг започатковано роботу з оновлення Доповнення XVII-2 «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Угоди про асоціацію з ЄС. Робота здійснюється за безпосередньої співпраці з Генеральним директором з фінансової стабільності, фінансових ринків та союзу ринків капіталу Європейської Комісії та Представництва ЄС в Україні. В рамках цієї діяльності підлягає аналізу щодо можливості імплементації 722 акти

ЄС, зокрема і другого рівня. Сьогодні цей захід є одним з пріоритетів для посилення імплементації на 2023–2024 роки⁶.

Також, це завдання набуло додаткової ваги і поступово перейшло в Трек 2 євроінтеграційного процесу з урахування доповіді євродепутатів від 23 січня 2024 року, в якій вони наголосили на змінах механізму інтеграції країн-кандидатів на підставі досягнення стандартів єдиного ринку.

План заходів з виконання Україною Угоди про асоціацію з ЄС

Фонд в межах компетенції активно впроваджує заходи з виконання Угоди про асоціацію, які були затверджені Кабінетом Міністрів України у 2017 році⁷, а саме:

№ з/п	Захід	EU	UA
1.	Підвищення граничного розміру гарантування вкладів	100 000 євро	На період дії військового стану без ліміту суми відшкодування. Через три місяці після завершення дії військового стану – 600 000 (до введення військового стану було 200 000)
2.	Запровадження обов'язкової участі у системі гарантування вкладів кредитних спілок	Всі кредитні установи, що здійснюють залучення депозитів мають бути членами систем страхування депозитів	Кредитні спілки не залучені до системи гарантування вкладів. Впровадження відтермінується на підставі позиції Міжнародного Валютного Фонду до скасування або припинення воєнного стану
3.	Приведення порядку відшкодування вкладів у відповідність із правом ЄС	Виплати здійснюються на 7 день після прийняття рішення про недоступність вкладів	Не пізніше 20 робочих днів (для банків, база даних про вкладників яких містить інформацію про більше ніж 500000 рахунків, – не пізніше 30 робочих днів) з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку. Заплановано приведення у повну відповідність до 2026 року
4.	Встановлення вимог щодо письмового інформування вкладників про умови гарантування вкладів	Вимоги щодо письмового інформування про страхування депозиту (зокрема і на виписці з рахунку)	Приведено у відповідність в повному обсязі
5.	Удосконалення процедур оздоровлення та виведення банків з ринку	Удосконалення механізму виведення банків з ринку	Готуються відповідні пропозиції щодо усунення прогалин у діючому законодавстві

⁶ Пункт 4.1 Пріоритетного Плану дій для посилення імплементації ПЗЗВТ між Україною та ЄС у 2023–2024 роках.

⁷ Постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»

Інституційне співробітництво Україна – ЄС

Фонд активно співпрацює з Європейською Стороною в рамках засідань Підкомітету Україна-ЄС з питань економічного та іншого галузевого співробітництва (Кластер 1 «Макроекономічне співробітництво, управління державними фінансами: бюджетна політика, внутрішній контроль та зовнішній аудит, статистика, облік і аудит, боротьба із шахрайством»). Протягом 2023 року основним фокусом уваги цього інституційного співробітництва в межах компетенції Фонду було:

- створення системи гарантування для кредитних спілок після перегляду законодавчої бази їх регулювання, що створить потенціал для подальшого розвитку руху кредитних спілок в Україні; та
- вдосконалення законодавства у фінансовому секторі, інформація про прогрес щодо якого має бути щорічно представлена Фондом на черговому засіданні Кластеру цього Підкомітету (крайне 7 засідання відбулося в травні 2023 року).

Залучення інструментів технічної допомоги ЄС

Фондом протягом 2023 років в якості основного бенефіціара і для забезпечення євроінтеграційних процесів активно залучався такий інструмент технічної допомоги Європейської Комісії, як TAIEХ. Було проведено дві місії TAIEХ в рамках яких колегами з європейських регуляторів було представлено європейський досвід врегулювання неплатоспроможності кредитних установ (як банків, так і кредитних спілок).

Експертами виступали представники 4 європейських країн та 5 регуляторів. Отримано погодження Представництва ЄС в Україні на залучення TAIEХ для цілей діджиталізації публічних адміністративних процесів.

В межах Треку 2:

Фонд бере активну участь в загальнодержавних процесах щодо набуття повноцінного членства в ЄС.

Селф-скринінг адаптації законодавства України до права ЄС

Фондом було взято участь у проведенні двоетапного селф-скринінгу, який тривав більше 6 місяців 2023 року. Фонд був визначений відповідальним⁸ за проведення селф-скринінгу у сферах врегулювання неплатоспроможності кредитних установ та схем страхування депозитів. Фонд в якості головного виконавця та співвиконавця брав участь в опрацюванні таких розділів вказаної самооцінки:

- свобода руху капіталу;
- фінансові послуги;
- свобода підприємництва та надання послуг;
- економічна та монетарна політика;
- корпоративне право.

Належна імплементація положень Директиви 2014/59/ЄС потребуватиме розробки комплексних змін до законодавства України, що будуть розроблені за участі Фонду та інших органів, що обґрунтовує доцільність імплементації Директиви 2014/59/ЄС після припинення чи скасування воєнного стану в Україні та узгоджується з Меморандумом про співпрацю з МВФ.

Звіт про розширення ЄС та План – заходів з його виконання

Фондом взято участь у розробці плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року. Ключові пропозиції стосувалися виконання рекомендації щодо продовження зусиль в напрямі приведення законодавства України у відповідність з актами права ЄС у сфері банківського законодавства (зокрема виведення банків з ринку та системи гарантування вкладів у банківських установах⁹).

⁸ Відповідно до пункту 7 частини I «Визначення ролей» Методики роботи з електронною таблицею проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС), отриманої дорученням Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України № 7639/0/1-23 від 14.03.2023, для забезпечення виконання постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 р. № 189 «Про затвердження Порядку проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС)»

⁹ Третя рекомендація на сторінці 100 до Розділу 9 «Фінансові послуги» Звіту до Європейського Парламенту, Ради, Європейського економічного та соціального комітету та Комітету регіонів 2023 про політику розширення ЄС від 08.11.2023 року (COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Ukraine 2023 Report Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 2023 Communication on EU Enlargement policy), сформульовано таким чином: «continue efforts in alignment with the EU acquis, related to the regulation of banking and insurance sectors (including bank resolution and bank deposits guarantee schemes) and the regulation of securities markets, investment funds and investment services.»

Міжнародна співпраця

Протягом звітного року Фонд продовжував участь у роботі професійних об'єднань – Міжнародній асоціації страховиків депозитів (далі-МАСД) та Європейському форумі страховиків депозитів (далі – ЄФСД). Директор-розпорядник Фонду, яку минулого року було обрано до Ради директорів ЄФСД, регулярно долучалася до засідань цього керівного органу, представляючи організації країн, що не входять до Європейського союзу. У травні 2023 року на Міжнародній конференції ЄФСД у Будапешті, участь в якій брали представники 68 країн, під час однієї з панельних дискусій директор-розпорядник Фонду презентувала учасникам унікальний досвід української фінансово-банківської системи у подоланні викликів, що постали внаслідок агресії РФ проти України. За результати цього виступу в угорському діловому онлайн виданні portfolio. hu угорською та англійською мовами вийшла стаття «Наслідки війни: вклади в українських банках зросли на 55%» про роботу Фонду в умовах повномасштабної війни, яка активно поширювалася серед колег з міжнародної спільноти страховиків депозитів. Стаття про роботу Фонду в умовах воєнного стану також вийшла в корпоративному журналі Корейської корпорації страхування депозитів. Крім того, досвід організації комунікацій та інформаційних кампаній Фонду задля збереження довіри вкладників було презентовано на засіданні комітету з питань зв'язків з громадськістю ЄФСД.

У межах роботи Європейського регіонального комітету МАСД здійснювалося щоквартальне оновлення звітів щодо значущих подій в системі гарантування вкладів в Україні. Інформація від Фонду також регулярно входила до інформаційного бюлетеню ЄФСД, який щоквартально розсилається усім членам. Традиційно Фонд брав участь у щорічному опитуванні членів МАСД щодо діяльності системи гарантування вкладів, основного інструменту для досліджень і розробки політики. Крім того, з метою вивчення досвіду впровадження кредитними установами країн-членів Європейського Союзу пункту 3 статті 16 Директиви 2014/49/ЄС щодо зазначення у виписках інформації про гарантування депозитів було розіслано запити до членів ЄФСД. Відповіді з прикладами форматів виписок з рахунків кредитних установ, отримані від колег з країн-членів Європейського Союзу, були використані фахівцями Фонду для розробки змін до нормативно – правових актів щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів.

Протягом минулого року Фонд також активно співпрацював з міжнародними фінансовими організаціями та проектами міжнародної технічної допомоги. Так, у межах співпраці з радниками Управлінням технічної допомоги Міністерства фінансів США було проведено дві сесії стратегічного планування за участі членів виконавчої дирекції та

керівників ключових структурних підрозділів, під час яких було визначено пріоритетні потреби Фонду в технічній допомозі, розглянуто зміни, необхідні для удосконалення механізму виведення неплатоспроможних банків з ринку і забезпечення ефективності відповідних способів врегулювання, зокрема, такого інструменту, як перехідний банк. Крім того, разом із представниками Фонду держмайна було обговорено питання удосконалення системи оцінки активів банків, що передаються під управління Фонду.

У межах співпраці із Проектом USAID «Реформування фінансового сектору» було проведено навчання для фахівців Фонду з питань інформаційної безпеки, а також залучено консультантів компанії EY, за допомоги яких було вдосконалено моделі для забезпечення якої достовірності оцінки ймовірності дефолту банків з метою підвищення якості прогнозування грошових потоків Фонду. За підтримки Проекту також було оновлено переклад Директиви 2014/59/ЄС та підготовлено показник українською мовою з положеннями нормативно-правових актів ЄС, посилення на які містяться в зазначеній директиві. Крім того, у співпраці з Проектом USAID «Реформування фінансового сектору» було реалізовано низку ініціатив з метою інформування громадськості про систему гарантування вкладів та розпочато аудит системи управління протидією хабарництву відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 37001:2016.

У звітному році Фонд також продовжив співпрацю зі Світовим банком, зокрема з фахівцями Консультативного центру фінансового сектору (FinSAC). Основним напрямом співпраці була розробка змін до профільних законів та підзаконних актів щодо імплементації положень директив ЄС у сфері врегулювання неплатоспроможних банків та страхування вкладів. Це напрям набрав особливого значення у зв'язку із тим, що Україна отримала статус кандидата на членство у ЄС. Крім того, фахівці Фонду були запрошені до участі у семінарі FinSAC на тему «Кошти систем гарантування вкладів та механізми резервного фінансування», у межах якого було обговорено виклики для схем гарантування вкладів у нових макроекономічних умовах, а також питання використання коштів схем гарантування під час врегулювання неплатоспроможності та ліквідації фінансових установ. Окремо також варто зазначити, що протягом минулого року, як і у попередні роки, Фонд забезпечував ефективне виконання низки заходів та належне і вчасне звітування Міністерству фінансів у рамках виконання Україною зобов'язань за Програмою Механізму розширеного фінансування від МВФ.

Фонд висловлює щире подяку всім міжнародним партнерам за співпрацю і за допомогу Україні.

¹⁰ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a0f3eaa6-7eee-11ee-99ba-01aa75ed71a1/language-en>

9. Правове та регуляторне середовище

9.1. Удосконалення законодавчої бази

В умовах повномасштабного військового вторгнення російської федерації в Україну, продовження дії військового стану Фонд залишається одним із ключових учасників фінансового ринку України, який з метою збереження стабільності фінансової системи України забезпечує функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків.

Для досягнення зазначеного, Фонд у тісній співпраці з іншими державними органами України протистоїть викликам сьогодення. Війна постійно вносить корективи та суттєво впливає на роботу та функціонування банківської системи, яка продовжує доводити свою стійкість. Фонд, як і інші державні органи (установи), в межах виконання своїх завдань та функцій, продовжує злагоджено працювати та вживати заходів для забезпечення стабільної та ефективної роботи в напрямку забезпечення стабільності фінансової системи України.

У 2023 році діяльність Фонду була спрямована на зміцнення нормативно-правової бази, забезпечення безперебійної діяльності, підвищення операційної незалежності та ефективності виконання поставлених перед Фондом завдань.

Керуючись нормами **Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні» від 27.07.2022 № 2463-IX**, яким, серед іншого, Фонду було надано право визначати особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в умовах воєнного стану чи під час особливого періоду. Зазначені зміни дозволили Фонду ефективно реагувати на виклики, пов'язані з виконанням своїх функцій в частині відшкодування коштів вкладникам та задоволення вимог кредиторів, здійснювати дистанційні виплати та оперативно формувати актуальні реєстри кредиторів на підставі балансових даних, проводити реструктуризацію заборгованості певних категорій боржників банків, чим, з одного боку дозволили зберегти вартість активів, а з другого – полегшити борговий тягар цим позичальникам. Так, Фонд запровадив **кредитні канікули для позичальників банків, що ліквідуються**. Впродовж 2023 року Фондом було удосконалено підходи до реструктуризації кредитної заборгованості позичальників банків, які виводяться Фондом з ринку, а саме було оновлено Умови погашення заборгованості для позичальників – фізичних осіб.

Залучення Фонду до підготовки законодавчих змін щодо процедури здійснення виведення системно-важливого банку з ринку (**Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» від 29.05.2023 № 3111-IX**) дозволило йому успішно вператись з покладеним на нього Урядом завданням щодо проведення націоналізації системно-важливого банку, який знаходився під санкціями. Злагоджена робота щодо продажу акцій банку Міністерству фінансів України дозволила забезпечити безперебійну роботу банківської установи, безперервний доступ клієнтам до своїх коштів, уникнення панічних настроїв в суспільстві через острах втрати кошти.

У 2023 році Фонд за співпраці з Міністерством фінансів України та НБУ зробив значний крок у напрямку підвищення рівня корпоративного управління та удосконалення діяльності його керівних органів прийнявши активну участь у підготовці Проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» щодо вдосконалення повноважень керівних органів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстр. № 10412). Так, цим проектом запропоновано удосконалити законодавчі норми щодо повноважень виконавчої дирекції, адміністративної ради Фонду, зокрема в частині схвалення та затвердження кошторису витрат Фонду та звіту про його виконання, виконання адміністративною радою Фонду повноважень аудиторського комітету та порядку подання Фондом до НБУ пропозиції про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

У 2023 році Фонд запровадив значні регуляторні зміни відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» № 2180-IX від 1 квітня 2022 року. Зміни були направлені на реструктуризацію боргових зобов'язань Фонду, підвищення його фінансової стійкості, збільшення максимальної суми відшкодування закладами до 600 000 гривень після завершення воєнного стану, а також удосконалення механізму фінансової стійкості через цільовий показник та базові річні ставки збору, крім того запроваджено механізм стрес-тестування системи гарантування вкладів, посилено резерви для кредитної підтримки з боку НБУ та держави, а також забезпечено участь Ощадбанку в системі гарантування.

9.2. Регуляторна діяльність Фонду

Фондом підготовлено нормативно-правову базу для здійснення заходів, спрямованих на підтримку фінансової стабільності держави в умовах воєнного стану та нівелювання ризиків виникнення панічних настроїв у суспільстві через загрозу відсутності доступу до коштів, розміщених на рахунках в банках. Упродовж 2023 року Фонд ефективно справлявся з викликами воєнного стану, впроваджуючи важливі законодавчі реформи для

стабілізації фінансової системи. Ці реформи передбачали спрощення виведення системно важливих банків з ринку в умовах воєнного стану, забезпечення прозорості та ефективності процесів тимчасової адміністрації та ліквідації банків, а також створення бази для забезпечення відшкодування коштів вкладникам та задоволення вимог кредиторів банків, які Фонд виводить з ринку. Адаптуючись до викликів, мінливих умов та співпрацюючи з ключовими

фінансовими та державними органами, Фонд провадив ефективну регуляторну політику, що є запорукою забезпечення стійкості банківського сектору України, захисту інтересів вкладників та кредиторів. Так, на виконання статті 14 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» протягом 2023 року у рамках здійснення нормативного регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення з ринку неплатоспроможних банків та ліквідації банків Фондом було прийнято та розміщено на офіційному вебсайті Фонду для забезпечення відкритості та прозорості діяльності та з метою організації консультацій з громадськістю ряд регуляторних актів, а саме:

- рішення виконавчої дирекції Фонду від 25 травня 2023 року № 619 «Про внесення змін до Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13 червня 2023 року за № 985/40041;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 28 червня 2023 року № 779 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 09 серпня 2023 року за № 1357/40413;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 21 вересня 2023 року № 1160 «Про затвердження Змін до Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2023 року за № 1750/40806;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 02 листопада 2023 № 1400 «Про затвердження Змін до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2023 року за № 1988/41044;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 18 грудня 2023 року № 1618 «Про внесення Змін до Правил формування та ведення баз даних про вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 02 січня 2024 року за № 10/41355.

З метою удосконалення нормативно-правової бази діяльності Фонду та приведення їх у відповідність до законів України було розроблено та затверджено низку нормативно-правових актів. Так, було прийнято ряд рішень, зокрема:

- рішення виконавчої дирекції Фонду від 16 лютого 2023 року № 194 «Про внесення зміни до підпункту 2 пункту 2 розділу III Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 06 березня 2023 року за № 398/39454;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 27 квітня 2023 року № 491 «Про внесення зміни до пункту 1 розділу VII Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 12 травня 2023 року за № 802/39858;

- рішення виконавчої дирекції Фонду від 25 травня 2023 року № 619 «Про внесення змін до Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13 червня 2023 року за № 985/40041;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 01 червня 2023 року № 651 «Про затвердження Положення про визначення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб банків, тимчасова адміністрація або процедура ліквідації яких здійснюється ним, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13 червня 2023 року за № 980/40036;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 08 червня 2023 року № 677 «Про внесення змін до Положення про оренду майна неплатоспроможних банків», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 23 червня 2023 року за № 1051/40107;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 28 червня 2023 року № 779 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 09 серпня 2023 року за № 1357/40413;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 23 серпня 2023 року № 1042 «Про затвердження Розміру фактичних витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію, розпорядником якої є Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, та Порядку відшкодування цих витрат», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 20 вересня 2023 року за № 1658/40714, 1659/40715;
- рішення від 25 серпня 2023 року № 1048 «Про внесення змін до Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 12 вересня 2023 року за № 1609/40665;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 14 вересня 2023 року № 1124 «Про внесення зміни до пункту 1 рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 25 серпня 2023 року № 1048», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 20 вересня 2023 року за № 1654/40710;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 21 вересня 2023 року № 1160 «Про затвердження Змін до Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2023 року за № 1750/40806;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 28 вересня 2023 року № 1204 «Про внесення змін до Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 12 жовтня 2023 року за № 1788/40844;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 02 листопада 2023 року № 1400 «Про затвердження Змін до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2023 року за № 1988/41044;

- рішення виконавчої дирекції Фонду від 13 листопада 2023 року № 1460 «Про затвердження Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2023 року за № 2073/41129;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 11 грудня 2023 року № 1584 «Про затвердження Положення про надання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб фінансової підтримки приймаючому або перехідному банку, внесення змін до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку та визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2023 року за № 2282/41338;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 18 грудня 2023 року № 1618 «Про затвердження Змін до Правил формування та ведення баз даних про вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 02 січня 2024 року за № 10/41355.

Керуючись нормами частини четвертої статті 6 Закону, внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні» (далі – Закон № 2463) виконавча дирекція Фонду ухвалила низку рішень, що визначають особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в умовах воєнного стану чи під час особливого періоду, а саме:

- рішення виконавчої дирекції Фонду від 13 лютого 2023 року № 178 «Про деякі особливості виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в частині порядку відшкодування коштів за вкладами в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 23 лютого 2023 року № 220 «Про деякі особливості виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в частині оренди майна банків, в яких запроваджено тимчасову адміністрацію відповідно до Закону або процедури ліквідації яких здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 03 квітня 2023 року № 386 «Про особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб в частині розгляду

адміністративно-господарських санкцій за порушення банком порядку ведення бази даних вкладників в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;

- рішення виконавчої дирекції Фонду від 27 квітня 2023 року № 490 «Про внесення змін до Положення про особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб під час особливого періоду в частині подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 15 червня 2023 року № 704 «Щодо особливостей виплат гарантованих сум відшкодувань в умовах дії в Україні воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», через Автоматизовану систему виплат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 28 червня 2023 року № 780 «Про внесення зміни до пункту 3 рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 29 грудня 2022 року № 1107»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 13 липня 2023 року № 835 «Про визнання таким, що втратило чинність, рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 30 червня 2022 року № 444»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 24 липня 2023 року № 898 «Про затвердження Змін у додаток 1 до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 21 серпня 2023 року № 1040 «Про реструктуризацію заборгованості фізичних осіб – позичальників банків, що ліквідуються Фондом гарантування вкладів фізичних осіб»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 12 жовтня 2023 року № 1280 «Про внесення змін у додаток до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 29 грудня 2022 року № 1107»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 13 листопада 2023 року № 1461 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 21 серпня 2023 року № 1040»;
- рішення виконавчої дирекції Фонду від 14 грудня 2023 року № 1600 «Про внесення зміни до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 29 грудня 2022 року № 1107».

9.3. Розвиток системи гарантування вкладів в Україні

Напрями розвитку системи гарантування вкладів в період війни

Впродовж 2023 року Фонд поряд з іншими регуляторами фінансового сектору був активним учасником підготовки та виконання нової Стратегії розвитку фінансового сектору України. Ця оновлена Стратегія сфокусована на спротив російській агресії та відновлення країни. Стратегія погоджена Радою з фінансової стабільності 19 липня 2023 року та замінила довоєнну Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року.

Вона базується на поточному контексті, зважає на підвищені ризики та невизначеність, урахує чинники впливу вторгнення росії на умови функціонування фінансової системи. Стратегія встановлює спільні пріоритети для регуляторів фінансової системи, які дозволять скоординувати дії для забезпечення фінансової стійкості країни, розширення фінансової інклюзії, доступності та безбар'єрності фінансових послуг.

Основними орієнтирами для діяльності Фонду, визначеними Стратегією, є:

- швидкі заходи для стабілізації фінансового сектору та мінімізації негативних наслідків війни;
- розвиток з акцентом на підготовку основи для повоєнного відновлення та будівництва нової економіки;
- імплементація європейського законодавства та кращої світової практики у сферах системи гарантування вкладів та врегулювання неплатоспроможних банків.

З метою планування своєї діяльності та виконання заходів, які покладені на Фонд відповідно до Стратегії розвитку фінансового сектору України Фондом було розроблено та схвалено виконавчою дирекцією Фонду Стратегію розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 2025 року.

Оновлена Стратегія розвитку Фонду розрахована до 2025 року та включає цілі та заходи, які кореспондуються із цілями та заходами Стратегії розвитку фінансового сектору України.

Реалізація Стратегії передбачає заходи щодо розвитку системи гарантування вкладів в цілому, захисту прав вкладника та інституційного розвитку Фонду, а також максимальної діджиталізації його функціоналу та забезпечення безперервної діяльності.

З метою забезпечення належного процесу середньострокового планування розвитку Фонд у 2023 році провадив свою діяльність відповідно до схваленого виконавчою дирекцією Плану діяльності Фонду на 2023 рік.

Створення систем гарантування для небанківських фінансових установ

Упродовж 2023 року Фондом було продовжено вивчення європейського досвіду функціонування систем гарантування для кредитних спілок, взято участь в ряді заходів з представниками ринку кредитної кооперації України для плідного обговорення концепції майбутньої системи гарантування.

За результатами вищезазначених заходів та із залученням НБУ та міжнародних організацій Фонд у 2023 році продовжив здійснювати напрацювання для майбутнього поширення системи гарантування на кредитні спілки.

Крім того, для швидкого та «безболісного», в подальшому, входження окремих учасників небанківського фінансового ринку до складу учасників Фонду та забезпечення їх функціонування в системі гарантування – безупинно здійснюються технічні вдосконалення внутрішніх ІТ-систем Фонду.

У 2023 році, для майбутнього досягнення однієї з ініціатив затвердженої Стратегії розвитку фінансового сектору України в частині посилення стійкості та ефективності систем гарантування вкладів та інвестицій, Фонд, в частині виконання заходу з упровадження системи гарантування для страховиків зі страхування життя, здійснював ознайомлення з відповідною практикою європейських країн та тенденціями розвитку систем гарантування страховиків. Віримо, що вивчення кращого міжнародного досвіду разом із спрямуванням спільних з іншими

Цим документом були визначені наступні основні напрями діяльності:

1. Опрацювання та вдосконалення законодавства з питань системи гарантування, виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, у тому числі нормативно-правових та внутрішніх актів Фонду;
2. Забезпечення економічної незалежності Фонду гарантування фізичних осіб;
3. Євроінтеграційна спрямованість розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
4. Мінімізація витрат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
5. Підвищення рівня задоволення вимог кредиторів.
6. Підвищення рівня довіри вкладників та інших кредиторів банків та рівня комунікації із громадськістю;
7. Фінансова інклюзія;
8. Діджиталізація бізнес-процесів Фонду та кіберзахист;
9. Удосконалення внутрішньої безпеки та контролю доступу до будівлі Фонду;
10. Діяльність у сфері запобігання та протидії корупції в Фонді.

Проведений аналіз діяльності за 2023 рік свідчить, що Фонд ефективно провадив свою діяльність у визначених напрямках та був відкритий до змін.

відомствами та установами нашої Країни фахових зусиль, неодмінно призведе до виконання всіх зазначених цілей та заходів, що, в свою чергу, відобразиться у впровадженні передової системи гарантування в Україні, як для вкладів, що розміщуються у всіх кредитних установах, так і для інших об'єктів фінансових інвестицій – таких як внески за договорами страхування життя.

Водночас, враховуючи обставини воєнного часу та виклики що він продукує, Фондом, розуміючи відповідальність перед суспільством та будучи організацією яка покликана зміцнювати довіру до фінансового сектору України, у 2023 році, з метою ефективного подальшого упровадження систем гарантування для окремих учасників небанківського фінансового ринку, було продовжено здійснення аналізу показників діяльності небанківських фінансових установ (кредитних спілок та страховиків життя), у тому числі із залученням фахівців НБУ, вивчення оновленої законодавчої та нормативно-правової бази щодо регулювання відповідних фінансових секторів.

У тому числі Фондом, із залучення міжнародних експертів, ініційовано розробку розрахункової фінансової моделі для оцінки необхідної початкової капіталізації при створенні у майбутньому фінансово стійких та операційно ефективних систем гарантування для нових представників фінансового сектору України, таких як кредитні спілки та страхові компанії зі страхування життя.

10. Управління ризиками та операційна діяльність

10.1. Стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб

Відповідно до частини четвертої статті 31 Закону, керівних принципів стрес-тестування систем гарантування вкладів ЕВА/GL/2021/10 та Директиви 2014/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.04.2014 про схеми гарантування вкладів Фондом розроблено та затверджено Методику проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Методика), в якій визначено сферу стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб (далі – СГВФО); мінімальні нормативи та тести, яких Фонд повинен досягати та виконувати; умови для можливості СГВФО здійснювати відшкодування коштів вкладникам; та можливості залучення коштів з усіх допустимих джерел фінансування, включаючи кошти, отримані від спеціального збору, та альтернативних механізмів фінансування. Методикою також визначено сценарії стрес-тестування СГВФО з додатковими проблемами у сфері безперервного функціонування діяльності або у зовнішніх обставинах, які створюють додатковий стрес для СГВФО при виконанні її функцій.

У 2023 році розроблено та затверджено Програму стрес-тестування системи гарантування, що охоплює цикл стрес-тестування 2023 – 2025 років (далі – Програма), в якій описані основні припущення та сценарії для проведення стрес-тестування, а саме: строки проведення стрес-тестування, формати стрес-тестування, завдання Фонду щодо яких проводиться стрес-тестування та інше. Також Програма містить положення щодо розрахунку значення цільового показника, прогноз цільового фонду та розрахунок періоду досягнення цільового показника, описано необхідні завдання, тести, припущення та строки виконання стрес-тестування. Враховуючи макроекономічну ситуацію в країні, а також фінансовий стан банківського сектору на момент здійснення розрахунків, у Програмі визначено порядок, умови, а також обґрунтування вибору або відмови від певного методу розрахунку.

Наступним етапом було розроблено методологію розрахунку значення цільового показника Фонду та строку для його досягнення, що включена до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, яка також була розроблена у 2023 році та затверджена рішенням виконавчої дирекції Фонду 13.11.2023 за № 1460 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 30.11.2023 за № 2073/41129. Вищезазначена методологія була розроблена на основі найкращих

світових практик, зокрема, документу Світового банку «Deposit insurance systems: addressing emerging challenges in funding, investment, risk-based contributions and stress testing, 2017», а розрахунок цільового показника Фонду проводився за методом розрахунку очікуваних втрат.

В 2023 році було розпочато стрес-тестування системи гарантування і в рамках проєкту технічної та фінансової підтримки Європейським банком реконструкції та розвитку «Фонд гарантування вкладів фізичних осіб в Україні: допомога щодо організації стрес-тестування системи гарантування» Фонд разом з незалежними експертами провів стрес-тестування низки показників, а саме: достатність персоналу та інших операційних ресурсів; комунікація з вкладниками та широкою громадськістю; безперервна діяльність Фонду; засоби фінансування; розрахунок значення цільового показника; прогноз цільового фонду; розрахунок строку для досягнення цільового показника тощо. Основною метою стрес-тестування є підвищення рівня стійкості та створення умов для підтримання функціонування системи гарантування вкладів навіть в умовах серйозного економічного спаду, виявлення недоліків у процесах функціонування системи гарантування вкладів та їх подальша оптимізація, а також визначення рівня необхідної капіталізації Фонду для забезпечення виконання ним своїх функцій у разі серйозного економічного спаду.

На виконання пункту 4 Розділу II Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» від 01.04.2022 № 2180-IX у 2023 році за результатами проведеного Фондом стрес-тестування були проведені розрахунки значення цільового показника Фонду та строку його досягнення, метою чого є завчасне реагування на зростання очікуваного рівня ризиків у банківській системі шляхом розробки комплексу заходів з накопичення відкоригованого капіталу для їх покриття.

Відповідно до пункту 8 частини другої статті 12 та частини третьої статті 19 Закону та Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних, виконавча дирекція Фонду встановила значення цільового показника на рівні 3,5% та строк для досягнення цільового показника на рівні 29 місяців.

10.2. Управління ризиками Фонду

Впродовж 2023 року у Фонді забезпечено функціонування системи управління ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення страхових, інших фінансових, операційних, суспільних та комплаєнс-ризиків. Не рідше одного разу на квартал здійснювалось формування звітності щодо дотримання показників ризик-апетиту за всіма видами ризиків відповідно до Декларації схильності до ризиків Фонду, що дає змогу Фонду своєчасно реагувати на ризики, які виникають в його діяльності.

З метою контролю за дотриманням принципу нульової толерантності щодо ризику конфлікту інтересів у процесах Фонду у 2023 році забезпечено здійснення контролю, виявлення та запобігання виникнення конфлікту інтересів, проведено перевірку інформації про наявність/відсутність конфлікту інтересів та вжито заходів для запобігання такого конфлікту.

Забезпечено проведення поглибленого аналізу внутрішніх нормативних документів Фонду та надано пропозиції щодо внесення змін до Колективного договору між виконавчою дирекцією та Професійною спілкою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2024 – 2026 роки, Положення про Дисциплінарну комісію Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Кодексу корпоративної етики Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Забезпечено розробку, затвердження та оприлюднення на офіційному сайті Фонду Політики комплаєнс Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

З метою підвищення ефективності системи внутрішнього контролю Фонду, зокрема в частині ідентифікації (визначення) операційних ризиків та комплаєнс-ризиків в процедури управління операційними та комплаєнс-ризиками, здійснено процес самооцінки операційних та комплаєнс-ризиків.

На постійній основі здійснюється поточний моніторинг виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також розроблено внутрішні нормативні документи, що регулюють питання дотримання вимог законодавства у зазначеній сфері неплатоспроможними банками, які виводяться Фондом з ринку.

З метою уніфікації даних про санкційних осіб забезпечено формування та актуалізацію бази даних осіб до яких рішеннями РНБО України застосовані персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції). Впродовж 2023 року здійснювалась перевірка результатів виявлених у неплатоспроможних банках осіб, до яких застосовані обмежувальні заходи (санкції).

10.3. Управління та розвиток персоналу

2023 рік для України був складним. Наша країна пережила другий рік у стані повномасштабної війни. За цей час працівники Фонду встигли пристосуватися до різних проблем та навчилися долати різні перешкоди, залишилися згуртованими та незламними та забезпечували безперебійну роботу Фонду у всіх напрямках.

Протягом 2023 року Фонд подовжував реалізацію кадрової політики, одним із головним пріоритетом якої була підтримка ефективної системи управління персоналом, що забезпечувала б якісне та вчасне виконання завдань, передбачених Законом з використанням адаптивної інновації. Для цього упродовж року міксувались моделі робочого середовища: від роботи в повнудистанційному форматі, в особливо небезпечні дні, – до режиму роботи оф-лайн в приміщенні Фонду. Використовувались механізми ефективної комунікації з працівниками, визначені канали зв'язку, оперативного обміну інформацією та адміністрування і унормовування кадрових документів.

Попри зміни в країні, що пов'язані з воєнною агресією росії проти України, структура та штатна чисельність Фонду протягом 2023 року були сталими. Так, станом на 01.01.2024 Структура Фонду була аналогічною 2022 року і складалась з 27 самостійних структурних підрозділів, у тому числі 6 департаментів, 5 управлінь, 5 служб, 9 відділів тощо, а штатна чисельність Фонду налічувала 332 штатні одиниці, що є тотальною чисельністю у порівнянні з 2022 роком.

Стабільність виконання Фондом своїх основних завдань протягом війни підтверджується тим фактом, що Фонд ні на день не зупиняв свою діяльність.

З метою ефективної комунікації з банками, що ліквідуються Фондом, та забезпечення процедур ліквідації банків, що безпосередньо здійснюється Фондом, проводилась постійна робота щодо координації здійснення кадрового адміністрування банків, у тому числі погодження проектів структур, штатних розписів, індивідуальних рівнів заробітних плат та кандидатур на посади керівників ключових структурних підрозділів неплатоспроможних банків, дотримання вимог законодавства та актуальних змін до нього.

У 2023 році працівників відділу залучали до складу робочих груп під час запровадження тимчасової адміністрації банків для забезпечення процесу контролю за здійсненням ефективного кадрового адміністрування та комунікації в банку. Надавались відповіді на постійні запити та звернення колишніх працівників банків та органів влади. З метою вдосконалення та актуалізації до реалій життя було внесено зміни до Порядку взаємодії структурних підрозділів і працівників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб при затвердженні організаційної структури та штатного розпису, призначенні на посади та звільненні з посад керівників структурних підрозділів, упорядкуванні оплати праці працівників банку, тимчасова адміністрація або процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, яке унормовує порядок дій зацікавлених підрозділів.

Складовою кадрової політики Фонду є підвищення кваліфікації та розвиток професійних навичок персоналу. Відділом управління та розвитку персоналу віддавалась перевага он-лайн організації та проведення навчальних та розвиваючих заходів в умовах сьогодення.

З цією метою протягом року забезпечувалось переважно корпоративне навчання, серед якого навчання з питань запобігання корупції; практичні заходи інформаційної безпеки та кібергігієни; спеціалізовані навчання, що визначені законодавством як обов'язкові, а також для всіх бажаних працівників Фонду була організована сесія тренінгів з тактичної медицини. Тренери 135-го батальйону ТрО ЗСУ докладно розказували, показували і тренували як зупиняти масивну кровотрату (на щастя, уявну) в різних частинах тіла, за допомогою турнікета всього за 30 секунд. Інструктори ділились лайфхаками, що рятують життя.

Загалом підтримка команди Фонду під час війни базувалась на двох основних завданнях: дати людям відчуття безпеки та більше спілкуватися, щоб кожен відчував себе частиною команди.

Протягом року відбулося ще більше об'єднання та згуртованість команди завдяки допомозі захисникам на фронті. Працівниками Фонду було ініційовано створення громадського Волонтерського комітету з числа публічно обраних членів колективу. Завданнями якого було: збір та аналіз потреб на допомогу працівникам Фонду, яких мобілізовано, визначення кола осіб, кому Фонд допомагатиме під час акції (працівники, члени родин, рідні, знайомі тощо), визначення благодійної громадської організації, яка допомагатиме Фонду в придбанні необхідного для військових, моніторинг та звітування про придбання необхідного.

Окрім того, у разі вкрай необхідної потреби у допомозі Збройним силам України, згуртовано працівники Фонду забезпечували збір коштів шляхом донатів в короткі строки.

10.4. Вдосконалення IT-інфраструктури

В 2023 році функціонування IT інфраструктури Фонду здійснювалося в умовах збройної агресії російської федерації проти України, що супроводжувалося ризиками пов'язаними з ракетними обстрілами, бомбардуваннями безпілотними літальними апаратами, відключенням електропостачання, переривання роботи каналів зв'язку.

Для забезпечення бізнес процесів функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку Фонд у 2023 році здійснював удосконалення та оптимізацію IT інфраструктури відповідно до стратегічних напрямків розвитку IT та ризиків викликаних військовою агресією російської федерації.

Дії в напрямку підтримки та розвитку IT Фонду в 2023 році були направлені на:

- забезпечення надійності та безперервності функціонування IT-систем Фонду для ефективного та якісного виконання функцій Фонду в умовах високих ризиків зовнішніх факторів негативного впливу;
- надійне збереження і якість інформації (даних), що переміщені з інформаційних систем неплатоспроможних банків в IT-інфраструктуру Фонду, а також даних, що забезпечують бізнес процеси Фонду;
- гарантовану безпеку даних і IT-систем, що передбачає перш за все неможливість несанкціонованого маніпулювання даними.

З метою підтримки та підвищення надійності та безперервності функціонування IT Фонду проведені наступні заходи:

- забезпечено вдосконалення IT інфраструктури основного дата-центру та його незалежного енергозабезпечення (резервне енергоживлення);
- проведено вдосконалення резервного дата-центру, який призначений для забезпечення безперервної роботи Фонду у випадку фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного дата-центру Фонду;
- забезпечено канали зв'язку для безперервної синхронізації даних інформаційних систем між дата-центрами Фонду – основного та резервного, а також каналами обміну інформацією з зовнішніми інформаційними системами;

- забезпечена постійна підтримка резервного хмарного дата-центру на ресурсах Amazon Web Services (AWS) для аварійного відновлення інформаційних систем у разі фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного та резервного дата-центрів;
- забезпечено здійснення постійної синхронізації даних з основного дата центру Фонду у хмарний дата-центр для мінімізації ризиків втрати даних;
- розпочато впровадження інфраструктури віртуальних робочих станцій (VDI) з метою забезпечення доступу працівників Фонду до інформаційних систем у резервному дата-центрі у випадку неможливості використання основного дата-центру та робочих станцій, розміщених в офісі Фонду;
- проведено успішне тестування переведення поштової системи Фонду на хмарні ресурси Microsoft Office365 в напрямку можливості резервування поштової системи Фонду;
- проведена модернізація обчислювальних потужностей та дискових масивів для забезпечення зростаючих вимог інформаційних систем до ресурсів.

В умовах екстремального функціонування IT систем у воєнний період з метою виконання централізації процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку (в тому числі організація зберігання інформації банків) та оптимізації витрат неплатоспроможних банків, Фондом у 2023 році були проведені необхідні заходи щодо міграції даних з інформаційних систем неплатоспроможних банків і їхнє підключення на централізованій основі до наступних систем Фонду:

- єдина операційно-інформаційна система неплатоспроможних банків (далі – ЄОІС) – це зведений програмний комплекс, що містить дані з ОДБ/АБС та інших інформаційних систем неплатоспроможних банків і призначений для забезпечення їх операційної діяльності;
- програмний комплекс з виведення неплатоспроможних банків з ринку (data warehouse, DWH), що забезпечує централізовані процеси підготовки активів неплатоспроможних банків для продажу, облік претензійно-позовної роботи по юридичним справам неплатоспроможних банків, ведення договорів та реєстру їх кредиторів, забезпечує консолідацію даних по неплатоспроможних банках в процесі виведення їх з ринку.

Протягом 2023 року здійснено перенесення до централізованих систем Фонду даних чотирьох неплатоспроможних банків, а саме: АТ «БАНК СІЧ», АТ «БАНК ФОРВАРД», АТ «АЙБОКС БАНК» та АТ «АКБ «КОНКОРД».

Загалом, на кінець 2023 року в інформаційні системи Фонду (ЄОІС, DWH) переміщено дані і переведено на централізовану роботу в цих системах 103 неплатоспроможних банків.

Застосування Фондом централізованої роботи неплатоспроможних банків в ЄОІС надає Фонду можливість ефективно виконувати функції з виведення неплатоспроможних банків з ринку, а саме:

- забезпечення оперативної діяльності банків, що ліквідуються, до моменту завершення їх діяльності;
- здійснення поточного контролю за діяльністю банків, що ліквідуються, включаючи контроль фінансових потоків, транзакційний контроль, фінансовий контролінг за плануванням та витратами;
- ведення єдиної облікової політики в банках, що ліквідуються;
- реалізацію єдиної 3-ї моделі для банків, що ліквідуються;
- забезпечення повної інформаційної підтримки операційних процесів ліквідації банку;
- забезпечення операційного моніторингу активів банків, що ліквідуються;
- реалізація централізованого управління банками, що ліквідуються, в реальному часі;
- суттєве зменшення інформаційних систем в банках, що ліквідуються, а відповідно і витрати на їх супровід та утримання;
- гарантоване централізоване збереження операційних даних банків, що ліквідуються;
- централізоване джерело даних для побудови необхідних звітів для прийняття оперативних та управлінських рішень.

У зв'язку з необхідністю виконання Фондом вимог законодавства України з питань забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією російської федерації, в частині виявлення осіб пов'язаних з державою агресором; законодавства України з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, в частині виявлення осіб включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції; Закону України «Про санкції» в 2023 році було здійснено удосконалення ЄОІС в частині впровадження механізму перевірки контрагентів неплатоспроможних банків на наявність їх в списках фізичних та юридичних осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю та осіб до яких застосовані обмежувальні заходи (санкції) РНБОУ та подальшого здійснення відповідних дій при виявленні таких аспектів.

Для підвищення ефективності процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку в 2023 році було вдосконалено DWH в частині покращення розроблених модулів для реплікації даних з ЄОІС таких неплатоспроможних банків: АТ «БАНК СІЧ», АТ «БАНК ФОРВАРД», АТ «АЙБОКС БАНК», АТ «АКБ «КОНКОРД».

Використання Фондом та неплатоспроможними банками програмного комплексу з виведення неплатоспроможних банків з ринку (data warehouse, DWH) надає можливість Фонду та банкам, що ліквідуються:

- використання цілісної уніфікованої інформаційної основи для прийняття рішень щодо забезпечення процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- автоматизації контролю за діяльністю банків, що ліквідуються;
- централізованої роботи з активами банків, що ліквідуються;
- підвищення якості інформації для прийняття рішень та практичних дій працівниками Фонду;
- забезпечення процесів претензійно-позовної роботи банків, що ліквідуються;
- моніторингу статусів активів банків, що ліквідуються, і юридичних осіб, які є їх боржниками у державних реєстрах України.

Удосконалення централізації процесів Фонду в 2023 році включає також проведення модернізації Системи аналізу даних та аналітичної звітності (MIS) в частині:

- удосконалення функціонального блоку з питань стягнення шкоди з пов'язаних з банками осіб;
- створення інформаційних панелей (дашбордів) щодо продажів з ЄОІС;
- розробки інформаційних панелей (дашбордів) «Фінансова стійкість»;
- розробка інформаційного пакету з відображення кошторису витрат на період завершення процедури ліквідації;
- проведення доопрацювання пакету з відображення даних про операційні ризики.

Система аналізу даних та аналітичної звітності Фонду забезпечує:

- централізовану побудову управлінської звітності Фонду, забезпечення своєчасного надання інформації необхідного рівня деталізації за ключовими процесами Фонду з метою подальшого прийняття управлінських та стратегічних рішень;
- організацію для кожного користувача єдиної платформи для оперативного отримання даних, необхідних для формування та отримання звітів, з різних корпоративних та зовнішніх джерел Фонду;
- користувачам цієї системи проводити гнучкий аналіз даних, фільтрацію, сортування, групування та підрахунок показників за будь-яким аналітичним розрізом та інтервалом часу;
- побудову якірних звітів, звітів за різними напрямками діяльності Фонду: фінанси, управління ліквідністю, результати продажу активів, результати виплат гарантованих сум вкладникам за звітні періоди тощо;
- побудову прогнозних показників на наступні періоди і розрахунок показників ефективності;
- висвітлення деталізованої інформації як в цілому щодо усіх банків, що ліквідуються, так і по кожному банку, що ліквідується, окремо;
- реалізацію зберігання даних за ключовими функціями Фонду;

- реалізацію автоматизованої ETL (Extract, Transform, Load або Вилучення, Перетворення та Завантаження) процедури збору, обробки та завантаження необхідних даних на регулярній основі.

Фонд для забезпечення виплат гарантованих сум відшкодувань вкладникам банків, що ліквідуються, використовує програмний комплекс «Автоматизована система виплат Фонду» (далі – АСВФ), який вміщує в собі як оперативні, так і історичні дані про виплати гарантованих сум за весь період діяльності Фонду.

З метою забезпечення дистанційного обслуговування клієнтів для виплат відшкодувань вкладникам банків, що ліквідуються, та підвищення суспільної довіри до банківської системи в умовах воєнного стану впроваджено взаємообмін АСВФ з онлайн-сервісом державного порталу послуг Дія.

Впровадження такого взаємообміну надало можливість клієнтам неплатоспроможних банків, які користуються послугами порталу Дія, отримати суми відшкодувань за вкладами у банках, що ліквідуються, дистанційно, незалежно від місця знаходження.

З метою покращення процесу виплат гарантованих сум вкладникам банків, що ліквідуються, протягом 2023 року Фонд здійснив модернізацію АСВФ за такими напрямками:

- удосконалення механізму роботи з даними від банку, що ліквідується, та механізму створення траншів на виплати;
- розширення спектру звітності про виплати вкладникам залежно від способу отримання відшкодування;
- впровадження механізму контролю цілісності бази даних АСВФ;
- розширення функціональності АСВФ для проведення виплат за допомогою застосунок;
- розробка та впровадження функціональності АСВФ для правильного відображення даних про вкладників банків, що ліквідуються;
- удосконалення механізмів роботи з електронними списками для забезпечення оперативної зміни статусів доступності сум відшкодувань.

Модернізація АСВФ дає можливість використовувати автоматизовані інструменти системи виплат в більш гнучкому режимі та робить процес здійснення виплат гарантованих сум вкладникам більш оптимальним та ефективним.

На виконання державної політики, що направлена на цифровізацію та переведення діловодства державних установ в електронну форму, на виконання Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронний цифровий підпис», у відповідності до завдань, визначених Стратегією розвитку фінансового сектору України, Фонд у 2023 році продовжив проводити заходи для удосконалення та розширення безпаперового документообігу із застосуванням кваліфікованого електронного підпису (далі – КЕП) у системі електронного документообігу Фонду АСКОД (далі – АСКОД).

У 2023 році Фондом в АСКОД розширено спектр застосування КЕП у напрямку роботи з кадровими документами, документами робочих груп та комісій, витягів з реєстру учасників Фонду та обміну документами з контрагентами.

З метою оптимізації процесу здійснення поштових відправлень через систему Укрпошти Фондом в 2023 році було впроваджено безпаперовий обмін інформацією між АСКОД та системою Укрпошти через програмний інтерфейс API.

Фондом у 2023 році для забезпечення електронного документообігу:

- здійснювався обмін електронними документами між Фондом, НБУ та іншими державними установами та банками, за виключенням документів з обмеженим доступом (БТ), постійного терміну зберігання, пересилання звернень громадян тощо;
- здійснювалося листування між Фондом та уповноваженими особами Фонду на ліквідацію банків в системі електронного документообігу Фонду АСКОД із застосуванням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису (крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом);
- більшість документів внутрішнього документообігу Фонду виконувались у вигляді електронних документів із застосування КЕП.

Завпровадження та використання електронного документообігу надало наступні переваги:

- достовірність електронних документів здійснюється шляхом використання КЕП відповідно до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»;
- зменшення вартості та часу на пересилання документів та їх обробку;
- зменшення кількості проміжних процедур необхідних для відправлення та отримання кореспонденції (електронних документів), тобто електронні документи рухаються в напрямку з чи до АСКОД Фонду до чи з електронної системи документообігу кореспондента;
- оптимізація процесів погодження, розгляду та виконання електронних документів та підвищення виконавчої дисципліни;
- підвищення ефективності обігу документів у Фонді під час дистанційної роботи працівників у зв'язку зі військовою агресією російської федерації проти України.

З метою оптимізації роботи порталу звітності програмного комплексу «Звітність банків» та адаптації до зовнішніх змін у 2023 році Фондом було здійснено наступні удосконалення цього комплексу, а саме:

- удосконалення механізму для прийому та обробки файлів звітності, які надходять від Національного банку України;
- удосконалення механізму прийому та обробки даних звітності кредитних спілок, зокрема можливість опрацювання розширеного спектру даних;
- модернізація модуля щодо роботи з електронним підписом в частині оптимізації алгоритму роботи;
- адаптація звітності банків у зв'язку з запровадженням Національним банком України нового покоління системи електронних платежів СЕП-4.0 на базі міжнародного стандарту ISO 20022;

- удосконалення механізму фільтрування даних та створення вихідних форм звітності;
- модернізація механізму перевірки даних звітних файлів, що надходять від банків;
- модернізація порталу звітності, як складової частини ПК «Звітність банків».

Впровадження зазначених змін в програмний комплекс «Звітність банків» в 2023 році дозволило розширити спектр звітної інформації, яку отримує Фонд, оптимізувати швидкість обробки даних та розширити функціональність по обробці даних та покращення здійснення аналізу показників діяльності банків з метою попередження критичного стану банку.

З метою оптимізації взаємообміну інформаційних систем Фонду з державними інформаційними системами на виконання Постанови Кабінету Міністрів України № 606 від 08.09.2016 Фондом здійснено підключення до системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта».

В найближчій перспективі Фондом планується реалізувати обмін інформацією через систему «Трембіта» в частині:

- забезпечення виплат відшкодувань та обміну інформацією між автоматизованою системою виплат Фонду та порталом Дія;
- опублікування реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Відповідно до затверджених виконавчою дирекцією Фонду планів заходів щодо завершення процедури ліквідації, з метою збереження інформації та мінімізації витрат на обчислювальні потужності, Фондом протягом 2023 року прийнято віртуалізовані інформаційні системи трьох банків.

З метою забезпечення безперебійної передачі архівних віртуалізованих банківських систем в умовах воєнного стану був впроваджений механізм віддаленої (онлайн) міграції даних неплатоспроможних банків на ресурси Фонду.

З метою полегшення керування та контролю за бізнес-процесами Фонду в умовах війни були модернізовані наступні автоматизовані процеси:

- бізнес-процеси для управління операційними та комплаєнс ризиками, а також плануванням та контролю за відповідними заходами ризик-подій;
- бізнес-процеси погодження відповідних доступів до інформаційних систем фонду для співробітників та працівників банків, що ліквідуються;
- процес забезпечення управління та розвитку персоналу;
- бізнес-процес підготовки активів банків, що ліквідуються, до продажу.

З метою організації доступу до архівних даних, а також забезпечення тривалого та надійного їх зберігання, триває процес розробки та впровадження архіву бази історичних даних електронної торгової системи Prozorro.Продажі щодо організації та проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, та реєстру активів Фонду.

З метою впровадження найефективніших систем управління бізнес-процесами Фонду, а також розширення їх функціоналу ініційований процес заміни наявної автоматизованої системи управління бізнес-процесами на сучасні аналоги.

У зв'язку з ростом кількості цільових кібератак на підприємства державної влади під час військової агресії з боку російської федерації, в Фонді проведена модернізація захисту внутрішнього порталу.

У 2023 році продовжувались роботи по стандартизації налаштувань серверів Oracle для систем Фонду, організації термінового резервування баз даних для підвищення відмовостійкості.

Для забезпечення надійного зберігання електронної інформації (даних), що міститься в інформаційних системах Фонду, реалізовано резервне копіювання та зберігання такої інформації:

- на хмарних ресурсах зовнішніх провайдерів;
- на стрічкових носіях інформації у віддаленому пункту зберігання.

Для підвищення ефективного функціонування системи ідентифікації в 2023 році була модернізована двофакторна ідентифікація при роботі привілейованих облікових записів та при віддаленій роботі з інформаційними ресурсами Фонду.

Для забезпечення надійного функціонування програмного інструменту двофакторної авторизації розгорнуто та налаштовано резервний сервер на хмарній платформі Amazon Web Services (AWS).

З метою посилення захисту мережі Фонду та інформації проведена реорганізація робочого сегменту адміністраторів систем зі створенням окремих робочих станцій для адміністрування, розгорнуто та налаштоване рішення щодо виявлення цільових атак (APT), ботнетів, атак «нульового дня» та інсайдерів, впроваджено RAM-систему для контролю дій користувачів підрядників, а також створено кластер відмовостійкості RAM-системи.

Для забезпечення превентивного захисту продовжується взаємодія з Центром антивірусного захисту інформації Держспецзв'язку України та Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки України Служби безпеки України, що дозволяє вчасно отримувати маркери кібератак, що розгорнуті в кіберпросторі в даний момент.

Фонд постійно співпрацює з діючими банками України для удосконалення та використання новітніх захисних механізмів при обробці інформації та проведенні дистанційних перевірок. Внесені додаткові налаштування механізмів захисту звітності діючих банків на Порталі Фонду, в частині роботи з кваліфікованим та удосконаленим електронним підписом.

У Фонді триває процедура побудови комплексної системи захисту інформації інформаційних систем (КСЗІ), в тому числі проводяться роботи щодо модернізації раніше створених КСЗІ у зв'язку із модернізацією цих систем.

Для протидії складним атакам (фішинг-атакам) на постійній основі проводиться тестування інформаційних систем на предмет несанкціонованого доступу та злому. За їх результатами проводяться тренінги з працівниками щодо удосконалення теоретичних та практичних знань та навичок з кібербезпеки.

11. Внутрішній Аудит

У Фонді створена служба внутрішнього аудиту, яка здійснює періодичні перевірки діяльності Фонду на предмет дотримання вимог законодавства, нормативно-правових актів Фонду та рішень органів управління Фонду, перевіряє результати фінансової та інвестиційної діяльності Фонду, а також здійснює інші функції відповідно до положення про службу внутрішнього аудиту.

У 2023 році внутрішнім аудитом Фонду оцінювались процеси за якими надавались відповідні рекомендації для удосконалення їх організації.

Перевірки здійснювались згідно з планом проведення внутрішнього аудиту в структурних підрозділах Фонду в 2023 році.

**Додаток до Річного звіту
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
за 2023 рік**

ЗВІТ

про виконання Інвестиційного плану
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
на 2022 – 2024 роки

Інвестиції Фонду	Сума інвестування згідно з інвестиційним планом 2023 року, млн грн	Фактична сума інвестування за 2023 рік, млн грн	Виконання, %
Сума інвестування всього,	23 006,0	22 584,8	98,2
у тому числі:			
Формування статутного капіталу перехідного банку	6,0	0,0	0,0
Сума інвестування в державні цінні папери, всього	23 000,0	22 584,8	98,2
у тому числі:			
• державні цінні папери	x	22 584,8	x
• облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України	x	-	x

В.о. директора-розпорядника

Ольга БІЛАЙ

Фінансова звітність та Звіт про управління

за рік, що закінчився 31 грудня 2023

Звіт про управління за 2023

- Загальні відомості про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб – 91
- Керівництво Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – 91
- Організаційна структура – 92
- Основні досягнення звітного періоду – 92
- Огляд ключових показників – 94
- Управління ризиками – 97
- Дослідження та інновації – 99
- Кадрова політика та соціальні аспекти – 99
- Охорона навколишнього середовища – 101
- Перспективи розвитку – 101

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023

- Звіт про фінансовий стан – 104
- Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід – 106
- Звіт про зміни у чистих активах – 107
- Звіт про рух грошових коштів – 108
- Примітки до фінансової звітності – 109

Звіт незалежного аудитора – 143

Звіт про управління за 2023 рік

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) є одним з ключових суб'єктів інфраструктури фінансового сектору, який разом з іншими уповноваженими публічними органами забезпечує фінансову стабільність держави.

Фонд здійснює свою діяльність у відповідності до Конституції України, Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) та інших законодавчих актів України.

Метою діяльності Фонду є забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків та сприяння стабільності банківської системи України.

Основним завданням Фонду є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні. Фонд є установою, що не має на меті отримання прибутку.

Фонд є економічно самостійною установою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в Національному банку України, а також рахунки в цінних паперах у депозитарних установах – державних банках.

Місцезнаходження Фонду – місто Київ.

Детальну інформацію про функції та опис діяльності Фонду зазначено в Примітці 1 Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився на зазначену дату.

КЕРІВНИЦТВО ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Керівними органами Фонду є адміністративна рада та виконавча дирекція.

Адміністративна рада Фонду

Відповідно до Закону адміністративна рада Фонду:

- затверджує стратегію розвитку Фонду та річний план його діяльності;
- затверджує засади інвестиційної політики Фонду та щорічний інвестиційний план Фонду;
- затверджує кошторис витрат Фонду;
- затверджує рішення виконавчої дирекції Фонду про встановлення спеціального збору до Фонду або диференційованих зборів до Фонду залежно від ризиків банків;
- затверджує рішення виконавчої дирекції Фонду про встановлення розміру базової річної ставки регулярного збору, більшого за встановлений частиною першою статті 22 Закону;
- приймає рішення про збільшення граничного розміру відшкодування коштів за вкладами або встановлення тимчасового граничного розміру відшкодування коштів за вкладами;
- затверджує рішення виконавчої дирекції Фонду про встановлення значення цільового показника Фонду та строку для його досягнення з урахуванням рекомендацій Ради з фінансової стабільності;
- затверджує рішення виконавчої дирекції Фонду про залучення кредиту або безповоротної фінансової допомоги;
- щорічно визначає аудитора для проведення аудиторської перевірки Фонду;
- затверджує річний звіт Фонду;
- затверджує порядок та умови оплати праці членів виконавчої дирекції Фонду;
- погоджує звіт виконавчої дирекції Фонду про стан реалізації активів (майна) банків, щодо яких прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію;

- погоджує звіт виконавчої дирекції Фонду про обґрунтування вибору найменш витратного для Фонду способу виведення з ринку банку, що віднесений до категорії неплатоспроможних, та стан виконання плану врегулювання;
- погоджує звіт виконавчої дирекції Фонду про обґрунтування вибору найменш витратного для Фонду способу виведення з ринку банку, що віднесений до категорії неплатоспроможних, та стан виконання плану врегулювання.

Адміністративна рада Фонду виконує інші функції відповідно до повноважень, визначених Законом.

Адміністративна рада Фонду складається з п'яти осіб – один представник Кабінету Міністрів України, два представники Національного банку України, один представник профільного комітету Верховної Ради України та директор-розпорядник Фонду. Адміністративну раду Фонду очолює голова, який щорічно обирається адміністративною радою Фонду з числа її членів. Головою адміністративної ради Фонду не може бути обраний директор-розпорядник Фонду. Члени адміністративної ради Фонду здійснюють свої функції на громадських засадах.

Склад адміністративної ради Фонду:

Олександр Зима – директор юридичного департаменту Національного банку України, **Голова адміністративної ради Фонду.**

Володимир Боголій – заступник директора Департаменту фінансової політики – начальник відділу з питань банківських послуг та координації взаємодії з Національним банком Міністерства фінансів України.

Тетяна Боцула – заступник керівника секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

Галина Пахачук – директор Департаменту фінансового контролінгу Національного банку України.

Світлана Рекрут – директор-розпорядник Фонду.

Виконавча дирекція Фонду

Виконавча дирекція Фонду здійснює управління поточною діяльністю Фонду та забезпечує виконання Фондом функцій, визначених Законом.

Виконавча дирекція Фонду складається з семи членів. Директор – розпорядник Фонду та його заступники входять до складу виконавчої дирекції Фонду за посадою. Директор-розпорядник призначається на посаду рішенням адміністративної ради Фонду строком на п'ять років з можливістю повторного призначення не більше ніж на один строк. Заступники директора-розпорядника Фонду призначаються та звільняються директором – розпорядником за погодженням з адміністративною радою Фонду.

Рішення виконавчої дирекції Фонду приймаються на засіданнях простою більшістю голосів за умови участі в засіданні не менше ніж чотирьох членів виконавчої дирекції. У разі рівного розподілу голосів голос директора-розпорядника Фонду є вирішальним.

Склад виконавчої дирекції Фонду:

Світлана Рекрут – директор-розпорядник Фонду.

Андрій Оленчик – заступник директора-розпорядника, відповідає за стратегічне планування діяльності Фонду, вдосконалення законодавчої бази в сфері діяльності банківського сектору та системи гарантування вкладів фізичних осіб, здійснення інформаційної політики та комунікацій з представниками засобів масової інформації та громадських організацій.

Ольга Білай – заступник директора-розпорядника, відповідає за процеси пов'язані з моніторингом та інспектуванням банків, раннім реагуванням, запровадженням тимчасової адміністрації та ліквідації банків, забезпеченням організації роботи комітету з питань консолідації, управління та продажу майна (активів) банків, забезпеченням функціонування інформаційних технологій.

Віктор Новіков – заступник директора-розпорядника, відповідає за правову політику діяльності Фонду, у тому числі представлення інтересів Фонду в судах, організації та проведення претензійної та позовної роботи.

Олена Нужненко – директор фінансовий, спрямовує (у тому числі координує) процедури фінансово-інвестиційного напрямку, закупівель та контракування, організовує систему управління ризиками та управлінської звітності у Фонді.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

Протягом 2023 року організаційна структура Фонду не змінювалась і станом на 31 грудня 2023 року складалась з 27 самостійних структурних підрозділів, у тому числі: 6 департаментів, 5 управлінь, 5 служб, 9 відділів. Штатна чисельність персоналу Фонду станом на 31 грудня 2023 року налічувала 332 штатні одиниці (станом на 31 грудня 2022 року – 332 штатні одиниці).

Інформацію про організаційну структуру Фонду розміщено на веб-сторінці Фонду за посиланням

<https://www.fg.gov.ua/articles/39919-organizaciyna-struktura.html>

ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

Фонд, як один із гарантів стабільності фінансової системи в Україні, з метою захисту прав вкладників та інших кредиторів банків, які є учасниками Фонду, вживає заходи щодо удосконалення та впровадження новацій до діючих механізмів системи гарантування та виведення банків з ринку.

Фонд є одним з учасників виконання Стратегії розвитку фінансового сектору України. В напрямку забезпечення виконання Стратегії розвитку фінансового сектору, Фонд діє в рамках реалізації Стратегії розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 2025 року (далі –

Стратегія), схваленою виконавчою дирекцією Фонду (протокол від 27.03.2023 №032/23) зі змінами (протокол від 21.09.2023 №109/23) (далі – Стратегія Фонду).

Впродовж 2023 року Фонд здійснював свою діяльність відповідно до Плану діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2023 рік (далі – План діяльності 2023), який був схвалений виконавчою дирекцією Фонду (протокол від 14.09.2023 №105/23).

У відповідності до стратегічних напрямів Плану діяльності 2023, основними досягненнями Фонду у 2023 році є:

Стратегічний напрям	Основні досягнення 2023 року
Опрацювання та вдосконалення законодавства з питань системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних банків з ринку	<ul style="list-style-type: none"> • прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» від 29.05.2023 № 3111-IX дозволило Фонду успішно вивести системно важливий банк АТ «СЕНС БАНК» з ринку за участю держави (100% акцій банку були продані державі в особі Міністерства фінансів України за 1 гривню) та забезпечити безперебійну роботу банківської установи; • з метою удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду та приведення її у відповідність до змін у законодавстві було прийнято 32 нормативно-правових акти
Забезпечення економічної незалежності Фонду; мінімізація витрат Фонду	<ul style="list-style-type: none"> • затверджено Методику проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб (рішення виконавчої дирекції Фонду №703 від 15.06.2023); • у відповідності до Програми стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб на 2023–2025 роки, затвердженої рішенням виконавчої дирекції (протокол №065/23 від 28.06.2023), проведено перший етап стрес-тестування, в рамках якого протестовано 10 показників операційного ризику; • затверджено Методику оцінки фінансової стійкості Фонду (рішення виконавчої дирекції Фонду №1460 від 13.11.2023); • в рамках виконання договору про порядок перерахування Фондом коштів до Державного бюджету України від 15.04.2022 року, укладеного між Фондом та Міністерством Фінансів України, перераховано до Державного бюджету України 1,798 тисяч гривень;
Підвищення рівня задоволення вимог кредиторів	<ul style="list-style-type: none"> • здійснення заходів стосовно притягнення до відповідальності та відшкодування шкоди з пов'язаних з банками осіб. Протягом 2023 року Фонд пред'явив до суду 11 позовних заяв до 125 пов'язаних осіб 8 банків на суму 82,6 млрд грн; • пред'явлені 2 позови проти російської федерації про стягнення шкоди (збитків), заподіяної 2 неплатоспроможним банкам внаслідок агресії російської федерації проти держави Україна на загальну суму понад 2,5 млрд грн; • за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу активів (майна) неплатоспроможних банків безпосередньо юридичним чи фізичним особам банки одержали 4 908,1 млрд гривень надходжень від реалізації активів (майна) неплатоспроможних банків;
Підвищення рівня довіри вкладників, інших кредиторів та рівня комунікації із громадськістю	<ul style="list-style-type: none"> • з метою оцінки рівня поінформованості громадськості про систему гарантування вкладів, у грудні 2023 року на замовлення Фонду та за підтримки Проекту USAID «Інвестиції для стійкості бізнесу» соціологічною групою Рейтинг проведено репрезентативне опитування споживачів фінансових послуг про систему гарантування вкладів; • на замовлення Фонду та за підтримки Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» проведено комплексний аудит вебсайту Фонду; • використання онлайн-каналів комунікацій: на сторінці Фонду в мережі Facebook опубліковано понад 400 постів спікерів Фонду; запроваджено тимчасову рубрику «Без тривоги» та «Зрозуміло про торги», інформаційні матеріали якої присвячені висвітленню механізму захисту коштів громадян та організації відкритих електронних аукціонів з продажу майна банків, що виводяться Фондом з ринку; • у засобах масової інформації опубліковано близько 220 прес-релізів; проведено 26 тематичних інтерв'ю, виступів на телебаченні тематичних та коментарів; опубліковано 3 тематичних колонки спікерів Фонду
Фінансова інклюзія	<ul style="list-style-type: none"> • створення тематичної просвітньої сторінки з фінансової грамотності «Путівник по заощадженнях» (https://savingsday.fg.gov.ua/) • затвердження «Рамки компетентностей з фінансової грамотності для дітей та молоді» (рішення виконавчої дирекції протокол №062/23 від 15.06.2023 року); • в рамках реалізації Національного проєкту з фінансової грамотності проведено 100 навчальних тренінгів з підвищення кваліфікації з фінансової грамотності для 3000 педагогів загальноосвітніх шкільних закладів з 13 областей України;

Стратегічний напрям	Основні досягнення 2023 року
Діджиталізація бізнес-процесів та кібер-захист	<ul style="list-style-type: none"> здійснені заходи для забезпечення безперервного функціонування інформаційних систем Фонду, а саме: <ol style="list-style-type: none"> створений віддалений резервний дата-центр, що призначений для забезпечення безперервної роботи Фонду у випадку фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного дата-центру Фонду; побудовані канали зв'язку для безперервної синхронізації даних інформаційних систем між основним та резервним дата-центрами Фонду; побудовані канали зв'язку з резервного дата-центру до мережі НБУ та мережі Інтернет на випадок фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного дата-центру Фонду. забезпечено роботу інформаційно-технічних систем Фонду, а саме: <ol style="list-style-type: none"> створений резервний хмарний дата-центр на ресурсах AWS (Amazon Web Services) для забезпечення критично важливих процесів Фонду та відновлення інформаційних систем у разі фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного та резервного дата центрів; створено та запущено безперервну синхронізацію даних з основного дата центру Фонду у хмарний дата-центр. впроваджено обмін інформацією між АТ «Укрпошта» та ПЗ «Електронний документообіг АСКОД» Фонду через програмний інтерфейс API; впроваджений механізм перевірки контрагентів неплатоспроможних банків на наявність їх в списках фізичних та юридичних осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю та осіб до яких застосовані обмежувальні заходи (санкції) РНБОУ у ПЗ «Єдина операційно-інформаційна система неплатоспроможних банків»; впроваджено програмне рішення класу Deception ПЗ «Лабірінт» для виявлення цільових атак (APT), ботнетів, атак "нульового" дня та інсайдерів

ОГЛЯД КЛЮЧОВИХ ПОКАЗНИКІВ

Фонд складає фінансову звітність у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – МСФЗ), починаючи з 2016 року.

Станом на 31 грудня 2023 року валюта балансу збільшилась на 49,0% і склала 33,247,030 тисяч гривень (22 306 157 тисяч гривень станом на 31 грудня 2022 року).

Активи Фонду

Основними статтями активів Фонду є:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- інші фінансові активи (фінансові інвестиції в облігації внутрішньої державної позики);
- дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників Фонду;
- заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду.

Грошові кошти та їх еквіваленти	538 906	947 189
Інші фінансові активи	28 029 767	16 893 397
Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників	2 063 565	1 773 195
Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду	2 084 960	2 182 159
Інші поточні активи	72 191	61 413
Необоротні активи	457 641	448 804

2023

2022

Склад та динаміка активів Фонду у 2023–2022 роках, тис грн

Протягом 2023 року в активах Фонду відбулись такі суттєві зміни.

Інші фінансові активи (фінансові інвестиції в облігації внутрішньої державної позики) суттєво збільшились на 65,9%. Враховуючи економічну доцільність, Фонд продовжує інвестувати більшу частину тимчасово вільних коштів в облігації внутрішньої державної позики, оскільки середня ефективна процентна ставка, за якою Національний банк України нараховує проценти за щоденними залишками грошових коштів Фонду на поточному рахунку становить 4,24%, а середня ефективна ставка за державними цінними паперами становить 18,63%.

Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників збільшилась на 16,4%, що пов'язане зі збільшенням бази нарахування для розрахунку регулярного збору, що визначається як середньоарифметична за розрахунковий період сума щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними.

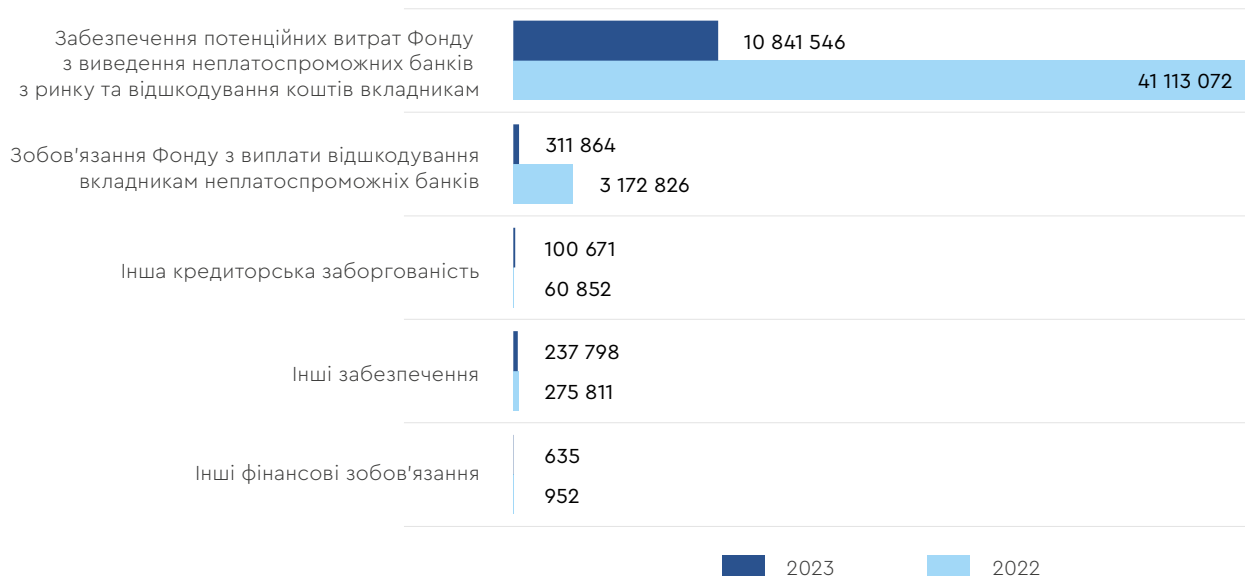
Детальну інформацію про основні статті активів Фонду зазначено у таких примітках до Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- Примітка 8: Інші фінансові активи;
- Примітка 9: Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників Фонду;
- Примітка 10: Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду

Зобов'язання Фонду

Основними статтями зобов'язань Фонду є:

- забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- інші фінансові зобов'язання.

Склад та динаміка зобов'язань Фонду у 2023–2022 роках, тис грн

Протягом 2023 року в зобов'язаннях Фонду відбулись такі суттєві зміни.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам зменшилось на 73,6%, що пов'язане зі зміною Фондом оцінки суми забезпечення. З 1 січня 2023 року забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам визнається в прогностичній сумі відшкодування коштів закладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків. Зміна підходів в оцінці забезпечення відбулась внаслідок зміни підходу до оцінки вірогідності визнання банків неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду, згідно з яким оцінюється індивідуальна вірогідність дефолту кожного конкретного банку протягом наступного звітного періоду.

Детальну інформацію про основні статті зобов'язань Фонду зазначено у таких примітках до Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- Примітка 6: Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації;
- Примітка 15: Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- Примітка 16: Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- Примітка 18: Інша поточна кредиторська заборгованість;
- Примітка 19: Інші фінансові зобов'язання

Фінансові результати

Вперше за останні чотири роки фінансовий результат діяльності Фонду має позитивне значення. Чистий прибуток за 2023 рік склав 40 727 909 тис. гривень.

Основними статтями, що впливають на фінансовий результат є: внески від банків-учасників, розформування забезпечення майбутніх витрат Фонду з виведення банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам фінансові витрати, фінансовий дохід та витрати.

У 2023 році внески від банків-учасників збільшилися на 26,1% порівняно з 2022 роком, що пов'язане зі збільшенням залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними. Протягом 2023 року обсяг вкладів фізичних осіб у банках України зріс на 183,3 млрд гривень або на 17,4%.

У 2023 році виникнення доходу від розформування забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам пов'язане з переглядом оцінки суми забезпечення.

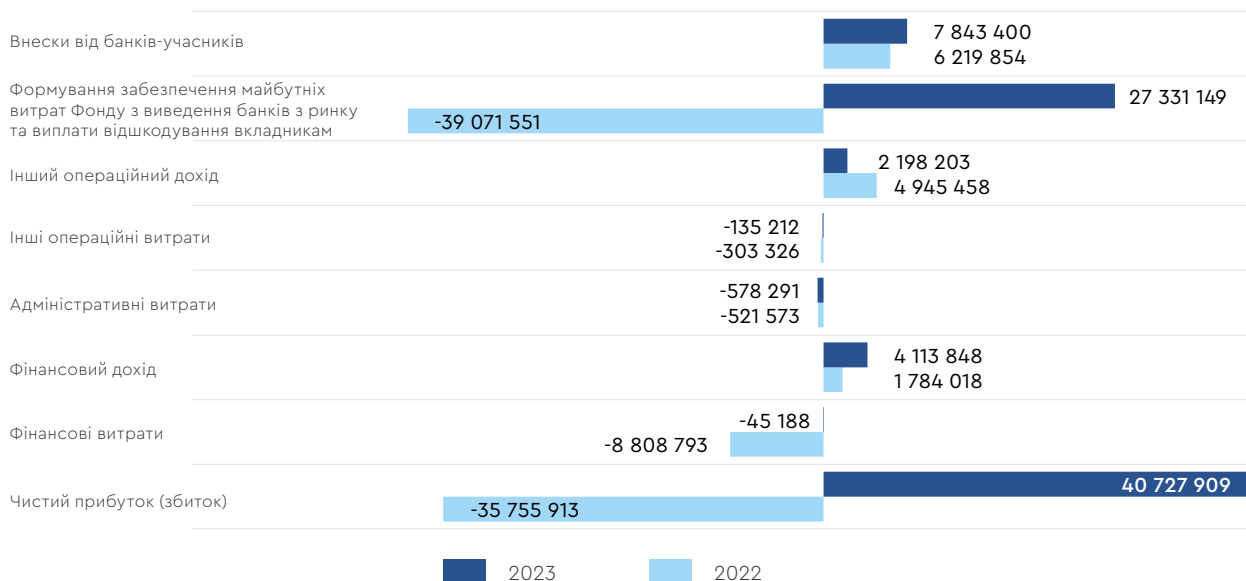
В зв'язку з припиненням у 2022 році зобов'язання за векселями згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» №2180-IX від 01.04.2022 (далі – Закон №2180-IX), у 2023 році суттєво зменшилися фінансові витрати Фонду. Основною складовою фінансових витрат у 2023 році є відсотки

за зобов'язанням з оренди та дисконт по компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом.

У 2023 році фінансові доходи Фонду більше ніж в два рази перевищують відповідний показник 2022 року. Оскільки основною складовою фінансових доходів є процентний дохід за облігаціями внутрішньої державної позики, тому зростання фінансових доходів пов'язане зі збільшенням обсягів інвестування Фондом коштів в державні цінні папери.

Детальну інформацію про основні статті, що впливають на фінансовий результат Фонду, зазначено у таких примітках до Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- Примітка 15: Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- Примітка 20: Внески від банків-учасників;
- Примітка 21: Інший операційний дохід;
- Примітка 23: Інші операційні витрати;
- Примітка 24: Фінансовий дохід;
- Примітка 25: Фінансові витрати

Склад та динаміка фінансових результатів Фонду у 2023–2022 роках, тис грн

Чисті активи Фонду

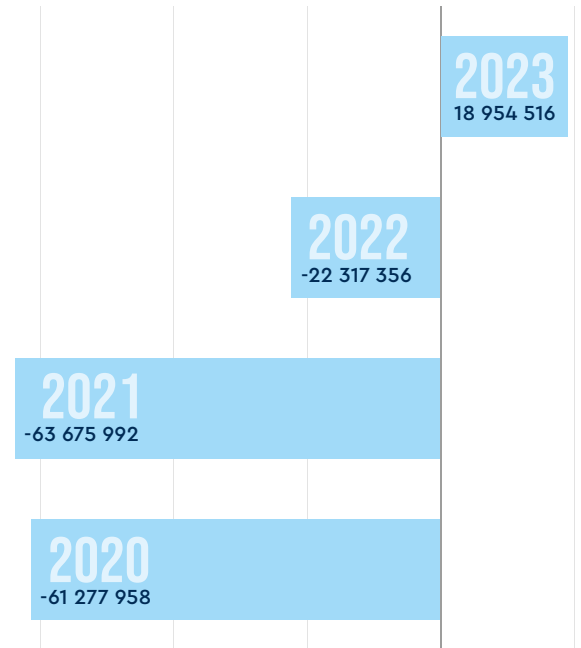
Чисті активи Фонду – залишкова вартість активів Фонду після вирахування всіх його зобов'язань. З метою управління чистими активами основною складовою чистих активів Фонду є нерозподілений прибуток (збиток) та інший додатковий капітал.

У 2023 році, вперше за чотири роки, чисті активи Фонду мають позитивне значення.

Основною метою Фонду щодо управління чистими активами є забезпечення можливості продовження безперервної діяльності з метою захисту прав вкладників банків та забезпечення стабільності фінансової системи України.

Для досягнення цієї мети Фонд здійснює наступні заходи:

- здійснює оцінку фінансової стійкості Фонду у довгостроковому, короткостроковому та поточному періодах з метою визначення:
 1. наявності дефіциту коштів Фонду та вибору інструментів для його подолання перспективі;
 2. необхідності вжиття заходів для накопичення відкоригованого капіталу за рахунок підвищення базових ставок регулярного збору, запровадження спеціального збору.
- у разі виникнення тимчасового дефіциту ліквідності Фонд звертається до Національного банку України:
 1. за залученням кредиту;
 2. викупом державних цінних паперів, що є у власності Фонду. У 2022 році Фонд уклав з Національним банком України кредитну угоду про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 3,000,000 тисяч гривень.

Динаміка чистих активів Фонду за 2020–2023 роки, тис грн

- у разі необхідності підтримки ліквідності та за умов вичерпання можливостей поповнення коштів Фонду з джерел, визначених статтею 19 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Фонд має право звернутися за отриманням кредиту або внеску держави на безповоротній основі за рахунок коштів державного бюджету.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Фонд у своїй діяльності класифікує такі групи ризиків: страхові, фінансові, операційні, комплаєнс-ризиків, суспільні ризики.

Страхові ризики – ризики, пов'язані з вірогідністю банкрутств у банківській сфері та виконанням Фондом своїх функцій гарантування вкладів. Видами страхових ризиків є: макроекономічні та секторальні ризики в економіці, моральний ризик, ризик визнання банків неплатоспроможними, ризик несвоєчасності виведення банку з ринку, ризик істотного зменшення обсягу коштів Фонду.

Фінансові ризики – ризики, що виникають унаслідок фінансових інструментів. Видами фінансових ризиків є: кредитний ризик, ринковий ризик, який включає валютний ризик та ризик зміни процентної ставки, ризик ліквідності та ризик концентрації.

Операційні ризики – ризик виникнення збитків, додаткових втрат, пов'язаних з виникненням несприятливих умов для виконання Фондом своїх функцій внаслідок неадекватних або помилкових внутрішніх процесів, дій працівників, систем або зовнішніх чинників. Видами операційних ризиків є: юридичний ризик, інформаційні та технологічні ризики, ризик незабезпечення безперервної операційної діяльності, ризик порушення вимог та недосконалість процесів, ризик внутрішнього та зовнішнього шахрайства, ризик пошкодження власних активів, ризик кадрової політики та безпеки праці, ризик наявності інфраструктури, необхідної для виконання Фондом своїх функцій.

Комплаєнс-ризиків – ризик виникнення збитків, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати ділової репутації внаслідок невиконання вимог законодавства, нормативно-правових актів, стандартів, розпорядчих або внутрішніх нормативних документів Фонду, правил Кодексу корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів. Видами комплаєнс-ризиків є: ризик втрати ділової репутації, ризик невідповідної виплати гарантованої суми відшкодування, ризик відсутності/недостатності повноважень Фонду для управління своїми страховими ризиками, ризик недосконалість законодавства, ризик недотримання норм та стандартів Фондом в цілому та/або його окремими працівниками вимог законодавства, ризик конфлікту інтересів, ризик недотримання працівниками Фонду етичних норм, ризик розголошення інформації.

Суспільні ризики – ризик виникнення несприятливих наслідків, як для Фонду так і в цілому для фінансової системи України, внаслідок формування у суспільства хибних (викривлених) уявлень або негативної думки про систему гарантування вкладів фізичних осіб та/або діяльність Фонду. Видами суспільних ризиків є: ризик низької фінансової грамотності населення, ризик порушення прав та інтересів вкладників, ризик репутаційних втрат.

З метою комплексного, адекватного та ефективного управління ризиками, у Фонді побудована система управління ризиками. Цілі, завдання, принципи побудови системи управління ризиками, розподіл відповідальності між її

учасниками визначені Положенням про систему управління ризиками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 09.04.2020 року №772.

Основною ціллю функціонування системи управління ризиками є забезпечення виконання Фондом функцій, визначених законодавством України, в умовах існування об'єктивних ризиків, підтримки ефективності процесів, збереження ресурсів Фонду, забезпечення безперервності діяльності Фонду, дотримання законодавства та внутрішніх нормативних документів.

Виконання цілей та завдань системи управління ризиками у Фонді досягається застосуванням процедур, спрямованих на здійснення систематичного процесу ідентифікації, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування, мінімізації та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях діяльності Фонду.

Організаційна структура системи управління ризиками у Фонді ґрунтується на концепції «трьох ліній захисту».

Підрозділи Фонду виконують функції «першої лінії захисту», є власниками всіх ризиків, що виникають у сфері їх діяльності, відповідають за виявлення подій, що спричиняють ризики, оцінювання, підготовку пропозицій щодо вибору методу управління ризиками та виконання заходів щодо їх мінімізації.

Служба управління ризиками, управління з питань комплаєнсу виконують функції «другої лінії захисту» та відповідають за методичну, координаційну та організаційну підтримку процесу управління ризиками у Фонді; здійснюють контроль за дотриманням граничних значень лімітів і ключових індикаторів ризику; контролюють розробку та виконання заходів щодо запобігання, передачі та пом'якшення ризиків; здійснюють підготовку управлінської звітності з ризиків.

Служба внутрішнього аудиту виконує функції «третьої лінії захисту», здійснює незалежну оцінку адекватності, ефективності та надійності системи управління ризиками у Фонді.

З метою визначення максимального рівня ризику, який Фонд готовий прийняти, виконавчою дирекцією Фонду затверджено Декларацію схильності до ризиків, якою визначено сукупний рівень ризик-апетиту та види ризиків, які Фонд має намір приймати та утримувати для виконання своїх функцій, та рівень ризик-апетиту до кожного з видів ризику.

Протягом 2023 року на виконання частини четвертої статті 31 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», керівних принципів стрес-тестування систем гарантування вкладів ЕВА/GL/2021/10 та Директиви 2014/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.04.2014 про схеми гарантування вкладів, Фондом проведений перший етап стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Протягом звітного періоду Фондом розроблені та затверджені такі документи:

- Методика проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Методика), яка визначає сферу стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб (далі – СГВФО), мінімальні нормативи та тести, які Фонд виконує, здатності СГВФО відшкодувати кошти вкладникам та здатності своєчасно мати доступ до всіх своїх джерел фінансування, включаючи кошти, отримані від спеціального збору та альтернативних механізмів фінансування. Методика також визначає сценарії стрес-тестування СГВФО, з додатковими проблемами у сфері безперервного функціонування діяльності або у зовнішніх обставинах, які створюють додатковий стрес для СГВФО при виконанні її функцій;
- Програма стрес-тестування системи гарантування, що охоплює цикл стрес-тестування 2023 – 2025 років, в якій описані основні припущення та сценарії для проведення стрес-тестування, а саме: строки проведення стрес-тестування, формати стрес-тестування, завдання Фонду щодо яких проводиться стрес-тестування, та інше;
- Методика оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, що включає методологію розрахунку значення цільового показника Фонду та строку для його досягнення.

У 2023 році в рамках проведення першого етапу стрес-тестування СГВФО Фондом здійснений:

- розрахунок значення цільового показника, що визначає необхідний рівень забезпеченості системи гарантування вкладів фізичних осіб для виконання Фондом своїх функцій та повноважень, достатній для покриття очікуваних майбутніх витрат Фонду з урахуванням можливості настання кризових явищ у майбутньому, по відношенню до суми гарантованих Фондом коштів вкладників банків-учасників у межах суми відшкодування на відповідний період;
- прогноз цільового фонду – необхідна сума відкоригованого капіталу на певну дату, визначена як добуток суми гарантованих Фондом коштів вкладників банків-учасників у межах суми відшкодування на певну дату та цільового показника;
- розрахунок строку для досягнення відкоригованим капіталом значення цільового фонду;
- тести, що охоплюють різні операційні етапи діяльності Фонду, а саме: персонал та інші операційні ресурси; комунікація з вкладниками та широкою громадськістю; безперервна діяльність фонду; аналіз засобів фінансування Фонду.

Інформацію щодо управління фінансовими ризиками зазначено у Примітці 30 Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився на зазначену дату.

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

У сфері IT-технологій у 2023 році Фонд спільно з Міністерством цифрової трансформації України запровадив у застосунку Дія нову послугу «Повернення вкладів». Новий онлайн-сервіс пришвидшує та спрощує взаємодію людей з державою. Послуга «Повернення вкладів» у Дії дає змогу вкладнику банку, що збанкрутував, незалежно від місця його перебування отримати

відшкодування коштів за вкладом на існуючу картку одного з банків-агентів Фонду або відкрити нову картку eПідтримка відкрити в одному з банків-агентів Фонду. Протягом 2023 року за допомогою послуги «Повернення вкладів» у застосунку Дія вкладники отримали від Фонду 30,7 мільйонів гривень, що складає 1% від загальної суми виплати відшкодування коштів вкладникам.

КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

Станом на 31 грудня 2023 року фактична чисельність працівників Фонду становила 332 осіб: з них жінок – 203, чоловіків – 129. Середній вік працівників Фонду становить 42 роки, 97,3 % працівників мають вищу освіту, серед них ступінь кандидата наук – 7 осіб.

У 2023 році основним напрямком кадрової політики Фонду було забезпечення безпеки працівників Фонду та організація ефективної системи управління персоналом в умовах повномасштабної війни.

З метою забезпечення безперебійної діяльності Фонду та мінімізації ризиків для життя працівників Фонду були здійснені наступні заходи:

- здійснений розподіл працівників на групи та встановлений режим роботи для кожної з груп (робота у приміщенні Фонду, дистанційна робота);
- визначений порядок дій працівників Фонду на випадок довготривалої відсутності електропостачання у приміщенні Фонду;
- запроваджений механізм ефективної комунікації з працівниками: створені бази контактних даних працівників та їх найближчих родичів;
- облаштоване укриття у приміщенні Фонду; розроблений план евакуації з приміщення та проведені навчання персоналу;
- придбані засоби індивідуального захисту для мінімізації ризиків на випадок ураження хімічною або ядерною зброєю (костюми захисні, протигаз);
- проведені навчання працівників з надання першої медичної (долікарської) допомоги.

Оплата праці

Оплата праці працівників Фонду здійснюється у відповідності до Положення про оплату праці працівників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 23.12.2019 року №3291 (зі змінами), Порядку та умов оплати праці членів виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням адміністративної ради Фонду від 27.09.2012 року №41 (зі змінами), з дотриманням вимог Колективного договору між виконавчою дирекцією та трудовим колективом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2021–2023 роки.

Політика оплати праці працівників Фонду:

- створення умов та стимулювання працівників до якісного виконання посадових обов'язків з метою виконання основних завдань і функцій Фонду, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- встановлення єдиних принципів визначення рівня оплати праці працівників Фонду, зокрема, справедливості, прозорості, конкурентоспроможності, гнучкості.

Заробітна плата працівників Фонду складається з:

- основної заробітної плати, що встановлюється у вигляді посадових окладів. Розмір посадового окладу залежить від рівня впливу структурного підрозділу на основну діяльність Фонду (грейд структурного підрозділу) та рівня кваліфікації працівника;
- додаткової заробітної плати, що встановлюється у вигляді надбавок і доплат та премій з виконання виробничих завдань. Основним критерієм преміювання працівників за основні результати роботи з виконання виробничих завдань є ефективність діяльності працівників Фонду у відповідному місяці, яка визначається за кількісними та якісними ключовими показниками ефективності та питомою вагою цих показників у загальному показнику ефективності діяльності;
- інших заохочувальних та компенсаційних виплат, не пов'язаних з конкретними результатами праці, зокрема: матеріальна допомога на оздоровлення працівників, народження дитини, поховання чоловіка/жінки, батьків, дітей.

Інформація про витрати на оплату праці працівників Фонду зазначена у наступних примітках Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- Примітка 22: Адміністративні витрати;
- Примітка 26: Операції з пов'язаними сторонами

Навчання персоналу

Основним принципом кадрової політики Фонду є цілеспрямоване поглиблення спеціальних знань персоналу, вдосконалення та розвиток необхідних навичок та вмій, що дадуть можливість підвищити продуктивність і ефективність праці персоналу.

Протягом 2023 року працівники Фонду у форматі онлайн брали участь у внутрішньо корпоративних заходах з питань запобігання корупції, планування та проведення закупівель, заходів інформаційної безпеки та кібергігієни.

Кодекс корпоративної етики

З метою встановлення корпоративних цінностей Фонду, етичних норм і правил поведінки працівників Фонду, встановлення загальних стандартів діяльності Фонду, спрямованих на захист репутації, фінансової стабільності та ефективності діяльності Фонду, затверджений Кодекс корпоративної етики Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (Наказ Фонду від 29.09.2021 року №317) (далі – Корпоративний Кодекс).

Корпоративний Кодекс регламентує:

- корпоративні цінності Фонду;
- стандарти етичної поведінки працівників Фонду при взаємодії з банками, державними установами та іншими контрагентами;
- дотримання принципу прозорості і відкритості при наданні інформації банкам, державним органам, вкладникам та кредиторам неплатоспроможних банків, громадськості;
- стандарти зовнішнього вигляду працівників Фонду;
- забезпечення безпечних та здорових умов праці для працівників Фонду;
- уникнення будь-якого реального або потенційного конфлікту інтересів при виконанні працівниками своїх функціональних обов'язків

Запобігання корупції

Фонд всебічно сприяє запобіганню та протидії будь-яким корупційним проявам. Працівники Фонду у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом "нульової толерантності" до будь-яких проявів корупції і вживають всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

Для неухильного дотримання усіх вимог законодавства України з питань боротьби з корупцією, у Фонді затверджена та діє Антикоруційна програма Фонду, якою встановлений комплекс заходів, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Фонду.

Фонд здійснює такі заходи, спрямовані на запобігання, виявлення, усунення та протидію корупції:

- проведення періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Фонду;
- виконання антикорупційних стандартів та процедур у діяльності Фонду.

Основними антикорупційними стандартами і процедурами Фонду є :

- процедура ознайомлення нових працівників із змістом Антикоруційної програми Фонду та проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції;
- процедура здійснення антикорупційної перевірки ділових партнерів відповідно до критеріїв їх обрання;
- обмеження підтримки Фондом політичних партій, здійснення благодійної діяльності;
- процедура повідомлення про виявлення ознак порушення Антикоруційної програми Фонду, ознак вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів;

- процедура розгляду повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладення дисциплінарних стягнень;
- стандарти професійної етики, обов'язків і заборон для працівників, обмеження щодо подарунків;
- процедура запобігання і врегулювання конфлікту інтересів;
- процедура здійснення нагляду і контролю за дотриманням вимог Антикоруційної програми Фонду.

На виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» Фонд здійснює перевірку факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомляє Національне агентство з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до цього закону порядку.

У 2023 році Фонд розпочав підготовку до проведення сертифікації Фонду за міжнародним стандартом ISO 37001:2016 Anti-bribery management systems – Requirements with guidance for use (Системи управління протидією хабарництву – Вимоги та посібник із використання).

Антикорупційну програму Фонду розміщено на веб-сторінці Фонду за посиланням <https://www.fg.gov.ua/storage/files/antikorupcija-programa-fondu.pdf>

Організація охорони праці

Основними принципами організації охорони праці у Фонді є:

- створення та підтримка безпечних і нешкідливих умов праці, забезпечення пріоритету життя та здоров'я працівників у процесі виробничої діяльності;
- забезпечення безперервності та ефективності функціонування системи управління охороною праці та реалізації конституційного права працівників на охорону їхнього життя і здоров'я в процесі трудової діяльності;
- організація і проведення контролю умов праці на відповідність вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

З метою профілактики виробничого травматизму та створення безпечних умов праці Фондом впроваджені та застосовуються:

- інструкція з охорони праці під час експлуатації персональних комп'ютерів;
- інструкція з охорони праці при роботі на копіювальних апаратах;
- інструкція з охорони праці з електробезпеки;
- інструкція про заходи пожежної безпеки у приміщеннях Фонду;
- інструкція про надання першої долікарської допомоги.

Фонд на постійній основі проводить навчання та інструктаж працівників Фонду з питань охорони праці та пожежної безпеки.

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Безпосередній вплив Фонду на навколишнє середовище у процесі здійснення діяльності є обмеженим. У 2023 році Фонд не здійснював заходів, які б мали істотний вплив на довкілля. Проте, оскільки вплив на навколишнє середовище залежить від кількості природних ресурсів, що споживаються Фондом у процесі здійснення діяльності, тому Фонд контролює споживання таких ресурсів та намагається раціонально використовувати воду, електричну енергію, папір та вживає заходів для зменшення їх споживання.

З метою охорони навколишнього середовища Фонд:

- впровадив систему електронного документообігу, що дозволило зменшити кількість канцелярських витрат (папір, пластик, змішані відходи, тощо);
- утримує у справному стані транспортні засоби для зменшення викидів у повітря відпрацьованих газів; використовує транспортні засоби з електричним двигуном;
- здійснює утилізацію списаної офісної та комп'ютерної техніки, шляхом укладання договору на послуги зі збирання, перевезення та передавання відходів для подальшої утилізації підприємству, що має ліцензію на такий вид діяльності.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Місія Фонду – гарантування вкладів, захист прав кредиторів, підвищення фінансової обізнаності для забезпечення довіри до фінансової системи та добробуту суспільства.

Візія Фонду – Фонд – відкритий, інноваційний і надійний партнер, який запобігає фінансовим втратам та формує світові стандарти у сфері гарантування вкладів.

Перспективи розвитку Фонду викладені у Стратегії розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 2025 року, схваленою виконавчою дирекцією Фонду (протокол від 27.03.2023 №032/23) зі змінами (протокол від 21.09.2023 №109/23) (далі – Стратегія Фонду).

Стратегія Фонду розроблена у відповідності до стратегічних цілей, визначених новою Стратегією розвитку фінансового сектору України (далі – Стратегія), схваленою 19 липня 2023 року на засіданні Ради з фінансової стабільності, яка встановлює актуальні пріоритети та цілі розвитку фінансового сектору, сфокусовані на спротиві російській агресії та відновленні країни. Стратегія передбачає, що спільні дії регуляторів та Фонду у фінансовому секторі будуть спрямовані на досягнення п'яти таких стратегічних цілей: макроекономічна стабільність, фінансова стабільність, орієнтація фінансової системи на відновлення країни, сучасні фінансові послуги, інституційна спроможність регуляторів та Фонду.

Фонд зосередив свою увагу на політичних, економічних, соціальних та технологічних факторах, які стануть вирішальними факторами впливу на розвиток економіки та фінансової системи України в найближчі роки.

Стратегією Фонду визначені такі стратегічні напрями розвитку Фонду у найближчі два роки:

- забезпечення економічної незалежності Фонду;
- євроінтеграційна спрямованість розвитку Фонду;
- мінімізація витрат Фонду;
- підвищення рівня задоволення вимог кредиторів;
- підвищення рівня довіри вкладників, інших кредиторів та рівня комунікації із громадськістю;
- фінансова інклюзія;
- діджиталізація бізнес-процесів та кібер-захист.

Кожен напрям має свої стратегічні цілі та індикатори виконання:

Стратегічний напрям	Ціль
Забезпечення економічної незалежності Фонду	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення фінансової стійкості Фонду; • Забезпечення безперервної діяльності Фонду; • Збереження інституційної незалежності Фонду; • Підвищення рівня корпоративного управління.
Євроінтеграційна спрямованість розвитку Фонду	<ul style="list-style-type: none"> • Створення законодавчого підґрунтя для впровадження законодавства ЄС та найкращого світового досвіду
Мінімізація витрат Фонду	<ul style="list-style-type: none"> • Прогнозування потенційних ризиків неплатоспроможності банків; • Підвищення рівня обміну інформацією між регуляторами фінансового сектору та Фондом; • Уніфікація законодавчих підходів застосування санкційних заходів; • Зменшення частки проблемних активів.

Стратегічний напрям	Ціль
Підвищення рівня задоволення вимог кредиторів	<ul style="list-style-type: none"> Удосконалення інституту забезпечення виконання зобов'язань; Задоволення вимог Фонду по банках, по яким оскаржуються або скасовані рішення Фонду про виведення банку з ринку; Притягнення до відповідальності пов'язаних осіб та інших осіб, які заподіяли шкоду (збитки) банку та/або його кредиторам або отримали майнову вигоду; Стягнення з російської федерації шкоди (збитків), завданої неплатоспроможним банкам внаслідок агресії, яка призвела до пошкодження, руйнування або знецінення майна, майнових прав та інших активів неплатоспроможних банків.
Підвищення рівня довіри вкладників, інших кредиторів та рівня комунікації із громадськістю	<ul style="list-style-type: none"> Формування громадської думки про ефективність системи гарантування вкладів; Представлення Фонду на міжнародній арені, співпраця з міжнародними партнерами.
Фінансова інклюзія	<ul style="list-style-type: none"> Посилення захисту прав споживачів фінансових послуг; Підвищення фінансової грамотності населення; Ефективні комунікації з громадськістю та запровадження нових каналів роботи з вкладниками банків.
Діджиталізація бізнес-процесів та кібер-захист	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечення надійності функціонування діючих ІТ-систем Фонду для ефективного і якісного виконання функцій Фонду; Забезпечення безперервної діяльності; Впровадження електронних послуг Фонду для клієнтів та контрагентів Фонду; Організація та забезпечення функціонування автоматизованих процесів, пов'язаних з запровадженням системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами страхування життя; Підвищення рівня кібербезпеки Фонду; Підготовка та поетапне провадження технологічного програмного забезпечення типу BPM для автоматизації управління бізнес-процесами Фонду.

Перспективи розвитку Фонду у 2024 році викладені у Плані діяльності Фонду гарантування вкладів на 2024 рік, схваленому виконавчою дирекцією Фонду (протокол від 25.12.2023 №150/23) (далі – План 2024).

План 2024 містить перелік заходів, що будуть здійснюватися Фондом протягом 2024 року у стратегічних напрямках, визначених Стратегією та Стратегією Фонду.

Основними заходами у Плані 2024 по кожному напрямку є:

Стратегічний напрям	Основні заходи
Опрацювання та вдосконалення законодавства з питань системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, відновлення платоспроможності Фонду	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка пропозицій щодо внесення змін до Законів України щодо діяльності Фонду з питань: <ol style="list-style-type: none"> запровадження системи гарантування для кредитних спілок, врегулювання їх неплатоспроможності та ліквідації; удосконалення системи гарантування вкладів, врегулювання неплатоспроможності банків та ліквідації банків відповідно до директив 2014/49/ЄС та 2014/59/ЄС, 2001/24/ЄС; Підготовка нових або внесення змін до нормативно-правових актів Фонду, зокрема з питань: <ol style="list-style-type: none"> вдосконалення процесів виведення неплатоспроможного банку з ринку; вдосконалення порядку подання звітності учасниками Фонду; особливостей виконання банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
Забезпечення економічної незалежності Фонду	<ul style="list-style-type: none"> Встановлення значення цільового показника та строку для його досягнення; оцінка фінансової стійкості Фонду; Продовження проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів.

Стратегічний напрям	Основні заходи
Євроінтеграційна спрямованість розвитку Фонду	<ul style="list-style-type: none"> Здійснення необхідних розрахунків та узгодження концепції системи гарантування виплат за договорами страхування життя; Опрацювання питання щодо розширення об'єктів та суб'єктів системи гарантування.
Мінімізація витрат Фонду	<ul style="list-style-type: none"> Вдосконалення процесу підготовки до продажу майна (активів) банків, що виводяться Фондом з ринку; Модифікація показників моделі раннього реагування Фонду.
Підвищення рівня задоволення вимог кредиторів	<ul style="list-style-type: none"> Проведення заходів щодо повернення можливості та здійснення управління та ліквідації банків, по яким скасовані рішення Фонду та/або НБУ про виведення банку з ринку; Проведення комплексу заходів для притягнення до відповідальності пов'язаних осіб неплатоспроможних банків та/або інших осіб; Впровадження механізму добровільного врегулювання шкоди (збитків) пов'язаними особами неплатоспроможних банків та/або іншими особами.
Підвищення рівня довіри вкладників, інших кредиторів та рівня комунікації із громадськістю	<ul style="list-style-type: none"> Удосконалення вебсайту Фонду шляхом втілення рекомендацій наданих за результатами проведеного за підтримки Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» комплексного аудиту.
Фінансова інклюзія	<ul style="list-style-type: none"> Узгодження міжвідомчою робочою групою структури та змісту документу щодо стандартизації ключових фінансових компетентностей підприємців; Розробка освітніх продуктів для населення та підприємців (у т.ч. щодо управління фінансами населення та підприємців у кризових умовах); Забезпечення охоплення просвітницькими заходами різних цільових груп (у тому числі, вчителів, ветеранів, ВПО, тощо).
Діджиталізація бізнес-процесів та кібер-захист	<ul style="list-style-type: none"> Інтеграція програмного забезпечення Фонду ПК «Звітність банків» та ПЗ «Автоматизована система виплат Фонду» з системою електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта»; Формування технічних вимог для впровадження програмного забезпечення типу ВРМ для автоматизації управління бізнес-процесами Фонду; Впровадження у Фонді нового програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку; Впровадження програмно-апаратного комплексу віртуальних робочих станцій (ПАК VDI); Впровадження програмного забезпечення для захисту робочих станцій працівників Фонду та серверів і хмарних віртуальних систем резервного дата центру.

24 травня 2024 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Фінансова звітність

за рік, що закінчився 31 грудня 2023

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітка	31 грудня 2023	31 грудня 2022
АКТИВИ			
Непоточні активи			
Основні засоби	13	377,171	370,286
Нематеріальні активи	14	80,470	78,518
Інші непоточні фінансові активи	8	-	476,965
Усього непоточних активів		457,641	925,769
Поточні активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	538,906	947,189
Інші поточні фінансові активи	8	28,029,767	16,416,432
Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників	9	2,063,565	1,773,195
Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду	10	2,084,960	2,182,159
Інша дебіторська заборгованість	11	49,585	48,491
Інші активи	12	22,606	12,922
Усього поточні активи		32,789,389	21,380,388
УСЬОГО АКТИВІВ		33,247,030	22,306,157

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (продовження)

(у тисячах гривень)	Примітка	31 грудня 2023	31 грудня 2022
ЧИСТІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Чисті активи			
Резерв переоцінки		(1,152,865)	(1,698,626)
Прибуток (збиток)		(58,398,196)	(99,126,105)
Інший додатковий капітал		78,505,577	78,507,375
Усього чистих активів		18,954,516	(22,317,356)
Зобов'язання			
Непоточні зобов'язання			
Інші непоточні фінансові зобов'язання	19	-	635
Усього непоточних зобов'язань		-	635
Поточні зобов'язання			
Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам	15	10,841,546	41,113,072
Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків	16	3,111,864	3,172,826
Інші поточні забезпечення	17	237,798	275,811
Інша поточна кредиторська заборгованість	18	100,671	60,852
Інші поточні фінансові зобов'язання	19	635	317
Усього поточних зобов'язань		14,292,514	44,622,878
Усього зобов'язань		14,292,514	44,623,513
Усього чистих активів і зобов'язань		33,247,030	22,306,157

24 травня 2024 року

Директор-розпорядник

Головний бухгалтер

С.В. Рекрут

О.С. Перебийніс

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

(у тисячах гривень)	Примітка	2023	2022
Внески від банків-учасників	20	7,843,400	6,219,854
(Формування) розформування забезпечення майбутніх витрат Фонду з виведення банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам	15	27,331,149	(39,071,551)
Інший операційний дохід	21	2,198,203	4,945,458
Адміністративні витрати	22	(578,291)	(521,573)
Інші операційні витрати	23	(135,212)	(303,326)
Операційний прибуток (збиток)		36,659,249	(28,731,138)
Фінансовий дохід	24	4,113,848	1,784,018
Фінансові витрати	25	(45,188)	(8,808,793)
Чистий прибуток (збиток)		40,727,909	(35,755,913)
Чиста зміна справедливої вартості фінансових активів, що оцінюються по справедливій вартості через інший сукупний дохід		545,761	(1,392,826)
Інший сукупний дохід (збиток), чиста сума		545,761	(1,392,826)
Усього сукупного доходу (збитку)		41,273,670	(37,148,739)

24 травня 2024 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Головний бухгалтер

О.С. Перебийніс

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ЧИСТИХ АКТИВАХ

(у тисячах гривень)	Інший додатковий капітал	Резерв переоцінки	Накопичений збиток	Усього
Сальдо на 31 грудня 2021 року	-	(305,800)	(63,370,192)	(63,675,992)
Прибуток (збиток) за рік	-	-	(35,755,913)	(35,755,913)
Інший сукупний дохід	-	(1,392,826)	-	(1,392,826)
Чиста зміна справедливої вартості фінансових активів, що оцінюються по справедливій вартості через інший сукупний дохід	-	(1,392,826)	-	(1,392,826)
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	-	(1,392,826)	(35,755,913)	(37,148,739)
Збільшення (зменшення) через інші зміни у капіталі	78,507,375	-	-	78,507,375
Сальдо на 31 грудня 2022 року	78,507,375	(1,698,626)	(99,126,105)	(22,317,356)
Прибуток (збиток) за рік	-	-	40,727,909	40,727,909
Інший сукупний дохід	-	545,761	-	545,761
Чиста зміна справедливої вартості фінансових активів, що оцінюються по справедливій вартості через інший сукупний дохід	-	545,761	-	545,761
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	-	545,761	40,727,909	41,273,670
Збільшення (зменшення) через інші зміни у капіталі	(1,798)	-	-	(1,798)
Сальдо на 31 грудня 2023 року	78,505,577	(1,152,865)	(58,398,196)	18,954,516

24 травня 2024 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Головний бухгалтер

О.С. Перебийніс

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

(у тисячах гривень)	2023	2022
Грошові кошти від операційної діяльності		
Надходження внесків від учасників	7,565,132	5,492,695
Надходження від неплатоспроможних банків в погашення кредиторських вимог	2,871,804	1,210,681
Кошти, перераховані банкам-агентам для виплати відшкодування вкладникам	(3,090,857)	(5,832,641)
Виплати працівникам та виплати від їх імені	(415,543)	(363,367)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(19,389)	(15,963)
Інші надходження від операційної діяльності	99,104	191,134
Інші витрати операційної діяльності	(240,808)	(234,115)
Чистий рух грошових кошти від операційної діяльності	6,769,443	448,424
Грошові кошти від інвестиційної діяльності		
Надходження, пов'язані з ОВДП, що оцінюються за амортизованою вартістю	12,700,857	12,690,768
Витрати на купівлю ОВДП, що оцінюються за амортизованою вартістю	(22,584,781)	(14,656,817)
Придбання необоротних активів	(49,315)	(55,901)
Надходження від продажу необоротних активів	61	-
Отримані відсотки	2,757,145	1,845,829
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності	(7,176,033)	(176,121)
Грошові кошти від фінансової діяльності		
Погашення зобов'язання перед Міністерством фінансів України	(1,798)	-
Витрачання на сплату відсотків	(108)	-
Погашення зобов'язання з оренди	(379)	-
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності	(2,285)	-
Чистий рух грошових коштів та їх еквівалентів	(408,875)	272,303
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	947,189	674,942
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	592	(56)
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	538,906	947,189

24 травня 2024 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Головний бухгалтер

О.С. Перебийніс

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Загальна інформація – 110
2. Економічне середовище, в якому Фонд здійснює діяльність – 111
3. Облікова політика – 112
4. Істотні облікові судження, оцінки та припущення – 120
5. Стандарти, які були опубліковані, але ще не набули чинності – 123
6. Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації – 124
7. Грошові кошти та їх еквіваленти – 125
8. Інші фінансові активи – 125
9. Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників – 127
10. Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду – 128
11. Інші активи – 129
12. Інша дебіторська заборгованість – 129
13. Основні засоби – 130
14. Нематеріальні активи – 131
15. Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам – 131
16. Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків – 132
17. Інші поточні забезпечення – 133
18. Інша поточна кредиторська заборгованість – 134
19. Інші фінансові зобов'язання – 134
20. Внески від банків-учасників – 134
21. Інший операційний дохід – 135
22. Адміністративні витрати – 135
23. Інші операційні витрати – 136
24. Фінансовий дохід – 136
25. Фінансові витрати – 136
26. Операції з пов'язаними сторонами – 137
27. Умовні зобов'язання – 138
28. Оренда – 139
29. Управління чистими активами – 139
30. Управління фінансовими ризиками – 139
31. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань – 141
32. Події після закінчення звітного періоду – 142

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) здійснює свою діяльність у відповідності до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон).

Основним завданням Фонду є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків.

На виконання свого основного завдання Фонд у порядку, передбаченому Законом, здійснює такі функції:

- веде реєстр учасників Фонду;
- акумулює кошти, отримані з джерел, визначених статтею 19 Закону, здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
- інвестує кошти Фонду в державні цінні папери України та облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України;
- здійснює емісію корпоративних облігацій у порядку та за напрямками залучення коштів, визначеними цим Законом, і видачу векселів у випадках, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
- здійснює заходи щодо організації виплат відшкодування за вкладками у строки, визначені Законом;
- здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб;
- бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України;
- застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;
- здійснює заходи щодо підготовки до запровадження процедури виведення банку з ринку, у тому числі організаційні заходи щодо проведення відкритого конкурсу та визначення найменш витратного способу виведення банку з ринку;
- здійснює заходи щодо проведення процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі шляхом виконання плану врегулювання, здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку;

- здійснює перевірки банків відповідно до Закону;
- надає фінансову підтримку банку відповідно до Закону;
- здійснює аналіз фінансового стану банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- звертається з відповідними запитами до клієнтів, вкладників та інших кредиторів банку в порядку, встановленому Фондом;
- здійснює заходи щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до цього Закону;
- вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками Фонду.

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні.

Фонд є економічно самостійною установою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в Національному банку України, а також рахунки в цінних паперах у депозитарних установах – державних банках.

Фонд є установою, що не має на меті отримання прибутку.

Керівними органами Фонду є адміністративна рада та виконавча дирекція.

Адміністративна рада Фонду складається з п'яти осіб - один представник Кабінету Міністрів України, два представники Національного банку України, один представник профільного комітету Верховної Ради України та директор – розпорядник Фонду.

Виконавча дирекція Фонду складається з семи членів. Директор – розпорядник Фонду та його заступники входять до складу виконавчої дирекції Фонду за посадою.

Кількість банків учасників Фонду станом на 31 грудня 2023 року становить 63 банки (31 грудня 2022 року: 67 банків).

2. ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, В ЯКОМУ ФОНД ЗДІЙСНЮЄ ДІЯЛЬНІСТЬ

Фонд є одним з ключових суб'єктів інфраструктури фінансового сектору, який разом з іншими уповноваженими публічними органами забезпечує фінансову стабільність держави. Належна реалізація мети діяльності Фонду безпосередньо залежить від стану середовища його функціонування та можливості ефективно реагувати на потенційні ризики та загрози.

24 лютого 2022 року російські війська розпочали масштабний військовий наступ на Україну. Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, в Україні введений воєнний стан. Наразі, вже більше двох років у багатьох регіонах України, тривають активні бойові дії. Збройні Сили України продовжують чинити опір російським військам. Трагічно загинули тисячі громадян України, а мільйони громадян стали біженцями.

Війна призвела до масштабних руйнувань житлових та нежитлових будівель, промислових підприємств та інфраструктурних об'єктів в Україні. Зруйновані виробничі потужності, порушені ланцюги постачання, тимчасово окуповані окремі території країни. Багато підприємств на окупованих територіях призупинили свою роботу. Широкомасштабне російське військове вторгнення має надзвичайно значні негативні наслідки для економіки України та її банківського сектору, проте Україна доводить, що зможе вистояти економічно і фінансово. За попередньою оцінкою Державної служби статистики України реальний ВВП збільшився на 5,3% порівняно з 2022 роком. Це відновлювальне зростання після стрімкого падіння на 28,8% у 2022 році. Воно відбулось завдяки високому рівню адаптивності бізнесу і населення до діяльності в умовах воєнного часу та м'якій фіскальній політиці, що підживлювала внутрішній споживчий та інвестиційний попит. Інфляція в Україні у 2023 році впала до 5,1% після стрибка у 2022 році до 26,6%. Вагому роль у стримуванні інфляції відіграла фіксація тарифів на окремі житлово-комунальні послуги (газ, опалення, гарячу воду), зростання цін на продовольчі товари суттєво сповільнилося завдяки гарним врожаюм. Крім того, заходи Національного банку України з підтримання стійкості валютного ринку також мали вагомий внесок у сповільнення інфляції.

Другий рік поспіль банківський сектор працює в надзвичайно складних умовах. За цей час банківська система пристосувалася до нових викликів, зберегла фінансову стійкість, адаптувала бізнес-процеси, продемонструвала здатність функціонувати в умовах війни. За підсумками звітного року чистий прибуток банківського сектору склав 86,5 млрд гривень, що на 61,8 млрд гривень більше, ніж у 2022 році. Операційні прибутки банків зросли помірно: операційний дохід за рік зріс на 15% порівняно з попереднім роком, чистий операційний прибуток до відрахувань у резерви – на 19%. Рушієм зростання доходів

сектору залишається збільшення процентних доходів як від високоліквідних активів, так і кредитування. Головним чинником підвищення прибутковості у порівнянні з 2022 роком, було зменшення відрахування в резерви під збитки від активних операцій, які за рік скоротилися на 86%. Загалом із початку повномасштабного вторгнення банки сформували резерви в розмірі 133 млрд гривень, з яких у 2023 році – лише 17 млрд гривень. У грудні 2023 року згідно зі змінами до законодавства банки донарахували річну суму податку на прибуток за результатами 2023 року в цілому за підвищеною ставкою – 50%. Рентабельність капіталу банківського сектору станом на 31 грудня 2023 року становить 31,6% (станом на 31 грудня 2022 року – 9,7%). Найближчі перспективи для банківської системи країни оцінюються як обережно оптимістичні: більшість банків в Україні мають достатній капітал, а банківська система загалом – високий запас міцності.

У 2023 році Фонд продовжував забезпечувати стійкість системи гарантування та збереження довіри вкладників до банківської системи України. У відповідності до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» №2180-IX від 01.04.2022 (далі – Закон №2180-IX), Фонд, протягом дії воєнного стану та трьох місяців з дня його припинення чи скасування, гарантує 100% повернення вкладів вкладникам банків, визнаних неплатоспроможними протягом цього періоду. Після спливу цього терміну, гарантована сума відшкодування коштів закладами складе 600 тисяч гривень. Протягом 2023 року вкладники банків отримали від Фонду відшкодування коштів по вкладах в сумі 3,087 мільйонів гривень, з яких 2,774 мільйонів гривень – це сума відшкодування коштів вкладникам 4 банків, визнаних неплатоспроможними протягом звітного періоду (АТ "БАНК ФОРВАРД", ПАТ "Айбокс Банк", АТ "АКБ "КОНКОРД" та АТ "УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"). Крім того, системно важливий банк АТ «СЕНС БАНК» був виведений з ринку за участю держави: 100% акцій банку були продані державі в особі Міністерства фінансів України за 1 гривню.

Можливий розвиток кризових явищ в економіці та банківському секторі України, спричинених воєнними діями в Україні, може мати несприятливий вплив на результати діяльності та фінансовий стан Фонду, проте управлінський персонал вважає, що він проводить моніторинг діяльності та забезпечує швидке реагування на поточні події та зміну ситуації для підтримки стабільної діяльності Фонду та системи гарантування вкладів в Україні.

Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Фонду. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

3. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА

а) ОСНОВА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Фінансова звітність складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ).

Ця фінансова звітність складена за принципом оцінки за собівартістю, за винятком:

- фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу.

б) БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ

Станом на 31 грудня 2023 року чисті активи Фонду становлять 18,954,516 тисяч гривень (31 грудня 2022 року: дефіцит у розмірі 22,317,356 тисяч гривень). Чистий прибуток за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року становить 40,727,909 тисяч гривень (чистий збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року: 35,755,913 тисяч гривень). Надходження грошових коштів від операційної діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, становить 6,769,443 тисяч гривень (за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року – 448,424 тисяч гривень).

Управлінський персонал запроваджує наступні заходи для забезпечення виконання Фондом своїх зобов'язань у найближчому майбутньому:

- здійснює оцінку фінансової стійкості Фонду у довгостроковому, короткостроковому та поточному періодах з метою визначення: 1) наявності дефіциту коштів Фонду та вибору інструментів для його подолання перспективи; 2) необхідності вжиття заходів для накопичення відкоригованого капіталу за рахунок підвищення базових ставок регулярного збору, запровадження спеціального збору;
- у разі виникнення тимчасового дефіциту ліквідності Фонд має право звернутися до Національного банку України: 1) за залученням кредиту; 2) викупом державних цінних паперів, що є у власності Фонду. У 2022 році Фонд уклав з Національним банком України кредитну угоду про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 3 000 000 тисяч гривень;
- у разі необхідності підтримки ліквідності та за умови вичерпання можливостей поповнення коштів Фонду з джерел, визначених статтею 19 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Фонд має право звернутися за отриманням кредиту або внеску держави на безповоротній основі за рахунок коштів державного бюджету;
- у разі нагальної потреби в підтримці ліквідності, зумовленої наявністю ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, а також обставин, що загрожують стабільності банківської та/або фінансової системи країни, підтверджених відповідним рішенням Ради з фінансової стабільності, Фонд має право отримати фінансування від держави у вигляді внеску на безповоротній основі;
- вдосконалює систему управління ризиками у Фонді, основною метою якої є забезпечення виконання Фондом функцій, визначених законодавством України, в умовах існування об'єктивних ризиків, підтримки ефективності процесів, збереження ресурсів Фонду, забезпечення безперервності діяльності Фонду, дотримання законодавства та внутрішніх нормативних документів;
- здійснює роботу з виявлення шкоди, заподіяної банкам та їх кредиторам рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. Станом на 31 грудня

2023 року Фондом пред'явлено 87 позовних заяв до 1001 пов'язаної з банком особи щодо 54 неплатоспроможних банків на загальну суму понад 172,6 мільярдів гривень. Загальний розмір позовних вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить понад 1,7 мільярдів гривень;

- проводить роботу щодо оптимізації та мінімізації витрат неплатоспроможних банків шляхом посилення контролю за операційними процесами у неплатоспроможних банках та централізації їх основних функцій, що виникають під час введення тимчасової адміністрації або ліквідації;
- Фонд ініціює подальші зміни законодавчої бази його діяльності, що мають на меті підвищити інституційну спроможність Фонду та забезпечити вдосконалення діючих інструментів та способів виведення банків з ринку.

Управлінський персонал здійснив оцінку впливу повномасштабної військової агресії російської федерації проти України на здатність Фонду безперервно продовжувати діяльність в майбутньому.

На дату початку військової агресії у Фонду вже був затверджений План заходів з мінімізації ризиків у разі настання ескалації військового конфлікту (війни) (протокольне рішення виконавчої дирекції Фонду від 10.02.2022 року №013/22), у відповідності до якого Фондом у 2022–2023 роках здійснені наступні заходи:

- розроблений проект внутрішнього нормативного документу, що визначає порядок організації безперебійної роботи Фонду;
- здійснені заходи для забезпечення безперервного функціонування інформаційних систем Фонду, а саме:
 1. створений віддалений резервний дата-центр, що призначений для забезпечення безперервної роботи Фонду у випадку фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного дата-центру Фонду;
 2. побудовані канали зв'язку для безперервної синхронізації даних інформаційних систем між основним та резервним дата-центрами Фонду;
 3. побудовані канали зв'язку з резервним дата-центром до мережі НБУ та мережі Інтернет на випадок фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного дата-центру Фонду;
- забезпечено роботу інформаційно-технічних систем Фонду, а саме:
 1. створений резервний хмарний дата-центр на ресурсах AWS (Amazon Web Services) для забезпечення критично важливих процесів Фонду та відновлення інформаційних систем у разі фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного та резервного дата-центрів;
 2. створено та запущено безперервну синхронізацію даних з основного дата-центру Фонду у хмарний дата-центр;
- організовані альтернативні канали зв'язку, а саме: укладений договір на надання послуг супутникового інтернету на випадок відключення основних каналів зв'язку;
- організоване безперервне електропостачання приміщення Фонду; приміщення Фонду облаштоване додатковими засобами захисту від проникнення;

- забезпечено збереження майна Фонду та майна неплатоспроможних банків, що знаходяться під управлінням Фонду;
- організована робота персоналу Фонду; персонал Фонду забезпечено засобами захисту на випадок ураження зброєю масового ураження;
- організовані комунікації з громадськістю, неплатоспроможними банками, банками-учасниками Фонду, іншими контрагентами.

Управлінський персонал вважає, що, з огляду на всі описані вище заходи, яких вживає Фонд, та враховуючи, що у Фонду відсутня залежність від російських та білоруських ринків, відсутні дочірні компанії та активи в росії та білорусі, відсутні активи в зоні воєнних дій, Фонд не пов'язаний з юридичними чи фізичними особами, що перебувають під санкціями, Фонд має здатність безперервно продовжувати діяльність в найближчому майбутньому. Крім того, управлінському персоналу невідомо про істотні невизначеності, окрім тих що наведені вище, які можуть викликати значні сумніви щодо здатності Фонду проводити діяльність в майбутньому.

с) ФУНКЦІОНАЛЬНА ВАЛЮТА І ВАЛЮТА ПОДАННЯ

Ця фінансова звітність представлена у національній валюті України – гривні, що є функціональною валютою Фонду та валютою подання фінансової звітності. Всі суми, подані у фінансовій звітності, округлені до тисяч.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) на відповідну звітну дату. Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають за розрахунками по операціях і внаслідок перерахунку грошових активів і зобов'язань у функціональну валюту на кінець року відповідно до офіційних курсів НБУ, відображаються у звіті про прибутки та збитки. Немонетарні статті у іноземній валюті, що оцінюються за історичною вартістю, перераховуються із використанням курсу обміну на дату операції.

д) КЛАСИФІКАЦІЯ АКТИВІВ І ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПОТОЧНІ/ НЕПОТОЧНІ

У звіті про фінансовий стан Фонд подає активи і зобов'язання на підставі їх класифікації на поточні і непоточні.

е) ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Фонд оцінює за справедливою вартістю на кожну звітну дату фінансові інструменти, представлені облігаціями внутрішньої державної позики.

Справедлива вартість – ціна, яка була б отримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості припускає, що операція продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або

- на основному ринку для цього активу або зобов'язання; або
- за відсутності основного ринку – на найсприятливішому ринку для цього активу або зобов'язання.

Ринок, на якому Фонд, як правило, здійснює операції продажу активу або передачі зобов'язання приймається за основний, або якщо немає основного ринку, за найсприятливіший. У Фонду має бути доступ до основного або найсприятливішого ринку на дату оцінки.

Фонд оцінює справедливу вартість активу або зобов'язання, користуючись припущеннями, якими користувалися б учасники ринку, складаючи ціну активу або зобов'язання, та припускаючи, що учасники ринку діють у своїх економічних інтересах.

Фонд застосовує методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо для активу або зобов'язання є основний ринок, то оцінка справедливої вартості представляє ціну на такому ринку (незалежно від того, чи ця ціна є безпосередньо відкритою, чи її оцінку отримано за іншою методикою оцінювання), навіть якщо ціна на іншому ринку є потенційно сприятливішою на дату оцінки.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків і аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація щодо припущень розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Фонд застосовує методики оцінювання, що відповідають обставинам і для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних. Усі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в межах ієрархії рівнів справедливої вартості, що зазначена нижче, на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- рівень 1 – ціни котирування ідентичних активів або зобов'язань на активному ринку (без будь-яких коригувань);
- рівень 2 – моделі оцінки, у яких суттєві для оцінки справедливої вартості в цілому вхідні дані, що належать до найнижчого рівня ієрархії, є прямо або опосередковано спостережуваними на ринку;
- рівень 3 – моделі оцінки, у яких суттєві для оцінки справедливої вартості в цілому вхідні дані, що належать до найнижчого рівня ієрархії, не спостерігаються на ринку.

У випадку активів та зобов'язань, які у фінансовій звітності переоцінюються на періодичній основі, Фонд визначає необхідність їх переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня ієрархії, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

З метою розкриття інформації про справедливу вартість Фонд класифікує активи та зобов'язання виходячи з природи, характеристик та ризиків активу чи зобов'язання, та рівня ієрархії справедливої вартості.

Інформація про справедливу вартість фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю або

справедлива вартість яких повинна розкриватись у фінансовій звітності, висвітлена у Примітці 31: Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань.

ф) ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Основні засоби відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Витрати на поліпшення власних основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів.

Нарахування амортизації активу починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем припинення визнання об'єкта основних засобів.

Амортизація розраховується за прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби:

	Роки
Будівлі	40
Транспортні засоби	5
Меблі	3-7
Офісне обладнання	4-7
Комп'ютерне обладнання	3-5
Інструменти та господарське обладнання	3-7
Інші основні засоби	3-7

Для груп об'єктів основних засобів, для яких не планується реалізація після закінчення строку корисного використання, ліквідаційна вартість становить 0 відсотків їх первісної вартості. Для основних засобів, які планується реалізувати після закінчення строку корисного використання, ліквідаційна вартість встановлюється на рівні узагальненої статистики по фактичній реалізації таких основних засобів за останні три роки.

В кінці кожного фінансового року здійснюється перегляд ліквідаційної вартості об'єктів основних засобів, строків корисного використання, методу амортизації, аналіз об'єктів основних засобів на зменшення корисності.

У разі наявності ознак зменшення корисності основного засобу Фонд оцінює суму очікуваного відшкодування цього об'єкту. Якщо сума очікуваного відшкодування об'єкту основного засобу менше ніж його балансова вартість, балансова вартість об'єкту основного засобу зменшується до суми очікуваного відшкодування. Таке зменшення є збитком від зменшення корисності. Збиток від зменшення корисності включається до витрат періоду у складі інших витрат.

г) ОРЕНДА

В момент укладення договору Фонд оцінює, чи є договір оренди в цілому або його окремі компоненти договором оренди. Договір у цілому або його окремі компоненти є договором оренди, якщо за цим договором передається право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Фонд, в якості орендаря, застосовує єдиний підхід до визнання і оцінки усіх договорів оренди, крім короткострокової оренди та оренди, в якій базовий актив має низьку вартість. Базовий актив має низьку вартість, якщо

справедлива вартість такого активу у новому стані менше або дорівнює 30 000,00 гривень. Орендні платежі за такою орендою є витратами періоду, що розподіляються на прямолінійній основі протягом строку оренди.

На дату початку оренди Фонд визнає актив у формі права користування та зобов'язання з оренди.

На дату визнання активу у формі права користування оцінюється за первісною вартістю, зобов'язання з оренди оцінюється за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату.

Орендні платежі дисконтуються за ставкою, закладеною у договорі оренди, якщо таку ставку можна легко визначити. В іншому випадку, в якості ставки дисконтування Фонд використовує середню процентну ставку за останні три місяці за довгостроковими кредитами в національній валюті для суб'єктів господарювання, опубліковану на офіційному сайті Національного банку України.

В подальшому Фонд оцінює актив у формі права користування за моделлю собівартості: первісна вартість активу у формі права користування мінус накопичена амортизація та накопичені збитки від зменшення його корисності. Балансова вартість активу у формі права користування коригується на суму переоцінки зобов'язання з оренди.

Амортизація активу у формі права користування здійснюється прямолінійним методом протягом найкоротшого з термінів: строку корисного використання або строку оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди оцінюється за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Балансова вартість зобов'язання з оренди збільшується на суму відсотків за зобов'язанням з оренди та зменшується на суму здійснених орендних платежів.

Балансова вартість зобов'язання з оренди переоцінюється внаслідок: зміни строку оренди; переоцінки ймовірності виконання опціону на придбання базового активу; переоцінки сум, що будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості; переоцінки фіксованих платежів та змінних орендних платежів, що залежать від індексу чи ставки.

У звіті про фінансовий стан актив у формі права користування подається у тому самому рядку, у якому подавалися б відповідні базові активи, якби вони були власністю Фонду.

h) НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Нематеріальні активи, що були окремо придбані (створені), при первісному визнанні визнаються за фактичною вартістю, що являє собою суму сплачених грошових коштів або справедливої вартості будь-якого іншого відшкодування, переданого в оплату, а також включає всі прямі витрати на підготовку активу до використання, а саме:

- вартість придбання (з вирахуванням торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню; та
- будь-які витрати, які можна прямо віднести до підготовки цього активу для використання за призначенням.

Після визнання активом нематеріальні активи обліковуються за моделлю собівартості: собівартість мінус накопичена амортизація та накопичені збитки від зменшення корисності нематеріального активу.

Ліквідаційна вартість об'єкту нематеріальних активів дорівнює нулю.

Строк корисного використання нематеріальних активів визначається відповідно до правовстановлюючого документа. Строк корисної експлуатації нематеріального активу, що походить від договірних чи інших юридичних прав, не повинен перевищувати період чинності договірних або юридичних прав, але може бути коротшим від терміну їх чинності залежно від періоду, протягом якого Фонд очікує використовувати цей актив.

Амортизація нематеріальних активів нараховується протягом строку корисного використання із застосуванням прямолінійного методу.

Нарахування амортизації починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому такий актив став придатним для використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем припинення визнання такого об'єкта.

Не підлягають амортизації нематеріальні активи, що мають невизначений строк корисної експлуатації; класифіковані як утримувані для продажу (на період такої класифікації).

Наприкінці кожного фінансового року здійснюється: аналіз нематеріальних активів на наявність ознак зменшення корисності; перегляд строків корисного використання, методу амортизації; перевірка на наявність майбутніх економічних вигід від використання нематеріального активу.

У разі наявності ознак зменшення корисності нематеріального активу Фонд оцінює суму очікуваного відшкодування такого активу. Сумою очікуваного відшкодування активу вважається його реалізаційна вартість, якщо немає підстав вважати, що вигоди від використання нематеріального активу перевищують вартість його реалізації.

У разі неможливості визначення вартості реалізації, сумою очікуваного відшкодування активу може вважатися вигода від його використання (вартість активу у використанні), визначена як дисконтований потік грошових коштів, що очікується отримати від використання та майбутнього вибуття активу.

Якщо сума очікуваного відшкодування нематеріального активу менше ніж його балансова вартість, балансова вартість нематеріального активу зменшується до суми очікуваного відшкодування. Таке зменшення є збитком від зменшення корисності. Збиток від зменшення корисності включається до витрат періоду у складі інших витрат.

Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації та ті, що знаходяться на стадії розробки, тестуються на знецінення в незалежності від наявності ознак зменшення корисності.

і) ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Фінансовим інструментом є будь-який договір, що призводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструмента капіталу в іншого суб'єкта господарювання.

Фінансові інструменти Фонду представлені фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями.

До фінансових активів належать:

- грошові кошти (грошові кошти на поточному рахунку в Національному банку України та готівкові кошти в касі Фонду);
- фінансові інвестиції в державні цінні папери (облігації внутрішньої державної позики);

- заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам;
- інша дебіторська заборгованість, що включає:
 - заборгованість банків-агентів Фонду за виплатою гарантованої суми відшкодування коштів за вкладдами;
 - дебіторську заборгованість за господарськими операціями Фонду, за якою передбачається надходження грошових коштів;
 - інструменти капіталу: інвестиції у статутний капітал перехідного банку.

До фінансових зобов'язань належать:

- залучені кошти (кредити НБУ, зобов'язання за векселями, виданими Фондом);
- зобов'язання Фонду з надання фінансової підтримки приймаючому / перехідному банку;
- зобов'язання Фонду перед державою, від імені якої діє Міністерство фінансів України, у межах розміру припинених зобов'язань Фонду за векселями та відсотками, нарахованими на визначені у векселях суми;
- зобов'язання з оренди;
- інша кредиторська заборгованість.

Класифікація фінансових активів

Фінансові активи класифікуються за наступними категоріями:

- фінансові активи, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю;
- фінансові активи, що надалі оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу;
- фінансові активи, що надалі оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо виконуються такі обидві умови:

- фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків;
- договірні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є виключно виплатою основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, якщо виконуються такі обидві умови:

- фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є як утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків, так і продаж фінансових активів;
- договірні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є виключно виплатою основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, якщо:

- фінансовий актив не класифікується як такий, що оцінюються за амортизованою собівартістю, або як такий, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу;
- фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є одержання грошових потоків від активних операцій продажу фінансових активів.

Класифікація фінансових активів Фонду за зазначеними категоріями здійснюється на підставі: бізнес-моделі з управління фінансовим активом; характеристик грошових потоків за фінансовим активом, передбачених умовами договору.

Визначення бізнес-моделі з управління фінансовими активами та тестування характеристик грошових потоків, передбачених умовами договорів, здійснюється згідно з методикою, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 13.12.2018 року №3357.

Перекласифікація визнаних в обліку фінансових активів здійснюється, як виняток, лише у разі зміни бізнес-моделі з управління фінансовим активом. Зміна бізнес-моделі визначається управлінським персоналом Фонду в результаті зовнішніх або внутрішніх змін і повинна бути значною для діяльності Фонду та очевидною для зовнішніх сторін. Перекласифікація фінансових активів застосовується перспективно з дати перекласифікації.

Визнання та оцінка фінансових інструментів

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання визнаються у звіті про фінансовий стан тільки тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього фінансового інструмента.

Звичайне придбання або продаж фінансового активу здійснюється із застосуванням обліку за датою розрахунків.

При первісному визнанні фінансові активи та фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю плюс або мінус (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання, що оцінюється не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку) витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Найкращим свідченням справедливої вартості фінансового інструмента при первісному визнанні є ціна операції, тобто справедлива вартість сплачених чи отриманих коштів. Якщо Фонд визначає, що справедлива вартість фінансового інструмента при первісному визнанні відрізняється від ціни операції і справедлива вартість не підтверджується ні котирувальною ціною ідентичного активу чи зобов'язання на активному ринку, ні методом оцінки вартості, який застосовує тільки дані відкритих ринків, такий фінансовий інструмент спочатку оцінюється за справедливою вартістю, скоригованою для відстрочення різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною операції. Після цього зазначена різниця визнається у прибутку або збитку на основі належного принципу протягом строку дії інструмента, але не пізніше моменту, коли оцінка вартості повністю підтверджується відкритими ринковими даними або коли операція закривається.

Подальша оцінка фінансових активів в залежності від їх класифікації здійснюється:

- за амортизованою собівартістю;

- за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в іншому сукупному доході;
- за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансові зобов'язання класифікуються як такі, що надані оцінюються за амортизованою собівартістю. Фінансові зобов'язання не можуть бути перекласифіковані після первісного визнання.

Зменшення корисності фінансових активів

Наприкінці кожного звітного періоду фінансові активи (крім фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку) переглядаються на зменшення корисності.

Зменшення корисності фінансових активів полягає у визнанні резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами. Очікувані кредитні збитки розраховуються як різниця між усіма грошовими потоками, що належать суб'єкту господарювання за договором, та всіма грошовими потоками, які суб'єкт господарювання очікує одержати, дисконтованої за первісною ефективною ставкою відсотка.

Резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментом дорівнює:

- очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту – якщо кредитний ризик значно зріс з моменту первісного визнання;
- 12-місячним очікуваним кредитним збиткам – якщо станом на звітну дату кредитний ризик не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання або умови, які призвели до суттєвого збільшення кредитного ризику вже не виконуються.

Резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери визнається згідно з методикою зменшення корисності фінансових інвестицій в державні цінні папери, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 13.12.2018 року №3357 (зі змінами).

Резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за заборгованістю неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, визнається згідно з додатком 2 «Алгоритм розрахунку очікуваної суми задоволення кредиторських вимог Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом» до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24.02.2022 №2102-IX, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 29 грудня 2022 року № 1107 і розраховується виходячи з суми затвердженої ліквідаційної маси неплатоспроможних банків та конверсії ліквідаційної маси в грошовий потік.

Резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за іншою дебіторською заборгованістю розраховується із застосуванням спрощеного практичного підходу за весь строк дії фінансового інструменту з використанням матриці оціночного резерву. Оцінка очікуваних кредитних збитків залежить від кількості днів прострочення оплати іншої дебіторської заборгованості.

Величина резерву переглядається на кожну дату балансу та у разі потреби коригується (зменшується або збільшується). Збиток від зменшення корисності (дохід від відновлення корисності) визнається у прибутку або збитку.

Припинення визнання

Фонд припиняє визнання фінансового активу, коли закінчується строк дії прав на отримання грошових коштів від цього фінансового активу або коли Фонд передає цей фінансовий актив в рамках операції, за якою передаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням фінансовим активом, або за якою Фонд не передає і не зберігає практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням фінансовим активом, але припиняє здійснювати контроль за фінансовим активом. Визнання Фондом фінансового зобов'язання припиняється тоді, коли його зобов'язання за договором погашено, анульовано або строк його дії закінчився.

Ж) ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ФОНДУ З ВИПЛАТИ ВІДШКОДУВАННЯ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ ТА БАНКІВ, ПРОЦЕДУРА ЛІКВІДАЦІЇ ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ФОНДОМ

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, є юридичним зобов'язанням, що виникає згідно зі статтею 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Зобов'язання визнається на дату початку процедури виведення банку з ринку в сумі відшкодування, затвердженого виконавчою дирекцією Фонду в реєстрі відшкодувань вкладникам для здійснення виплат, і відображається в обліку в загальній сумі в розрізі того чи іншого неплатоспроможного банку.

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», визнається у складі забезпечень до завершення аналізу таких ознак та отримання підтвердження про їх відсутність.

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, що залишаться незатребуваними вкладниками після припинення виплати гарантованих сум відшкодування визнається у іншому операційному доході.

Днем припинення виплат гарантованих сум відшкодування коштів закладами є день затвердження ліквідаційного балансу банку.

К) ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА УМОВНІ АКТИВИ

Забезпечення

Забезпечення визнається у звіті про фінансовий стан, коли Фонд має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті події, що сталася у минулому, і коли існує ймовірність того, що погашення даного зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди. Якщо наслідки є суттєвими, сума резерву визначається шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконту без урахування оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі і ризики, притаманні конкретному зобов'язанню.

Забезпечення у Фонді класифікуються за такими категоріями:

- забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- забезпечення потенційних витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється

Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;

- забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам є прогнозовою сумою відшкодування коштів закладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків.

При віднесенні банку до категорії неплатоспроможних, забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам використовується для виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування коштів вкладникам банку, віднесеного до категорії неплатоспроможних.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду, у випадках:

1. перегляду індивідуальної ймовірності дефолту банку;
2. зміни суми можливого відшкодування коштів закладами фізичних осіб банку, ймовірність дефолту якого складає 50 та більше відсотків.

Забезпечення потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»

Забезпечення потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», визнається по кожному неплатоспроможному банку відповідно переліку, який надається уповноваженою особою банку відповідно до підпункту 5 частини другої статті 27 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», і є сумою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання.

Забезпечення визнається на дату початку процедури виведення банку з ринку і переглядається на кінець кожного звітного періоду.

Невикористаний залишок забезпечення сторнується після припинення виплат гарантованих сум відшкодування коштів закладами.

Днем припинення виплат гарантованих сум відшкодування коштів закладами є день затвердження ліквідаційного балансу банку.

Забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду

Забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду є сумою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання зі сплати штрафних санкцій, адміністративних стягнень, грошового відшкодування збитків, що можуть виникнути внаслідок порушення або недотримання Фондом вимог законів, інших нормативно-правових актів, договорів, прийнятої практики, а також через можливість двозначного їх тлумачення.

Розрахунок забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду здійснюється на основі наступних факторів: інстанція суду, на розгляді якого знаходиться справа; наявність чи відсутність судового рішення суду попередньої інстанції, на чію користь воно було прийняте; судова практика у подібних правовідносинах; обґрунтованість правової позиції Фонду. Сума потенційних витрат Фонду по судових справах з високим рівнем юридичного ризику відображається на дату звітності у фінансовій звітності у складі забезпечень. Сума потенційних витрат Фонду по судових справах з середнім рівнем юридичного ризику розкривається на дату звітності у примітках до фінансової звітності.

Умовне зобов'язання

Умовне зобов'язання – можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих Фондом або існуюче зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки відсутня ймовірність, що для погашення зобов'язання необхідне вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди або сума зобов'язання не може бути достовірно оцінена.

Умовний актив

Умовний актив – можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих Фондом.

Умовні активи та умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності.

І) ЗАБОРГОВАНІСТЬ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ ТА БАНКІВ, ПРОЦЕДУРА ЛІКВІДАЦІЇ ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ФОНДОМ, ПО КРЕДИТОРСЬКИХ ВИМОГАХ ФОНДУ

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду є очікуваною сумою погашення кредиторських вимог Фонду, і відображається у фінансовій звітності таким чином:

- окремим активом визнається компенсація витрат Фонду з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- заборгованість за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, відображається за вирахуванням резерву на покриття збитків від неповернення цільових позик.

Сума компенсації зменшує витрати, пов'язані з виконанням зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків.

Очікувана сума погашення кредиторських вимог переглядається на дату звітності.

Кошти, що надходять від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, в погашення кредиторських вимог Фонду, зараховуються у такій черговості:

- у першу чергу погашається заборгованість за цільовою позикою, наданою банку протягом дії тимчасової адміністрації;
- у другу чергу погашається заборгованість за відсотками за користування цільовою позикою;
- у третю чергу погашаються кредиторські вимоги по

коштах, що підлягають відшкодуванню вкладникам (включаючи пункти 3–5 частини другої статті 27 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»);

- у четверту чергу погашаються кредиторські вимоги по витратах, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможного банку з ринку, здійснених у межах кошторису витрат, затвердженого адміністративною радою Фонду, у тому числі щодо консолідованого продажу активів банку, що ліквідується;
- у п'яту чергу погашається заборгованість за зборами, пенею та штрафами.

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду, що залишиться непогашеною на дату затвердження ліквідаційного балансу банку, є безнадійною, виключається зі складу активів:

- в частині заборгованості за цільовими позиками та процентами за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, – за рахунок резерву на покриття збитків від зменшення корисності або за рахунок витрат звітного періоду;
- в частині компенсації витрат Фонду з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків – за рахунок витрат звітного періоду;
- заборгованість за зборами, пенею та штрафами – за рахунок резерву на покриття збитків від зменшення корисності або за рахунок витрат звітного періоду.

м) ДОХОДИ

Доходи класифікуються за такими групами:

- внески учасників Фонду;
- інший операційний дохід;
- фінансовий дохід.

Внески учасників Фонду

Доходи від внесків учасників Фонду включають: початкові збори; регулярні збори; спеціальні збори; донорахування по зборах за минулі періоди.

Нарахування зборів здійснюється відповідно до вимог Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 02 липня 2012 року № 1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 липня 2012 року за № 1273/21585.

Початковий збір

Початковий збір визнається на дату видачі банківської ліцензії банку на підставі звіту «Розрахунок суми початкового збору, що підлягає сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», який надається учасником Фонду. Розмір початкового збору становить 1 відсоток від статутного капіталу банку, крім випадків, передбачених законодавством. Початковий збір сплачується протягом тридцяти календарних днів з дати видачі банківської ліцензії.

Регулярний збір

Регулярний збір визнається за принципом нарахування, щоквартально в останній день звітного кварталу, на підставі звіту «Розрахунок суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», який надається учасником Фонду.

Сума регулярного збору залежить від депозитної бази та ступеня ризику банку. Розрахунок здійснюються учасниками Фонду станом на кінець останнього робочого дня звітного кварталу шляхом зважування базової річної ставки, яка становить 0,5 відсотка бази нарахування за вкладками в національній валюті та 0,8 відсотка бази нарахування за вкладками в іноземній валюті, за ступенем ризику. База нарахування для розрахунку регулярного збору визначається як середньоарифметична за розрахунковий період сума щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними. Розрахунковим періодом для визначення бази нарахування є звітний квартал поточного року. Сплата регулярного збору до Фонду здійснюється щокварталу до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Регулярний збір за минулі періоди, донарахований за результатами перевірки учасника Фонду, визнається у періоді його виявлення. Однак, якщо Фонду було достовірно відомо на дату звітності або дату затвердження звітності про реальні факти, що стосуються порушень банком розрахунків регулярного збору, то такі коригування необхідно відобразити в обліку у звітному періоді.

Регулярний збір учасників Фонду, щодо яких Національним банком України було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, визнається в день, що передє запровадження процедури ліквідації банку. Відповідно з дня запровадження процедури ліквідації банку регулярні збори не нараховуються.

Заборгованість банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, зі сплати зборів до Фонду є нефінансовим монетарним активом. Даний актив на кінець звітного періоду переглядається на зменшення корисності. Якщо є об'єктивне свідчення зменшення корисності або неможливості отримання активу, визнається збиток від зменшення корисності активу зі створенням резерву на покриття збитків.

Резерв на покриття збитків від зменшення корисності створюється на основі індивідуальної оцінки окремих дебіторів.

Сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків. Сума збитку визнається у прибутку чи збитку. Величина резерву переглядається на кожну дату балансу та у разі потреби коригується (зменшується або збільшується).

Спеціальний збір

Спеціальний збір встановлюється Фондом у разі:

- зменшення мінімального обсягу коштів Фонду нижче 2,5 відсотка від суми гарантованих Фондом коштів вкладників у межах суми відшкодування з урахуванням суми зборів з учасників Фонду, які мають надійти протягом поточного кварталу або ризику суттєвого зменшення обсягу коштів Фонду;
- з метою погашення залучених кредитів.

Загальний розмір спеціального збору, сплаченого учасником Фонду протягом року, не повинен перевищувати розміру регулярного збору з такого учасника Фонду, сплаченого ним за попередній рік.

Спеціальний збір визнається у періодах, визначених в рішенні виконавчої дирекції Фонду про застосування до банків спеціального збору.

Інші операційні доходи

Інші операційні доходи включають:

- неустойку (штрафи, пені) за порушення вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- доходи у вигляді процентів за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам;
- доходи від виконання заходів, передбачених планом врегулювання, зокрема від продажу неплатоспроможного банку, ліквідації банку;
- дохід від списання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам у зв'язку із завершенням процедури ліквідації неплатоспроможного банку;
- відшкодування витрат Фонду, пов'язаних із здійсненням тимчасової адміністрації та/або ліквідації банків;
- інші доходи.

Процентні доходи визнаються протягом тих звітних періодів, до яких вони належать, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Після часткового списання фінансового активу або групи подібних фінансових активів унаслідок збитку від зменшення корисності, відсотковий дохід визначають на основі ставки відсотка, застосованої для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінювання збитку від зменшення корисності.

Інші доходи визнаються, якщо існує впевненість щодо збільшення економічних вигід від здійснення окремої операції.

Фінансовий дохід

Фінансовий дохід включає:

- дохід у вигляді процентів, нарахованих Національним банком України за залишками коштів на рахунках Фонду, відкритих в Національному банку України;
- дохід від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери України;
- інші фінансові доходи.

Процентні доходи визнаються протягом тих звітних періодів, до яких вони належать, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

n) ВИТРАТИ

Витрати класифікуються за такими групами:

- витрати на створення забезпечення потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- витрати з виконання зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам та виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- витрати на створення резерву на покриття збитків від зменшення корисності фінансових активів;
- інші операційні витрати;
- фінансові витрати;
- адміністративні витрати;
- інші витрати.

Інші операційні витрати включають:

- витрати на судові процедури;
- витрати на створення забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду;
- витрати на створення забезпечення потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- витрати від списання безнадійної заборгованості неплатоспроможних банків, що залишилася непогашеною на дату затвердження ліквідаційного балансу банку;
- витрати Фонду, пов'язані із здійсненням тимчасової адміністрації та/або ліквідації банків;
- інші операційні витрати.

Фінансові витрати включають:

- витрати із сплати процентів за користування кредитами Національного банку України, держави;
- витрати, пов'язані з випуском, утриманням та обігом цінних паперів Фонду;
- процентні витрати за зобов'язаннями з оренди;
- інші фінансові витрати.

До складу інших фінансових витрат входить дисконт по компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом.

Адміністративні витрати включають загальногосподарські витрати, пов'язані з виконанням Фондом своїх функцій: витрати з оплати праці працівників Фонду; витрати з

підготовки та навчання кадрів; витрати на службові відрядження; представницькі витрати; витрати з утримання основних засобів та нематеріальних активів (страхування майна, амортизація, ремонт та ін.); амортизація основних засобів, нематеріальних активів; винагорода за професійні послуги (юридичні, аудиторські, рекламно-інформаційні послуги, з оцінки майна та ін.); витрати на послуги зв'язку (поштовий, телефонний, мобільний та ін.); податки, збори та інші обов'язкові платежі; комісія за розрахунково-касове обслуговування; собівартість переданих в експлуатацію товарно-матеріальних цінностей; членські внески до міжнародних асоціацій страховиків депозитів; інші адміністративні витрати.

Інші витрати включають:

- збитки від вибуття необоротних активів
- збитки від зменшення корисності необоротних активів;
- збитки від зменшення корисності фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- збитки від зменшення корисності фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід;
- від'ємний результат від переоцінки балансової вартості фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки або збитки.

Витрати відображаються в обліку та звітності згідно з принципом відповідності доходів та витрат. Витрати, які неможливо співставити з доходами певного періоду, відображаються у тому звітному періоді, в якому вони були понесені.

Процентні витрати визнаються протягом тих звітних періодів, до яких вони належать, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

4. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІНКИ ТА ПРИПУЩЕННЯ

Складання фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу формування суджень та визначення оцінок та припущень, які впливають на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у фінансовій звітності.

Судження

У процесі застосування облікової політики управлінським персоналом Фонду використані наступні судження, які мали суттєвий вплив на суми, визнані у фінансовій звітності:

Ідентифікація бізнес-моделі управління фінансовими активами

Фонд ідентифікує фінансовий актив, як такий, що утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків, якщо Фонд:

- планує утримувати фінансовий актив до дати погашення;
- розглядає можливість здійснити продаж активу у випадку значного зростання кредитного ризику за фінансовим активом;
- не планує продаж активу за звичайних обставин, але продаж можливий, якщо мінімальний обсяг коштів Фонду досягне мінімальної межі або при існуванні ризику суттєвого зменшення обсягу коштів Фонду;
- не відслідковує ринкові ціни на даний актив та не планує продати його при сприятливій ринковій ситуації;

- не планує продаж фінансового активу у разі потреби в ліквідних коштах;
- не планує здійснювати активні операції з купівлі-продажу фінансового активу з частотою не менше, ніж п'ять разів на тиждень.

Фонд ідентифікує фінансовий актив, як такий, що утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є, як утримання активів для одержання грошових потоків, передбачених договором, так і продаж фінансових активів, якщо Фонд:

- планує утримувати фінансовий актив до дати погашення;
- планує продаж фінансового активу у разі потреби в ліквідних коштах;
- розглядає можливість здійснити продаж активу у випадку значного зростання кредитного ризику за фінансовим активом;
- не планує продаж активу за звичайних обставин, але продаж можливий, якщо мінімальний обсяг коштів Фонду досягне мінімальної межі або при існуванні ризику суттєвого зменшення обсягу коштів Фонду;
- не відслідковує ринкові ціни на даний актив та не планує продати його при сприятливій ринковій ситуації;
- не планує здійснювати активні операції з купівлі-продажу фінансового активу з частотою не менше, ніж п'ять разів на тиждень.

Фонд ідентифікує фінансовий актив, як такий, що утримується у рамках інших бізнес-моделей, якщо Фонд:

- відслідковує ринкові ціни на даний актив та планує продати його при сприятливій ринковій ситуації;
- планує здійснювати активні операції з купівлі-продажу фінансового активу з частотою не менше, ніж п'ять разів на тиждень.

Оцінки та припущення

Оцінки та припущення управлінського персоналу Фонду ґрунтуються на вхідних даних, які були в наявності на момент підготовки цієї фінансової звітності. Проте поточні обставини та припущення відносно майбутнього можуть змінюватись внаслідок ринкових змін або обставин, що непередбачувальні Фонду. Такі зміни відображаються у припущеннях в міру того, як вони відбуваються.

Інформація про оцінки та припущення, використані Фондом, що мали найбільший вплив на суми, визнані у фінансовій звітності, наводиться нижче.

Резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери

Резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери визнається згідно з методикою зменшення корисності фінансових інвестицій в державні цінні папери, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 13.12.2018 року №3357 (зі змінами).

При розрахунку резерву визначається:

1. ймовірність дефолту емітента державних цінних паперів;
2. наявність ознак, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику за державними цінними паперами;
3. очікуваний рівень можливих втрат Фонду внаслідок дефолту емітента.

Ймовірність дефолту емітента державних цінних паперів, яким від імені держави виступає Міністерство фінансів України, оцінюється на дату первісного визнання фінансового інструмента та в подальшому на кожну звітну дату за довгостроковим суверенним кредитним рейтингом України, визначеним міжнародним рейтинговим агентством «Moody's».

На дату первісного визнання фінансового інструменту застосовується модель 12-місячних очікуваних кредитних збитків, згідно з якою резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери визнається у розмірі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам. В подальшому на кожну звітну дату Фонд визначає наявність ознак, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику за державними цінними паперами. Значним зростанням кредитного ризику за державними цінними паперами вважається зниження довгострокового суверенного кредитного рейтингу України на дві або більше позиції порівняно з датою первісного визнання фінансового інструменту. Якщо станом на звітну дату відбулось значне зростання кредитного ризику за державними цінними паперами, резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери визнається у розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту.

Очікуваний рівень можливих втрат Фонду внаслідок дефолту емітента державних цінних паперів застосовується на рівні нуля відсотків, виходячи з таких оцінок та припущень:

1. за період з 1999 року по теперішній час, емітент державних цінних паперів жодного разу не прострочив виконання своїх зобов'язань по розрахунках за державними цінними паперами;
2. економічні відносини між Фондом та емітентом державних цінних паперів розглядаються, як відносини пов'язаних осіб, що контролюються державою і належать до єдиної системи органів державного управління, оскільки у відповідності до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Фонд виконує функції держави щодо забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб і, у разі необхідності, отримує фінансування з державного бюджету України. У випадку дефолту емітента державних цінних паперів, втрати Фонду від дефолту емітента будуть покриті державою з метою забезпечення продовження виконання Фондом його функцій.

Враховуючи вищезазначене, резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери дорівнює нулю.

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду визнається в сумі кредиторських вимог Фонду, що очікуються до погашення банками внаслідок здійснення ліквідаційної процедури.

Управлінський персонал оцінює очікувану суму погашення кредиторських вимог Фонду виходячи з суми затвердженої ліквідаційної маси неплатоспроможних банків та конверсії (перетворення) ліквідаційної маси у грошовий потік.

Управлінським персоналом здійснені ключові припущення щодо:

- очікуваного строку надходження грошових потоків;
- коефіцієнту конверсії (перетворення) ліквідаційної маси у грошовий потік;
- ставки дисконтування, для оцінки суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, відповідно до строку очікуваного грошового потоку.

Очікується, що потоки грошових коштів від банків, які знаходяться в стадії ліквідації будуть надходити впродовж 5 років після початку ліквідації. Після п'яти років, починаючи з дати ліквідації банку, надходження грошових коштів не очікуються.

Коефіцієнт конверсії (перетворення) ліквідаційної маси у грошовий потік протягом відповідного року здійснення ліквідаційної процедури розраховується сумарно по всіх банках, як відношення суми надходження до банків від управління та продажу активів за відповідний рік до суми ліквідаційної маси банків. Для розрахунку коефіцієнта конверсії ліквідаційної маси в грошовий потік по роках Фондом було використано наявну на дату оцінки фактичну історичну інформацію щодо суми надходжень по всіх банках, в процесі ліквідації яких Фонд бере участь. На звітну дату майбутні потоки грошових коштів прогноуються на щомісячній основі по кожному банку окремо, з врахуванням строку, що залишився до прогнозованого моменту завершення ліквідації, суми ліквідаційної маси та коефіцієнту конверсії.

Коефіцієнти конверсії, які використовувались при оцінці суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, відповідно до строку очікуваного грошового потоку представлені таким чином:

(у відсотках)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
1 рік в ліквідації	14,15	12,72
2 рік в ліквідації	9,94	9,45
3 рік в ліквідації	9,57	9,25
4 рік в ліквідації	6,69	6,69
5 рік в ліквідації	5,70	5,96

Ставки дисконтування, які використовувались при оцінці суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, відповідно до строку очікуваного грошового потоку представлені таким чином:

(у відсотках)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
1 рік в ліквідації	11,16	17,67
2 рік в ліквідації	9,6	18,96
3 рік в ліквідації	7,9	18,26
4 рік в ліквідації	6,5	16,84
5 рік в ліквідації	5,2	15,29

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду станом на 31 грудня 2023 року визнана в сумі 2,084,960 тис грн (станом на 31 грудня 2022 року – 2,182,159 тис грн).

Обґрунтовано можливі зміни на звітну дату одного з ключових припущень за умови, якщо інші припущення залишаються незмінними, спричинили б вплив на заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду на наведені нижче суми.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023		31 грудня 2022	
	Збільшення	Зменшення	Збільшення	Зменшення
Очікувана сума компенсації витрат Фонду на здійснення процедури ліквідації				
Ставка дисконтування (зміна у 1%)	(39 196)	40 521	(7 377)	7 419
Коефіцієнт конверсії (зміна у 10%)	190 580	(190 580)	251 309	(251 309)
Сума резерву на покриття збитків від неповернення цільової позики, наданої банкам				
Ставка дисконтування (зміна у 1%)	0	0	0	0
Коефіцієнт конверсії (зміна у 10%)	0	0	0	0

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам є прогнозною сумою відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків.

Визнання забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам вимагає:

- оцінки вірогідності визнання банку неплатоспроможним протягом наступного звітного періоду;
- визначення прогнозової суми відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків.

Оцінка вірогідності визнання банку неплатоспроможним протягом наступного звітного періоду (оцінка ймовірності дефолту банку) здійснюється за наступним алгоритмом:

- банки, на основі фінансових показників, що характеризують їх діяльність, із застосуванням логістичної моделі розподіляються на п'ять груп ризику дефолту. Перша група включає банки з найменшим ризиком дефолту, п'ята – банки з найвищим ризиком дефолту;
- на основі розрахунків за моделлю Мертона-Васічека, що являє собою статистичну методологію для динамічної оцінки ризику дефолту в залежності від макроекономічних умов, визначається групова ймовірність дефолту банків кожної групи ризику;
- визначається індивідуальна ймовірність дефолту банку у кожній групі протягом 12 місяців.

Прогнозна суми відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків визначається за даними звіту про вклади фізичних осіб – форма звітності № 1Ф, форма якого

затверджена рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18 червня 2020 року № 1158, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 серпня 2020 року за № 831/35114, що надається банками-учасниками Фонду на звітну дату.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам станом на 31 грудня 2023 року визнана в сумі 10,841,546 тис грн (станом на 31 грудня 2022 року – 41,113,072 тис грн).

Оренда – оцінка ставки залучення додаткових запозичень.

Фонд не може легко визначити припустиму ставку відсотка в оренді з договору оренди, тому використовує ставку додаткових запозичень для оцінки зобов'язання з оренди.

В якості ставки додаткових запозичень Фонд використовує середню процентну ставку за останні три місяці, що передують даті укладання договору оренди, за довгостроковими кредитами в національній валюті для суб'єктів господарювання, опубліковану на офіційному сайті Національного банку України.

5. СТАНДАРТИ, ЯКІ БУЛИ ОПУБЛІКОВАНІ, АЛЕ ЩЕ НЕ НАБУЛИ ЧИННОСТІ

Наведені нижче стандарти були опубліковані, але ще не набули чинності станом на 31 грудня 2023 року:

- Поправки до МСФЗ 16 «Оренда» – «Зобов'язання з оренди в рамках операції продажу зі зворотною орендою». Поправки уточнюють вимоги, які продавець-орендар використовує при оцінці зобов'язання з оренди, що виникає в результаті операції продажу зі зворотною орендою, щоб виключити визнання продавцем-орендарем будь-яких сум прибутку або збитку, що відносяться до права використання, яке зберігається у продавця-орендаря;
- Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – «Класифікація зобов'язань як поточних або непоточних», в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як поточних або непоточних. В поправках роз'яснюється таке:
 1. що розуміється під поняттям права відстрочити врегулювання зобов'язання;
 2. право відстрочити врегулювання зобов'язання повинно існувати на кінець звітного періоду;
 3. на класифікацію зобов'язання не впливає ймовірність того, що суб'єкт господарювання використовує своє право відстрочити врегулювання зобов'язання;
 4. умови зобов'язання не будуть впливати на його класифікацію, тільки якщо похідний інструмент, вбудований у конвертоване зобов'язання, сам по собі є інструментом капіталу²;

- Поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» та МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» – «Угоди фінансування постачальників», в яких зазначаються характеристики угод фінансування постачальників та вимоги щодо розкриття додаткової інформації про такі угоди. Вимоги до розкриття додаткової інформації повинні допомогти користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив угод фінансування постачальників на зобов'язання суб'єкта звітування, його грошові потоки та схильність до ризику ліквідності¹.

¹ Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2024 року. Дозволяється дострокове застосування.

² Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2024 року.

Управлінський персонал планує застосовувати зазначені стандарти з дати їх вступу в силу.

За оцінками Фонду застосування нових стандартів та поправок не вплине суттєво на фінансовий стан чи результат діяльності Фонду.

6. ЗМІНИ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ТА ПРИНЦИПАХ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ

Вплив першого застосування нових стандартів

У 2023 році Фонд вперше застосував такі нові стандарти та поправки:

- МСФЗ 17 «Договори страхування»: МСФЗ 17 прийнятий на заміну МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році, та спрямований на підвищення прозорості в обліку страхових контрактів. МСФЗ 17 встановив принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації за страховими контрактами. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя та страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування та перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. МСФЗ 17 не вплинув на фінансову звітність Фонду, оскільки у Фонду відсутні:
 - випущені договори страхування, в тому числі перестрахування;
 - утримувані договори перестрахування;
 - випущені інвестиційні контракти з умовами дискреційної участі за умови випуску договорів страхування.
- Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та Практичних рекомендацій №2 по застосуванню МСБО – «Розкриття інформації про облікову політику». Поправки містять роз'яснення та приклади, щодо застосування суджень про суттєвість при розкритті інформації про облікову політику. Зазначені поправки мали вплив на розкриття Фондом інформації про облікову політику, але не вплинули на оцінку, визнання або подання статей у фінансовій звітності Фонду.
- Поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» – «Визначення бухгалтерських оцінок». В поправках надається визначення «бухгалтерських оцінок» та роз'яснюється різниця між змінами в бухгалтерських оцінках і змінами в обліковій політиці та виправленні помилок. Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Фонду.
- Поправки до МСБО 12 «Податки на прибуток» – «Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції». Поправки звужують сферу застосування винятку під час первісного визнання відповідно до МСБО 12 таким чином, що стандарт більше не застосовується до операцій, які призводять до однакових оподатковуваних і вирахуваних тимчасових різниць. Фонд є неприбутковою установою, тому дані поправки не вплинули на фінансову звітність Фонду.
- Поправки до МСБО 12 «Податки на прибуток» – «Міжнародна податкова реформа – типові правила Другого компонента». Поправки визначають особливості обліку та розкриття інформації щодо податків на прибуток, що виникають внаслідок впровадження податкового законодавства, яке розроблене на основі типових правил Другого компонента, опублікованих Організацією економічного співробітництва та розвитку. Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Фонду.

Зміни в облікових оцінках

У 2023 році Фонд змінив підходи до оцінки забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам.

Раніше забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку визнавалося в сумі прогнозованої гарантованої суми відшкодування коштів вкладникам банків, зваженої на коефіцієнт очікуваного рівня втрат Фонду, і збільшеної на суму неочікуваних витрат, які можуть виникнути внаслідок можливої неплатоспроможності банків.

Визначення прогнозованої гарантованої суми відшкодування коштів вкладникам банків здійснювалось за таким алгоритмом:

- банки розподілялись на п'ять скорингових груп за якістю їх активів, достатності власного та регулятивного капіталу, суми заборгованості за неплатоспроможними кредитами, іншими показниками. Оцінювалась частота віднесення банків відповідної скорингової групи до категорії неплатоспроможних протягом 12 місяців. Оцінка ґрунтувалась на статистичних даних щодо випадків неплатоспроможності банків з певних скорингових груп у попередніх звітних періодах з 2014 по 2017 роки з врахуванням макроекономічного стану у країні;
- визначався обсяг депозитів (розмір гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за вкладами) кожної скорингової групи за даними звіту про вклади фізичних осіб – форма звітності № 1Ф, форма якого затверджена рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18 червня 2020 року № 1158, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 серпня 2020 року за № 831/35114, що надається банками-учасниками Фонду на звітну дату;
- прогнозна гарантована сума відшкодування коштів вкладникам визначалась як обсяг депозитів кожної скорингової групи зважений на частоту віднесення банків відповідної скорингової групи до категорії неплатоспроможних протягом 12 місяців.

З 1 січня 2023 року забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам визнається в прогнозній сумі відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків. Зміна підходів в оцінці забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам Фонд відбулась внаслідок зміни підходу до оцінки вірогідності визнання банків неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду, згідно з яким оцінюється індивідуальна вірогідність дефолту кожного конкретного банку протягом наступного звітного періоду. Фонд вважає, що зміна підходу до оцінки вірогідності, забезпечує більш надійну оцінку забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам.

Фонд застосував зміни в обліковій оцінці забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам на перспективній основі.

Зміни в принципах розкриття інформації

У 2023 році Фонд змінив принципи розкриття інформації у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року. У звіті про рух грошових коштів назва статті «Грошові кошти, виплачені працівникам, та внески у фонд соціального страхування» змінена на назву статті «Виплати працівникам та виплати від їх імені», в зв'язку з чим суми податку з доходів фізичних осіб та військового збору перенесені зі статті «Витрачання на оплату інших

зобов'язань та зборів» до статті «Виплати працівникам та виплати від їх імені». На думку управлінського персоналу Фонду таке представлення більш доречно відображає суть та економічний зміст руху коштів від операційної діяльності.

Рекласифікація статей звіту про рух грошових коштів у фінансовій звітності за рік, що закінчився на 31 грудня 2022 року представлена наступним чином.

(у мільйонах гривень)	Представлення у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022	Рекласифікація	Представлення змінених порівняльних даних за рік, що закінчився 31 грудня 2022 у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2023
Грошові кошти від операційної діяльності			
Виплати працівникам та виплати від їх імені	(301,137)	(62,230)	(363,367)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(78,193)	62,230	(15,963)

7. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Грошові кошти та їх еквіваленти утримуються на поточному рахунку Фонду в Національному банку України.

Національний банк України нараховує проценти за щоденними залишками грошових коштів Фонду на поточному рахунку за середньозваженою процентною ставкою за коштами на вимогу фізичних осіб у національній валюті. Середня ефективна процентна ставка станом на 31 грудня 2023 року становить 4,24% (станом на 31 грудня 2022 року

– 4,18%). Проценти за грошовими коштами, розміщеними в Національному банку України, представлені у складі фінансових доходів (Примітка 24).

Майнові права за майбутніми надходженнями грошових коштів в сумі 3 900 000 тисяч гривень знаходяться у заставі під зобов'язання Фонду за кредитною угодою з Національним банком України (Примітка 26).

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Грошові кошти на поточному рахунку	538,906	947,189
Усього грошові кошти та їх еквіваленти	538,906	947,189

8. ІНШІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ

Інші фінансові активи, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, які Фонд в залежності від бізнес-моделі, класифікує як фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю та фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю	23,611,982	13,022,933
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу	4,417,785	3,870,464
Усього інші фінансові активи	28,029,767	16,893,397
Усього поточні	28,029,767	16,416,432
Усього непоточні	-	476,965

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, що утримуються Фондом у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків.

Договірні грошові потоки за цими фінансовими активами є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Балансова вартість фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, включає нараховані відсотки до виплати на загальну суму 683 989 тисяч гривень (31 грудня 2022 року: 228 334 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)	Ефективна ставка відсотку	Дата погашення	31 грудня 2023	31 грудня 2022
UA4000173371	19,00%	23/08/2023	-	158,000
UA4000200885	18,10%	19/04/2023	-	205,503
UA4000206460	18,15%	22/11/2023	-	4,180,855
UA4000207682	17,80%	15/02/2023	-	460,837
UA4000219208	22,00%	03/07/2024	-	476,965
UA4000226195	14,45%	05/07/2023	-	529,127
UA4000226260	16,69%	27/09/2023	-	2,959,665
UA4000226427	14,63%	05/04/2023	-	4,051,981
UA4000187207	18,37%	02/10/2024	5,562,439	-
UA4000207880	19,25%	22/05/2024	480,187	-
UA4000219208	19,61%	03/07/2024	2,594,209	-
UA4000224380	19,41%	14/02/2024	1,553,717	-
UA4000226286	19,74%	26/06/2024	3,469,691	-
UA4000226450	19,41%	13/03/2024	3,757,083	-
UA4000227045	18,00%	02/10/2024	1,037,412	-
UA4000227763	18,30%	01/05/2024	929,967	-
UA4000229025	17,52%	05/06/2024	577,056	-
UA4000229470	16,96%	20/11/2024	3,650,221	-
Усього інші фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю			23,611,982	13,022,933
Усього поточні			23,611,982	12,545,968
Усього непоточні			-	476,965

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, які Фонд у 2016 році отримав від Міністерства фінансів України в кредит в обмін на векселі, видані Фондом на таку саму суму.

Дані фінансові активи утримуються Фондом у рамках бізнес-моделі, метою якої є як утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків, так

і продаж фінансових активів. Фонд планує реалізувати дані фінансові активи у випадку необхідності отримання ліквідних активів для виконання його зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та здійснення витрат з виведення неплатоспроможних банків з ринку. Востаннє Фонд реалізував частину таких облігацій на суму 2 500 000 тисяч гривень у 2017 році.

Балансова вартість фінансових інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, включає нараховані відсотки до виплати на загальну суму 129 650 тисяч гривень (31 грудня 2022 року: 128 090 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)	Ефективна ставка відсотку	31 грудня 2023	31 грудня 2022
UA4000196513	10,27%	3,271,960	2,869,560
UA4000196521	10,27%	1,145,825	1,000,904
Усього		4,417,785	3,870,464

Зменшення корисності інших фінансових активів

Фонд регулярно переглядає інші фінансові активи, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу щодо можливого зменшення корисності.

Оцінки та припущення, застосовані Фондом при розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери, наведені у Примітці 4.

9. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПО ВНЕСКАХ ВІД БАНКІВ-УЧАСНИКІВ

Дебіторська заборгованість по внесках від банків представлена дебіторською заборгованістю по регулярному збору, що підлягає сплаті банками відповідно до статті 22 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фонд визнає дебіторську заборгованість по регулярному збору щоквартально на підставі звіту «Розрахунок суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», який надається учасником Фонду. Заборгованість по регулярному збору повинна бути погашена банком до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Регулярний збір учасників Фонду, щодо яких Національним банком України було прийнято рішення про відкликання

банківської ліцензії та ліквідацію банку, визнається в день, що передує запровадженню процедури ліквідації банку. Відповідно з дня запровадження процедури ліквідації банку регулярні збори не нараховуються.

Дебіторська заборгованість по внесках від неплатоспроможних банків на 31 грудня 2023 року, 31 грудня 2022 року була переглянута на зменшення корисності, в зв'язку з наявністю об'єктивного свідчення неможливості отримання активу. Кошти, що надходять від неплатоспроможних банків, зараховуються в погашення дебіторської заборгованості по внесках в останню чергу після погашення інших кредиторських вимог Фонду до неплатоспроможних банків. Резерв на покриття збитків від зменшення корисності створений у розмірі 100% дебіторської заборгованості по внесках від неплатоспроможних банків.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників Фонду	2,063,565	1,773,195
Дебіторська заборгованість по внесках від неплатоспроможних банків	66,102	67,205
Усього дебіторська заборгованість по внесках від банків, валова сума	2,129,667	1,840,400
Збиток від зменшення корисності:		
За заборгованістю по внесках від неплатоспроможних банків	(66,102)	(67,205)
Усього збиток від зменшення корисності	(66,102)	(67,205)
Усього дебіторська заборгованість по внесках від банків, чиста сума	2,063,565	1,773,195

10. ЗАБОРГОВАНІСТЬ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ ПО КРЕДИТОРСЬКИХ ВИМОГАХ ФОНДУ

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду є очікуваною сумою погашення кредиторських вимог Фонду, і відображається у фінансовій звітності таким чином:

- окремим активом визнається компенсація витрат Фонду з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- заборгованість за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, відображається за вирахуванням резерву на покриття збитків від неповернення цільових позик.

Припущення, застосовані Фондом для оцінки заборгованості неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду, наведені у Примітці 4.

Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду представлена у фінансовій звітності:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду:		
Компенсація витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	2,084,960	2,182,159
Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками, чиста сума	-	-
Усього заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, чиста сума	2,084,960	2,182,159

Компенсація витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку зменшує витрати з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку. Позитивний результат від визнання компенсації, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом, визнається у іншому операційному доході (Примітка 21).

Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками представлена у звітності в чистій сумі за вирахуванням резерву на покриття збитків від неповернення цільових позик.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками:		
Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками, валова сума	1,624,700	1,990,173
Резерв на покриття збитків від неповернення цільових позик	(1,624,700)	(1,990,173)
Усього заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками, чиста сума	-	-

Рух резерву на покриття збитків від зменшення корисності заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками за звітний період представлений наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2023	2022
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками станом на початок звітного періоду	1,990,173	11,289,329
Нарахування резерву	-	-
Сторно резерву	(216,572)	(2,542)
Списання за рахунок резерву	(148,901)	(9,296,614)
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками станом на кінець звітного періоду	1,624,700	1,990,173

11. ІНШІ АКТИВИ

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Запаси	1,122	1,439
Інші поточні нефінансові активи	21,484	11,483
Усього інші активи, валова сума	22,606	12,922
За вирахуванням: збиток від зменшення корисності	-	-
Усього інші активи, чиста сума	22,606	12,922

12. ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Аванси видані	49,162	48,044
Дебіторська заборгованість у зв'язку з продажем неплатоспроможних банків	2,000	2,000
Інше	2,258	2,303
Усього інша дебіторська заборгованість, валова сума	53,420	52,347
За вирахуванням: збиток від зменшення корисності	(3,835)	(3,856)
Усього іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	49,585	48,491

13. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

<i>(у тисячах гривень)</i>	Нежитлове офісне приміщення	Комп'ютери та обладнання	Транспортні засоби	Меблі та приладдя	Інші основні засоби	Всього
Вартість придбання на 31 грудня 2021	308,860	89,338	1,420	2,384	-	402,002
Накопичений знос на 31 грудня 2021	(11,582)	(37,907)	(1,265)	(2,100)	-	(52,854)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021	297,278	51,431	155	284	-	349,148
Надходження	1,619	36,603	2,373	69	1,241	41,905
Вибуття	-	-	-	-	-	-
Накопичена амортизація на вибулих об'єктах ОЗ	-	-	-	-	-	-
Амортизація	(7,743)	(12,784)	(75)	(113)	(52)	(20,767)
Вартість придбання на 31 грудня 2022	310,479	125,941	3,793	2,453	1,241	443,907
Накопичений знос на 31 грудня 2022	(19,325)	(50,691)	(1,340)	(2,213)	(52)	(73,621)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2022	291,154	75,250	2,453	240	1,189	370,286
Надходження	-	34,911	-	275	-	35,186
Вибуття	-	-	80	-	-	80
Накопичена амортизація на вибулих об'єктах ОЗ	-	-	72	-	-	72
Амортизація	(7,764)	(19,525)	(250)	(134)	(620)	(28,293)
Вартість придбання на 31 грудня 2023	310,479	160,852	3,713	2,728	1,241	479,013
Накопичений знос на 31 грудня 2023	(27,089)	(70,216)	(1,518)	(2,347)	(672)	(101,842)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2023	283,390	90,636	2,195	381	569	377,171

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів, які продовжують використовуватись становить 12 284 тисяч гривень (31 грудня 2022 року: 11 156 тисяч гривень). Інші основні засоби представлені активами у формі права користування первісною вартістю 1 241 тисяч гривень (Примітка 28).

14. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

(у тисячах гривень)	Програмне забезпечення	Всього
Вартість придбання на 31 грудня 2021	145,364	145,364
Накопичений знос на 31 грудня 2021	(55,727)	(55,727)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021	89,637	89,637
Надходження	9,128	9,128
Вибуття	(1,829)	(1,829)
Накопичена амортизація на вибутих об'єктах НМА	1,829	1,829
Амортизація	(20,247)	(20,247)
Вартість придбання на 31 грудня 2022	152,663	152,663
Накопичений знос на 31 грудня 2022	(74,145)	(74,145)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2022	78,518	78,518
Надходження	18,522	18,522
Вибуття	(967)	(967)
Накопичена амортизація на вибутих об'єктах НМА	877	877
Амортизація	(16,480)	(16,480)
Вартість придбання на 31 грудня 2023	170,218	170,218
Накопичений знос на 31 грудня 2023	(89,748)	(89,748)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2023	80,470	80,470

15. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ВИТРАТ ФОНДУ З ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ ТА ВІДШКОДУВАННЯ КОШТІВ ВКЛАДНИКАМ

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам є прогнозною сумою відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб банків, вірогідність визнання яких неплатоспроможними протягом наступного звітного періоду складає 50 та більше відсотків.

Оцінки та припущення, застосовані Фондом для оцінки забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам, наведені у Примітці 4.

Характер змін в оцінці забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам, викладені у Примітці 6.

При віднесенні банку до категорії неплатоспроможних, забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам використовується для виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування коштів вкладникам банку, віднесеного до категорії неплатоспроможних. У 2023 році забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам було використано для виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування коштів вкладникам чотирьох банків, що були визнані неплатоспроможними протягом 2023 року.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам представлено у фінансовій звітності:

(у тисячах гривень)	2023	2022
Забезпечення потенційних витрат Фонду станом на початок періоду	41,113,072	8,474,760
Збільшення (зменшення) забезпечення потенційних витрат Фонду	(27,331,149)	39,071,551
Використано забезпечення потенційних витрат Фонду	(2,940,377)	(6,433,239)
Забезпечення потенційних витрат Фонду станом на кінець періоду	10,841,546	41,113,072

16. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ФОНДУ З ВИПЛАТИ ВІДШКОДУВАННЯ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, є юридичним зобов'язанням, що виникає згідно зі статтею 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фонд гарантує кожному вкладнику банку відшкодування за його вкладом. Кошти відшкодовуються в розмірі вкладу, включаючи відсотки, станом на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше суми граничного розміру відшкодування коштів закладами, встановленого на цей день, незалежно від кількості вкладів в одному банку.

Фонд розпочинає виконання зобов'язань перед вкладниками не пізніше 20 робочих днів (для банків, база даних про вкладників яких містить інформацію про більше ніж 500 тисяч рахунків, – не пізніше 30 робочих днів) з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку і завершує у день подання документів для внесення до

Єдиного державного реєстру юридичних осіб запису про ліквідацію банку як юридичної особи.

Станом на 31 грудня 2023 року у звітності представлені зобов'язання Фонду перед вкладниками 36 банків (31 грудня 2022 року: 34 банків).

У 2023 році Фонд припинив виплати відшкодування коштів закладами у 2 неплатоспроможних банках, в зв'язку з затвердженням ліквідаційного балансу та завершенням ліквідаційної процедури. Зобов'язання Фонду, що залишилися незатребуваними вкладниками в розмірі 8 844 тисяч гривень, списані з обліку та визнані у іншому операційному доході (Примітка 21).

Рух зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, представлена таким чином:

(у тисячах гривень)	2023	2022
Зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам станом на початок звітної періоду	3,172,826	2,960,079
Збільшення зобов'язання за рахунок використання забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам	2,940,377	6,433,238
Збільшення зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам за рахунок витрат звітної періоду	85,465	51,387
Збільшення зобов'язання за рахунок використання забезпечення потенційних витрат Фонду з виплати відшкодування покладах з ознаками нікчемності	9,362	105,266
Зменшення зобов'язання на суму виплаченого вкладникам відшкодування коштів закладами	(3,087,322)	(5,827,724)
Списання зобов'язання, в зв'язку з завершенням процедури ліквідації банку	(8,844)	(549,420)
Зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам станом на кінець звітної періоду	3,111,864	3,172,826

Витрати, пов'язані з виконанням зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку представлені у звітності на нетто основі і наводяться за вирахуванням суми компенсації, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом.

Позитивний результат від визнання компенсації, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом, визнається у іншому операційному доході (Примітка 21).

(у тисячах гривень)	2023	2022
Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, валова сума	85,465	51,387
Зменшення (збільшення) компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	(2,019,602)	(4,254,619)
Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, чиста сума	-	-
Позитивний результат від визнання компенсації по витратах з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, чиста сума	(1,934,137)	(4,203,232)

17. ІНШІ ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інші забезпечення представлені забезпеченням потенційних юридичних витрат Фонду, забезпеченням потенційних витрат Фонду по виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких

здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки нікчемності, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

(у тисячах гривень)	Забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду	Забезпечення витрат по виплаті відшкодування по вкладах з ознаками нікчемності	ВСЬОГО
Залишок на 31 грудня 2021	24,671	273,374	298,045
Нараховано (створено)	91,008	84,193	175,201
Використано у звітному році	(92,169)	(105,266)	(197,435)
Сторновано у звітному році	-	-	-
Залишок на 31 грудня 2022	23,510	252,301	275,811
Нараховано (створено)	2,094	-	2,094
Використано у звітному році	(390)	(9,362)	(9,752)
Сторновано у звітному році	-	(30,355)	(30,355)
Залишок на 31 грудня 2023	25,214	212,584	237,798

18. ІНША ПОТОЧНА КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Кредиторська заборгованість за отримані товари, виконані роботи та надані послуги	32,026	9,003
Відкладений дохід	649	977
Зобов'язання по виплатах працівникам	48,094	43,635
Кредиторська заборгованість за соціальним забезпеченням та податками за винятком податку на прибуток	6,649	6,375
Інша кредиторська заборгованість	13,253	862
Усього іншої кредиторської заборгованості	100,671	60,852

19. ІНШІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

(у тисячах гривень)	Ефективна відсоткова ставка	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Зобов'язання з оренди	17,16%	635	952
Усього інші фінансові зобов'язання		635	952
Усього поточні		635	317
Усього непоточні		-	635

У фінансовій звітності інші фінансові зобов'язання представлені зобов'язанням з оренди (Примітка 28).

20. ВНЕСКИ ВІД БАНКІВ-УЧАСНИКІВ

(у тисячах гривень)	2023	2022
Регулярний збір	7,843,400	6,066,659
Початковий збір	-	153,195
Усього внесків від банків-учасників	7,843,400	6,219,854

Частка донарахування регулярного збору за минулі періоди, за результатами інспекційних перевірок проведених Фондом, становить у 2023 році – 0,00% (2022 рік – 0,01%).

21. ІНШИЙ ОПЕРАЦІЙНИЙ ДОХІД

(у тисячах гривень)	2023	2022
Позитивний результат від визнання компенсації по витратах з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	1,934,137	4,203,232
Пені та штрафи, що виникають за внесками від банків	22	280
Дохід від списання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам у зв'язку із завершенням процедури ліквідації неплатоспроможного банку	8,844	549,420
Розформування резерву на покриття збитків від зменшення корисності по заборгованості за цільовими позиками	148,901	2,542
Розформування забезпечення по вкладах з ознаками нікчемності	30,355	-
Відшкодування витрат по виведенню неплатоспроможних банків з ринку	69,838	185,669
Інший дохід	6,106	4,315
Усього іншого операційного доходу	2,198,203	4,945,458

До складу іншого доходу включені відшкодування судових витрат, штрафи та пені за господарськими договорами, дохід від погашення списаної заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, визнання доходу від безоплатно отриманих непоточних активів.

22. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

(у тисячах гривень)	2023	2022
Заробітна плата та інші виплати працівникам	359,594	318,160
Внески на соціальне забезпечення	60,430	55,957
Комунальні та експлуатаційні витрати	10,453	8,793
Амортизація	44,773	41,014
Ремонт основних засобів та підтримка нематеріальних активів	54,695	41,368
Відрядження	9,344	18,665
Інші витрати	39,002	37,616
Усього адміністративних витрат	578,291	521,573

23. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

(у тисячах гривень)	2023	2022
Формування забезпечення по юридичних ризиках	2,094	91,008
Судові витрати	10,172	12,941
Формування забезпечення по вкладах з ознаками нікчемності	-	84,193
Витрати по виведенню неплатоспроможних банків з ринку	119,026	100,467
Інші витрати	3,920	14,717
Усього інші операційні витрати	135,212	303,326

До складу інших витрат включені витрати, пов'язані з виконанням судових рішень, операційна курсова різниця, витрати від знецінення дебіторської заборгованості по внесках від неплатоспроможних банків, від'ємний результат від списання нематеріальних активів.

24. ФІНАНСОВИЙ ДОХІД

(у тисячах гривень)	2023	2022
Дохід від процентів за облігаціями внутрішньої державної позики	3,368,082	1,562,120
Дисконт по компенсації витрат з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	650,017	11,683
Проценти за грошовими коштами та їх еквівалентами, розміщеними в НБУ	95,749	210,212
Інший фінансовий дохід	-	3
Усього фінансового доходу	4,113,848	1,784,018

25. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

(у тисячах гривень)	2023	2022
Процентні витрати за векселями	-	7,810,363
Інші фінансові витрати	45,188	998,430
Усього фінансових витрат	45,188	8,808,793

До складу інших фінансових витрат включені дисконт по компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом та відсотки за зобов'язанням з оренди (Примітка 28).

26. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

В ході звичайної діяльності Фонд здійснює операції з пов'язаними особами. Сторони вважаються пов'язаними у тому випадку, коли одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або здійснює значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень.

Відносини контролю

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні.

Фонд є економічно самостійною установою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в Національному банку України, а також рахунки в цінних паперах у депозитарних установах – державних банках.

Відносини, що виникають у зв'язку із створенням і функціонуванням системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведенням неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, регулюються Законом, іншими законами України, нормативно-правовими актами Фонду та Національного банку України.

Операції з представниками управлінського персоналу

Провідний управлінський персонал – це особи, які мають повноваження і на яких покладено відповідальність, прямо чи опосередковано, за планування, управління та контроль діяльності Фонду.

До провідного управлінського персоналу Фонду належать: голова та члени адміністративної ради Фонду, директор-розпорядник, заступники директора-розпорядника, члени виконавчої дирекції Фонду та тендерного комітету.

За роки, які закінчилися 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року, витрати на компенсації провідному управлінському персоналу становили 51 177 тисяч гривень та 45 461 тисяч гривень, відповідно.

Члени адміністративної ради Фонду здійснюють свої функції на громадських засадах. Отримання винагороди членами адміністративної ради не передбачено Законом.

Операції з суб'єктами господарювання, які контролюються, перебувають під спільним контролем або суттєвим впливом органу влади

Фонд виконує функції держави щодо забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб у відповідності до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Для виконання своїх функцій та повноважень Фонд може отримувати фінансування з державного бюджету України та залучати кредити Національного банку України, тому економічні відносини між Фондом та Міністерством фінансів України і Національним банком України розглядаються, як відносини пов'язаних осіб, що контролюються державою і належать до єдиної системи органів державного управління.

Кредит Національного банку України

У січні 2022 року відповідно до Положення «Про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 березня 2013 року №95 (далі – Постанова) та з метою покриття тимчасового дефіциту коштів Фонду для виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за

вкладами, Фонд уклав з Національним банком України (далі – НБУ) кредитну угоду про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 3 000 000 тисяч гривень за номінальною відсотковою ставкою 9,0%, що дорівнювала обліковій ставці НБУ на дату укладення кредитної угоди. Згідно з умовами кредитної угоди кредитні кошти надаються НБУ траншами за зверненням Фонду з клопотанням про отримання кредиту. Протягом 2023, 2022 років Фонд не звертався до НБУ за отриманням кредиту.

Для забезпечення виконання контрактних зобов'язань за кредитною угодою про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії, Фонд передав в заставу НБУ майнові права за майбутніми грошовими надходженнями на поточний рахунок Фонду в НБУ, що оцінюються в сумі 3 900 000 тисяч гривень.

Розрахунки з Міністерством фінансів України за Договором про порядок перерахування коштів до Державного бюджету України від 15.04.2022 року

Згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» №2180-IX від 01.04.2022 Фонд у квітні 2022 року припинив визнання зобов'язання за векселями (в тому числі за нарахованими відсотками), виданими Фондом Міністерству фінансів України у 2015 і 2016 роках в обмін на облигації внутрішньої державної позики.

Припинення зобов'язання Фонду за векселями здійснене з метою капіталізації Фонду і є внеском держави до Фонду, тому припинене зобов'язання визнане у іншому додатковому капіталі в сумі 78 507 375 тисяч гривень: 45 741 000 тисяч гривень – в частині зобов'язання за векселями; 32 766 375 тисяч гривень – в частині відсотків, нарахованих за векселями на дату припинення зобов'язання. Одночасно з припиненням зобов'язання Фонду за векселями, Фонд та Міністерство фінансів України уклали договір про порядок перерахування коштів до Державного бюджету України від 15.04.2022 року (далі – Договір), згідно з яким Фонд протягом дії Договору, щорічно за рішенням виконавчої дирекції Фонду, перераховує до Державного бюджету України кошти, в межах розміру припинених зобов'язань Фонду за векселями та за нарахованими відсотками. Порядок розрахунку суми коштів, що підлягає перерахуванню до Державного бюджету України, встановлений умовами Договору.

Визнання зобов'язання Фонду перед Міністерством фінансів України за Договором відбувається в дату, коли у Фонду виникає обов'язок перерахувати в Державний бюджет України певну суму грошових коштів, а саме – в день прийняття виконавчою дирекцією Фонду відповідного рішення про перерахування грошових коштів. Зобов'язання Фонду перед державою, від імені якої діє Міністерство фінансів України, визнається за рахунок зменшення іншого додаткового капіталу, оскільки розглядається як повернення внеску держави, здійсненого у відповідності до вимог законодавства. У червні 2023 року Фонд, згідно з рішенням виконавчої дирекції Фонду від 29.06.2023 року №789, визнав зобов'язання за Договором в сумі 1 798 тисяч гривень, та перерахував до Державного бюджету України 1 798 тисяч гривень.

Інформація про індивідуально суттєві залишки та операції із суб'єктами господарювання, які контролюються, перебувають під спільним контролем або суттєвим впливом органу влади, представлена у таблиці нижче:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2023	31 грудня 2022
АКТИВИ		
Грошові кошти та їх еквіваленти на рахунках, відкритих в Національному банку України	538,906	947,189
Облігації внутрішньої державної позики, емітовані Міністерством фінансів України	28,029,767	16,893,397
УСЬОГО АКТИВІВ	28,568,673	17,840,586
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	-	-

(у тисячах гривень)	2023	2022
ОПЕРАЦІЇ ПРОТЯГОМ РОКУ		
Дохід від процентів за облігаціями внутрішньої державної позики	3,368,082	1,562,120
Проценти за грошовими коштами та їх еквівалентами, розміщеними в Національному банку України	95,749	210,212
Процентні витрати за векселями, виданими Міністерству фінансів України	-	(7,810,363)
Припинення зобов'язання за векселями, виданими Фондом Міністерству фінансів України (в тому числі за нарахованими відсотками)	-	78,507,375
Погашення зобов'язання перед Міністерством фінансів України	(1,798)	-

27. УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Судові позови. Управлінський персонал Фонду аналізує судові справи майнового та немайнового характеру, у яких Фонд виступає відповідачем, (крім судових справ, стороною яких є вкладники неплатоспроможних банків, щодо захисту прав вкладників, пов'язаних з виплатою гарантованої суми відшкодування за рахунок коштів Фонду), з метою оцінки ступеня юридичного ризику та визначення, чи існує ймовірність відтоку економічних вигід, яка виникає через порушення або недотримання Фондом вимог законів, інших нормативно-правових актів, договорів, прийнятої практики, а також через можливість двозначного їх тлумачення.

По судових справах з високою ймовірністю відтоку економічних вигід Фонд визнав забезпечення (Примітка 17). По судових справах з невисокою ймовірністю відтоку економічних вигід, забезпечення не створюється. Потенційна сума відтоку економічних вигід по таких справах розкривається у фінансовій звітності: станом на 31 грудня 2023 року – 60 342 тисяч гривень (208 783 тисяч гривень станом на 31 грудня 2022 року).

28. ОРЕНДА

У 2022 році Фонд уклав договір оренди земельної ділянки з розташованою на ній тимчасовою спорудою для використання у господарській діяльності Фонду з метою розміщення екранованого модульного центру обробки даних контейнерного типу MDCEX 20/2 20-22-010 терміном на два роки.

Актив у формі права користування у звіті про фінансовий стан представлений у складі інших основних засобів (Примітка 13). Зобов'язання з оренди представлене у складі інших фінансових зобов'язань (Примітка 19).

Балансова вартість зобов'язання з оренди та її зміни протягом звітного періоду представлена у таблиці нижче:

(у тисячах гривень)	2023	2022
Зобов'язання з оренди станом на початок періоду	952	-
Збільшення зобов'язання	-	937
Нарахування відсотків за зобов'язанням з оренди	170	15
Орендні платежі	487	-
Зобов'язання з оренди станом на кінець періоду	635	952
Поточні зобов'язання	635	317
Непоточні зобов'язання	-	635

Відсотки за зобов'язанням з оренди за 2023 рік склали 170 тисяч гривень (2022 рік – 15 тисяч гривень) і представлені у складі фінансових витрат (Примітка 25).

29. УПРАВЛІННЯ ЧИСТИМИ АКТИВАМИ

Чисті активи Фонду – залишкова вартість активів Фонду після вирахування всіх його зобов'язань.

З метою управління чистими активами основною складовою чистих активів Фонду є нерозподілений прибуток (збиток) та інший додатковий капітал.

Основною метою Фонду щодо управління чистими активами є забезпечення можливості продовження безперервної діяльності з метою захисту прав вкладників банків та забезпечення стабільності фінансової системи України.

У випадку, якщо поточні доходи Фонду є недостатніми для виконання ним у повному обсязі своїх зобов'язань щодо виплати відшкодування за вкладами та/або щодо обслуговування та погашення залучених кредитів, Фонд приймає рішення про встановлення спеціального збору або залучення кредиту від Національного банку України та кредиту або внеску держави на безповоротній основі за рахунок коштів державного бюджету.

30. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Фінансові ризики – ризики, що виникають унаслідок фінансових інструментів, та до яких Фонд є вразливим на кінець звітного періоду.

Управління фінансовими ризиками у Фонді має на меті обмеження потенційних втрат фінансових активів Фонду, забезпечення своєчасного виконання його фінансових зобов'язань для ефективного виконання Фондом функцій, визначених Законом.

Процес управління фінансовими ризиками включає такі етапи:

- організація системи управління фінансовими ризиками;
- ідентифікація фінансових ризиків;
- оцінка фінансових ризиків;

- розробка, впровадження заходів націлених на мінімізацію фінансових ризиків;
- інформування управлінського персоналу щодо фінансових ризиків;
- моніторинг системи управління фінансовими ризиками.

До заходів, які застосовуються Фондом для мінімізації фінансових ризиків належать:

- уникнення або запобігання фінансовому ризику шляхом свідомої відмови від операцій та фінансових інструментів, що можуть призвести до критичного рівня ризику;
- обмеження або зменшення фінансового ризику шляхом: диверсифікації; установленням лімітів на кількісні показники ризику; визначенням умов для якісних показників ризику;

- перенесення фінансового ризику шляхом укладення договорів страхування;
- прийняття фінансового ризику шляхом створення резервів та покриття фінансових ризиків за рахунок власних ресурсів Фонду.

Фінансові ризики складаються з кредитного ризику, ринкового ризику та ризику ліквідності.

Кредитний ризик

У Фонду виникає кредитний ризик, який є ризиком того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить понесення фінансових збитків іншою стороною внаслідок невиконання зобов'язань за договором.

Фінансові інструменти, у зв'язку з якими у Фонду може виникнути значна концентрація кредитного ризику, включають грошові кошти та їх еквіваленти, інші фінансові активи, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками.

Максимальна сума кредитного ризику Фонду за класами активів відображена балансовою вартістю фінансових активів у звіті про фінансовий стан.

Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Фонду. Ринковий ризик включає: валютний ризик та процентний ризик.

Валютний ризик – ринковий ризик, який виникає внаслідок несприятливих коливань курсів іноземних валют. Усі монетарні активи Фонду деноміновані у гривнях. Усі фінансові зобов'язання Фонду, крім іншої поточної кредиторської заборгованості, деноміновані у гривнях. Частина іншої поточної кредиторської заборгованості, номінована в іноземній валюті, є несуттєвою величиною. Можливі зміни курсів обміну, застосовані на кінець звітного періоду у зв'язку з функціональною валютою Фонду, при незмінності всіх інших змінних величин, не матимуть суттєвого впливу на прибуток або збиток.

Процентний ризик – ринковий ризик, який виникає внаслідок несприятливих змін ринкових процентних ставок, що негативно впливають на вартість фінансових інструментів Фонду або на майбутні грошові потоки від фінансового інструмента.

Зміни процентних ставок впливають на фінансові інвестиції за рахунок зміни їх справедливої вартості. Перегляд ставок по фінансових інструментах з фіксованими ставками здійснюється в строки їх погашення.

Фонд не має фінансових інструментів зі змінними процентними ставками.

Фонд здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані середні ефективні процентні ставки за фінансовими інструментами, по яких нараховуються проценти, станом на відповідні звітні дати:

% річних	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,24%	4,18%
Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю	18,63%	17,40%
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю	10,27%	10,27%

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що Фонд не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід Фонду до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому несприятливих збитків чи ризику нанесення шкоди репутації Фонду. Політика ліквідності розглядається і затверджується управлінським персоналом.

Як правило, Фонд забезпечує наявність достатніх грошових коштів на вимогу для обслуговування фінансових зобов'язань на період до 3 місяців.

На 31 грудня 2023 року недисконтовані грошові потоки, що базуються на строках погашення непохідних фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи виплати процентів) представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	Грошові потоки згідно з договорами	До одного року	Від одного до п'яти років	Більше п'яти років
Зобов'язання з оренди	635	669	669	-	-
Усього фінансових зобов'язань	635	669	669	-	-

На 31 грудня 2022 року недисконтовані грошові потоки, що базуються на строках погашення непохідних фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи виплати процентів) представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	Грошові потоки згідно з договорами	До одного року	Від одного до п'яти років	Більше п'яти років
Зобов'язання з оренди	952	1,156	487	669	-
Усього фінансових зобов'язань	952	1,156	487	669	-

31. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Фонд визначає справедливу вартість фінансових активів і зобов'язань, використовуючи ринкову інформацію за її наявності і відповідні методики оцінки. Визначення розрахункової справедливої вартості потребує професійного судження при тлумаченні ринкової інформації.

Фінансові активи та зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю

До фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю належать облігації внутрішньої державної позики. Ці фінансові інструменти не мають активного ринку, справедлива вартість облігацій внутрішньої державної позики визначається на підставі вхідних даних 2-го рівня ієрархії (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, яка побудована за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона) з використанням методу дисконтування грошових потоків.

Фінансові активи та зобов'язання, що не оцінюються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається

До фінансових активів та зобов'язань, що не оцінюються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається, належать грошові кошти; облігації внутрішньої державної позики, що оцінюються за амортизованою собівартістю; заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам; інша дебіторська заборгованість; векселі, видані Фондом; зобов'язання з оренди.

Фонд визначив, що справедлива вартість деяких фінансових активів і зобов'язань, що оцінюються за амортизованою собівартістю, суттєво не відрізняється від їх балансової вартості для цілей розкриття справедливої вартості. До них належать: грошові кошти; заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам; інша дебіторська заборгованість; зобов'язання з оренди.

До фінансових інструментів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, балансова вартість яких може суттєво відрізнитись від справедливої вартості, належать облігації внутрішньої державної позики. Ці фінансові інструменти не мають активного ринку. Справедлива вартість таких фінансових активів визначається на підставі вхідних даних 2-го рівня ієрархії (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, яка побудована за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона) з використанням методу дисконтування грошових потоків. Зазначений метод враховує майбутні процентні платежі та погашення основної суми заборгованості, строки погашення і ставку дисконтування. Ставка дисконтування була застосована на рівні 14,6% -17,3% (у 2022 на рівні 14,7% -20,1%).

У наведеній нижче таблиці подано балансову вартість та оцінку справедливої вартості фінансових активів, які не відображаються у звіті про фінансовий стан Фонду за їх справедливою вартістю:

(у тисячах гривень)	2023		2022	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Облігації внутрішньої державної позики	13,022,933	12,956,772	11,131,934	11,140,067

Враховуючи, що розрахунки оціночної справедливої вартості ґрунтуються на певних припущеннях, слід ураховувати те, що надана інформація може не повністю відображати вартість, яка може бути реалізована.

Справедлива вартість фінансових інструментів за рівнями ієрархії справедливої вартості розподіляється таким чином:

(у тисячах гривень)	2023			2022		
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
Активи, які оцінені за справедливою вартістю:						
Облігації внутрішньої державної позики за справедливою вартістю	-	4,417,785	-	-	3,870,464	-
Активи, справедлива вартість яких розкривається:						
Облігації внутрішньої державної позики	-	23,746,768	-	-	12,956,772	-

У 2023 році не відбувалося переведень фінансових інструментів між рівнями ієрархії справедливої вартості.

32. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

У період з 1 січня 2024 року до дати затвердження фінансової звітності до випуску відбулися такі події, що не потребують коригування сум, визнаних у фінансовій звітності.

У період з 1 січня 2024 року до дати затвердження фінансової звітності до випуску Фонд інвестував тимчасово вільні кошти в сумі 10 886 163 тисяч гривень в середньострокові облігації внутрішньої державної позики зі строком погашення у березні – червні 2025 року.

У період з 1 січня 2024 року до дати затвердження фінансової звітності до випуску, в зв'язку із затвердженням ліквідаційного балансу банку та завершенням ліквідаційної процедури, припинено виплату відшкодування вкладникам двох неплатоспроможних банків (АТ «Місто Банк», АТ«КБ «Земельний Капітал», та списані зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам в сумі 14 300 тисяч гривень.

Повномасштабна військова агресія російської федерації проти України може вплинути на результати діяльності та фінансовий стан Фонду. Управлінський персонал здійснив оцінку цього впливу, на здатність Фонду безперервно продовжувати діяльність в майбутньому, і вважає, що Фонд має здатність безперервно продовжувати діяльність в найближчому майбутньому (Примітка 3, пункт б).

Станом на дату затвердження фінансової звітності до випуску, ознаки зменшення корисності активів Фонду відсутні, оскільки у Фонду немає активів розташованих в зоні воєнних дій.

Наслідки військової агресії росії проти України передбачити важко, вони можуть мати подальший серйозний вплив на українську економіку, результати діяльності та фінансовий стан Фонду. Управлінський персонал Фонду стежить за перебігом подій і вживає належних заходів для підтримки стабільної діяльності Фонду та системи гарантування вкладів в Україні.

Звіт незалежного аудитора

INTERNATIONAL
AUDIT COMPANY

Адміністративній раді
ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Вих. N 108-3
від 15.06.2023

Керівництву
ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (далі – Фонд), що складається зі Звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2023 р., Звіту про сукупний дохід, Звіту про власний капітал та Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і Приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Фонду на 31 грудня 2023 р., його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) у редакції, затвердженій Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (далі – ЗУ № 996-XIV) щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Балансова вартість цінних паперів України (боргові цінні папери за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу) складала 28 029 767 тис. грн та 16 893 397 тис. грн станом на 31 грудня 2023 та 2022 років, відповідно. Як зазначено у Примітках 4 та 8 до фінансової звітності, за такими цінними паперами не було визнано резерву під очікувані кредитні збитки. На нашу думку, відповідно до вимог МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», резерв під очікувані кредитні збитки за цінними паперами України мав бути визнаний. Враховуючи наявність кількох можливих сценаріїв та невизначеність щодо їх ймовірності, ми не змогли визначити негативний вплив зазначеного питання на фінансовий стан Фонду на 31 грудня 2023 та 2022 років, а також на фінансовий результат за роки, що закінчилися зазначеними датами.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (далі – МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Фонду згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (PMСЕБ) Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) (далі – Кодекс PMСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу PMСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

01011 Київ,
вул. Гусовського, 11/11 оф. 3
office@hlb.com.ua
www.hlb.com.ua

TOGETHER WE MAKE IT HAPPEN

+38 044 2913010 +38 044 2913012
+38 067 4655996 +38 067 4661777

Пояснювальний параграф

Звертаємо вашу увагу на Примітку 2 до фінансової звітності, в якій описуються економічні умови в Україні за триваючої військової агресії Російської Федерації та їх вплив на діяльність Фонду. Обставини, про які йдеться у Примітці 2, можуть негативно вплинути на фінансовий стан і результати діяльності Фонду у такий спосіб і такою мірою, що наразі не можуть бути визначені. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Додатково до питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що нижче описане питання є ключовим питанням аудиту, яке слід відобразити в нашому звіті. Це питання розглядалось у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цього питання. Щодо питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цього питання. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначеного нижче питання, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту

Забезпечення потенційних витрат Фонду по виведенню банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам

Оцінка розміру забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам є ключовою сферою професійних суджень керівництва Фонду.

Визначення сум потенційних витрат включає певні припущення та аналіз різних факторів, у тому числі фінансовий стан банків, ризик переходу банків в категорію неплатоспроможних, очікуваний загальний стан банківської системи України. Результатом використання різних припущень можуть стати різні оцінки забезпечення потенційних витрат.

Беручи до уваги суттєвість цієї статті та певний рівень суб'єктивності суджень, ми визначили оцінку забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам ключовим питанням аудиту.

Як відповідне ключове питання розглядалось під час нашого аудиту

Наші аудиторські процедури стосовно ключових припущень, що використовуються при оцінці керівництвом розміру забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам, включали:

- аналіз загальних підходів та методології формування забезпечення;
- перевірку прогнозної фінансової інформації шляхом відстеження вхідних макроекономічних параметрів;
- перевірку ключових припущень управлінського персоналу, використаних при розрахунку фінансової моделі;
- перевірку на вибірковій основі достовірності вихідних даних, використаних при розрахунку;
- тестування розрахунків, вкладених в модель та їх математичну точність.

Ми виявили, що ключові припущення, які використовуються при оцінці керівництвом розміру забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам, підтверджуються наявними доказами.

Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Звіті про управління відповідно до ЗУ № 996-XIV, але не є фінансовою звітністю за 2023 рік та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок із будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації, яка міститься у Звіті про управління.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Ми дійшли висновку, що суми або інші показники, зазначені у Звіті про управління Фонду, на які впливає питання, описане в розділі «Основа для думки із застереженням», є суттєво викривленими через ті самі причини.

Фінансова інформація у Звіті про управління узгоджується з фінансовою звітністю за звітний період та з іншою інформацією, отриманою нами під час аудиту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ і ЗУ № 996-XIV та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Фонд чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Фонду.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосується аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Фонд припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до вимог частин 3 та 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (далі – ЗУ № 2258-VIII) про надання додаткової інформації за результатами обов'язкового аудиту Фонду, що становить суспільний інтерес:

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН» було призначено для виконання цього завдання з обов'язкового аудиту Рішенням адміністративної ради №1 від 31.01.2024 р.

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить 3 роки.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Фонду узгоджений з Додатковим звітом до Адміністративної ради Фонду, який ми випустили 24 травня 2024 року відповідно до вимог ст. 35 ЗУ № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи п. 4 ст. 6 ЗУ № 2258-VIII, та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Фонду при проведенні аудиту. Також, ми не надавали Фонду жодних інших послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту цієї фінансової звітності.

Ключовим партнером з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Олександр Воят.

Ключовий партнер з аудиту

Олександр ВОЯТ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН» (Ідентифікаційний код юридичної особи – 23731031).

ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН» під №0283 включене до Розділів Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

01011, м. Київ, вул. Гусовського, 11/11, офіс 3.

